

Nationale rekeningen

2015

**Nationale
rekeningen
2015**

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2014–2015	2014 tot en met 2015
2014/2015	Het gemiddelde over de jaren 2014 tot en met 2015
2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2014 en eindigend in 2015
2012/'13–2014/'15	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2012/'13 tot en met 2014/'15

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Centraal Bureau voor de Statistiek, CCN Creatie
Ontwerp: Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70, fax 070 337 59 94
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen

verkoop@cbs.nl
Fax 045 570 62 68
ISBN: 978-90-357-1956-9
ISSN: 0168-3489

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.

Voorwoord

De nationale rekeningen bieden een samenhangend en consistent overzicht van de Nederlandse economie. Deze officiële statistiek speelt een centrale rol bij het vaststellen en beoordelen van economisch en monetair beleid en vormt de basis voor de economische voorspellingen en analyses van het Centraal Planbureau. Ook spelen de nationale rekeningen een grote rol bij de bepaling van de afdracht aan de Europese Unie en bij de vraag of Nederland voldoet aan de EMU-normen.

Enkele belangrijke macro-economische indicatoren uit de nationale rekeningen zijn de economische groei, het overheidstekort en het beschikbaar inkomen van huishoudens. Verder geven de nationale rekeningen cijfers over onder meer consumptie, investeringen, in- en uitvoer en werkgelegenheid.

Al sinds 1958 worden de belangrijkste uitkomsten van de nationale rekeningen in deze jaarlijkse uitgave gepubliceerd. Dit boek geeft een handzaam overzicht van de meest relevante macro-economische tabellen en indicatoren van de laatste zes jaar. Hierdoor kan iedereen snel een eerste indruk krijgen van de staat van de Nederlandse economie. Meer detailgegevens over de nationale rekeningen zijn te raadplegen en te downloaden op www.cbs.nl/StatLine.

**Directeur-Generaal,
Dr. T.B.P.M. Tjin-A-Tsoi**

Den Haag/Heerlen/Bonaire, juli 2016

Inhoud

Voorwoord 3

Lijst van tabellen en toelichtingen 6

Nationale rekeningen op de CBS-website 9

Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande editie 11

Economische kerncijfers 13

1. Macro-economie 15

2. Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen 22

3. Bestedingen 29

4. Productie, verbruik en inkomensvorming 48

5. Arbeid 64

6. Sectorgegevens 76

7. Overige tabellen 106

8. Toelichtingen 111

Lijst van tabellen en toelichtingen

1-7 Tabellen

1. Macro-economie

M 1	De drie benaderingen van het binnenlands product	15
M 2	Macro-economische saldi van binnenlands product tot nationaal vorderingensaldo	16
M 3	Productie, verbruik en inkomensvorming naar sector	17
M 4	Binnenlands product en nationaal inkomen, alternatieve definities	18
M 5	Bijdrage aan de volumegroei van het binnenlands product	18
M 6	Goederen- en dienstentotalen	19
M 7	Overheidssaldo en overheidsschuld conform EMU-definities	20

2. Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen

G 1	Aanbodtabel, basisprijzen, 2015	22
G 2	Gebruiktabel, aankooprijzen, 2015	24
G 3	Input-outputtabel, basisprijzen, 2015	26

3. Bestedingen

B 1.1	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën	29
B 1.2	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën, volumemutaties	30
B 1.3	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën, prijsmutaties	31
B 2.1	Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties	32
B 2.2	Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties, volumemutaties	33
B 2.3	Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties, prijsmutaties	34
B 3.1	Investerings in vaste activa naar type van activa	35
B 3.2	Investerings in vaste activa naar type van activa, volumemutaties	36
B 3.3	Investerings in vaste activa naar type van activa, prijsmutaties	37
B 4.1	Investerings in vaste activa naar bedrijfstakken en -klassen	38
B 4.2	Investerings in vaste activa naar bedrijfstakken en -klassen, volumemutaties	39
B 4.3	Investerings in vaste activa naar bedrijfstakken en -klassen, prijsmutaties	40
B 5.1	Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst	41
B 5.2	Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst, volumemutaties	42
B 5.3	Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst, prijsmutaties	43
B 6.1	Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën	44
B 6.2	Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën, volumemutaties	45
B 6.3	Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën, prijsmutaties	46

4. Productie, verbruik en inkomensvorming

P 1	Output (basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen	48
P 2	Intermediair verbruik (aankooprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen	49
P 3	Niet-productgebonden belastingen op productie naar bedrijfstakken en -klassen	50
P 4	Niet-productgebonden subsidies naar bedrijfstakken en -klassen	51
P 5	Beloning van werknemers naar bedrijfstakken en -klassen	52
P 6	Lonen naar bedrijfstakken en -klassen	53
P 7	Sociale premies ten laste van werkgevers naar bedrijfstakken en -klassen	54
P 8	Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (bruto) naar bedrijfstakken en -klassen	55
P 9	Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (netto) naar bedrijfstakken en -klassen	56
P 10	Verbruik van vaste activa naar bedrijfstakken en -klassen	57
P 11.1	Toegevoegde waarde naar bedrijfstakken en -klassen	58
P 11.2	Toegevoegde waarde naar bedrijfstakken en -klassen, volumemutaties	59
P 11.3	Toegevoegde waarde naar bedrijfstakken en -klassen, prijsmutaties	60
P 11.4	Toegevoegde waarde naar bedrijfstakken en -klassen, % bbp	61
P 12	Duale classificatie van de beloning van werknemers naar bedrijfstakken en -klassen, 2014	62
P 13	Duale classificatie van de toegevoegde waarde naar bedrijfstakken en -klassen, 2014	62

5. Arbeid

A 1	Kerncijfers arbeid	64
A 2	Aantal werkzame personen naar bedrijfstakken en -klassen	65
A 3.1	Banen van werkzame personen naar bedrijfstakken en -klassen	66
A 3.2	Banen van werknemers naar bedrijfstakken en -klassen	67
A 3.3	Banen van zelfstandigen naar bedrijfstakken en -klassen	68
A 4.1	Arbeidsvolume van werkzame personen in arbeidsjaren naar bedrijfstakken en -klassen	69
A 4.2	Arbeidsvolume van werkzame personen in gewerkte uren naar bedrijfstakken en -klassen	70
A 4.3	Arbeidsvolume in gewerkte uren naar bedrijfstakken	71
A 5	Beloning en lonen van werknemers per arbeidsjaar en gewerkt uur	72
A 6	Arbeidsinkomensquote naar bedrijfstakken en sectoren	73
A 7.1	Opbouw loonkosten	73
A 7.2	Ontwikkeling loonkosten per gewerkt uur	73
A 8.1	Arbeidsproductiviteit in arbeidsjaren naar bedrijfstakken	74
A 8.2	Arbeidsproductiviteit per gewerkt uur naar bedrijfstakken	74

6. Sectorgegevens

S 1.1	Rekeningenstelsel 2012	76
S 1.2	Rekeningenstelsel 2013	77
S 1.3	Rekeningenstelsel 2014	78
S 1.4	Rekeningenstelsel 2015	79
S 2.1	Transacties van de totale economie	80
S 2.2	Transacties van de sector niet-financiële vennootschappen	82
S 2.3	Transacties van de sector financiële instellingen	84
S 2.4	Transacties van de sector overheid	86
S 2.5	Transacties van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	88
S 2.6	Transacties van het buitenland met Nederland	90
S 3.1	Financiële balansen van de totale economie	92

S 3.2	Financiële balansen van de sector niet-financiële vennootschappen	92
S 3.3	Financiële balansen van de sector financiële instellingen	94
S 3.4	Financiële balansen van de sector overheid	94
S 3.5	Financiële balansen van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	96
S 3.6	Financiële balansen van het buitenland met Nederland	96
S 4.1	Balansen van de totale economie	98
S 4.2	Balansen van de sector niet-financiële vennootschappen	99
S 4.3	Balansen van de sector financiële instellingen	100
S 4.4	Balansen van de sector overheid	101
S 4.5	Balansen van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	102
S 5.1	Niet-financiële balans van de totale economie, 2012	103
S 5.2	Niet-financiële balans van de totale economie, 2013	103
S 5.3	Niet-financiële balans van de totale economie, 2014	104
S 5.4	Niet-financiële balans van de totale economie, 2015	104

7. Overige tabellen

O 1.1	Belastingen	106
O 1.2	Belastingen op inkomen en vermogen	106
O 1.3	Belastingen op productie en invoer	107
O 2	Uitgaven van de overheid naar COFOG-functie (geconsolideerd)	108

8 Toelichtingen

8.1	Nationale rekeningen in hoofdlijnen	111
8.2	Transacties in de nationale rekeningen	115
8.3	Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen	133
8.4	Sectoren in het rekeningstelsel	136
8.5	Rekeningen in het rekeningstelsel	141
8.6	Arbeid	145
8.7	Prijs- en volumemutaties	149

Nationale rekeningen op de CBS-website

Website

Cijfers en publicaties van de nationale rekeningen zijn beschikbaar via de website van het CBS (www.cbs.nl). De cijfers van de nationale rekeningen worden gepubliceerd op StatLine, de elektronische databank van het CBS. Gedetailleerde aanbod- en gebruiktabellen en input-outputtabellen vanaf 1995 zijn te vinden op de website onder maatwerk bij het thema Macro-economie.

Macro-economische cijfers op StatLine

Hierin staan de gegevens van de nationale rekeningen op StatLine onder het thema Macro-economie. Hieronder wordt de mappenstructuur van dit thema beschreven. Voor elke map is aangegeven wat voor soort informatie hierin is te vinden. De meeste tabellen onder het thema Macro-economie zijn afkomstig van de nationale rekeningen

De cijfers op StatLine en in deze publicatie sluiten aan op het Europees Systeem van rekeningen (ESR) 2010. Eerder gepubliceerde cijfers die hier niet op aansluiten zijn op StatLine te vinden in de hoofdmap Archief, onder Macro-economie\Nationale rekeningen.

Hoofdmap Nationale rekeningen

Deze bevat de volgende submappen:

Bbp, finale bestedingen en productie

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de aanbod- en gebruiktabellen van de nationale rekeningen. Ze bevatten informatie over het bbp (de economische groei), de toegevoegde waarde, de productie en het intermediair verbruik. Ook de verschillende bestedingscategorieën zijn hier te vinden, zoals daar zijn consumptie, investeringen, invoer en uitvoer. De meeste tabellen bevatten uitsplitsingen naar bedrijfstak en/of productgroep.

Inkomens- en vermogensrekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de sectorrekeningen. Ze bevatten informatie over inkomsten en uitgaven en over bezittingen en schulden, en veranderingen hierin. Veel tabellen bevatten uitsplitsingen naar sectoren, zoals de niet-financiële ondernemingen, de financiële instellingen, de overheid of de huishoudens.

Overige rekeningen

In deze map staan de tabellen van de satellietrekeningen van de nationale rekeningen. Hij bevat submappen van de Arbeidsrekeningen, Groeirekeningen, Milieurekeningen, Regionale rekeningen en de Toerismerekeningen.

Arbeidsrekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de arbeidsrekeningen en bevatten gegevens over arbeid en lonen. De tabellen bevatten onder meer werkzame personen, banen, arbeidsjaren, gewerkte uren en de beloning van werknemers. Veel gegevens zijn uit te splitsen naar bedrijfstak, geslacht en type werkende (werknemer / zelfstandige).

Groeirekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de groeirekeningen en bevatten gegevens die inzicht bieden in de economische groei. Te vinden is onder meer de kapitaalgoederenvoorraad, de productiviteit en de bijdragen van diverse productiefactoren aan de ontwikkeling van de productiewaarde en de toegevoegde waarde.

Milieurekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de milieurekeningen en bevatten gegevens over het milieu die in samenhang zijn gemaakt met macro-economische gegevens. Te vinden zijn onder meer de omvang van diverse vormen van uitstoot en vervuiling, herkomst (bedrijfstakken, huishoudens) en bestemming (verbranding, storting, enzovoorts) van diverse vormen van vervuiling, gemaakte kosten om vervuiling te vermijden en opbrengsten aan milieuheffingen. Ook zijn er gegevens over waterverbruik en de winning en het gebruik van grondstoffen.

Regionale rekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de regionale rekeningen en bevatten regionale uitsplitsingen van gegevens uit de nationale rekeningen. Te vinden zijn onder meer het bruto regionaal product, de economische structuur, het arbeidsvolume, de investeringen, de vestigingsgrootte en de inkomsten van huishoudens. De gegevens zijn uit te splitsen naar landsdeel en provincie en naar veertig kleinere regio's (COROP-gebieden).

Toerismerekeningen

De tabellen in deze map zijn gebaseerd op de toerismerekeningen en bevatten gegevens over bestedingen aan toerisme. Er kan onderscheid worden gemaakt tussen type uitgave, type aanbieder (hotel, reisbureau, vervoerder, enzovoorts), zakelijk en recreatief, uitgaven door ingezetenen en niet-ingezetenen, en uitgaven van ingezetenen in binnen- en buitenland.

Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande editie

Algemene wijzigingen

In deze publicatie zijn cijfers opgenomen voor de jaren 2010 tot en met 2015. De gegevens voor de verslagjaren 2010 t/m 2014 zijn nu definitief geworden, het meest recente verslagjaar 2015 heeft de status voorlopig.

Met ingang van medio 2016 is het publicatie- en revisiebeleid van de nationale rekeningen herzien. Het meest recente verslagjaar heeft de status voorlopig, alle voorgaande verslagjaren hebben nu de status definitief.

Bij de sectorrekeningen worden de financiële rekeningen en balansen jaarlijks gereviseerd. Deze correcties worden in de tijd teruggelegd, zodat de gepubliceerde tijdreeksen consistent blijven. De gegevens van financiële rekeningen en balansen zijn in deze publicatie voor de jaren 2010-2012 gereviseerd en kunnen daardoor afwijken van de cijfers in de voorgaande editie.

Hoofdstuk 5 bevat onder meer tabellen met werkzame personen, banen, arbeidsjaren gewerkte uren en beloning van werknemers, veelal uitgesplitst naar bedrijfstak, geslacht en type werkende (werknemer of zelfstandige). In deze tabellen heeft het verslagjaar 2014 nog de status voorlopig. Dit heeft te maken met het later beschikbaar komen van broncijfers over de zelfstandigen. Deze broncijfers hebben een substantieel effect op de uitkomsten van de zelfstandigen en de totale werkzame personen.

In de tabellen van de financiële balansen in hoofdstuk 6 is de post Overige mutaties gesplitst in de twee posten Prijsmutaties en herwaarderingen en Overige volumemutaties.

Langere tijdreeksen zijn beschikbaar op StatLine, zie Nationale rekeningen op de CBS-website.

Economische kerncijfers

		2010	2011	2012	2013	2014	2015*
Totale economie							
Binnenlands product (bbp)	mln euro	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Binnenlands product (bbp) (economische groei)	% volumemutaties	1,4	1,7	-1,1	-0,2	1,4	2,0
Belasting- en premieontvangsten		35,8	35,5	35,7	36,2	37,2	37,3
Nationale besparingen (netto)	mln euro	70 305	81 741	81 302	76 401	68 788	75 889
Nationaal vorderingensaldo	mln euro	47 143	55 001	59 467	65 082	55 933	23 497
Inkomen							
Nationaal inkomen (netto)	mln euro	529 644	547 619	550 553	552 517	551 093	562 228
Nationaal inkomen (netto)	% reële mutaties	1,4	1,6	-1,5	-0,8	-0,6	2,7
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	mln euro	520 388	538 169	541 278	540 737	537 937	549 482
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	% reële mutaties	0,9	1,6	-1,5	-1,3	-0,9	2,8
Nationaal inkomen (netto) per inwoner	euro	31 877	32 805	32 859	32 879	32 677	33 189
Beschikbaar nationaal inkomen (netto) per inwoner	euro	31 320	32 239	32 306	32 178	31 897	32 436
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	mln euro	152 023	156 630	153 824	154 605	156 164	162 761
Bevolking							
Gemiddelde bevolking	X 1000	16 615	16 693	16 755	16 804	16 865	16 940
Gemiddeld aantal huishoudens	X 1000	7 415	7 478	7 541	7 580	7 628	7 705
Arbeid							
Aantal werkzame personen ¹⁾	X 1000	8 778	8 854	8 836	8 732	8 711	8 792
Werkzame beroepsbevolking 15 tot 75 jaar	X 1000	8 278	8 280	8 330	8 266	8 214	8 294
Werkloze beroepsbevolking 15 tot 75 jaar	X 1000	435	434	516	647	660	614
Banen van werkzame personen ¹⁾	X 1000 banen	9 816	9 952	9 923	9 789	9 773	9 883
Arbeidsvolume van werkzame personen ¹⁾	X 1000 arbeidsjaren	7 056	7 099	7 055	6 972	6 953	7 021
Arbeidsvolume van werkzame personen ¹⁾	mln gewerkte uren	12 477	12 594	12 487	12 378	12 444	12 505
Arbeidsvolume van werknemers	X 1000 arbeidsjaren	5 955	5 958	5 901	5 807	5 774	5 821
Arbeidsvolume van werknemers	mln gewerkte uren	9 982	10 057	9 924	9 804	9 819	9 856
Arbeidsproductiviteit per gewerkt uur ¹⁾	% volumemutaties	2,5	1,1	0,1	1,0	1,0	1,1
Binnenlands product (bruto) per arbeidsjaar ¹⁾	euro	89 503	90 571	91 446	93 629	95 350	96 354
Loonkosten	mln euro	307 476	315 462	320 389	323 402	327 382	330 561
Finale bestedingen							
Consumptieve bestedingen	mln euro	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221
Consumptieve bestedingen	% volumemutaties	0,4	0,0	-1,2	-0,7	0,3	1,2
Huishoudens incl. IZWh	mln euro	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Overheid	mln euro	167 232	167 158	169 875	170 258	171 986	171 382
w.o.: Netto materiële consumptie	% prijsmutaties	2,0	0,9	2,2	1,4	1,0	-0,9
Algemeen bestuur (inclusief defensie)	% prijsmutaties	2,4	0,9	2,4	0,9	1,0	-1,5
Gesubsidieerd onderwijs	% prijsmutaties	1,4	0,9	0,7	2,0	0,0	-0,2
Consumentenprijsindex	% mutatie	1,3	2,3	2,5	2,5	1,0	0,6
Investeringen in vaste activa (bruto)	mln euro	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431
Investeringen in vaste activa (bruto)	% volumemutaties	-6,5	5,6	-6,3	-4,3	2,3	9,9
Buitenland							
Uitvoer van goederen en diensten	mln euro	454 398	497 347	528 623	535 320	547 415	557 890
Uitvoer van goederen en diensten	% volumemutaties	10,5	4,4	3,8	2,1	4,5	5,0
Invoer van goederen en diensten	mln euro	401 585	442 443	466 677	465 502	475 530	484 963
Invoer van goederen en diensten	% volumemutaties	9,3	3,5	2,7	1,0	4,2	5,8
Uitvoeroverschot	% bbp	8,4	8,5	9,6	10,7	10,8	10,8
Saldo lopende transacties met het buitenland	mln euro	48 330	56 881	65 612	66 736	56 527	57 357
Overheid							
Belastingen	mln euro	143 212	139 852	135 482	139 107	147 758	156 213
Subsidies	mln euro	10 398	9 674	8 929	8 211	8 021	8 039
Sociale premies	mln euro	86 277	92 026	98 213	100 786	101 931	99 621
Sociale uitkeringen in geld en natura	mln euro	134 095	137 578	141 486	145 287	146 204	149 315
Sociale uitkeringen in geld en natura	% bbp	21,2	21,4	21,9	22,3	22,1	22,1
EMU-schuld	% bbp	59,3	61,6	66,4	67,7	67,9	65,1
EMU-saldo	% bbp	-5,0	-4,3	-3,9	-2,4	-2,3	-1,9
Totaal inkomsten	% bbp	272 585	274 438	278 801	286 539	291 176	292 596
Totaal uitgaven	% bbp	304 107	302 010	303 865	302 036	306 204	305 355
Huishoudens incl. IZWh							
Beschikbaar inkomen (bruto)	mln euro	305 193	312 078	313 461	316 442	317 030	327 228
Reëel beschikbaar inkomen (netto)	% volumemutaties	-0,7	0,6	-0,8	-1,3	-0,5	3,5
Vrije / individuele besparingen	mln euro	22 683	23 139	23 705	22 797	20 348	25 389
Spaarquote	% beschikbaar inkomen	12,7	13,1	14,1	14,1	13,1	12,7
Woninghypotheken	mln euro	655 737	667 331	671 166	654 023	651 607	656 015
Saldo opgenomen en afgeloste hypotheken	mln euro	17 763	12 102	4 084	-16 677	-4 825	4 633
Vennootschappen							
Brutowinst vóór belasting	mln euro	214 818	229 140	215 296	217 321	212 079	224 955
Winst van buitenlandse dochters	mln euro	39 580	49 536	47 334	42 356	36 502	38 715
Vorderingensaldo	mln euro	71 532	72 004	66 099	58 945	56 621	26 425
Marktsector							
Arbeidsproductiviteit per gewerkt uur ¹⁾	% volumemutaties	2,3	1,3	-0,1	0,4	1,6	1,6
Loonvoet per arbeidsjaar	% mutatie	0,5	2,7	2,5	2,2	1,5	-0,3
Loonkosten per eenheid product	% volumemutaties	-2,8	0,3	2,6	0,9	-1,2	-1,3
Arbeidsinkomensquote ¹⁾	niveaus, %	76,6	77,5	78,6	79,3	78,9	77,3

¹⁾ Gegevens van de jaren 2014 en 2015 zijn voorlopig.

1.

Macro-economie

M 1 De drie benaderingen van het binnenlands product

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Vanuit de productie						
Output (basisprijzen)	1 178 924	1 238 414	1 255 794	1 253 792	1 267 298	1 279 096
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare btw) (-)	611 167	658 824	671 962	665 257	669 884	671 236
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	567 757	579 590	583 832	588 535	597 414	607 860
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	63 016	61 454	59 912	62 275	64 016	67 007
Productgebonden belastingen	66 567	64 886	63 295	65 415	67 125	70 067
Productgebonden subsidies (-)	3 551	3 432	3 383	3 140	3 109	3 060
Vershil toegerekende en afgedragen btw	739	1 885	1 420	1 938	1 578	1 664
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Vanuit de inkomensvorming						
Beloning van werknemers	310 471	318 040	322 825	324 595	327 963	331 798
Lonen	246 542	251 715	253 193	254 034	253 880	261 220
Sociale premies t.l.v. werkgevers	63 929	66 325	69 632	70 561	74 083	70 578
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies	62 036	61 191	60 618	64 186	68 687	70 121
Belastingen op productie en invoer	73 329	71 871	70 513	73 439	77 597	79 084
Subsidies (-)	11 293	10 680	9 895	9 253	8 910	8 963
Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (bruto)	259 005	263 698	261 721	263 967	266 358	274 612
Verbruik van vaste activa	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851
Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (netto)	152 023	156 630	153 824	154 605	156 164	162 761
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Vanuit de finale bestedingen						
Consumptieve bestedingen	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221
Overheid	167 232	167 158	169 875	170 258	171 986	171 382
Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Investerings in vaste activa (bruto)	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431
Vennootschappen, huishoudens en izw's t.b.v. huishoudens	98 442	104 688	97 770	93 350	96 232	107 521
Overheid	26 207	25 714	24 158	23 757	23 298	23 910
Veranderingen in voorraden ¹⁾	4 308	1 526	1 659	1 920	2 925	- 1 048
Uitvoer van goederen en diensten	454 398	497 347	528 623	535 320	547 415	557 890
Goederen	360 296	398 744	425 408	427 390	429 655	427 415
Diensten	94 102	98 603	103 215	107 930	117 760	130 475
Invoer van goederen en diensten (-)	401 585	442 443	466 677	465 502	475 530	484 963
Goederen	300 067	333 823	354 312	352 043	353 737	351 268
Diensten	101 518	108 620	112 365	113 459	121 793	133 695
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

M 2 Macro-economische saldi van binnenlands product tot nationaal vorderingensaldo

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	5 114	11 758	13 286	9 131	- 1 721	- 2 452
Uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	224 720	247 129	232 502	233 785	258 724	213 522
Beloning van werknemers	1 099	1 084	1 076	1 015	947	1 015
Inkomen uit vermogen	222 726	245 039	230 460	231 728	256 888	211 583
Uit het buitenland (EU) ontvangen subsidies	895	1 006	966	1 042	889	924
Aan het buitenland betaalde primaire inkomens (-)	219 606	235 371	219 216	224 654	260 445	215 974
Beloning van werknemers	5 532	5 829	5 872	5 611	5 625	6 023
Inkomen uit vermogen	212 106	227 356	211 297	217 034	252 404	207 154
Aan het buitenland betaalde belastingen op productie en invoer	1 968	2 186	2 047	2 009	2 416	2 797
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	636 626	654 687	658 450	661 879	661 287	674 079
Verbruik van vaste activa (-)	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	529 644	547 619	550 553	552 517	551 093	562 228
Saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten	- 9 256	- 9 450	- 9 275	- 11 780	- 13 156	- 12 746
Uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten	10 063	10 217	10 736	10 334	11 629	11 796
Belastingen op inkomen en vermogen	3 628	3 632	3 868	3 730	4 504	4 375
Sociale premies	1 904	1 904	1 927	1 984	2 694	2 680
Sociale uitkeringen (in geld)	248	248	248	250	253	270
Overige inkomensoverdrachten	4 283	4 433	4 693	4 370	4 178	4 471
Aan het buitenland betaalde inkomensoverdrachten (-)	19 319	19 667	20 011	22 114	24 785	24 542
Belastingen op inkomen en vermogen	1 725	1 975	1 937	2 055	2 409	2 653
Sociale premies	284	284	284	284	284	284
Sociale uitkeringen (in geld)	2 471	2 476	2 642	2 635	2 479	2 904
Overige inkomensoverdrachten	14 839	14 932	15 148	17 140	19 613	18 701
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	520 388	538 169	541 278	540 737	537 937	549 482
Consumptieve bestedingen (-)	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221
Correctie pensioenvoorziening (saldo buitenland)	- 341	- 331	- 345	- 433	- 481	- 372
Nationale besparingen (netto)	70 305	81 741	81 302	76 401	68 788	75 889
Investerings in vaste activa (netto) (-)	17 667	23 334	14 031	7 745	9 336	19 580
Veranderingen in voorraden (-) ¹⁾	4 308	1 526	1 659	1 920	2 925	- 1 048
Saldo lopende transacties met het buitenland	48 330	56 881	65 612	66 736	56 527	57 357
Uitvoeroverschot	52 813	54 904	61 946	69 818	71 885	72 927
Goederen	60 229	64 921	71 096	75 347	76 065	76 144
Diensten	- 7 416	- 10 017	- 9 150	- 5 529	- 4 180	- 3 217
Saldo primaire inkomens	5 114	11 758	13 286	9 131	- 1 721	- 2 452
Ontvangen	224 720	247 129	232 502	233 785	258 724	213 522
Betaald (-)	219 606	235 371	219 216	224 654	260 445	215 974
Saldo inkomensoverdrachten	- 9 256	- 9 450	- 9 275	- 11 780	- 13 156	- 12 746
Ontvangen	10 063	10 217	10 736	10 334	11 629	11 796
Betaald (-)	19 319	19 667	20 011	22 114	24 785	24 542
Correctie pensioenvoorziening (saldo buitenland)	- 341	- 331	- 345	- 433	- 481	- 372
Saldo uit het buitenland ontvangen kapitaaloverdrachten	- 1 890	- 552	- 268	- 562	- 432	- 396
Uit het buitenland ontvangen kapitaaloverdrachten	896	783	780	746	723	929
Aan het buitenland betaalde kapitaaloverdrachten (-)	2 786	1 335	1 048	1 308	1 155	1 325
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	703	- 1 328	- 5 877	- 1 092	- 162	- 33 464
Nationaal vorderingensaldo	47 143	55 001	59 467	65 082	55 933	23 497
Verandering van vorderingen op het buitenland	185 541	394 645	237 292	243 981	178 119	109 006
Verandering van schulden aan het buitenland (-)	143 053	342 526	178 786	178 332	119 426	86 251
Statistisch verschil	4 655	2 882	961	- 567	- 2 760	742

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

M 3 Productie, verbruik en inkomensvorming naar sector

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Vanuit de productie						
Output (basisprijzen)	1 178 924	1 238 414	1 255 794	1 253 792	1 267 298	1 279 096
Niet-financiële vennootschappen	827 479	881 627	894 484	891 773	903 834	916 832
Financiële instellingen	76 507	76 210	77 657	76 608	77 107	74 155
Overheid	124 880	123 868	124 491	124 460	126 107	123 331
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	150 058	156 709	159 162	160 951	160 250	164 778
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare btw) (-)	611 167	658 824	671 962	665 257	669 884	671 236
Niet-financiële vennootschappen	458 744	502 914	512 727	507 068	512 447	513 102
Financiële instellingen	28 793	30 297	28 174	27 867	29 051	29 695
Overheid	43 908	42 804	42 608	41 845	42 906	40 718
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	79 722	82 809	88 453	88 477	85 480	87 721
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	567 757	579 590	583 832	588 535	597 414	607 860
Niet-financiële vennootschappen	368 735	378 713	381 757	384 705	391 387	403 730
Financiële instellingen	47 714	45 913	49 483	48 741	48 056	44 460
Overheid	80 972	81 064	81 883	82 615	83 201	82 613
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	70 336	73 900	70 709	72 474	74 770	77 057
Vanuit de inkomensvorming						
Beloning van werknemers	310 471	318 040	322 825	324 595	327 963	331 798
Niet-financiële vennootschappen	215 869	222 905	227 269	228 277	231 095	236 342
Financiële instellingen	18 930	19 248	19 300	20 423	20 397	19 494
Overheid	60 116	59 718	60 113	60 193	60 423	59 796
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	15 556	16 169	16 143	15 702	16 048	16 166
Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (netto)	152 023	156 630	153 824	154 605	156 164	162 761
Niet-financiële vennootschappen	99 474	101 949	99 253	99 500	101 539	107 615
Financiële instellingen	24 176	22 037	25 400	23 416	21 774	19 688
Overheid	0	0	0	0	0	0
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	28 373	32 644	29 171	31 689	32 851	35 458
Verbruik van vaste activa	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851
Niet-financiële vennootschappen	55 634	56 102	57 337	58 318	59 142	60 727
Financiële instellingen	4 335	4 322	4 047	4 085	4 056	4 082
Overheid	20 588	21 023	21 438	21 842	22 117	22 217
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	26 425	25 621	25 075	25 117	24 879	24 825
Saldo van niet-productgebonden belastingen en subsidies	- 980	- 263	706	1 911	4 671	3 114
Niet-financiële vennootschappen	-1 799	-1 118	- 729	- 227	558	45
Financiële instellingen	273	306	736	817	1 829	1 196
Overheid	268	323	332	580	661	600
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	278	226	367	741	1 623	1 273
Verschil toegerekende en afgedragen btw (-)	739	1 885	1 420	1 938	1 578	1 664
Niet-financiële vennootschappen	443	1 125	1 373	1 163	947	999
Financiële instellingen	0	0	0	0	0	0
Overheid	0	0	0	0	0	0
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	296	760	47	775	631	665
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	567 757	579 590	583 832	588 535	597 414	607 860
Niet-financiële vennootschappen	368 735	378 713	381 757	384 705	391 387	403 730
Financiële instellingen	47 714	45 913	49 483	48 741	48 056	44 460
Overheid	80 972	81 064	81 883	82 615	83 201	82 613
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	70 336	73 900	70 709	72 474	74 770	77 057
	% volumemutatie					
Vanuit de productie						
Output (basisprijzen)	0,6	2,6	-0,8	-0,3	1,6	2,4
Niet-financiële vennootschappen	1,1	3,4	-0,1	-0,2	2,4	3,0
Financiële instellingen	0,4	0,1	-4,4	-1,6	-1,1	1,0
Overheid	0,4	-1,8	-2,1	0,2	0,6	-1,2
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	-1,6	3,1	-1,6	-0,8	-0,7	2,5
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare btw) (-)	0,6	2,6	-0,8	-0,3	1,6	2,4
Niet-financiële vennootschappen	1,1	3,4	-0,1	-0,2	2,4	3,0
Financiële instellingen	0,4	0,1	-4,4	-1,6	-1,1	1,0
Overheid	0,4	-1,8	-2,1	0,2	0,6	-1,2
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	-1,6	3,1	-1,6	-0,8	-0,7	2,5
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	1,7	2,0	-0,8	0,1	1,5	1,6
Niet-financiële vennootschappen	1,9	2,5	-0,4	0,5	2,4	2,4
Financiële instellingen	2,8	-1,2	-4,0	-2,3	-2,9	-1,2
Overheid	2,3	-0,0	-0,3	0,4	0,1	-1,9
Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	-0,4	4,1	-1,2	-0,5	1,3	3,2

M 4 Binnenlands product en nationaal inkomen, alternatieve definities

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Verbruik van vaste activa (-)	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851
Binnenlands product (netto, marktprijzen)	524 530	535 861	537 267	543 386	552 814	564 680
Saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	5 114	11 758	13 286	9 131	- 1 721	- 2 452
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	636 626	654 687	658 450	661 879	661 287	674 079
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	529 644	547 619	550 553	552 517	551 093	562 228
Saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten	- 9 256	- 9 450	- 9 275	- 11 780	- 13 156	- 12 746
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	627 370	645 237	649 175	650 099	648 131	661 333
Beschikbaar nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	520 388	538 169	541 278	540 737	537 937	549 482
	euro					
Binnenlands product per inwoner (bruto, marktprijzen)	38 008	38 515	38 506	38 844	39 313	39 936
Binnenlands product per inwoner (netto, marktprijzen)	31 569	32 101	32 066	32 336	32 779	33 333
Nationaal inkomen per inwoner (bruto, marktprijzen)	38 315	39 219	39 299	39 387	39 211	39 791
Nationaal inkomen per inwoner (netto, marktprijzen)	31 877	32 805	32 859	32 879	32 677	33 189
Beschikbaar nationaal inkomen per inwoner (bruto, marktprijzen)	37 758	38 653	38 745	38 686	38 431	39 039
Beschikbaar nationaal inkomen per inwoner (netto, marktprijzen)	31 320	32 239	32 306	32 178	31 897	32 436
	% volumemutatie					
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	1,4	1,7	- 1,1	- 0,2	1,4	2,0
Binnenlands product (netto, marktprijzen)	1,4	1,7	- 1,5	- 0,4	1,5	2,1
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,4	1,5	- 1,1	- 0,5	- 0,3	2,5
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	1,4	1,6	- 1,5	- 0,8	- 0,6	2,7
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,0	1,5	- 1,0	- 0,9	- 0,6	2,6
Beschikbaar nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	0,9	1,6	- 1,5	- 1,3	- 0,9	2,8
	% prijsmutatie					
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	0,8	0,1	1,4	1,4	0,1	0,1
Binnenlands product (netto, marktprijzen)	0,8	0,4	1,8	1,6	0,2	0,1
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,6	1,3	1,7	1,1	0,3	- 0,5
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	1,7	1,8	2,1	1,2	0,3	- 0,6
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,6	1,3	1,7	1,0	0,3	- 0,5
Beschikbaar nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	1,7	1,8	2,1	1,2	0,3	- 0,7

M 5 Bijdrage aan de volumegroei van het binnenlands product (bruto, marktprijzen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	% volumemutatie					
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	1,4	1,7	- 1,1	- 0,2	1,4	2,0
	procentpunten					
Nationale finale bestedingen	- 0,4	0,3	- 1,9	- 1,0	0,4	1,3
Consumptieve bestedingen	0,3	0,0	- 0,8	- 0,4	0,0	0,4
Overheid	0,3	0,0	- 0,3	0,0	0,0	0,0
Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	0,0	0,0	- 0,5	- 0,4	0,0	0,4
Investerings inclusief veranderingen in voorraden ¹⁾	- 0,7	0,3	- 1,1	- 0,6	0,4	0,9
Uitvoer	1,8	1,4	0,8	0,8	1,0	0,7
Goederen uit productie	1,1	0,6	0,2	0,4	0,3	0,0
Wederuitvoer	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
Diensten uit productie	0,3	0,5	0,5	0,3	0,5	0,6

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

M 6 Goederen- en dienstentotalen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Beschikbaar voor finale bestedingen	1 033 097	1 085 372	1 111 841	1 118 250	1 138 538	1 161 494
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Invoer van goederen en diensten	401 585	442 443	466 677	465 502	475 530	484 963
Goederen	300 067	333 823	354 312	352 043	353 737	351 268
Diensten	101 518	108 620	112 365	113 459	121 793	133 695
Totale finale bestedingen	1 033 097	1 085 372	1 111 841	1 118 250	1 138 538	1 161 494
Nationale finale bestedingen	578 699	588 025	583 218	582 930	591 123	603 604
Consumptieve bestedingen	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221
Overheid	167 232	167 158	169 875	170 258	171 986	171 382
Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Investerings in vaste activa (bruto)	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431
Vennootschappen, huishoudens en izw's t.b.v. huishoudens	98 442	104 688	97 770	93 350	96 232	107 521
Overheid	26 207	25 714	24 158	23 757	23 298	23 910
Veranderingen in voorraden ¹⁾	4 308	1 526	1 659	1 920	2 925	- 1 048
Uitvoer van goederen en diensten	454 398	497 347	528 623	535 320	547 415	557 890
Goederen	360 296	398 744	425 408	427 390	429 655	427 415
Diensten	94 102	98 603	103 215	107 930	117 760	130 475
	% volumemutatie					
Beschikbaar voor finale bestedingen	4,2	2,4	0,5	0,3	2,6	3,5
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	1,4	1,7	- 1,1	- 0,2	1,4	2,0
Invoer van goederen en diensten	9,3	3,5	2,7	1,0	4,2	5,8
Goederen	10,5	2,9	2,8	1,3	3,3	4,6
Diensten	6,1	5,1	2,3	0,1	7,0	9,1
Totale finale bestedingen	4,2	2,4	0,5	0,3	2,6	3,5
Nationale finale bestedingen	- 0,1	0,8	- 2,3	- 1,4	0,9	2,2
Consumptieve bestedingen	0,4	0,0	- 1,2	- 0,7	0,3	1,2
Overheid	1,0	- 0,2	- 1,3	- 0,1	0,3	0,2
Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	0,0	0,2	- 1,2	- 1,0	0,3	1,8
Investerings in vaste activa (bruto)	- 6,5	5,6	- 6,3	- 4,3	2,3	9,9
Vennootschappen, huishoudens en izw's t.b.v. huishoudens	- 7,2	7,8	- 6,2	- 4,6	3,4	11,6
Overheid	- 3,8	- 2,7	- 6,7	- 3,0	- 2,1	2,7
Veranderingen in voorraden ¹⁾
Uitvoer van goederen en diensten	10,5	4,4	3,8	2,1	4,5	5,0
Goederen	11,5	4,2	3,6	1,8	3,2	3,5
Diensten	7,3	5,3	4,6	3,3	9,3	10,4
	% prijsmutatie					
Beschikbaar voor finale bestedingen	3,0	2,6	2,0	0,3	- 0,7	- 1,5
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	0,8	0,1	1,4	1,4	0,1	0,1
Invoer van goederen en diensten	6,6	6,5	2,7	- 1,2	- 2,0	- 3,6
Goederen	8,2	8,1	3,2	- 1,9	- 2,7	- 5,1
Diensten	2,1	1,8	1,1	0,9	0,4	0,6
Totale finale bestedingen	3,0	2,6	2,0	0,3	- 0,7	- 1,5
Nationale finale bestedingen	1,2	0,8	1,5	1,3	0,5	- 0,1
Consumptieve bestedingen	1,1	1,4	2,0	1,6	0,8	- 0,2
Overheid	1,3	0,2	3,0	0,3	0,8	- 0,6
Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	1,0	2,1	1,5	2,4	0,8	- 0,0
Investerings in vaste activa (bruto)	1,4	- 0,9	- 0,2	0,3	- 0,2	0,1
Vennootschappen, huishoudens en izw's t.b.v. huishoudens	1,1	- 1,3	- 0,4	0,1	- 0,3	0,1
Overheid	2,5	0,8	0,6	1,4	0,2	- 0,1
Veranderingen in voorraden ¹⁾
Uitvoer van goederen en diensten	5,4	4,8	2,4	- 0,8	- 2,1	- 2,9
Goederen	6,3	6,2	3,0	- 1,4	- 2,6	- 3,9
Diensten	2,2	- 0,4	0,1	1,3	- 0,2	0,4

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

M 7 Overheidssaldo en overheidsschuld conform EMU-definities

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	mln euro					
Totaal inkomsten	272 585	274 438	278 801	286 539	291 176	292 596
Belastingen	143 212	139 852	135 482	139 107	147 758	156 213
Belastingen op productie en invoer	71 361	69 685	68 466	71 430	75 181	76 287
Belastingen op inkomen en vermogen	70 134	68 629	65 633	65 946	71 052	78 312
Vermogensheffingen	1 717	1 538	1 383	1 731	1 525	1 614
Premies wettelijke sociale verzekering	82 732	88 470	94 844	97 372	98 616	96 386
Marktoutput	7 058	6 863	6 930	6 816	6 889	6 887
Betalingen voor niet-marktoutput	10 288	10 672	10 441	10 214	10 407	10 479
Inkomen uit vermogen	16 558	15 868	18 914	20 635	15 280	10 502
Rente	3 929	3 300	3 383	2 684	2 431	2 184
Overig	12 629	12 568	15 531	17 951	12 849	8 318
Overige inkomsten n.e.g.	12 737	12 713	12 190	12 395	12 226	12 129
Output voor eigen finaal gebruik	5 205	5 388	5 312	5 456	5 477	5 545
Niet-productgebonden subsidies	366	336	269	87	44	41
Toegerekende sociale premies	3 545	3 556	3 369	3 414	3 315	3 235
Overige inkomensoverdrachten	3 148	3 016	2 905	2 992	2 944	2 652
Kapitaaloverdrachten (excl. vermogensheffingen)	473	417	335	446	446	656
Totaal uitgaven (-)	304 107	302 010	303 865	302 036	306 204	305 355
Beloning van werknemers	60 116	59 718	60 113	60 193	60 423	59 796
Intermediair verbruik	43 908	42 804	42 608	41 845	42 906	40 718
Investerings (bruto)	26 357	25 732	24 178	23 786	23 323	23 935
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	102 081	104 444	109 200	112 320	114 036	110 503
In geld	46 564	47 521	49 760	52 261	53 518	54 826
In natura via marktproducenten	55 517	56 923	59 440	60 059	60 518	55 677
Uitkeringen sociale voorziening	28 469	29 578	28 917	29 553	28 853	35 577
In geld	19 083	20 288	20 290	21 328	20 719	20 292
In natura via marktproducenten	9 386	9 290	8 627	8 225	8 134	15 285
Subsidies	10 398	9 674	8 929	8 211	8 021	8 039
Inkomen uit vermogen	11 197	11 329	10 636	9 940	9 452	8 499
Rente	11 162	11 295	10 606	9 913	9 428	8 479
Overig	35	34	30	27	24	20
Overige uitgaven n.e.g.	21 581	18 731	19 284	16 188	19 190	18 288
Niet-productgebonden belastingen op productie	634	659	601	667	705	641
Belastingen op inkomen en vermogen	0	0	0	0	54	56
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	3 545	3 556	3 369	3 414	3 315	3 235
Overige inkomensoverdrachten	11 918	11 963	11 977	11 828	12 700	12 561
Kapitaaloverdrachten	6 426	4 128	4 287	5 082	3 816	3 946
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 942	- 1 575	- 950	- 4 803	- 1 400	- 2 151
EMU-saldo / Vorderingsaldo	- 31 522	- 27 572	- 25 064	- 15 497	- 15 028	- 12 759
Centrale overheid	- 23 079	- 16 750	- 18 578	- 4 790	- 7 076	- 11 469
Lokale overheid	- 6 670	- 4 211	- 2 882	- 2 286	- 1 574	- 2 319
Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	- 1 773	- 6 611	- 3 604	- 8 421	- 6 378	1 029
EMU-schuld	374 738	396 260	428 309	442 174	450 487	440 552
Deposito's	1 369	1 675	1 168	1 262	1 126	2 093
Kortlopende schuldbewijzen	53 318	43 445	32 976	26 086	23 083	14 051
Langlopende schuldbewijzen	241 176	266 127	298 693	321 076	333 775	333 455
Kortlopende leningen	12 874	18 396	27 320	26 237	26 800	26 370
Langlopende leningen	66 001	66 617	68 152	67 513	65 703	64 583
	% bbp					
EMU-saldo	- 5,0	- 4,3	- 3,9	- 2,4	- 2,3	- 1,9
EMU-schuld	59,3	61,6	66,4	67,7	67,9	65,1

2.

Aanbod-,

gebruik-

en input-

outputtabellen

G 1 Aanbodtabel 2015* in basisprijzen (mln euro)

2015*	Landbouw, bosbouw en visserij											
	Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Industrie	Energievoorziening	Waterbedrijven en afvalbeheer	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële dienstverlening	Verhuur en handel van onroerend goed
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1 Landbouwproducten	26 583	0	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Bosbouwproducten	157	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Visserijproducten	255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Aardolie en aardgas	0	11 582	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Overige delfstoffen	0	4 566	201	0	141	77	2	0	0	0	0	0
6 Voedingsmiddelen	327	0	54 903	0	397	0	1 100	0	0	0	0	0
7 Dranken en tabak	0	0	5 904	0	0	0	36	0	0	0	0	0
8 Textiel, kleding en lederproducten	0	0	3 126	0	9	0	209	0	0	0	0	0
9 Hout, papier en drukwerk	0	0	9 329	0	0	1	153	0	0	113	0	0
10 Cokes en aardolieproducten	0	0	23 718	0	0	0	6	0	0	0	0	0
11 Chemische producten	1	76	37 736	0	339	0	651	0	0	0	0	0
12 Farmaceutische producten	0	0	3 807	0	0	0	51	0	0	0	0	0
13 Rubber, kunststoffen, bouwmaterialen	0	0	12 645	0	58	199	272	0	0	0	0	0
14 Basismetalen	0	0	6 346	0	358	0	78	0	0	0	0	0
15 Metaalproducten	0	0	14 273	0	0	757	169	0	0	0	0	0
16 Elektrotechnische apparaten	0	0	23 432	0	0	0	434	0	0	72	0	0
17 Elektrische apparaten	0	0	4 236	0	0	0	51	0	0	0	0	0
18 Machines en apparatuur, n.e.g.	0	0	22 033	0	0	0	1 317	0	0	0	0	0
19 Vervoermiddelen	0	0	13 588	0	0	89	49	0	0	0	0	0
20 Overige industrieproducten en reparatie	151	1	17 871	0	0	645	2 323	258	0	0	0	0
21 Elektriciteit en gas	416	43	202	12 568	352	0	0	11	0	0	0	0
22 Water en afvalbeheer	0	1	342	23	7 259	30	1 829	16	0	0	0	0
23 Bouwnijverheid	89	0	13	1 096	16	81 715	44	217	0	71	0	1 748
24 Reparatie van vervoermiddelen	0	0	240	0	0	0	9 926	124	0	0	0	0
25 Vervoer en opslag	357	0	10	0	0	92	221	51 003	0	0	0	0
26 Post- en koeriersdiensten	0	0	5	0	0	0	0	5 209	0	0	0	0
27 Horecadiensten	139	0	7	0	0	0	81	14	21 265	11	0	607
28 Uitgeverijdiensten, film, radio en t.v.	0	0	2 263	0	0	0	589	0	0	12 310	0	17
29 Telecommunicatie	0	0	0	19	0	0	0	0	0	15 431	0	0
30 IT- en informatiediensten	0	0	3 118	0	0	0	1 325	100	0	21 615	0	0
31 Financiële diensten en verzekeringsdiensten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66 978	412
32 Verhuur en handel van onroerend goed	101	12	469	0	37	299	1 000	360	161	81	2 039	73 597
33 Vrije beroepen en technische diensten	4	18	2 929	402	19	378	5 186	352	106	1 191	2 388	307
34 Wetenschappelijke onderzoek en ontwikkeling	4	0	1 278	0	2	0	330	0	0	191	1	0
35 Administratieve en ondersteunende diensten	253	48	1 616	52	65	232	2 096	1 758	217	2 668	2 657	16
36 Openbaar bestuur en overheidsdiensten	104	0	2 458	0	0	0	0	1 722	0	0	76	0
37 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	44	379	0	0
38 Gezondheidszorg en welzijn	67	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0
39 Cultuur, sport en recreatie	2	0	0	0	0	0	0	6	662	72	0	0
40 Overige diensten	0	0	4	0	0	0	409	0	0	193	0	0
41 Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	1	417	10 962	209	0	0	9 982	50	0	12	0	0
43 Overige diensten n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44 Overige goederen n.e.g.	247	3	3 031	977	128	269	1 907	754	58	1 441	731	73
45 Handels- en vervoersmarges	77	404	6 390	1 150	75	258	102 850	12 388	311	1 180	0	201
46 Cif/fob-correctie en herclassificatie												
47 Cif/fob-herclassificatie												
48 Aanbod in basisprijzen	29 335	17 171	288 608	16 496	9 255	85 041	144 676	74 349	22 824	57 031	74 870	76 978

Specialistische zakelijke diensten	Verhuur en overige zakelijke diensten	Openbaar bestuur en overheidsdiensten	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnszorg	Cultuur, sport en recreatie	Overige dienstverlening	Huishoudens met personeel	Goederen en diensten n.e.g.	Totaal kolommen 1 - 21	Invoer van goederen	Invoer van diensten	Aanbod in basisprijzen	Handels- en vervoersmarges	Productgebonden belastingen	Productgebonden subsidies (-)	Totaal
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
2	20	14	0	0	0	0	0	0	26 726	17 922	0	44 648	11 274	365	19	56 268
0	0	0	0	0	0	0	0	0	169	307	0	476	75	5	9	547
0	0	0	0	0	0	0	0	0	255	526	0	781	366	4	2	1 149
0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 586	34 377	0	45 963	597	2 834	0	49 394
472	0	32	0	0	0	0	0	0	5 491	4 419	629	10 539	1 312	197	0	12 048
0	0	0	0	0	0	0	0	0	56 727	26 897	0	83 624	21 505	704	0	105 833
0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 940	3 980	0	9 920	4 136	3 492	0	17 548
0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 344	16 370	0	19 714	11 783	324	0	31 821
0	14	0	0	0	0	0	0	0	9 610	8 042	0	17 652	4 356	8	0	22 016
0	0	0	0	0	0	0	0	0	23 724	20 732	0	44 456	2 399	8 059	0	54 914
0	0	0	0	0	0	0	0	0	38 803	35 179	0	73 982	8 723	205	0	82 910
0	0	55	0	0	0	0	0	0	3 913	17 273	0	21 186	7 089	49	0	28 324
0	13	0	0	0	0	0	0	0	13 187	12 675	0	25 862	6 403	91	0	32 356
0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 782	14 960	0	21 742	2 556	80	0	24 378
719	0	0	0	0	0	0	0	0	15 918	6 478	0	22 396	3 909	31	0	26 336
50	6	0	0	0	0	0	0	0	23 994	55 814	0	79 808	13 396	466	0	93 670
0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 287	14 283	0	18 570	4 726	106	0	23 402
325	20	0	0	0	0	0	0	0	23 695	26 058	0	49 753	7 890	170	0	57 813
0	0	1	0	0	0	10	0	0	13 737	23 784	0	37 521	6 512	1 566	13	45 586
202	18	0	0	0	0	1	0	0	21 470	15 012	565	37 047	8 460	50	0	45 557
0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 592	1 337	0	14 929	915	1 650	714	16 780
0	0	4 785	2	0	12	57	0	0	14 356	3 040	24	17 420	130	343	2	17 891
2 029	160	468	0	0	0	0	0	0	87 666	0	1 471	89 137	0	0	21	89 116
0	354	0	0	0	0	0	0	0	10 644	0	0	10 644	0	0	0	10 644
106	1 146	800	13	252	0	0	0	0	54 000	0	8 029	62 029	0	0	1 399	60 630
0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 214	0	982	6 196	0	0	0	6 196
0	242	45	158	407	1 188	38	0	0	24 202	0	869	25 071	0	0	0	25 071
929	0	231	101	0	10	10	0	0	16 460	1 285	486	18 231	1 891	1	0	20 123
0	139	0	0	0	0	0	0	0	15 589	0	1 495	17 084	0	0	0	17 084
2 558	322	0	38	0	0	215	0	0	29 291	0	4 538	33 829	0	0	0	33 829
9	77	0	0	0	0	7	0	0	67 483	0	3 863	71 346	0	2 375	0	73 721
988	242	996	222	263	34	105	0	0	81 006	0	15	81 021	0	0	5	81 016
73 286	792	390	868	0	588	86	0	0	89 290	0	25 279	114 569	0	1 772	89	116 252
2 425	38	6	437	209	0	2	0	0	4 923	0	1 383	6 306	0	0	0	6 306
6 426	56 831	457	276	91	471	49	0	0	76 279	0	46 300	122 579	0	3	6	122 576
638	37	62 452	2 442	0	0	0	0	0	69 929	0	43	69 972	0	0	0	69 972
45	18	277	31 691	577	502	0	0	0	33 533	0	68	33 601	0	0	0	33 601
0	0	496	0	78 678	0	0	0	0	79 248	0	0	79 248	0	0	539	78 709
0	12	301	528	0	11 749	0	0	0	13 332	272	356	13 960	92	238	233	14 057
0	87	14	0	0	25	11 640	0	0	12 372	0	327	12 699	0	0	9	12 690
0	0	0	0	0	0	0	491	0	491	0	0	491	0	0	0	491
751	24	0	0	0	0	0	0	0	22 408	0	11 000	33 408	0	0	0	33 408
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16 282	16 282	0	0	0	0	16 282
2 505	412	1 849	2 890	1 371	505	124	0	1 673	20 948	0	0	20 948	0	0	0	20 948
1 649	399	0	0	0	4	146	0	0	127 482	0	3 013	130 495	0	0	0	130 495
										-9 754		-9 754				-9 754
											6 678	6 678				6 678
96 114	61 423	73 669	39 666	81 848	15 088	12 490	491	1 673	1 279 096	351 268	133 695	1 764 059	130 495	25 188	3 060	1 916 682

G 2 Gebruiktabel 2015* in aankooprijzen (mln euro)

2015*													
	Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Industrie	Energievoorziening	Waterbedrijven en afvalbeheer	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële dienstverlening	Verhuur en handel van onroerend goed	Specialistische zakelijke diensten
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1 Landbouwproducten	5 438	1	17 963	5	0	103	293	0	493	0	0	2	3
2 Bosbouwproducten	17	0	118	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0
3 Visserijproducten	14	0	189	0	0	0	1	0	27	0	0	0	0
4 Aardolie en aardgas	769	25	21 431	1 989	33	97	552	151	299	32	84	189	149
5 Overige delfstoffen	77	1 128	1 941	1 320	3	897	21	0	0	0	0	6	0
6 Voedingsmiddelen	4 436	0	19 512	123	300	36	525	10	3 706	14	13	2	23
7 Dranken en tabak	2	0	225	0	0	21	39	18	1 453	24	23	1	34
8 Textiel, kleding en lederproducten	50	4	1 714	2	8	89	93	31	41	27	8	2	7
9 Hout, papier en drukwerk	75	11	6 827	25	34	2 190	675	138	120	955	136	366	261
10 Cokes en aardolieproducten	583	10	5 661	237	122	983	754	5 403	50	50	60	69	159
11 Chemische producten	981	24	23 158	109	121	768	398	0	2	28	7	90	199
12 Farmaceutische producten	104	0	657	0	0	0	25	0	0	0	0	0	143
13 Rubber, kunststoffen, bouwmaterialen	230	4	6 050	72	22	7 625	875	239	53	47	101	497	195
14 Basismetalen	1	0	8 647	0	57	1 165	159	0	0	0	0	72	27
15 Metaalproducten	39	6	8 708	28	16	5 604	470	11	17	20	16	51	465
16 Elektrotechnische apparaten	16	5	7 499	22	28	828	336	95	46	2 553	42	37	383
17 Elektrische apparaten	4	3	3 800	14	19	1 629	191	31	16	649	39	47	44
18 Machines en apparatuur, n.e.g.	43	16	8 133	16	4	1 238	813	6	6	22	4	3	315
19 Vervoermiddelen	9	0	3 535	1	1	55	1 965	54	0	0	0	0	0
20 Overige industrieproducten en reparatie	1 515	253	6 623	417	323	1 404	830	1 965	139	188	47	177	240
21 Elektriciteit en gas	458	921	3 006	1 747	149	116	1 056	339	410	201	122	252	212
22 Water en afvalbeheer	357	13	1 798	112	2 434	271	192	150	63	61	43	44	105
23 Bouwnijverheid	316	64	658	950	102	22 186	518	794	79	413	20	8 248	2 334
24 Reparatie van vervoermiddelen	90	11	199	8	83	304	2 138	873	43	80	119	33	272
25 Vervoer en opslag	277	13	2 915	37	414	70	4 747	18 178	45	188	108	22	375
26 Post- en koeriersdiensten	29	4	109	10	8	78	532	1 485	33	267	382	134	247
27 Horecadiensten	5	7	229	17	6	55	361	520	24	85	68	18	163
28 Uitgeverijdiensten, film, radio en t.v.	17	24	1 009	114	50	208	2 328	272	130	1 338	478	111	2 987
29 Telecommunicatie	82	12	389	39	31	230	1 091	238	105	2 606	780	270	1 014
30 IT- en informatiediensten	79	76	1 531	149	104	699	1 349	603	199	7 302	731	130	1 818
31 Financiële diensten en verzekeringsdiensten	356	254	3 379	259	131	1 176	3 258	1 315	243	890	12 038	23 852	1 279
32 Verhuur en handel van onroerend goed	226	30	1 891	75	116	692	5 784	1 234	1 243	789	1 124	2 154	2 111
33 Vrije beroepen en technische diensten	798	487	11 025	1 309	331	3 035	14 292	2 524	1 013	4 246	8 249	1 607	22 147
34 Wetenschappelijke onderzoek en ontwikkeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	382
35 Administratieve en ondersteunende diensten	665	751	19 024	616	436	2 098	7 418	4 430	1 153	3 277	2 334	860	7 985
36 Openbaar bestuur en overheidsdiensten	58	10	303	36	15	91	222	100	54	76	62	53	182
37 Onderwijs	3	7	232	29	13	94	147	94	13	65	365	16	246
38 Gezondheidszorg en welzijn	9	5	112	3	3	52	196	54	20	32	45	10	50
39 Cultuur, sport en recreatie	1	1	39	6	3	14	59	20	125	390	31	3	92
40 Overige diensten	73	11	412	19	36	127	404	140	239	167	148	149	289
41 Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42 Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	46	402	15 991	172	58	0	3 907	0	0	419	0	0	0
43 Overige diensten n.e.g.	8	4	451	14	6	63	1 101	219	53	90	271	10	190
44 Overige goederen n.e.g.	14	1	330	15	14	598	77	30	31	15	25	208	29
45 Niet-aftrekbare btw	0	0	65	0	0	0	8	373	0	101	1 807	1 498	0
46 Totaal intermediair gebruik	18 370	4 598	217 488	10 116	5 634	56 993	60 202	42 137	11 786	27 707	29 930	41 293	47 156
47 Niet-productgebonden belastingen	310	29	504	140	58	129	535	294	174	95	1 233	3 631	229
48 Niet-productgebonden subsidies (-)	1 068	5	394	3	41	82	344	118	31	215	34	7	1 289
49 Lonen	2 233	873	31 453	1 497	1 421	12 640	34 953	13 204	4 803	12 450	15 326	2 798	25 832
50 Sociale premies	565	361	8 332	361	402	3 567	8 277	3 811	1 056	2 952	4 282	857	6 484
51 Exploitatie-overschot (bruto)	8 925	11 315	31 225	4 385	1 781	11 794	41 053	15 021	5 036	14 042	24 133	28 406	17 702
52 Totaal regels 47-51	10 965	12 573	71 120	6 380	3 621	28 048	84 474	32 212	11 038	29 324	44 940	35 685	48 958
53 Verkopen van gebruikte vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
54 Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55 Consumptie door ingezetenen in het buitenland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
56 Cif/fob-correctie													
57 Gebruik in aankooprijzen	29 335	17 171	288 608	16 496	9 255	85 041	144 676	74 349	22 824	57 031	74 870	76 978	96 114

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

Verhuur en overige zakelijke diensten	Openbaar bestuur en overheidsdiensten	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur, sport en recreatie	Overige dienstverlening	Huishoudens met personeel	Goederen en diensten n.e.g.	Totaal kolommen 1-21	Uitvoer van goederen	Uitvoer van diensten	Consumptie huishoudens incl. izwh's	Consumptie door de overheid	Investerings in vaste activa (bruto)	Veranderingen in voorraden ¹⁾	Consumptie ingezetenen in het buitenland	Afgedragen minus toegerekende btw	Totaal
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
242	155	0	356	41	55	0	129	25 279	24 495	0	5 978	0	264	252	0	0	56 268
0	11	0	0	0	0	0	0	152	386	0	9	0	0	0	0	0	547
0	6	0	27	0	2	0	0	266	745	0	135	0	0	3	0	0	1 149
70	157	227	296	150	172	0	0	26 872	18 110	0	4 219	26	0	167	0	0	49 394
18	117	1	0	0	0	0	1	5 530	2 166	3 474	62	0	763	53	0	0	12 048
15	172	49	1 575	292	96	0	156	31 055	47 120	0	27 967	0	0	- 309	0	0	105 833
31	59	22	118	610	7	0	109	2 796	6 448	0	8 422	0	0	- 118	0	0	17 548
85	208	5	266	19	73	0	57	2 789	14 854	0	13 896	0	282	0	0	0	31 821
474	254	139	758	39	141	0	234	13 852	5 774	0	2 218	0	216	- 44	0	0	22 016
656	182	88	72	94	106	0	0	15 339	31 525	0	8 306	0	0	- 256	0	0	54 914
215	113	89	504	21	299	0	124	27 250	51 494	0	4 349	0	0	- 183	0	0	82 910
0	241	27	3 027	0	0	0	4	4 228	18 139	0	1 945	4 012	0	0	0	0	28 324
196	116	48	369	46	108	0	332	17 225	12 466	0	2 163	0	500	2	0	0	32 356
0	6	30	0	0	12	0	0	10 176	14 202	0	0	0	0	0	0	0	24 378
31	581	97	43	5	33	0	214	16 455	6 715	0	1 158	0	2 008	0	0	0	26 336
70	104	65	776	36	37	0	88	13 066	69 293	0	4 804	1 276	5 795	- 564	0	0	93 670
37	124	55	72	26	24	0	116	6 940	13 481	0	2 340	36	501	104	0	0	23 402
16	27	14	27	14	17	0	11	10 745	38 110	0	212	0	8 746	0	0	0	57 813
9	100	1	0	0	4	0	0	5 734	19 385	0	6 353	6	14 553	- 445	0	0	45 586
522	738	69	971	64	85	0	12	16 582	15 917	2 164	7 574	0	3 250	70	0	0	45 557
100	353	188	342	244	155	0	0	10 371	1 000	0	5 314	9	86	0	0	0	16 780
47	1 717	58	392	68	26	0	0	7 951	4 580	100	2 727	2 538	0	- 5	0	0	17 891
92	4 179	628	699	167	58	0	0	42 505	0	2 435	441	401	43 334	0	0	0	89 116
1 878	139	60	132	63	71	0	0	6 596	0	0	4 048	0	0	0	0	0	10 644
1 485	276	73	353	28	108	0	0	29 712	0	24 228	6 279	411	0	0	0	0	60 630
76	326	87	341	41	36	0	0	4 225	0	1 617	354	0	0	0	0	0	6 196
920	151	52	962	62	52	0	0	3 757	0	0	21 262	52	0	0	0	0	25 071
414	607	492	375	151	80	0	26	11 211	2 079	764	4 755	0	1 342	- 28	0	0	20 123
220	335	131	453	264	131	0	0	8 421	0	1 510	7 153	0	0	0	0	0	17 084
526	1 228	219	472	53	88	0	0	17 356	0	8 635	172	0	7 666	0	0	0	33 829
853	1 962	127	1 015	225	373	0	0	52 985	0	5 009	15 292	0	435	0	0	0	73 721
701	739	477	1 738	159	449	0	0	21 732	0	15	54 446	3 349	1 474	0	0	0	81 016
4 948	4 252	1 059	1 097	669	867	0	0	83 955	0	20 255	2 682	313	9 047	0	0	0	116 252
0	0	0	0	0	0	0	0	382	0	1 682	0	0	4 242	0	0	0	6 306
5 138	3 303	2 203	2 198	846	493	0	0	65 228	0	43 465	11 611	408	1 864	0	0	0	122 576
78	50	27	114	21	31	0	0	1 583	0	755	1 524	65 763	347	0	0	0	69 972
98	602	97	434	41	19	0	0	2 615	0	52	3 325	27 609	0	0	0	0	33 601
90	780	52	2 188	14	14	0	0	3 729	0	0	12 008	62 972	0	0	0	0	78 709
170	173	142	39	1 905	31	0	0	3 244	114	113	9 362	971	0	253	0	0	14 057
133	205	51	671	84	398	0	0	3 756	0	128	8 585	221	0	0	0	0	12 690
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	487	0	0	0	0	491
0	0	0	0	0	0	0	0	20 995	7 170	5 243	0	0	0	0	0	0	33 408
512	348	42	7	13	44	0	0	3 446	0	0	0	0	0	0	12 836	0	16 282
88	23	19	77	10	69	0	0	1 673	0	0	970	0	18 305	0	0	0	20 948
0	3 636	1 007	2 356	223	343	0	60	11 477	0	0	24 726	522	9 818	0	0	- 1 664	44 879
21 254	28 855	8 317	25 712	6 808	5 207	0	1 673	671 236	425 768	121 644	299 150	171 382	134 838	- 1 048	12 836	- 1 664	1 834 142
546	390	243	368	69	40	0	0	9 017	0	0	0	0	0	0	0	0	9 017
215	16	21	1 980	14	26	0	0	5 903	0	0	0	0	0	0	0	0	5 903
19 346	22 547	18 383	34 614	2 921	3 458	468	0	261 220	0	0	0	0	0	0	0	0	261 220
4 615	7 843	5 688	9 482	725	895	23	0	70 578	0	0	0	0	0	0	0	0	70 578
15 877	14 050	7 056	13 652	4 579	2 916	0	0	272 948	0	0	0	0	0	0	0	1 664	274 612
40 169	44 814	31 349	56 136	8 280	7 283	491	0	607 860	0	0	0	0	0	0	0	1 664	609 524
0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 647	0	1 760	0	- 3 407	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 907	- 11 907	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 836	0	0	0	- 12 836	0	0
									- 3 076								- 3 076
61 423	73 669	39 666	81 848	15 088	12 490	491	1 673	1 279 096	427 415	130 475	301 839	171 382	131 431	- 1 048	0	0	2 440 590

G 3 Input-outputtabel 2015* in basisprijzen (mln euro)

2015*														
	Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Industrie	Energievoorziening	Waterbedrijven en afvalbeheer	Bouwnijverheid	Handel	Vervoer en opslag	Horeca	Informatie en communicatie	Financiële dienstverlening	Verhuur en handel van onroerend goed	Specialistische zakelijke diensten	Verhuur en overige zakelijke diensten
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1 Landbouw, bosbouw en visserij	4 626	2	9 202	2	13	99	219	182	143	8	2	21	10	70
2 Delfstoffenwinning	393	1 223	1 450	447	12	210	230	57	110	7	24	91	60	28
3 Industrie	5 711	311	50 401	588	683	10 111	3 634	3 271	2 146	2 309	444	821	1 343	1 140
4 Energievoorziening	281	928	2 405	2 094	127	58	722	236	283	112	78	183	159	54
5 Waterbedrijven en afvalbeheer	449	19	1 516	52	1 878	345	145	118	46	38	38	32	84	26
6 Bouwnijverheid	363	80	963	866	105	21 986	598	876	79	416	21	7 491	1 998	88
7 Handel	458	57	2 853	131	284	781	6 124	1 064	118	778	144	97	791	1 869
8 Vervoer en opslag	266	17	3 360	50	407	144	4 028	12 569	77	405	487	160	541	1 448
9 Horeca	5	7	229	17	6	55	351	418	255	91	66	18	164	143
10 Informatie en communicatie	137	76	2 152	227	138	890	3 419	843	304	7 968	1 541	440	4 147	932
11 Financiële dienstverlening	287	239	2 987	219	124	1 050	2 917	1 122	304	851	10 515	23 640	1 344	749
12 Verhuur en handel van onroerend goed	105	17	1 240	63	70	966	3 964	836	843	600	855	2 468	1 926	476
13 Specialistische zakelijke diensten	739	379	8 072	737	254	2 590	10 903	2 044	827	3 467	2 769	1 270	18 689	3 529
14 Verhuur en overige zakelijke diensten	299	578	7 306	524	390	1 627	4 145	4 137	1 044	2 194	2 162	765	4 272	4 948
15 Openbaar bestuur en overheidsdiensten	87	19	572	46	120	141	501	387	80	117	82	70	489	150
16 Onderwijs	3	7	235	27	15	85	155	94	28	95	329	20	655	106
17 Gezondheids- en welzijnszorg	10	5	135	3	3	52	221	167	20	32	46	10	50	93
18 Cultuur, sport en recreatie	1	1	97	7	15	22	200	24	118	466	68	13	488	201
19 Overige dienstverlening	71	11	402	20	29	132	359	121	225	156	167	117	300	149
20 Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21 Goederen en diensten n.e.g.	14	1	330	15	14	598	77	30	31	15	25	208	29	88
22 Verbruik uit binnenland excl. marges	14 305	3 977	95 907	6 135	4 687	41 942	42 912	28 596	7 081	20 125	19 863	37 935	37 539	16 287
23 Invoer goederen	2 024	68	78 095	2 938	554	7 844	3 928	3 384	2 521	2 414	207	534	947	800
24 Invoer diensten	387	448	24 730	621	173	1 625	10 558	8 398	455	4 322	7 809	700	8 012	3 318
25 Invoerrechten	7	0	402	2	5	46	21	7	28	18	0	0	5	5
26 Overige belastingen op invoer	147	14	295	201	48	305	355	613	279	29	58	35	76	245
27 Subsidies op invoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28 Niet-afrekbare btw	0	0	65	0	0	0	8	373	0	101	1 807	1 498	0	0
29 Overige productgebonden belastingen	369	11	736	13	55	250	699	464	254	91	104	292	157	220
30 Overige productgebonden subsidies	44	4	204	9	10	27	121	107	32	37	36	23	69	104
31 Handels- en vervoersmarges	1 175	84	17 462	215	122	5 008	1 842	409	1 200	644	118	322	489	483
32 Totaal verbruik tegen aankooprijzen	18 370	4 598	217 488	10 116	5 634	56 993	60 202	42 137	11 786	27 707	29 930	41 293	47 156	21 254
33 Niet-productgebonden belastingen	310	29	504	140	58	129	535	294	174	95	1 233	3 631	229	546
34 Niet-productgebonden subsidies	1 068	5	394	3	41	82	344	118	31	215	34	7	1 289	215
35 Lonen	2 233	873	31 453	1 497	1 421	12 640	34 953	13 204	4 803	12 450	15 326	2 798	25 832	19 346
36 Sociale premies werkgevers	565	361	8 332	361	402	3 567	8 277	3 811	1 056	2 952	4 282	857	6 484	4 615
37 Exploitatie-overschot	8 925	11 315	31 225	4 385	1 781	11 794	41 053	15 021	5 036	14 042	24 133	28 406	17 702	15 877
38 Toegevoegde waarde tegen basisprijzen	10 965	12 573	71 120	6 380	3 621	28 048	84 474	32 212	11 038	29 324	44 940	35 685	48 958	40 169
39 Cif/fob-correctie														
40 Totaal	29 335	17 171	288 608	16 496	9 255	85 041	144 676	74 349	22 824	57 031	74 870	76 978	96 114	61 423

¹⁾ Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

Openbaar bestuur en overheidsdiensten	Onderwijs	Gezondheids- en welzijnzorg	Cultuur, sport en recreatie	Overige dienstverlening	Huishoudens met personeel	Goederen en diensten n.e.g.	Totaal kolommen 1 - 21	Uitvoer van goederen	Uitvoer van diensten	Consumptie huishoudens incl. izwh's	Consumptie door de overheid	Investerings in vaste activa (bruto)	Veranderingen in voorraden ¹⁾	Handels- en vervoersmarges	Afgedragen minus toegerekende btw	Cif/fob-correctie en herclassificatie	Cif/fob-herclassificatie	Totaal
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
154	16	172	42	30	0	30	15 043	11 713	259	1 586	166	480	11	77	0			29 335
71	81	93	57	66	0	20	4 730	7 276	3 115	1 330	12	311	- 7	404	0			17 171
1 499	367	1 910	642	330	0	449	88 110	151 175	9 986	16 117	3 642	13 871	- 683	6 390	0			288 608
217	132	228	170	90	0	0	8 557	905	166	3 795	9	1 914	0	1 150	0			16 496
1 625	45	345	57	19	0	3	6 880	676	144	1 266	80	134	0	75	0			9 255
4 004	576	665	160	60	0	3	41 398	225	2 551	464	401	39 744	0	258	0			85 041
301	75	240	101	92	0	13	16 371	12 083	7 075	7 786	11	- 1 499	- 1	102 850	0			144 676
783	165	661	66	136	0	0	25 770	50	26 630	6 290	2 227	994	0	12 388	0			74 349
162	53	911	101	50	0	0	3 102	0	3 336	15 964	53	58	0	311	0			22 824
1 651	630	1 018	353	222	0	6	27 094	954	10 681	10 731	17	6 375	- 1	1 180	0			57 031
2 655	131	953	211	361	0	0	50 659	0	9 143	13 995	109	964	0	0	0			74 870
238	220	980	113	272	0	0	16 252	0	876	54 148	3 317	2 184	0	201	0			76 978
3 398	796	835	577	688	0	7	62 570	173	15 697	2 603	951	12 475	- 4	1 649	0			96 114
1 867	1 906	2 046	718	409	0	0	41 337	34	7 821	10 853	220	759	0	399	0			61 423
1 252	149	772	86	39	0	0	5 159	200	849	3 654	61 301	2 507	- 1	0	0			73 669
809	567	271	160	70	0	0	3 731	0	474	2 728	29 559	3 175	- 1	0	0			39 666
792	52	2 467	14	14	0	0	4 186	0	291	12 401	63 443	1 527	0	0	0			81 848
171	138	39	1 738	37	0	0	3 844	51	1 189	8 451	986	505	58	4	0			15 088
190	54	667	82	522	0	0	3 774	42	260	7 874	221	173	0	146	0			12 490
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	487	0	0	0	0			491
23	19	77	10	69	0	0	1 673	0	0	0	0	0	0	0	0			1 673
21 862	6 172	15 350	5 458	3 576	0	531	430 240	185 557	100 543	182 040	167 212	86 651	- 629	127 482	0			1 279 096
1 249	499	4 509	372	485	0	239	113 611	197 378	1 179	27 740	1 167	20 377	- 430	0	0	- 9 754		351 268
1 372	287	615	295	350	0	0	74 475	0	28 615	14 398	3	6 513	0	3 013	0		6 678	133 695
5	1	19	2	1	0	0	574	1 534	9	239	0	85	0	0	0			2 441
68	53	97	80	54	0	10	3 062	89	85	4 306	2	929	0	0	0			8 473
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
3 636	1 007	2 356	223	343	0	60	11 477	0	1 143	23 583	522	9 818	0	0	- 1 664			44 879
175	93	168	159	92	0	9	4 411	0	97	7 988	4	1 774	0	0	0			14 274
55	28	27	74	18	0	0	1 029	92	191	1 220	496	32	0	0	0			3 060
543	233	2 625	293	324	0	824	34 415	42 949	2 071	42 765	2 968	5 316	11	0	0			130 495
28 855	8 317	25 712	6 808	5 207	0	1 673	671 236	427 415	133 551	301 839	171 382	131 431	- 1 048	130 495	- 1 664	- 9 754	6 678	1 961 561
390	243	368	69	40	0	0	9 017	0	0	0	0	0	0	0	0			9 017
16	21	1 980	14	26	0	0	5 903	0	0	0	0	0	0	0	0			5 903
22 547	18 383	34 614	2 921	3 458	468	0	261 220	0	0	0	0	0	0	0	0			261 220
7 843	5 688	9 482	725	895	23	0	70 578	0	0	0	0	0	0	0	0			70 578
14 050	7 056	13 652	4 579	2 916	0	0	272 948	0	0	0	0	0	0	0	1 664			274 612
44 814	31 349	56 136	8 280	7 283	491	0	607 860	0	0	0	0	0	0	0	1 664			609 524
									- 3 076									- 3 076
73 669	39 666	81 848	15 088	12 490	491	1 673	1 279 096	427 415	130 475	301 839	171 382	131 431	- 1 048	130 495	0	- 9 754	6 678	2 568 009

3.

Bestedingen

B 1.1 Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, binnenlands	279 887	286 499	287 196	291 597	295 021	300 910
Goederen	128 239	130 071	130 044	128 806	127 548	129 780
Voedingsmiddelen	29 832	30 784	31 778	32 349	32 689	33 912
Aardappelen, groenten en fruit	6 087	6 213	6 329	6 628	6 739	7 053
Vlees en vleesproducten	5 869	6 002	6 211	6 242	6 166	6 246
Vis	902	959	948	913	931	926
Zuivel, eieren, oliën en vetten	4 523	4 696	4 794	4 807	4 988	5 097
Brood, broodproducten, koekjes, gebak en banket	5 188	5 263	5 495	5 591	5 574	5 752
Kruidenierswaren	7 263	7 651	8 001	8 168	8 291	8 838
Dranken	5 057	5 264	5 514	5 637	5 652	5 577
Alcoholvrije dranken	1 754	1 882	1 991	2 023	2 011	1 983
Alcoholhoudende dranken	3 303	3 382	3 523	3 614	3 641	3 594
Tabak	4 527	4 601	4 725	4 654	4 424	4 331
Duurzame consumptiegoederen	55 283	55 176	52 330	50 379	51 012	52 646
Kleding en textiel	12 500	12 451	12 174	11 944	12 176	12 407
Schoenen en lederwaren	3 433	3 542	3 456	3 288	3 306	3 233
Woninginrichting en woningdecoratie	11 664	11 581	11 006	10 480	10 503	10 924
Elektrische apparatuur	8 852	8 467	8 547	8 242	8 425	8 504
Vervoermiddelen	11 569	11 678	9 848	9 371	9 755	10 573
Overige duurzame goederen n.e.g.	7 265	7 457	7 299	7 054	6 847	7 005
Energie, water en motorbrandstoffen	20 906	21 353	22 749	22 756	20 597	19 935
Energie en water	10 650	9 983	10 973	11 528	9 890	10 084
Motorbrandstoffen	10 256	11 370	11 776	11 228	10 707	9 851
Producten voor de persoonlijke verzorging	5 457	5 603	5 737	5 895	6 100	6 305
Overige goederen	7 177	7 290	7 211	7 136	7 074	7 074
Diensten	151 648	156 428	157 152	162 791	167 473	171 130
Huisvesting	51 688	53 285	55 207	57 502	59 858	61 887
Werkelijke huur en toegerekende huur	45 136	46 403	48 040	50 239	52 584	54 415
Diensten met betrekking tot huis en tuin	6 552	6 882	7 167	7 263	7 274	7 472
Horeca	19 169	20 086	20 313	20 695	21 799	23 090
Maaltijd- en drankverstreking	15 571	16 359	16 495	16 780	17 606	18 588
Logiesverstreking	3 598	3 727	3 818	3 915	4 193	4 502
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	13 444	14 108	14 439	14 563	14 886	15 488
Recreatie	9 869	10 312	10 514	10 563	10 729	11 055
Cultuur	3 575	3 796	3 925	4 000	4 157	4 433
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	15 379	15 545	15 544	15 722	15 687	15 693
Vervoer	5 695	5 878	6 031	6 262	6 415	6 662
Communicatie	9 684	9 667	9 513	9 460	9 272	9 031
Medische diensten en welzijnszorg	8 844	9 566	10 504	11 748	12 082	12 075
Medische diensten	5 613	5 947	6 445	7 357	7 583	7 544
Welzijnszorg	3 231	3 619	4 059	4 391	4 499	4 531
Financiële en zakelijke diensten	21 550	21 922	19 232	20 413	20 744	20 006
Overige diensten	21 574	21 916	21 913	22 148	22 417	22 891
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	8 850	9 230	9 569	10 343	11 068	11 907
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	11 473	11 670	12 129	12 391	12 729	12 836
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Individuele consumptie door de overheid	110 854	111 659	114 423	113 518	114 934	114 190
Goederen	6 457	6 445	5 888	5 443	5 511	5 680
Duurzame consumptiegoederen	1 338	1 371	1 428	1 356	1 404	1 406
Woninginrichting en woningdecoratie	1	1	1	1	2	0
Elektrische apparatuur	51	53	55	54	62	66
Vervoermiddelen	8	8	8	7	7	7
Overige duurzame goederen n.e.g.	1 278	1 309	1 364	1 294	1 333	1 333
Energie, water en motorbrandstoffen	23	23	24	25	29	31
Producten voor de persoonlijke verzorging	5 096	5 051	4 436	4 062	4 078	4 243
Diensten	104 397	105 214	108 535	108 075	109 423	108 510
Huisvesting	3 417	3 489	3 497	3 605	3 971	4 309
Horeca	45	41	34	32	47	55
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	15 650	15 770	16 668	15 512	16 204	13 776
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	490	492	492	481	428	436
Medische diensten en welzijnszorg	57 006	58 099	60 698	61 204	61 368	61 855
Financiële en zakelijke diensten	1 078	911	696	708	653	686
Overige diensten	26 711	26 412	26 450	26 533	26 752	27 393
Werkelijke individuele consumptie	393 364	400 598	404 179	407 163	411 616	416 029
Collectieve consumptie door de overheid	56 378	55 499	55 452	56 740	57 052	57 192
Consumptieve bestedingen	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221

B 1.2 Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën, volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, binnenlands	0,4	0,4	-1,1	-0,8	0,4	1,9
Goederen	1,3	-0,5	-2,2	-2,7	-0,3	2,8
Voedingsmiddelen	0,7	1,0	0,9	-0,4	1,4	3,5
Aardappelen, groenten en fruit	0,5	0,3	0,8	0,6	4,5	2,4
Vlees en vleesproducten	1,8	-0,2	-0,3	-1,5	-0,6	2,0
Vis	-1,2	3,3	-3,5	-3,8	2,1	-0,5
Zuivel, eieren, oliën en vetten	-0,2	2,2	0,3	-1,8	0,1	3,6
Brood, broodproducten, koekjes, gebak en banket	-0,9	-0,8	1,1	0,2	-0,6	2,5
Kruidenierswaren	2,1	2,8	2,6	0,4	2,5	6,5
Dranken	-0,3	2,6	1,9	-1,9	-1,1	-1,3
Alcoholvrije dranken	-0,6	4,5	2,3	-1,5	-2,2	-1,4
Alcoholhoudende dranken	-0,1	1,6	1,6	-2,1	-0,5	-1,2
Tabak	-3,5	-3,7	-2,9	-12,1	-7,0	-4,1
Duurzame consumptiegoederen	1,8	-0,2	-5,4	-4,7	2,4	3,6
Kleding en textiel	1,6	-1,5	-2,7	-2,7	2,7	3,3
Schoenen en lederwaren	2,0	2,0	-2,7	-6,1	1,0	-1,7
Woninginrichting en woningdecoratie	-2,7	-2,5	-6,2	-5,8	0,9	3,4
Elektrische apparatuur	4,7	1,5	3,3	-2,1	7,9	4,3
Vervoermiddelen	7,2	1,0	-15,9	-8,2	3,0	5,8
Overige duurzame goederen n.e.g.	-1,8	0,7	-3,3	-4,4	-2,8	3,2
Energie, water en motorbrandstoffen	2,4	-5,2	0,8	-0,1	-7,8	3,0
Energie en water	9,5	-10,8	5,1	3,2	-13,0	4,4
Motorbrandstoffen	-5,2	0,7	-2,9	-3,2	-2,5	1,6
Producten voor de persoonlijke verzorging	2,1	2,7	0,0	0,3	3,6	4,2
Overige goederen	-0,3	1,2	-4,6	-2,3	-0,2	-0,5
Diensten	-0,4	1,1	-0,2	0,7	0,9	1,3
Huisvesting	1,8	1,3	1,2	0,7	0,9	1,0
Werkelijke huur en toegerekende huur	2,1	1,2	1,1	0,9	0,9	0,7
Diensten met betrekking tot huis en tuin	-0,3	2,4	1,4	-0,4	1,4	3,6
Horeca	-3,9	2,7	-1,3	0,4	3,4	3,3
Maaltijd- en drankverstreking	-4,6	2,7	-1,5	-0,6	3,0	3,4
Logiesverstreking	-1,0	2,7	-0,6	4,6	4,9	3,1
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	0,3	2,4	-1,4	-1,2	0,4	2,7
Recreatie	-0,2	2,9	-1,5	-1,8	-0,2	2,2
Cultuur	1,5	1,2	-1,0	0,5	2,2	4,0
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	-2,8	-1,1	-2,2	0,2	1,4	1,5
Vervoer	0,4	1,5	-2,3	0,9	1,6	0,9
Communicatie	-4,6	-2,6	-2,2	-0,2	1,3	1,9
Medische diensten en welzijnszorg	4,6	6,8	6,7	9,1	1,9	-0,7
Medische diensten	2,4	5,3	5,9	10,1	2,1	-1,1
Welzijnszorg	8,8	9,4	8,2	7,4	1,6	-0,0
Financiële en zakelijke diensten	-1,1	-0,4	-1,7	1,1	-1,0	-0,6
Overige diensten	-2,2	-0,7	-1,9	-1,8	-0,4	1,8
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	7,1	3,2	1,7	6,8	5,7	6,1
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	-3,2	-2,5	0,2	0,5	2,0	1,1
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	0,0	0,2	-1,2	-1,0	0,3	1,8
Individuele consumptie door de overheid	1,8	1,3	-0,9	-1,0	0,4	0,3
Goederen	0,2	0,9	-2,8	-5,5	1,9	-1,3
Duurzame consumptiegoederen	-2,0	0,7	5,3	-5,3	4,9	-1,8
Woninginrichting en woningdecoratie
Elektrische apparatuur	13,0	7,8	5,7	-1,8	14,8	6,5
Vervoermiddelen	0,0	0,0	-12,5	-12,5	0,0	0,0
Overige duurzame goederen n.e.g.	-2,6	0,4	5,4	-5,4	4,5	-2,0
Energie, water en motorbrandstoffen	21,1	-8,7	0,0	8,3	16,0	20,7
Producten voor de persoonlijke verzorging	0,7	1,0	-5,0	-5,7	0,8	-1,3
Diensten	1,9	1,3	-0,7	-0,7	0,4	0,4
Huisvesting	2,2	1,4	-0,2	-0,2	-0,7	5,7
Horeca	-30,0	-8,9	-19,5	-2,9	43,8	12,8
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	4,8	-0,9	-5,1	-1,0	1,9	-0,9
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	-7,6	-2,7	-7,7	-6,7	-12,7	-0,2
Medische diensten en welzijnszorg	1,7	2,8	0,5	-1,0	0,2	0,6
Financiële en zakelijke diensten	0,5	-17,2	-24,0	0,6	-6,5	4,1
Overige diensten	0,8	0,2	0,1	0,1	0,3	-0,2
Werkelijke individuele consumptie	0,5	0,5	-1,1	-1,0	0,3	1,4
Collectieve consumptie door de overheid	-0,4	-3,2	-2,2	1,7	-0,1	0,0
Consumptieve bestedingen	0,4	0,0	-1,2	-0,7	0,3	1,2

B 1.3 Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën, prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, binnenlands	1,0	2,0	1,4	2,4	0,8	0,0
Goederen	0,6	2,0	2,2	1,8	-0,7	-1,0
Voedingsmiddelen	0,8	2,2	2,3	2,2	-0,3	0,2
Aardappelen, groenten en fruit	4,6	1,7	1,0	4,1	-2,7	2,2
Vlees en vleesproducten	-0,8	2,5	3,8	2,0	-0,6	-0,7
Vis	1,3	2,9	2,5	0,1	-0,1	0,0
Zuivel, eieren, oliën en vetten	0,0	1,6	1,8	2,1	3,6	-1,4
Brood, broodproducten, koekjes, gebak en banket	1,4	2,3	3,3	1,5	0,3	0,6
Kruidenierswaren	-0,8	2,5	1,9	1,6	-1,0	0,1
Dranken	1,2	1,4	2,8	4,2	1,4	-0,0
Alcoholvrije dranken	-0,5	2,7	3,4	3,1	1,7	0,0
Alcoholhoudende dranken	2,1	0,7	2,5	4,8	1,3	-0,1
Tabak	4,5	5,5	5,8	12,1	2,2	2,1
Duurzame consumptiegoederen	0,0	-0,0	0,2	1,1	-1,1	-0,4
Kleding en textiel	-0,4	1,1	0,5	0,8	-0,7	-1,4
Schoenen en lederwaren	0,4	1,1	0,3	1,4	-0,5	-0,6
Woninginrichting en woningdecoratie	0,6	1,8	1,3	1,0	-0,7	0,6
Elektrische apparatuur	-2,1	-5,8	-2,3	-1,5	-5,3	-3,3
Vervoermiddelen	1,0	-0,0	0,2	3,7	1,1	2,4
Overige duurzame goederen n.e.g.	1,0	1,9	1,2	1,1	-0,1	-0,9
Energie, water en motorbrandstoffen	0,9	7,7	5,6	0,1	-1,8	-6,0
Energie en water	-6,8	5,1	4,6	1,8	-1,4	-2,3
Motorbrandstoffen	10,4	10,1	6,7	-1,5	-2,2	-9,5
Producten voor de persoonlijke verzorging	-0,1	0,0	2,4	2,4	-0,1	-0,8
Overige goederen	1,1	0,4	3,6	1,3	-0,7	0,5
Diensten	1,2	2,0	0,7	2,8	2,0	0,9
Huisvesting	2,1	1,7	2,4	3,4	3,1	2,3
Werkelijke huur en toegerekende huur	2,3	1,6	2,4	3,6	3,8	2,8
Diensten met betrekking tot huis en tuin	0,4	2,5	2,7	1,8	-1,3	-0,8
Horeca	2,2	2,0	2,5	1,5	1,9	2,5
Maaltijd- en drankverstreking	2,5	2,3	2,4	2,3	1,8	2,1
Logiesverstreking	1,1	0,8	3,0	-2,0	2,1	4,2
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	2,1	2,5	3,8	2,1	1,8	1,3
Recreatie	1,8	1,6	3,5	2,3	1,8	0,8
Cultuur	3,0	4,9	4,4	1,4	1,7	2,6
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	1,7	2,2	2,3	0,9	-1,6	-1,4
Vervoer	1,1	1,6	5,0	2,9	0,8	2,9
Communicatie	2,0	2,5	0,6	-0,4	-3,3	-4,4
Medische diensten en welzijnszorg	1,4	1,3	2,9	2,6	0,9	0,7
Medische diensten	-0,2	0,6	2,4	3,7	1,0	0,6
Welzijnszorg	4,1	2,4	3,7	0,8	0,8	0,8
Financiële en zakelijke diensten	-3,0	2,2	-10,7	5,0	2,6	-3,0
Overige diensten	2,0	2,3	1,9	2,9	1,6	0,3
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	1,7	1,1	2,0	1,2	1,2	1,4
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	3,3	4,3	3,7	1,7	0,7	-0,3
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	1,0	2,1	1,5	2,4	0,8	-0,0
Individuele consumptie door de overheid	1,6	-0,5	3,4	0,2	0,8	-1,0
Goederen	0,4	-1,1	-6,0	-2,1	-0,6	4,4
Duurzame consumptiegoederen	2,3	1,8	-1,1	0,3	-1,3	2,0
Woninginrichting en woningdecoratie
Elektrische apparatuur	-1,9	-3,6	-1,8	0,0	0,0	0,0
Vervoermiddelen	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0
Overige duurzame goederen n.e.g.	2,5	2,0	-1,2	0,3	-1,4	2,1
Energie, water en motorbrandstoffen	0,0	9,5	4,3	-3,8	0,0	-11,4
Producten voor de persoonlijke verzorging	-0,1	-1,9	-7,6	-2,9	-0,4	5,4
Diensten	1,7	-0,5	3,9	0,3	0,9	-1,2
Huisvesting	2,0	0,7	0,5	3,3	11,0	2,6
Horeca	7,1	0,0	3,0	-3,0	2,2	3,8
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	2,3	1,7	11,4	-6,0	2,5	-14,2
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	1,4	3,1	8,4	4,8	1,9	2,1
Medische diensten en welzijnszorg	1,5	-0,8	4,0	1,9	0,0	0,2
Financiële en zakelijke diensten	0,0	2,0	0,6	1,1	-1,4	0,9
Overige diensten	1,8	-1,3	0,1	0,2	0,5	2,6
Werkelijke individuele consumptie	1,2	1,4	2,0	1,8	0,8	-0,3
Collectieve consumptie door de overheid	0,8	1,7	2,2	0,6	0,7	0,2
Consumptieve bestedingen	1,1	1,4	2,0	1,6	0,8	-0,2

B 2.1 Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Voeding en niet-alcoholische dranken	30 523	31 592	32 659	33 207	33 533	34 625
Brood en graanproducten	6 375	6 524	6 859	6 960	6 950	7 206
Vlees en vleesproducten	6 214	6 383	6 623	6 668	6 591	6 703
Vis	893	952	944	930	949	958
Zuivel, eieren, oliën en vetten	4 362	4 511	4 570	4 599	4 775	4 875
Aardappelen, groenten en fruit	5 779	5 911	6 014	6 319	6 421	6 733
Suiker, zoetwaren en ijs	2 335	2 384	2 473	2 446	2 488	2 591
Overige voedingsmiddelen	1 987	2 080	2 182	2 304	2 400	2 580
Koffie, thee en cacao	838	980	1 017	994	989	1 033
Mineraalwater, frisdranken e.d	1 740	1 867	1 977	1 987	1 970	1 946
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	8 794	8 945	9 289	9 351	9 147	9 066
Kleding en schoeisel	15 118	15 166	14 814	14 453	14 686	14 852
Kleding	12 415	12 376	12 091	11 868	12 084	12 304
Schoeisel	2 703	2 790	2 723	2 585	2 602	2 548
Huisvesting, water en energie	61 189	62 054	64 798	67 629	68 275	70 390
Werkelijke huur en toegerekende huur	45 136	46 403	48 040	50 239	52 584	54 415
Onderhoud en reparatie van de woning	1 542	1 546	1 470	1 423	1 394	1 439
Watervoorziening en andere diensten	2 988	3 005	2 915	2 925	3 022	3 073
Energie	11 523	11 100	12 373	13 042	11 275	11 463
Woninginrichting en huishouding	15 957	15 983	15 570	14 943	15 154	15 836
Gezondheid	8 622	9 052	9 539	10 563	10 762	10 797
Vervoer	37 496	38 861	37 494	36 856	36 918	37 293
Aankoop van voertuigen	10 721	10 807	9 034	8 548	8 892	9 714
Gebruik van prive voertuigen	21 412	22 521	22 786	22 398	21 962	21 240
Vervoersdiensten	5 363	5 533	5 674	5 910	6 064	6 339
Communicatie	9 599	9 613	9 791	9 819	9 865	9 661
Recreatie en cultuur	33 790	34 229	34 104	33 611	33 639	34 378
Onderwijs	1 930	2 002	2 082	2 130	2 223	2 338
Horeca	19 147	20 042	20 267	20 647	21 749	23 008
Sociale bescherming	3 226	3 612	4 050	4 379	4 487	4 519
Overige	34 496	35 348	32 739	34 009	34 583	34 147
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	8 850	9 230	9 569	10 343	11 068	11 907
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	11 473	11 670	12 129	12 391	12 729	12 836
Individuele consumptie door de overheid	110 854	111 659	114 423	113 518	114 934	114 190
Huisvesting, water en energie	2 221	2 319	2 296	2 436	2 820	3 135
Gezondheid	44 141	45 588	48 122	47 937	48 572	47 795
Recreatie en cultuur	4 490	4 462	4 308	4 277	4 195	3 671
Onderwijs	28 954	28 570	28 485	28 623	28 799	29 101
Sociale bescherming	31 048	30 720	31 212	30 245	30 548	30 488
Werkelijke individuele consumptie	393 364	400 598	404 179	407 163	411 616	416 029
Voeding en niet-alcoholische dranken	30 523	31 592	32 659	33 207	33 533	34 625
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	8 794	8 945	9 289	9 351	9 147	9 066
Kleding en schoeisel	15 118	15 166	14 814	14 453	14 686	14 852
Huisvesting, water en energie	63 410	64 373	67 094	70 065	71 095	73 525
Woninginrichting en huishouding	15 957	15 983	15 570	14 943	15 154	15 836
Gezondheid	52 763	54 640	57 661	58 500	59 334	58 592
Vervoer	37 496	38 861	37 494	36 856	36 918	37 293
Communicatie	9 599	9 613	9 791	9 819	9 865	9 661
Recreatie en cultuur	38 280	38 691	38 412	37 888	37 834	38 049
Onderwijs	30 884	30 572	30 567	30 753	31 022	31 439
Horeca	19 147	20 042	20 267	20 647	21 749	23 008
Sociale bescherming	34 274	34 332	35 262	34 624	35 035	35 007
Overige	34 496	35 348	32 739	34 009	34 583	34 147
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	8 850	9 230	9 569	10 343	11 068	11 907
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	11 473	11 670	12 129	12 391	12 729	12 836
Collectieve consumptie door de overheid	56 378	55 499	55 452	56 740	57 052	57 192
Consumptieve bestedingen	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221

B 2.2 Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties, volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Consumptieve bestedingen door huishoudens						
incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	0,0	0,2	-1,2	-1,0	0,3	1,8
Voeding en niet-alcoholische dranken	0,5	1,2	1,0	-0,6	1,2	3,1
Brood en graanproducten	0,0	0,3	2,2	0,1	-0,2	3,3
Vlees en vleesproducten	1,9	0,3	0,1	-1,3	-0,6	2,4
Vis	-1,1	3,5	-3,4	-1,6	2,2	1,2
Zuivel, eieren, oliën en vetten	-0,0	1,7	-0,7	-1,5	0,0	3,3
Aardappelen, groenten en fruit	0,5	0,6	1,0	0,8	4,5	2,4
Suiker, zoetwaren en ijs	-2,9	1,3	1,7	-2,5	2,9	5,1
Overige voedingsmiddelen	4,2	3,8	3,4	2,4	4,3	8,7
Koffie, thee en cacao	0,9	-0,7	0,0	-0,6	2,2	-0,5
Mineraalwater, frisdranken e.d	-0,2	4,5	2,7	-2,5	-2,2	-1,0
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	-2,0	-1,2	-1,1	-7,0	-3,7	-2,0
Kleding en schoeisel	1,8	-0,7	-2,6	-3,2	2,2	2,4
Kleding	1,8	-1,3	-2,8	-2,5	2,5	3,3
Schoeisel	2,0	2,1	-2,1	-6,6	0,9	-1,6
Huisvesting, water en energie	3,2	-0,8	1,6	1,1	-1,5	1,4
Werkelijke huur en toegerekende huur	2,1	1,2	1,1	0,9	0,9	0,7
Onderhoud en reparatie van de woning	-3,4	-0,5	-7,8	-5,4	-1,5	1,1
Watervoorziening en andere diensten	-0,6	0,4	0,3	0,2	0,0	1,7
Energie	9,1	-9,0	5,1	2,7	-10,9	4,6
Woninginrichting en huishouding	-2,4	-1,3	-3,7	-4,8	1,8	4,4
Gezondheid	2,0	4,7	3,3	7,5	1,3	0,0
Vervoer	-0,1	0,1	-6,7	-3,5	0,1	2,6
Aankoop van voertuigen	8,0	1,0	-16,5	-8,8	2,9	6,5
Gebruik van prive voertuigen	-4,1	-0,6	-3,1	-2,5	-1,3	1,3
Vervoersdiensten	0,6	1,4	-2,5	1,4	1,8	1,5
Communicatie	-2,3	-1,9	1,6	1,9	5,1	2,9
Recreatie en cultuur	0,5	1,3	-2,2	-2,8	0,2	2,0
Onderwijs	0,2	1,1	0,9	-0,6	0,8	2,5
Horeca	-3,9	2,6	-1,3	0,4	3,4	3,2
Sociale bescherming	8,8	9,3	8,1	7,3	1,6	-0,0
Overige	-0,8	0,2	-1,6	0,0	-0,1	0,8
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	7,1	3,2	1,7	6,8	5,7	6,1
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	-3,2	-2,5	0,2	0,5	2,0	1,1
Individuele consumptie door de overheid	1,8	1,3	-0,9	-1,0	0,4	0,3
Huisvesting, water en energie	1,4	2,8	-0,5	2,3	0,3	8,3
Gezondheid	1,8	4,2	2,3	-2,2	1,3	-2,2
Recreatie en cultuur	-0,7	-2,6	-4,2	4,4	-4,1	-1,0
Onderwijs	1,9	-0,0	-3,0	0,7	-0,1	-0,2
Sociale bescherming	1,9	-1,2	-3,1	-1,6	0,3	4,3
Werkelijke individuele consumptie	0,5	0,5	-1,1	-1,0	0,3	1,4
Voeding en niet-alcoholische dranken	0,5	1,2	1,0	-0,6	1,2	3,1
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	-2,0	-1,2	-1,1	-7,0	-3,7	-2,0
Kleding en schoeisel	1,8	-0,7	-2,6	-3,2	2,2	2,4
Huisvesting, water en energie	3,1	-0,7	1,5	1,1	-1,4	1,7
Woninginrichting en huishouding	-2,4	-1,3	-3,7	-4,8	1,8	4,4
Gezondheid	1,9	4,3	2,4	-0,6	1,3	-1,8
Vervoer	-0,1	0,1	-6,7	-3,5	0,1	2,6
Communicatie	-2,3	-1,9	1,6	1,9	5,1	2,9
Recreatie en cultuur	0,4	0,8	-2,4	-2,0	-0,3	1,6
Onderwijs	1,8	0,0	-2,7	0,6	-0,0	-0,0
Horeca	-3,9	2,6	-1,3	0,4	3,4	3,2
Sociale bescherming	2,5	-0,2	-1,9	-0,6	0,4	3,7
Overige	-0,8	0,2	-1,6	0,0	-0,1	0,8
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	7,1	3,2	1,7	6,8	5,7	6,1
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	-3,2	-2,5	0,2	0,5	2,0	1,1
Collectieve consumptie door de overheid	-0,4	-3,2	-2,2	1,7	-0,1	0,0
Consumptieve bestedingen	0,4	0,0	-1,2	-0,7	0,3	1,2

B 2.3 Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties, prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Consumptieve bestedingen door huishoudens						
incl. izw's t.b.v. huishoudens, nationaal	1,0	2,1	1,5	2,4	0,8	-0,0
Voeding en niet-alcoholische dranken	0,9	2,3	2,4	2,2	-0,2	0,2
Brood en graanproducten	1,0	2,0	2,9	1,4	0,1	0,4
Vlees en vleesproducten	-0,8	2,4	3,7	2,0	-0,6	-0,7
Vis	1,4	3,0	2,6	0,1	-0,1	-0,2
Zuivel, eieren, oliën en vetten	0,0	1,7	2,0	2,2	3,8	-1,2
Aardappelen, groenten en fruit	4,7	1,7	0,7	4,2	-2,8	2,4
Suiker, zoetwaren en ijs	0,8	0,8	2,0	1,5	-1,2	-0,9
Overige voedingsmiddelen	-0,4	0,8	1,5	3,1	-0,1	-1,1
Koffie, thee en cacao	-2,2	17,8	3,8	-1,7	-2,7	5,0
Mineraalwater, frisdranken e.d	-0,5	2,7	3,1	3,1	1,4	-0,2
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	3,3	2,9	4,9	8,2	1,6	1,1
Kleding en schoeisel	-0,3	1,1	0,3	0,8	-0,6	-1,3
Kleding	-0,5	1,0	0,5	0,6	-0,7	-1,4
Schoeisel	0,4	1,1	-0,3	1,6	-0,2	-0,5
Huisvesting, water en energie	0,4	2,3	2,8	3,2	2,5	1,7
Werkelijke huur en toegerekende huur	2,3	1,6	2,4	3,6	3,8	2,8
Onderhoud en reparatie van de woning	1,5	0,7	3,2	2,3	-0,6	2,1
Watervoorziening en andere diensten	1,3	0,2	-3,3	0,1	3,3	0,0
Energie	-6,6	5,9	6,0	2,6	-3,0	-2,8
Woninginrichting en huishouding	0,6	1,5	1,1	0,8	-0,4	0,1
Gezondheid	0,2	0,3	2,0	3,0	0,6	0,3
Vervoer	3,5	3,5	3,4	1,8	0,0	-1,5
Aankoop van voertuigen	1,0	-0,2	0,1	3,8	1,1	2,5
Gebruik van prive voertuigen	5,5	5,9	4,4	0,9	-0,6	-4,5
Vervoersdiensten	1,0	1,7	5,2	2,7	0,8	3,0
Communicatie	1,8	2,0	0,3	-1,5	-4,4	-4,9
Recreatie en cultuur	0,7	0,0	1,9	1,4	-0,1	0,2
Onderwijs	2,9	2,6	3,1	2,9	3,5	2,6
Horeca	2,3	2,0	2,5	1,5	1,9	2,5
Sociale bescherming	4,1	2,4	3,7	0,8	0,8	0,8
Overige	-1,5	2,2	-5,9	3,8	1,8	-2,0
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	1,7	1,1	2,0	1,2	1,2	1,4
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	3,3	4,3	3,7	1,7	0,7	-0,3
Individuele consumptie door de overheid	1,6	-0,5	3,4	0,2	0,8	-1,0
Huisvesting, water en energie	1,9	1,6	-0,5	3,7	15,4	2,6
Gezondheid	1,3	-0,9	3,2	1,9	0,1	0,6
Recreatie en cultuur	2,8	2,0	0,8	-4,9	2,3	-11,6
Onderwijs	1,8	-1,3	2,8	-0,2	0,7	1,3
Sociale bescherming	1,6	0,2	4,8	-1,5	0,7	-4,3
Werkelijke individuele consumptie	1,2	1,4	2,0	1,8	0,8	-0,3
Voeding en niet-alcoholische dranken	0,9	2,3	2,4	2,2	-0,2	0,2
Alcoholische dranken, tabak en narcotica	3,3	2,9	4,9	8,2	1,6	1,1
Kleding en schoeisel	-0,3	1,1	0,3	0,8	-0,6	-1,3
Huisvesting, water en energie	0,5	2,2	2,7	3,3	2,9	1,7
Woninginrichting en huishouding	0,6	1,5	1,1	0,8	-0,4	0,1
Gezondheid	1,1	-0,7	3,0	2,1	0,2	0,5
Vervoer	3,5	3,5	3,4	1,8	0,0	-1,5
Communicatie	1,8	2,0	0,3	-1,5	-4,4	-4,9
Recreatie en cultuur	0,9	0,2	1,7	0,7	0,1	-1,0
Onderwijs	1,9	-1,0	2,8	-0,0	0,9	1,4
Horeca	2,3	2,0	2,5	1,5	1,9	2,5
Sociale bescherming	1,8	0,4	4,7	-1,3	0,7	-3,7
Overige	-1,5	2,2	-5,9	3,8	1,8	-2,0
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland (-)	1,7	1,1	2,0	1,2	1,2	1,4
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	3,3	4,3	3,7	1,7	0,7	-0,3
Collectieve consumptie door de overheid	0,8	1,7	2,2	0,6	0,7	0,2
Consumptieve bestedingen	1,1	1,4	2,0	1,6	0,8	-0,2

B 3.1 Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens						
Woningen	29 329	26 736	22 468	19 376	20 032	24 927
Bedrijfsgebouwen	15 352	15 904	14 158	14 008	13 945	13 024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3 259	6 032	5 550	5 992	6 358	6 854
Overdrachtskosten op grond	1 379	1 499	1 436	1 303	1 827	2 337
Vervoermiddelen	9 319	10 927	10 697	9 837	9 182	12 676
Personenauto's	5 053	6 210	6 206	5 554	5 323	7 357
Overige wegvervoermiddelen	1 637	2 309	2 422	2 209	2 250	2 779
Treinen en trams	1 141	449	523	500	445	470
Schepen	1 183	1 347	797	1 000	744	697
Vliegtuigen	305	612	749	574	420	1 373
Computers	2 526	2 812	2 793	2 684	2 635	2 509
Telecommunicatie-apparatuur	517	627	637	640	674	782
Machines en installaties	13 478	16 023	15 223	14 359	15 711	16 781
Overige materiële vaste activa	4 489	4 922	4 378	4 121	4 141	4 664
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	259	200	251	316	333	371
Onderzoek en ontwikkeling	7 851	7 990	8 116	8 324	8 526	8 845
Computerprogrammatuur en databanken	11 652	11 945	12 394	12 715	13 696	14 529
Overige immateriële vaste activa	1 028	969	1 181	1 173	1 210	1 276
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	100 438	106 586	99 282	94 848	98 270	109 575
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 996	1 898	1 512	1 498	2 038	2 054
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	98 442	104 688	97 770	93 350	96 232	107 521
Overheid						
Woningen	135	141	142	130	110	126
Bedrijfsgebouwen	4 596	4 480	4 333	3 776	3 685	4 137
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11 990	11 533	10 501	10 523	10 108	9 798
Overdrachtskosten op grond	217	167	159	115	101	80
Vervoermiddelen	298	347	342	368	292	306
Personenauto's	84	112	93	122	75	95
Overige wegvervoermiddelen	185	212	219	220	170	161
Treinen en trams	0	0	0	0	0	0
Schepen	9	9	9	11	17	15
Vliegtuigen	20	14	21	15	30	35
Computers	1 087	955	942	1 003	961	1 054
Telecommunicatie-apparatuur	211	300	301	291	316	362
Machines en installaties	1 460	1 464	1 152	1 319	835	968
Overige materiële vaste activa	1 183	1 184	1 225	1 135	1 191	1 304
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	0	0	0	0	0	0
Onderzoek en ontwikkeling	3 098	3 395	3 213	3 352	3 443	3 510
Computerprogrammatuur en databanken	3 401	3 178	3 183	3 228	3 423	3 618
Overige immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	27 676	27 144	25 493	25 240	24 465	25 263
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 469	1 430	1 335	1 483	1 167	1 353
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	26 207	25 714	24 158	23 757	23 298	23 910
Totaal investeringen in activa						
Woningen	29 464	26 877	22 610	19 506	20 142	25 053
Bedrijfsgebouwen	19 948	20 384	18 491	17 784	17 630	17 161
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15 249	17 565	16 051	16 515	16 466	16 652
Overdrachtskosten op grond	1 596	1 666	1 595	1 418	1 928	2 417
Vervoermiddelen	9 617	11 274	11 039	10 205	9 474	12 982
Personenauto's	5 137	6 322	6 299	5 676	5 398	7 452
Overige wegvervoermiddelen	1 822	2 521	2 641	2 429	2 420	2 940
Treinen en trams	1 141	449	523	500	445	470
Schepen	1 192	1 356	806	1 011	761	712
Vliegtuigen	325	626	770	589	450	1 408
Computers	3 613	3 767	3 735	3 687	3 596	3 563
Telecommunicatie-apparatuur	728	927	938	931	990	1 144
Machines en installaties	14 938	17 487	16 375	15 678	16 546	17 749
Overige materiële vaste activa	5 672	6 106	5 603	5 256	5 332	5 968
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	259	200	251	316	333	371
Onderzoek en ontwikkeling	10 949	11 385	11 329	11 676	11 969	12 355
Computerprogrammatuur en databanken	15 053	15 123	15 577	15 943	17 119	18 147
Overige immateriële vaste activa	1 028	969	1 181	1 173	1 210	1 276
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	128 114	133 730	124 775	120 088	122 735	134 838
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	3 465	3 328	2 847	2 981	3 205	3 407
Totaal investeringen in vaste activa (bruto)	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431

B 3.2 Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa, volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens						
Woningen	-16,0	-4,5	-13,0	-12,2	6,2	27,5
Bedrijfsgebouwen	-12,6	3,6	-10,6	-2,2	-0,7	-4,6
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-1,4	80,5	-10,6	7,1	5,3	8,9
Overdrachtskosten op grond	41,8	8,8	5,1	-10,0	34,5	30,9
Vervoermiddelen	5,8	18,6	-2,9	-8,1	-6,5	33,3
Personenauto's	9,4	25,5	-0,2	-10,1	-3,8	35,5
Overige wegvervoermiddelen	-12,4	39,6	4,2	-9,5	3,1	22,0
Treinen en trams	97,1	-61,2	15,1	-5,9	-12,4	2,0
Schepen	27,9	15,8	-40,5	23,3	-27,4	-8,5
Vliegtuigen	-63,7	100,3	12,3	-22,6	-27,7	172,4
Computers	-9,1	16,9	1,4	-3,5	-1,4	-3,4
Telecommunicatie-apparatuur	11,5	25,0	2,7	1,4	5,9	11,3
Machines en installaties	-7,9	18,2	-6,8	-5,9	9,1	4,8
Overige materiële vaste activa	-7,1	7,6	-13,0	-6,5	0,0	10,2
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	-18,0	-20,5	34,5	31,9	4,7	6,9
Onderzoek en ontwikkeling	5,8	0,5	0,5	1,8	1,6	2,7
Computerprogrammatuur en databanken	4,7	4,8	4,4	2,1	7,7	4,3
Overige immateriële vaste activa	29,3	-7,2	20,0	-2,5	1,4	4,0
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	-6,9	7,5	-6,5	-4,5	3,9	11,3
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	9,0	-4,9	-20,9	-0,7	33,8	-2,6
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	-7,2	7,8	-6,2	-4,6	3,4	11,6
Overheid						
Woningen	-12,4	7,4	2,1	-6,3	-12,3	19,1
Bedrijfsgebouwen	-15,0	-2,7	-2,7	-14,5	-2,5	14,5
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-1,9	-6,2	-10,7	-1,2	-4,0	-1,8
Overdrachtskosten op grond	-29,6	-23,0	16,2	-28,3	-18,3	-19,8
Vervoermiddelen	-19,7	15,4	-2,9	6,1	-20,9	2,1
Personenauto's	-18,0	33,3	-17,9	30,1	-38,5	25,3
Overige wegvervoermiddelen	-4,7	13,0	1,9	-1,4	-22,3	-6,5
Treinen en trams
Schepen	-25,0	0,0	0,0	22,2	54,5	-11,8
Vliegtuigen
Computers	14,7	-7,8	0,7	5,9	-4,0	11,1
Telecommunicatie-apparatuur	28,9	48,8	1,7	-4,0	10,3	10,1
Machines en installaties	-14,6	-0,3	-23,3	14,4	-37,9	10,3
Overige materiële vaste activa	-10,8	-1,3	2,0	-8,1	4,1	7,5
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen
Onderzoek en ontwikkeling	0,7	8,1	-6,5	3,2	1,8	0,8
Computerprogrammatuur en databanken	13,5	-4,4	1,2	-0,5	6,1	4,0
Overige immateriële vaste activa
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	-3,5	-2,7	-6,7	-2,3	-3,3	3,4
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	2,2	-4,3	-7,6	9,5	-21,4	17,0
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	-3,8	-2,7	-6,7	-3,0	-2,2	2,7
Totaal investeringen in activa						
Woningen	-16,0	-4,4	-12,9	-12,2	6,1	27,4
Bedrijfsgebouwen	-13,1	2,1	-8,9	-5,1	-1,1	-0,6
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-1,8	12,3	-10,6	1,7	-0,6	2,3
Overdrachtskosten op grond	24,5	4,4	6,2	-11,8	30,3	28,2
Vervoermiddelen	4,7	18,5	-2,9	-7,7	-7,0	32,3
Personenauto's	8,9	25,6	-0,5	-9,5	-4,5	35,3
Overige wegvervoermiddelen	-11,6	36,9	4,0	-8,9	0,8	20,0
Treinen en trams	97,1	-61,2	15,1	-5,9	-12,4	2,0
Schepen	27,2	15,7	-40,3	23,3	-26,5	-8,5
Vliegtuigen	-64,0	92,3	12,9	-22,7	-24,8	160,9
Computers	-2,8	9,5	1,2	-1,2	-2,1	0,5
Telecommunicatie-apparatuur	15,9	31,9	2,4	-0,3	7,3	10,9
Machines en installaties	-8,6	16,4	-8,2	-4,5	5,1	5,0
Overige materiële vaste activa	-7,9	5,8	-10,1	-6,8	0,9	9,6
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	-18,0	-20,5	34,5	31,9	4,7	6,9
Onderzoek en ontwikkeling	4,4	2,6	-1,6	2,2	1,7	2,1
Computerprogrammatuur en databanken	6,5	2,7	3,8	1,6	7,4	4,3
Overige immateriële vaste activa	29,3	-7,2	20,0	-2,5	1,4	4,0
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	-6,2	5,3	-6,5	-4,1	2,4	9,7
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	6,0	-4,6	-15,2	4,1	6,3	4,5
Totaal investeringen in vaste activa (bruto)	-6,5	5,6	-6,3	-4,3	2,3	9,9

B 3.3 Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa, prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens						
Woningen	1,0	-4,6	-3,5	-1,8	-2,7	-2,4
Bedrijfsgebouwen	1,2	0,0	-0,4	1,2	0,2	-2,1
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3,8	2,6	2,9	0,8	0,8	-1,0
Overdrachtskosten op grond	1,2	-0,1	-8,8	0,8	4,2	-2,3
Vervoermiddelen	0,5	-1,1	0,8	0,1	-0,2	3,6
Personenauto's	-0,7	-2,1	0,2	-0,5	-0,4	2,0
Overige wegvervoermiddelen	3,2	1,1	0,6	0,8	-1,2	1,2
Treinen en trams	0,4	1,4	1,2	1,6	1,6	3,5
Schepen	1,5	-1,7	-0,5	1,7	2,5	2,3
Vliegtuigen	2,3	0,2	9,0	-1,0	1,2	20,0
Computers	-1,6	-4,8	-2,0	-0,4	-0,5	-1,4
Telecommunicatie-apparatuur	-1,3	-2,9	-1,1	-0,9	-0,6	4,3
Machines en installaties	1,4	0,6	2,0	0,3	0,3	2,0
Overige materiële vaste activa	1,2	1,9	2,2	0,6	0,4	2,2
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	1,6	-2,9	-6,7	-4,5	0,6	4,2
Onderzoek en ontwikkeling	1,0	1,3	1,1	0,7	0,8	1,1
Computerprogrammatuur en databanken	1,2	-2,2	-0,7	0,5	0,0	1,7
Overige immateriële vaste activa	0,8	1,6	1,5	1,8	1,7	1,4
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	1,1	-1,3	-0,4	0,1	-0,3	0,2
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	2,2	-0,1	0,7	-0,2	1,6	3,5
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens	1,1	-1,3	-0,4	0,1	-0,3	0,1
Overheid						
Woningen	0,7	-2,8	-1,4	-2,3	-3,5	-3,8
Bedrijfsgebouwen	3,7	0,2	-0,6	2,0	0,1	-1,9
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2,3	2,5	1,9	1,4	0,0	-1,2
Overdrachtskosten op grond	0,5	0,0	-18,0	0,9	7,4	-1,2
Vervoermiddelen	1,4	0,9	1,5	1,4	0,3	2,7
Personenauto's	2,4	0,0	1,1	0,8	0,0	1,1
Overige wegvervoermiddelen	1,1	1,4	1,4	1,9	-0,6	1,3
Treinen en trams
Schepen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vliegtuigen
Computers	-6,1	-4,7	-2,1	0,5	-0,2	-1,3
Telecommunicatie-apparatuur	2,9	-4,5	-1,3	0,7	-1,6	4,0
Machines en installaties	1,7	0,6	2,6	0,1	2,0	5,1
Overige materiële vaste activa	0,3	1,4	1,4	0,8	0,8	1,9
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen
Onderzoek en ontwikkeling	3,1	1,4	1,2	1,1	0,8	1,1
Computerprogrammatuur en databanken	5,6	-2,2	-1,1	1,9	-0,0	1,6
Overige immateriële vaste activa
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	2,5	0,9	0,7	1,4	0,2	-0,1
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	2,2	1,7	1,1	1,4	0,2	-0,9
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	2,5	0,8	0,6	1,4	0,2	-0,1
Totaal investeringen in activa						
Woningen	1,0	-4,6	-3,4	-1,8	-2,7	-2,4
Bedrijfsgebouwen	1,7	0,1	-0,4	1,4	0,2	-2,1
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2,6	2,5	2,3	1,2	0,3	-1,2
Overdrachtskosten op grond	1,1	-0,1	-9,8	0,8	4,4	-2,2
Vervoermiddelen	0,5	-1,1	0,9	0,1	-0,2	3,6
Personenauto's	-0,6	-2,0	0,2	-0,5	-0,4	2,0
Overige wegvervoermiddelen	3,0	1,1	0,7	0,9	-1,1	1,2
Treinen en trams	0,4	1,4	1,2	1,6	1,6	3,5
Schepen	1,4	-1,7	-0,5	1,7	2,4	2,3
Vliegtuigen	2,2	0,2	8,9	-1,0	1,6	19,9
Computers	-3,0	-4,8	-2,0	-0,1	-0,4	-1,4
Telecommunicatie-apparatuur	-0,1	-3,4	-1,2	-0,4	-0,9	4,2
Machines en installaties	1,5	0,6	2,0	0,3	0,4	2,1
Overige materiële vaste activa	1,0	1,8	2,0	0,7	0,5	2,2
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen	1,6	-2,9	-6,7	-4,5	0,6	4,2
Onderzoek en ontwikkeling	1,6	1,3	1,1	0,8	0,8	1,1
Computerprogrammatuur en databanken	2,1	-2,2	-0,7	0,8	0,0	1,7
Overige immateriële vaste activa	0,8	1,6	1,5	1,8	1,7	1,4
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	1,4	-0,9	-0,2	0,3	-0,2	0,1
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	2,2	0,7	0,9	0,6	1,1	1,7
Totaal investeringen in vaste activa (bruto)	1,4	-0,9	-0,2	0,3	-0,2	0,1

B 4.1 Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen (eigendoms criterium)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	4 527	5 663	5 208	4 764	5 106	5 220
Delfstoffenwinning	2 347	3 880	3 462	3 246	3 729	3 972
Industrie	10 879	12 241	12 780	12 617	13 355	14 022
Voedings-, genotmiddelenindustrie	1 800	1 706	1 960	2 230	2 510	.
Textiel-, kleding-, lederindustrie	78	80	81	94	108	.
Hout-, papier-, grafische industrie	437	519	494	509	499	.
Aardolie-industrie	509	669	866	614	872	.
Chemische industrie	1 832	2 493	2 628	2 280	2 136	.
Farmaceutische industrie	789	746	688	657	731	.
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	555	683	582	637	619	.
Basismetale, metaalproductenindustrie	799	827	873	879	967	.
Elektrotechnische industrie	713	755	807	843	1 022	.
Elektrische apparatenindustrie	660	699	750	697	739	.
Machine-industrie	1 426	1 729	1 654	1 610	1 628	.
Transportmiddelenindustrie	428	499	542	673	615	.
Overige industrie en reparatie	853	836	855	894	909	.
Energiebedrijven	3 606	4 843	5 500	5 501	6 469	6 817
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 555	1 816	1 126	1 009	1 175	1 260
Bouwnijverheid	2 209	2 655	2 180	2 296	2 291	2 471
Algemene bouw en projectontwikkeling	524	605	561	551	613	.
Grond-, water- en wegenbouw	834	829	589	701	658	.
Gespecialiseerde bouw	851	1 221	1 030	1 044	1 020	.
Handel, vervoer en horeca	14 245	16 620	15 418	15 476	14 982	16 576
Autohandel en -reparatie	760	917	892	844	883	.
Groothandel en handelsbemiddeling	3 122	3 860	3 662	4 025	4 054	.
Detailhandel (niet in auto's)	2 067	2 313	2 064	2 122	2 124	.
Vervoer over land	2 535	2 342	2 475	2 361	2 307	.
Vervoer over water	921	1 140	740	776	505	.
Vervoer door de lucht	438	812	962	788	722	.
Opslag en dienstverlening voor vervoer	3 496	4 216	3 683	3 588	3 461	.
Post- en koeriersdiensten	152	119	137	183	142	.
Horeca	754	901	803	789	784	.
Informatie en communicatie	3 871	4 127	4 159	4 125	4 689	4 966
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	599	539	506	533	531	.
Telecommunicatie	1 859	2 162	2 048	2 090	2 603	.
IT- en informatiedienstverlening	1 413	1 426	1 605	1 502	1 555	.
Financiële dienstverlening	5 287	5 062	4 195	4 230	4 196	4 934
Bankwezen	3 936	3 538	2 686	2 785	2 555	.
Verzekeraars en pensioenfondsen	1 040	1 212	1 187	1 122	1 295	.
Overige financiële dienstverlening	311	312	322	323	346	.
Exploitatie van en handel in onroerend goed	35 743	32 429	27 710	24 899	26 219	31 352
Zakelijke dienstverlening	10 004	11 440	11 517	10 741	10 911	12 686
Management- en technisch advies	2 594	2 859	2 865	3 266	3 061	.
Research	1 901	1 793	1 708	1 730	1 719	.
Reclame, design, overige diensten	534	662	564	610	578	.
Verhuur van roerende goederen	4 095	4 980	5 281	4 018	4 466	.
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	250	418	364	338	346	.
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	120	145	152	157	180	.
Overige zakelijke dienstverlening	510	583	583	622	561	.
Overheid en zorg	32 045	31 142	29 716	29 283	27 607	28 453
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	19 640	18 858	17 518	17 190	16 041	.
Onderwijs	5 424	5 547	5 415	5 431	5 803	.
Gezondheidszorg	3 451	3 497	3 558	3 481	3 100	.
Verzorging en welzijn	3 530	3 240	3 225	3 181	2 663	.
Cultuur, recreatie, overige diensten	1 796	1 812	1 804	1 901	2 006	2 109
Cultuur, sport en recreatie	1 042	1 047	1 073	1 120	1 211	.
Overige dienstverlening	754	765	731	781	795	.
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	.
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	128 114	133 730	124 775	120 088	122 735	134 838
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	3 465	3 328	2 847	2 981	3 205	3 407
Uitvoer van gebruikte vaste activa	1 438	1 563	1 923	2 210	1 979	1 647
Verkoop aan consumenten	2 027	1 765	924	771	1 226	1 760
Investerings in vaste activa (bruto)	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431

B 4.2 Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen, volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	1,7	25,7	-7,7	-8,9	6,5	1,7
Delfstoffenwinning	-3,6	61,1	-13,4	-7,8	13,2	6,1
Industrie	-9,5	11,9	3,2	-1,6	5,4	3,9
Voedings-, genotmiddelenindustrie	-3,0	-5,8	13,6	13,7	12,3	.
Textiel-, kleding-, lederindustrie	4,1	3,8	0,0	16,0	14,9	.
Hout-, papier-, grafische industrie	-18,7	19,0	-5,2	2,6	-1,8	.
Aardolie-industrie	-1,5	29,9	26,6	-30,3	41,0	.
Chemische industrie	-17,9	34,9	3,6	-13,5	-6,8	.
Farmaceutische industrie	-2,5	-6,3	-8,6	-4,8	11,0	.
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	-12,4	21,8	-14,9	9,5	-2,5	.
Basismetale, metaalproductenindustrie	-31,9	3,5	4,6	0,2	9,6	.
Elektrotechnische industrie	-12,8	5,0	6,1	3,7	20,5	.
Elektrische apparatenindustrie	-9,3	5,6	6,2	-7,7	5,2	.
Machine-industrie	3,4	20,5	-5,1	-3,3	0,6	.
Transportmiddelenindustrie	7,9	16,6	7,0	24,2	-9,2	.
Overige industrie en reparatie	-2,0	-1,9	1,3	4,7	1,6	.
Energiebedrijven	13,5	32,6	11,5	-0,5	16,9	5,3
Waterbedrijven en afvalbeheer	19,2	15,8	-38,8	-10,6	16,7	6,5
Bouwnijverheid	-0,9	21,0	-18,0	4,8	-0,3	6,7
Algemene bouw en projectontwikkeling	-13,3	16,6	-6,8	-1,4	12,3	.
Grond-, water- en wegebouw	51,4	0,7	-29,6	18,0	-7,3	.
Gespecialiseerde bouw	-20,7	43,5	-15,8	0,7	-2,2	.
Handel, vervoer en horeca	-1,8	16,4	-8,1	0,1	-3,3	8,0
Autohandel en -reparatie	1,2	20,9	-3,3	-5,8	5,0	.
Groothandel en handelsbemiddeling	-18,3	24,6	-5,3	10,1	0,5	.
Detailhandel (niet in auto's)	1,0	11,7	-11,0	3,1	0,3	.
Vervoer over land	24,6	-8,2	4,9	-5,4	-2,0	.
Vervoer over water	-8,2	25,3	-35,0	3,5	-36,2	.
Vervoer door de lucht	-60,0	86,1	10,8	-17,6	-9,3	.
Opslag en dienstverlening voor vervoer	26,3	18,9	-13,7	-3,4	-3,8	.
Post- en koeriersdiensten	-12,3	-21,1	16,0	32,1	-21,9	.
Horeca	-7,7	18,6	-11,2	-1,5	-0,8	.
Informatie en communicatie	-2,5	7,3	0,7	-0,8	13,7	4,9
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	14,2	-9,0	-6,1	5,1	-0,2	.
Telecommunicatie	-13,5	16,4	-5,6	2,2	24,7	.
IT- en informatiedienstverlening	8,6	2,3	12,8	-6,5	3,3	.
Financiële dienstverlening	14,6	-2,8	-14,1	-0,1	-0,5	17,6
Bankwezen	79,5	-8,7	-20,3	2,7	-7,7	.
Verzekeraars en pensioenfondsen	-43,4	17,7	-1,0	-6,5	15,2	.
Overige financiële dienstverlening	-45,3	3,2	4,5	0,0	6,8	.
Exploitatie van en handel in onroerend goed	-17,6	-5,7	-12,2	-9,1	7,1	22,3
Zakelijke dienstverlening	1,5	16,2	0,5	-6,7	1,6	14,4
Management- en technisch advies	-6,9	12,1	0,5	14,0	-6,2	.
Research	6,5	-6,5	-5,9	0,9	-1,4	.
Reclame, design, overige diensten	-6,7	25,8	-13,9	8,2	-4,8	.
Verhuur van roerende goederen	16,4	24,8	5,9	-23,6	11,4	.
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	-37,3	69,6	-13,2	-7,1	2,4	.
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	-2,4	21,7	4,8	3,3	15,3	.
Overige zakelijke dienstverlening	-24,2	15,3	-1,2	6,3	-9,8	.
Overheid en zorg	-2,6	-3,3	-5,0	-2,9	-5,9	3,0
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	-4,2	-4,8	-7,6	-3,2	-6,7	.
Onderwijs	-7,1	1,9	-3,0	-1,0	6,2	.
Gezondheidszorg	3,6	1,4	1,4	-3,9	-11,5	.
Verzorging en welzijn	8,9	-7,6	-0,2	-2,9	-16,3	.
Cultuur, recreatie, overige diensten	2,9	1,5	-0,7	4,7	5,3	4,0
Cultuur, sport en recreatie	5,1	0,7	2,4	3,8	7,7	.
Overige dienstverlening	0,0	2,7	-4,8	5,9	1,8	.
Huishoudens met personeel
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	-6,2	5,3	-6,5	-4,1	2,4	9,7
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	6,0	-4,6	-15,2	4,1	6,3	4,5
Uitvoer van gebruikte vaste activa	21,1	7,4	21,6	13,8	-11,3	-17,9
Verkoop aan consumenten	-2,9	-13,1	-47,8	-16,2	56,8	40,7
Investerings in vaste activa (bruto)	-6,5	5,6	-6,3	-4,3	2,3	9,9

B 4.3 Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen, prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	2,6	-0,5	-0,3	0,4	0,6	0,5
Delfstoffenwinning	2,8	2,6	3,0	1,7	1,5	0,4
Industrie	1,0	0,6	1,2	0,4	0,4	1,0
Voedings-, genotmiddelenindustrie	2,3	0,6	1,1	0,1	0,2	.
Textiel-, kleding-, lederindustrie	2,6	-1,2	1,3	0,0	0,0	.
Hout-, papier-, grafische industrie	-0,2	-0,2	0,4	0,4	-0,2	.
Aardolie-industrie	-0,4	1,2	2,2	1,7	0,7	.
Chemische industrie	1,3	0,9	1,7	0,3	0,5	.
Farmaceutische industrie	0,3	0,9	0,9	0,3	0,3	.
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	1,6	1,0	0,2	0,0	-0,3	.
Basismetaal, metaalproductenindustrie	0,3	0,0	0,9	0,5	0,4	.
Elektrotechnische industrie	2,4	0,8	0,7	0,7	0,6	.
Elektrische apparatenindustrie	0,0	0,3	1,1	0,7	0,8	.
Machine-industrie	1,1	0,6	0,8	0,6	0,5	.
Transportmiddelenindustrie	0,9	0,0	1,5	0,0	0,7	.
Overige industrie en reparatie	0,0	-0,1	0,9	-0,1	0,1	.
Energiebedrijven	1,4	1,3	1,9	0,5	0,6	0,1
Waterbedrijven en afvalbeheer	0,9	0,9	1,3	0,2	-0,2	0,7
Bouwnijverheid	0,2	-0,6	0,2	0,5	0,0	1,1
Algemene bouw en projectontwikkeling	-0,6	-1,0	-0,5	-0,4	-1,0	.
Grond-, water- en wegenbouw	0,7	-1,3	0,9	0,9	1,2	.
Gespecialiseerde bouw	0,2	0,0	0,2	0,7	-0,1	.
Handel, vervoer en horeca	0,8	0,2	0,9	0,3	0,1	2,4
Autohandel en -reparatie	-0,5	-0,2	0,6	0,5	-0,3	.
Groothandel en handelsbemiddeling	1,1	-0,7	0,2	-0,1	0,2	.
Detailhandel (niet in auto's)	-0,1	0,2	0,2	-0,3	-0,2	.
Vervoer over land	1,3	0,6	0,7	0,9	-0,3	.
Vervoer over water	1,2	-1,2	-0,1	1,3	2,0	.
Vervoer door de lucht	2,3	-0,4	6,9	-0,6	1,0	.
Opslag en dienstverlening voor vervoer	0,6	1,5	1,3	0,9	0,3	.
Post- en koeriersdiensten	1,3	-0,8	-0,7	1,1	-0,7	.
Horeca	1,3	0,8	0,4	-0,3	0,1	.
Informatie en communicatie	2,2	-0,6	0,1	-0,0	-0,0	1,0
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	0,8	-1,1	0,0	0,2	-0,2	.
Telecommunicatie	3,3	-0,0	0,4	-0,2	-0,1	.
IT- en informatiedienstverlening	1,4	-1,4	-0,2	0,1	0,2	.
Financiële dienstverlening	1,9	-1,5	-3,5	0,9	-0,3	0,0
Bankwezen	2,2	-1,6	-4,8	0,9	-0,6	.
Verzekeraars en pensioenfondsen	2,2	-1,0	-1,1	1,1	0,2	.
Overige financiële dienstverlening	-2,5	-2,8	-1,2	0,3	0,3	.
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,9	-3,8	-2,7	-1,1	-1,7	-2,3
Zakelijke dienstverlening	-0,2	-1,6	0,2	-0,1	-0,0	1,6
Management- en technisch advies	-0,7	-1,7	-0,3	0,0	-0,1	.
Research	0,2	0,9	1,2	0,4	0,8	.
Reclame, design, overige diensten	0,4	-1,5	-1,1	0,0	-0,5	.
Verhuur van roerende goederen	-0,3	-2,5	0,2	-0,4	-0,2	.
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1,2	-1,4	0,3	0,0	0,0	.
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	-0,8	-0,7	0,0	0,0	-0,6	.
Overige zakelijke dienstverlening	0,0	-0,9	1,2	0,3	0,0	.
Overheid en zorg	2,6	0,5	0,5	1,4	0,2	0,0
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	2,8	0,9	0,6	1,4	0,1	.
Onderwijs	2,4	0,4	0,7	1,3	0,6	.
Gezondheidszorg	1,6	-0,1	0,3	1,8	0,6	.
Verzorging en welzijn	2,6	-0,7	-0,2	1,5	0,1	.
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,4	-0,6	0,2	0,7	0,2	1,1
Cultuur, sport en recreatie	0,9	-0,2	0,1	0,5	0,4	.
Overige dienstverlening	-0,3	-1,2	0,4	0,9	0,0	.
Huishoudens met personeel
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	1,4	-0,9	-0,2	0,3	-0,2	0,1
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	2,2	0,7	0,9	0,6	1,1	1,7
Uitvoer van gebruikte vaste activa	-0,2	1,2	1,2	1,0	0,9	1,4
Verkoop aan consumenten	3,9	0,2	0,2	-0,4	1,4	2,0
Investerings in vaste activa (bruto)	1,4	-0,9	-0,2	0,3	-0,2	0,1

B 5.1 Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst (basisprijzen)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Uitvoer van goederen						
Landbouw, bosbouw en visserij	11 186	10 760	11 415	11 685	11 210	11 713
Delfstoffenwinning	9 768	11 153	13 144	14 298	10 462	7 276
Industrie	126 921	146 929	152 718	151 661	154 862	151 175
Voedings-, genotmiddelenindustrie	25 579	28 030	29 658	31 876	33 031	33 074
Textiel-, kleding-, lederindustrie	1 493	1 779	1 748	1 828	1 871	1 824
Hout-, papier-, grafische industrie	3 116	3 286	3 229	3 169	3 290	3 442
Aardolie-industrie	17 854	21 676	25 294	23 901	22 653	16 652
Chemische industrie	24 114	29 462	30 319	28 032	27 787	26 516
Farmaceutische industrie	3 025	3 254	3 302	2 724	2 452	2 535
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	4 849	5 113	5 221	5 550	5 708	5 847
Basismetalaal, metaalproductenindustrie	7 993	8 959	8 663	8 367	8 813	8 702
Elektrotechnische industrie	15 646	17 914	18 253	18 515	19 273	20 337
Elektrische apparatenindustrie	2 517	2 922	3 031	3 027	2 980	3 176
Machine-industrie	11 894	14 906	13 402	13 847	15 026	15 621
Transportmiddelenindustrie	6 598	7 191	8 047	8 231	9 223	10 425
Overige industrie en reparatie	2 243	2 437	2 551	2 594	2 755	3 024
Energiebedrijven	440	469	856	803	820	905
Waterbedrijven en afvalbeheer	685	765	662	716	730	676
Bouwnijverheid	197	158	116	179	221	225
Handel, vervoer en horeca	9 852	11 202	11 834	12 383	12 375	12 133
Informatie en communicatie	640	565	674	721	847	954
Financiële dienstverlening	0	0	0	0	0	0
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0	0	0	0	0	0
Zakelijke dienstverlening	201	185	279	188	217	207
Overheid en zorg	238	234	227	229	222	200
Cultuur, recreatie, overige diensten	68	72	58	66	63	93
Wederuitvoer	162 498	177 110	192 932	193 021	194 868	197 378
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	1 032	1 155	1 074	1 113	1 290	1 531
Handels- en vervoersmarges	36 570	37 987	39 419	40 327	41 468	42 949
Uitvoer van goederen	360 296	398 744	425 408	427 390	429 655	427 415
Uitvoer van diensten						
Landbouw, bosbouw en visserij	149	162	133	137	150	153
Delfstoffenwinning	1 788	1 955	2 262	2 491	2 853	3 106
Industrie	8 473	8 956	9 631	9 636	9 321	9 432
Energiebedrijven	214	128	115	131	138	150
Waterbedrijven en afvalbeheer	132	144	131	139	129	137
Bouwnijverheid	2 450	2 282	2 575	2 708	2 631	2 551
Handel, vervoer en horeca	27 493	28 854	30 920	31 522	32 180	32 956
Informatie en communicatie	7 713	8 147	8 493	8 876	9 367	10 409
Financiële dienstverlening	10 675	9 765	7 741	8 763	8 588	9 126
Exploitatie van en handel in onroerend goed	137	141	142	143	145	149
Zakelijke dienstverlening	15 306	16 929	18 053	19 288	20 787	23 430
Overheid en zorg	983	1 119	1 125	1 044	1 115	1 179
Cultuur, recreatie, overige diensten	290	292	293	286	290	322
Wederuitvoer	12 751	14 096	15 882	15 896	22 091	28 573
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	- 30	- 28	- 22	- 21	- 15	- 29
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	8 850	9 230	9 569	10 343	11 068	11 907
Cif/fob-correctie	- 3 272	- 3 569	- 3 828	- 3 452	- 3 078	- 3 076
Uitvoer van diensten	94 102	98 603	103 215	107 930	117 760	130 475
Uitvoer van goederen en diensten	454 398	497 347	528 623	535 320	547 415	557 890

B 5.2 Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst (basisprijzen), volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Uitvoer van goederen						
Landbouw, bosbouw en visserij	2,4	-1,4	-1,5	-0,3	1,1	-1,0
Delfstoffenwinning	9,3	-4,8	-0,2	10,2	-14,2	-20,1
Industrie	8,6	6,9	1,7	1,2	4,5	3,6
Voedings-, genotmiddelenindustrie	3,9	2,1	3,4	6,0	4,9	3,1
Textiel-, kleding-, lederindustrie	5,7	13,5	-4,5	5,2	1,4	-3,4
Hout-, papier-, grafische industrie	4,4	0,0	-0,8	-1,6	2,8	5,1
Aardolie-industrie	14,4	-5,0	7,6	1,8	5,6	5,5
Chemische industrie	7,2	7,3	0,6	-5,5	0,6	0,2
Farmaceutische industrie	-0,7	3,9	2,9	-0,5	-7,1	4,0
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	6,8	0,9	0,5	6,1	2,7	1,8
Basismetaleel, metaalproductenindustrie	16,4	5,7	-0,5	-0,4	6,2	0,2
Elektrotechnische industrie	10,7	17,0	2,5	3,0	5,3	5,3
Elektrische apparatenindustrie	-7,0	10,9	1,8	-1,0	-0,5	2,8
Machine-industrie	25,7	24,6	-11,0	2,7	7,7	2,7
Transportmiddelenindustrie	-0,9	8,0	10,6	1,3	12,3	12,3
Overige industrie en reparatie	1,2	6,6	3,1	0,8	6,4	7,9
Energiebedrijven	-21,2	-10,7	77,0	-1,5	22,4	18,4
Waterbedrijven en afvalbeheer	-12,8	1,3	-10,3	19,0	7,7	-0,8
Bouwnijverheid	-7,0	-20,8	-24,7	55,2	24,6	1,8
Handel, vervoer en horeca	9,9	12,7	4,6	5,7	-0,2	-1,7
Informatie en communicatie	-20,8	-12,5	20,2	8,6	15,7	11,0
Financiële dienstverlening
Exploitatie van en handel in onroerend goed
Zakelijke dienstverlening	3,6	-9,5	48,1	-33,7	13,3	-4,6
Overheid en zorg	-14,3	-8,0	0,4	5,3	-1,3	-1,8
Cultuur, recreatie, overige diensten	14,3	2,9	-20,8	10,3	-4,5	36,5
Wederuitvoer	15,2	2,4	5,8	1,5	3,3	5,3
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	28,3	4,9	0,3	4,0	14,6	17,5
Handels- en vervoersmarges	11,8	5,3	2,5	2,4	5,0	2,3
Uitvoer van goederen	11,5	4,2	3,6	1,8	3,2	3,5
Uitvoer van diensten						
Landbouw, bosbouw en visserij	6,3	4,7	-18,5	0,8	6,6	2,7
Delfstoffenwinning	11,1	7,6	13,8	7,7	12,2	8,0
Industrie	2,1	4,4	7,1	-0,5	-4,1	-0,7
Energiebedrijven	-3,7	-40,7	-10,9	13,0	4,6	8,0
Waterbedrijven en afvalbeheer	-2,3	6,8	-9,7	4,6	-7,2	6,2
Bouwnijverheid	-2,3	-8,7	10,8	5,2	-2,5	-1,4
Handel, vervoer en horeca	2,8	3,8	5,3	1,2	2,3	2,3
Informatie en communicatie	3,3	8,1	6,5	6,1	7,3	11,7
Financiële dienstverlening	8,7	0,8	-13,5	5,9	4,1	13,3
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,7	2,9	3,5	0,7	1,4	1,4
Zakelijke dienstverlening	2,4	9,6	6,4	6,3	7,5	11,8
Overheid en zorg	2,7	10,9	0,2	-10,2	6,6	3,4
Cultuur, recreatie, overige diensten	-5,3	2,1	1,0	-3,1	0,7	8,3
Wederuitvoer	38,0	8,9	11,4	-1,3	37,9	27,6
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	-225,0	20,0	21,4	22,7	9,5	120,0
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	7,1	3,2	1,7	6,8	5,7	6,1
Cif/fob-correctie	7,4	0,9	3,9	-8,1	-8,3	5,3
Uitvoer van diensten	7,3	5,3	4,6	3,3	9,3	10,4
Uitvoer van goederen en diensten	10,5	4,4	3,8	2,1	4,5	5,0

B 5.3 Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst (basisprijzen), prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Uitvoer van goederen						
Landbouw, bosbouw en visserij	7,4	-2,4	7,7	2,7	-5,1	5,5
Delfstoffenwinning	-6,3	19,9	18,1	-1,3	-14,7	-12,9
Industrie	8,9	8,3	2,3	-1,9	-2,3	-5,7
Voedings-, genotmiddelenindustrie	6,7	7,3	2,3	1,4	-1,2	-2,9
Textiel-, kleding-, lederindustrie	1,4	5,0	2,9	-0,6	1,0	0,9
Hout-, papier-, grafische industrie	2,2	5,4	-1,0	-0,3	1,0	-0,5
Aardolie-industrie	32,1	27,8	8,5	-7,2	-10,2	-30,3
Chemische industrie	15,4	13,8	2,3	-2,2	-1,4	-4,8
Farmaceutische industrie	2,3	3,5	-1,3	-17,1	-3,1	-0,5
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	1,6	4,5	1,6	0,2	0,1	0,7
Basismetaal, metaalproductenindustrie	7,7	6,1	-2,8	-3,0	-0,8	-1,5
Elektrotechnische industrie	1,0	-2,2	-0,6	-1,6	-1,1	0,2
Elektrische apparatenindustrie	2,5	4,7	1,9	0,9	-1,1	3,7
Machine-industrie	1,6	0,6	1,0	0,6	0,8	1,2
Transportmiddelenindustrie	0,0	0,9	1,2	1,0	-0,2	0,6
Overige industrie en reparatie	0,5	1,9	1,6	0,9	-0,2	1,7
Energiebedrijven	-9,7	19,3	3,1	-4,7	-16,6	-6,8
Waterbedrijven en afvalbeheer	10,8	10,2	-3,5	-9,1	-5,3	-6,6
Bouwnijverheid	-1,0	1,3	-2,5	-0,6	-0,9	0,0
Handel, vervoer en horeca	5,1	0,9	1,0	-1,0	0,1	-0,3
Informatie en communicatie	-5,3	0,9	-0,7	-1,5	1,6	1,5
Financiële dienstverlening
Exploitatie van en handel in onroerend goed
Zakelijke dienstverlening	-1,0	1,6	1,8	1,6	1,9	0,0
Overheid en zorg	-0,4	6,8	-3,4	-4,2	-1,8	-8,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	6,3	2,9	1,8	3,1	0,0	8,1
Wederuitvoer	6,7	6,5	3,0	-1,4	-2,2	-3,8
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	-0,5	6,6	-7,3	-0,4	1,1	1,0
Handels- en vervoersmarges	0,4	-1,3	1,3	-0,1	-2,0	1,2
Uitvoer van goederen	6,3	6,2	3,0	-1,4	-2,6	-3,9
Uitvoer van diensten						
Landbouw, bosbouw en visserij	-1,3	3,8	0,8	2,2	2,7	-0,6
Delfstoffenwinning	0,6	1,7	1,7	2,3	2,0	0,8
Industrie	1,0	1,2	0,4	0,6	0,8	1,9
Energiebedrijven	1,4	0,8	0,9	0,8	0,7	0,7
Waterbedrijven en afvalbeheer	1,5	2,1	0,8	1,5	0,0	0,0
Bouwnijverheid	3,0	2,0	1,9	-0,1	-0,3	-1,6
Handel, vervoer en horeca	2,9	1,1	1,8	0,8	-0,2	0,1
Informatie en communicatie	1,3	-2,3	-2,1	-1,5	-1,6	-0,5
Financiële dienstverlening	8,9	-9,3	-8,3	6,9	-5,9	-6,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,0	0,0	-2,7	0,0	0,0	1,4
Zakelijke dienstverlening	1,3	0,9	0,2	0,5	0,2	0,8
Overheid en zorg	2,0	2,7	0,4	3,4	0,2	2,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	1,0	-1,4	-0,7	0,7	0,7	2,5
Wederuitvoer	0,3	1,5	1,2	1,4	0,8	1,4
Saldo productgebonden belastingen en subsidies	-14,3	-22,2	-35,3	-22,2	-34,8	-12,1
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	1,7	1,1	2,0	1,2	1,2	1,4
Cif/fob-correctie	8,2	8,1	3,2	-1,9	-2,7	-5,1
Uitvoer van diensten	2,2	-0,4	0,1	1,3	-0,2	0,4
Uitvoer van goederen en diensten	5,4	4,8	2,4	-0,8	-2,1	-2,9

B 6.1 Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Invoer van goederen						
Intermediair verbruik	102 443	121 057	126 151	123 554	121 165	113 611
Landbouw, bosbouw en visserij	1 709	1 979	2 176	2 197	2 055	2 024
Delfstoffenwinning	59	58	57	62	61	68
Industrie	69 980	86 460	90 683	88 539	86 076	78 095
Voedings-, genotmiddelenindustrie	11 616	13 982	14 717	15 645	15 115	15 532
Textiel-, kleding-, lederindustrie	683	759	696	712	735	717
Hout-, papier-, grafische industrie	3 047	3 178	3 126	3 022	3 121	3 234
Aardolie-industrie	21 102	26 891	31 001	28 926	26 735	19 026
Chemische industrie	11 446	15 102	15 841	14 684	14 303	12 294
Farmaceutische industrie	622	610	587	554	565	570
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	2 368	2 836	2 773	2 878	2 822	2 910
Basismetale, metaalproductenindustrie	5 498	6 675	5 852	5 778	5 552	5 324
Elektrotechnische industrie	3 059	4 096	4 135	4 204	4 266	4 549
Elektrische apparatenindustrie	1 260	1 451	1 422	1 373	1 341	1 415
Machine-industrie	4 479	5 525	5 163	5 468	5 892	6 271
Transportmiddelenindustrie	2 772	3 278	3 291	3 231	3 473	3 919
Overige industrie en reparatie	2 028	2 077	2 079	2 064	2 156	2 334
Energiebedrijven	3 195	3 553	3 262	3 045	2 937	2 938
Waterbedrijven en afvalbeheer	519	633	684	639	581	554
Bouwnijverheid	7 493	7 678	7 149	6 933	7 213	7 844
Handel, vervoer en horeca	8 944	10 071	10 835	10 780	10 606	9 833
Informatie en communicatie	1 809	1 816	1 908	2 076	2 211	2 414
Financiële dienstverlening	175	195	224	215	209	207
Exploitatie van en handel in onroerend goed	521	539	574	555	540	534
Zakelijke dienstverlening	1 592	1 664	1 715	1 677	1 663	1 747
Overheid en zorg	5 478	5 388	5 807	5 770	5 959	6 257
Cultuur, recreatie, overige diensten	729	777	827	830	811	857
Goederen en diensten n.e.g.	240	246	250	236	243	239
Finale bestedingen	208 275	224 314	240 655	239 522	242 385	247 411
Binnenlandse consumptie door huishoudens	25 171	26 002	26 635	26 368	26 385	27 740
Consumptie door de overheid	1 771	1 624	1 306	1 023	1 096	1 167
Investeringen in vaste activa	15 973	18 739	18 143	17 540	17 206	20 377
Uitvoer (= wederuitvoer)	-163 420	-178 072	-193 900	-194 058	-195 949	-198 557
Veranderingen in voorraden	1 940	- 123	671	533	1 749	- 430
Cif/fob-correctie en herclassificatie	- 10 651	- 11 548	- 12 494	- 11 033	- 9 813	- 9 754
Invoer van goederen	300 067	333 823	354 312	352 043	353 737	351 268
Invoer van diensten						
Intermediair verbruik	60 698	65 146	65 612	66 883	69 615	74 475
Landbouw, bosbouw en visserij	337	337	333	362	373	387
Delfstoffenwinning	321	380	385	362	463	448
Industrie	18 849	20 933	21 719	21 822	23 356	24 730
Energiebedrijven	547	597	609	615	580	621
Waterbedrijven en afvalbeheer	145	159	164	173	171	173
Bouwnijverheid	1 515	1 669	1 673	1 660	1 556	1 625
Handel, vervoer en horeca	16 507	17 321	17 711	18 084	18 585	19 411
Informatie en communicatie	3 438	3 624	3 651	3 673	3 956	4 322
Financiële dienstverlening	7 145	7 231	5 927	6 663	6 892	7 809
Exploitatie van en handel in onroerend goed	578	603	638	652	654	700
Zakelijke dienstverlening	8 609	9 595	10 090	10 047	10 255	11 330
Overheid en zorg	2 190	2 148	2 168	2 176	2 157	2 274
Cultuur, recreatie, overige diensten	517	549	544	594	617	645
Finale bestedingen	31 158	33 024	35 493	36 251	42 603	49 529
Binnenlandse consumptie door huishoudens	1 164	1 199	1 135	1 508	1 529	1 562
Consumptie door de overheid	0	2	1	1	1	3
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	11 473	11 670	12 129	12 391	12 729	12 836
Investeringen in vaste activa	5 745	6 030	6 313	6 419	6 215	6 513
Uitvoer (= wederuitvoer)	12 776	14 123	15 915	15 932	22 129	28 615
Handels- en vervoersmarges	2 283	2 471	2 594	2 744	2 840	3 013
Cif/fob-herclassificatie	7 379	7 979	8 666	7 581	6 735	6 678
Invoer van diensten	101 518	108 620	112 365	113 459	121 793	133 695
Invoer van goederen en diensten	401 585	442 443	466 677	465 502	475 530	484 963

B 6.2 Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën, volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Invoer van goederen						
Intermediair verbruik	4,0	3,8	0,1	1,2	2,5	4,2
Landbouw, bosbouw en visserij	3,9	2,4	5,0	-0,2	0,3	3,3
Delfstoffenwinning	-7,6	0,0	-3,4	14,0	9,7	13,1
Industrie	4,6	6,3	0,1	1,2	2,2	3,8
Voedings-, genotmiddelenindustrie	0,8	5,6	1,3	6,4	1,5	3,1
Textiel-, kleding-, lederindustrie	12,1	-0,4	-9,5	4,0	4,4	-6,1
Hout-, papier-, grafische industrie	1,2	-0,9	-1,7	-2,4	4,6	1,1
Aardolie-industrie	5,9	-3,1	5,0	-0,4	0,6	6,1
Chemische industrie	4,2	10,8	-1,4	-3,1	2,2	2,2
Farmaceutische industrie	9,8	-10,3	-3,9	-5,8	4,3	4,6
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	-8,0	9,9	-3,8	3,0	-0,9	4,6
Basismetaal, metaalproductenindustrie	7,9	9,3	-7,1	4,6	1,3	-1,0
Elektrotechnische industrie	7,1	33,2	-0,2	3,2	2,8	2,3
Elektrische apparatenindustrie	-5,5	6,5	-2,2	0,3	-0,8	4,2
Machine-industrie	19,7	22,1	-7,5	7,4	8,2	2,3
Transportmiddelenindustrie	7,8	16,2	-0,2	-1,5	8,4	10,0
Overige industrie en reparatie	-2,0	-0,6	-0,4	0,6	5,7	6,8
Energiebedrijven	-1,3	-7,8	-8,7	-0,7	6,6	11,3
Waterbedrijven en afvalbeheer	25,7	11,8	11,1	0,7	-5,5	-0,9
Bouwnijverheid	-7,4	-2,2	-8,2	-2,8	4,4	6,5
Handel, vervoer en horeca	0,3	-0,3	2,0	2,7	2,6	4,7
Informatie en communicatie	133,6	3,3	7,7	11,4	8,4	3,6
Financiële dienstverlening	8,5	9,7	12,3	2,2	0,9	6,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed	1,1	0,4	4,6	-2,1	2,0	5,0
Zakelijke dienstverlening	9,1	1,8	1,7	1,8	1,9	8,8
Overheid en zorg	2,1	-4,8	5,9	1,8	2,9	1,4
Cultuur, recreatie, overige diensten	8,0	1,5	5,7	4,4	4,7	11,8
Goederen en diensten n.e.g.	6,1	0,0	-1,6	-2,0	3,8	-2,1
Finale bestedingen	13,6	2,4	4,4	0,7	3,2	4,8
Binnenlandse consumptie door huishoudens	3,7	0,6	-0,0	-1,0	0,9	3,8
Consumptie door de overheid	-1,5	-8,0	-10,0	-26,4	5,7	2,0
Investeringen in vaste activa	-3,3	17,9	-4,5	-3,3	-1,7	14,8
Uitvoer (= wederuitvoer)	15,1	2,4	5,7	1,5	3,3	5,3
Veranderingen in voorraden
Cif/fob-correctie en herclassificatie	6,8	0,3	4,8	-10,0	-8,5	4,7
Invoer van goederen	10,5	2,9	2,8	1,3	3,3	4,6
Invoer van diensten						
Intermediair verbruik	2,5	6,3	0,0	1,0	3,5	6,0
Landbouw, bosbouw en visserij	-2,9	1,8	-2,1	8,7	1,4	1,3
Delfstoffenwinning	-12,1	15,9	0,3	-6,8	26,2	-4,1
Industrie	5,9	9,6	2,6	-0,4	6,1	4,6
Energiebedrijven	12,7	7,7	2,2	1,1	-6,5	5,2
Waterbedrijven en afvalbeheer	8,3	9,0	2,5	6,7	-0,6	0,6
Bouwnijverheid	-2,8	9,0	-0,5	-0,3	-6,8	4,0
Handel, vervoer en horeca	2,3	4,3	0,8	1,2	1,7	3,7
Informatie en communicatie	2,7	5,1	1,8	1,6	8,8	9,8
Financiële dienstverlening	-0,9	0,4	-16,8	7,2	4,7	12,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed	-3,5	4,0	7,3	3,1	0,6	7,3
Zakelijke dienstverlening	1,5	10,4	4,7	-0,8	1,7	9,4
Overheid en zorg	-3,1	-3,0	-1,0	1,5	-1,8	4,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	0,4	5,0	1,5	6,4	2,7	4,2
Finale bestedingen	13,5	3,8	5,9	0,7	16,8	15,1
Binnenlandse consumptie door huishoudens	1,9	0,6	0,3	27,2	-0,3	0,2
Consumptie door de overheid
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	-3,2	-2,5	0,2	0,5	2,0	1,1
Investeringen in vaste activa	9,3	5,8	5,4	1,4	-2,8	3,4
Uitvoer (= wederuitvoer)	38,0	8,9	11,4	-1,3	37,8	27,5
Handels- en vervoersmarges	9,0	5,1	3,6	5,0	3,3	5,5
Cif/fob-herclassificatie	6,5	0,1	5,2	-10,9	-8,7	4,5
Invoer van diensten	6,1	5,1	2,3	0,1	7,0	9,1
Invoer van goederen en diensten	9,3	3,5	2,7	1,0	4,2	5,8

B 6.3 Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën, prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Invoer van goederen						
Intermediair verbruik	14,1	13,8	4,1	-3,3	-4,4	-10,0
Landbouw, bosbouw en visserij	0,0	13,1	4,7	1,2	-6,7	-4,7
Delfstoffenwinning	-19,2	-1,7	1,8	-4,6	-10,3	-1,4
Industrie	19,6	16,2	4,7	-3,5	-4,9	-12,6
Voedings-, genotmiddelenindustrie	7,2	14,0	3,9	-0,1	-4,8	-0,3
Textiel-, kleding-, lederindustrie	6,9	11,6	1,3	-1,7	-1,1	3,9
Hout-, papier-, grafische industrie	8,5	5,3	0,0	-1,0	-1,3	2,5
Aardolie-industrie	36,9	31,5	9,8	-6,4	-8,1	-32,9
Chemische industrie	37,7	19,1	6,4	-4,4	-4,7	-15,9
Farmaceutische industrie	1,1	9,3	0,2	0,2	-2,2	-3,6
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	9,6	9,0	1,6	0,7	-1,1	-1,4
Basismetale, metaalproductenindustrie	25,9	11,1	-5,6	-5,6	-5,2	-3,2
Elektrotechnische industrie	-3,1	0,5	1,1	-1,5	-1,3	4,3
Elektrische apparatenindustrie	-1,9	8,1	0,2	-3,7	-1,5	1,3
Machine-industrie	2,6	1,0	1,0	-1,4	-0,4	4,1
Transportmiddelenindustrie	6,4	1,8	0,5	-0,3	-0,9	2,5
Overige industrie en reparatie	3,2	3,1	0,5	-1,3	-1,1	1,3
Energiebedrijven	-12,2	20,6	0,6	-6,0	-9,5	-10,2
Waterbedrijven en afvalbeheer	12,8	9,1	-2,7	-7,3	-3,8	-3,8
Bouwnijverheid	4,5	4,8	1,4	-0,2	-0,3	2,1
Handel, vervoer en horeca	11,4	13,0	5,5	-3,2	-4,1	-11,5
Informatie en communicatie	5,1	-2,8	-2,4	-2,4	-1,7	5,4
Financiële dienstverlening	-2,2	1,6	2,3	-6,1	-3,7	-6,8
Exploitatie van en handel in onroerend goed	-6,1	3,1	1,8	-1,2	-4,6	-5,8
Zakelijke dienstverlening	6,6	2,7	1,4	-4,0	-2,7	-3,4
Overheid en zorg	3,3	3,4	1,8	-2,4	0,3	3,5
Cultuur, recreatie, overige diensten	4,1	5,0	0,7	-3,8	-6,7	-5,5
Goederen en diensten n.e.g.	6,2	2,5	3,3	-3,7	-0,8	0,4
Finale bestedingen	5,5	5,2	2,7	-1,1	-1,9	-2,6
Binnenlandse consumptie door huishoudens	1,2	2,7	2,4	-0,0	-0,8	1,3
Consumptie door de overheid	-3,7	-0,4	-10,6	6,5	1,4	4,4
Investeringen in vaste activa	2,6	-0,5	1,4	0,0	-0,2	3,2
Uitvoer (= wederuitvoer)	6,6	6,4	3,0	-1,4	-2,2	-3,8
Veranderingen in voorraden
Cif/fob-correctie en herclassificatie	8,2	8,1	3,2	-1,9	-2,7	-5,1
Invoer van goederen	8,2	8,1	3,2	-1,9	-2,7	-5,1
Invoer van diensten						
Intermediair verbruik	1,6	0,9	0,7	0,9	0,5	0,9
Landbouw, bosbouw en visserij	2,4	-1,7	0,9	0,0	1,6	2,4
Delfstoffenwinning	-2,1	2,2	1,0	0,8	1,3	0,9
Industrie	0,9	1,3	1,1	0,8	0,9	1,2
Energiebedrijven	-2,0	1,4	-0,2	-0,2	0,9	1,8
Waterbedrijven en afvalbeheer	1,4	0,6	0,6	-1,1	-0,6	0,6
Bouwnijverheid	0,7	1,0	0,7	-0,5	0,6	0,4
Handel, vervoer en horeca	1,3	0,6	1,4	0,8	1,1	0,7
Informatie en communicatie	1,4	0,3	-1,0	-1,0	-1,1	-0,5
Financiële dienstverlening	7,4	0,8	-1,5	4,8	-1,2	1,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed	0,2	0,3	-1,4	-0,9	-0,3	-0,3
Zakelijke dienstverlening	0,3	0,9	0,4	0,3	0,4	1,0
Overheid en zorg	0,4	1,1	2,0	-1,1	0,9	1,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	-0,8	1,1	-2,3	2,6	1,1	0,3
Finale bestedingen	1,7	2,1	1,5	1,4	0,6	1,0
Binnenlandse consumptie door huishoudens	1,0	2,4	-5,6	4,4	1,7	2,0
Consumptie door de overheid
Consumptie door ingezetenen in het buitenland	3,3	4,3	3,7	1,7	0,7	-0,3
Investeringen in vaste activa	1,5	-0,8	-0,7	0,3	-0,4	1,4
Uitvoer (= wederuitvoer)	0,4	1,5	1,2	1,4	0,8	1,4
Handels- en vervoersmarges	0,8	3,0	1,4	0,7	0,2	0,6
Cif/fob-herclassificatie	8,2	8,1	3,2	-1,9	-2,7	-5,1
Invoer van diensten	2,1	1,8	1,1	0,9	0,4	0,6
Invoer van goederen en diensten	6,6	6,5	2,7	-1,2	-2,0	-3,6

4.

Productie,

verbruik en

inkomensvorming

P 1 Output (basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	27 953	28 449	29 406	30 835	29 648	29 335
Delfstoffenwinning	20 846	22 399	25 434	26 497	21 828	17 171
Industrie	258 384	291 758	297 727	293 296	293 446	288 608
Voedings-, genotmiddelenindustrie	52 890	57 961	61 023	64 086	64 922	64 924
Textiel-, kleding-, lederindustrie	3 158	3 499	3 344	3 370	3 365	3 440
Hout-, papier-, grafische industrie	13 086	13 383	12 661	12 222	12 245	12 518
Aardolie-industrie	26 352	32 869	37 465	35 358	31 959	24 099
Chemische industrie	39 467	47 941	50 355	46 834	45 376	42 126
Farmaceutische industrie	5 741	5 497	5 776	4 324	4 334	4 512
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	12 287	13 523	13 098	13 166	13 278	13 895
Basismetaal, metaalproductenindustrie	24 886	27 440	25 819	25 217	25 723	26 055
Elektrotechnische industrie	24 871	27 719	27 909	28 247	29 154	30 711
Elektrische apparatenindustrie	4 932	5 671	5 528	5 415	5 232	5 602
Machine-industrie	21 027	25 231	23 385	24 079	25 490	25 689
Transportmiddelenindustrie	12 454	13 327	13 173	13 300	14 257	15 816
Overige industrie en reparatie	17 233	17 697	18 191	17 678	18 111	19 221
Energiebedrijven	17 772	18 540	18 392	17 664	16 584	16 496
Waterbedrijven en afvalbeheer	8 814	9 479	9 141	9 184	9 295	9 255
Bouwnijverheid	87 521	91 131	83 931	79 002	80 232	85 041
Algemene bouw en projectontwikkeling	36 903	38 214	33 742	30 344	31 211	34 437
Grond-, water- en wegenbouw	14 985	15 604	15 034	15 016	15 236	15 086
Gespecialiseerde bouw	35 633	37 313	35 155	33 642	33 785	35 518
Handel, vervoer en horeca	215 946	224 959	227 404	230 458	235 401	241 849
Autohandel en -reparatie	16 419	16 981	16 274	16 114	15 982	16 420
Groothandel en handelsbemiddeling	80 622	83 954	85 301	87 412	89 033	91 645
Detailhandel (niet in auto's)	34 773	35 689	35 685	35 738	35 827	36 611
Vervoer over land	25 874	27 409	27 904	27 416	28 009	28 505
Vervoer over water	7 102	7 308	7 712	7 970	8 371	8 506
Vervoer door de lucht	9 472	9 679	10 052	10 595	10 582	10 820
Opslag en dienstverlening voor vervoer	17 481	18 862	19 185	19 572	20 617	21 074
Post- en koeriersdiensten	4 992	5 027	4 983	5 013	5 294	5 444
Horeca	19 211	20 050	20 308	20 628	21 686	22 824
Informatie en communicatie	51 302	52 056	51 881	52 258	54 628	57 031
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	10 589	10 496	10 243	10 041	10 175	10 192
Telecommunicatie	17 244	17 057	16 745	16 531	16 449	16 290
IT- en informatiedienstverlening	23 469	24 503	24 893	25 686	28 004	30 549
Financiële dienstverlening	76 281	76 004	78 286	77 189	77 841	74 870
Bankwezen	49 961	48 631	50 156	51 440	51 088	51 368
Verzekeraars en pensioenfondsen	20 300	21 409	22 171	19 743	20 539	16 964
Overige financiële dienstverlening	6 020	5 964	5 959	6 006	6 214	6 538
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68 660	69 809	70 670	72 068	74 725	76 978
Zakelijke dienstverlening	131 253	137 447	142 834	143 021	148 842	157 537
Management- en technisch advies	64 489	67 942	71 823	71 608	74 295	76 877
Research	4 594	4 394	4 406	4 583	4 572	4 730
Reclame, design, overige diensten	13 858	14 175	14 298	14 065	14 066	14 507
Verhuur van roerende goederen	10 439	10 141	10 472	10 434	10 610	10 993
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	17 322	19 099	19 081	19 248	20 787	23 442
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	6 669	7 382	8 262	7 965	9 023	10 782
Overige zakelijke dienstverlening	13 882	14 314	14 492	15 118	15 489	16 206
Overheid en zorg	186 579	188 101	192 373	193 888	195 770	195 183
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	75 319	74 463	75 153	74 967	75 837	73 669
Onderwijs	37 741	37 910	37 970	38 111	38 671	39 666
Gezondheidszorg	40 979	41 938	43 499	44 751	45 228	45 655
Verzorging en welzijn	32 540	33 790	35 751	36 059	36 034	36 193
Cultuur, recreatie, overige diensten	25 975	26 621	26 685	26 889	27 488	28 069
Cultuur, sport en recreatie	13 774	14 168	14 201	14 313	14 749	15 088
Overige dienstverlening	11 776	12 008	11 998	12 094	12 255	12 490
Huishoudens met personeel	425	445	486	482	484	491
Subtotaal	1 177 286	1 236 753	1 254 164	1 252 249	1 265 728	1 277 423
Goederen en diensten n.e.g.	1 638	1 661	1 630	1 543	1 570	1 673
Output	1 178 924	1 238 414	1 255 794	1 253 792	1 267 298	1 279 096

P 2 Intermediair verbruik (aankooprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	17 125	18 752	19 181	19 637	18 652	18 370
Delfstoffenwinning	3 563	3 840	4 107	4 336	4 756	4 598
Industrie	191 360	221 779	228 653	226 620	225 442	217 488
Voedings-, genotmiddelenindustrie	41 383	46 118	48 204	50 898	51 080	51 595
Textiel-, kleding-, lederindustrie	2 125	2 374	2 267	2 278	2 261	2 349
Hout-, papier-, grafische industrie	8 670	9 005	8 624	8 476	8 504	8 840
Aardolie-industrie	25 682	31 887	36 421	34 686	32 258	23 886
Chemische industrie	31 174	38 978	41 621	38 714	37 294	32 480
Farmaceutische industrie	2 983	2 827	2 837	2 697	2 808	2 888
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	8 058	9 091	8 868	8 944	8 842	9 155
Basismetale, metaalproductenindustrie	17 032	19 294	17 783	17 388	17 256	17 361
Elektrotechnische industrie	20 418	23 632	24 010	24 401	25 308	26 805
Elektrische apparatenindustrie	2 931	3 392	3 326	3 260	3 163	3 332
Machine-industrie	13 190	16 427	15 491	15 924	16 635	16 952
Transportmiddelenindustrie	8 734	9 562	9 763	9 703	10 515	11 789
Overige industrie en reparatie	8 980	9 192	9 438	9 251	9 518	10 056
Energiebedrijven	10 471	11 263	10 934	10 458	10 105	10 116
Waterbedrijven en afvalbeheer	5 273	5 813	5 544	5 569	5 573	5 634
Bouwnijverheid	56 990	60 836	56 105	52 546	53 009	56 993
Algemene bouw en projectontwikkeling	26 494	28 000	24 684	22 421	22 680	25 232
Grond-, water- en wegenbouw	10 067	10 643	10 451	10 038	10 349	10 366
Gespecialiseerde bouw	20 429	22 193	20 970	20 087	19 980	21 395
Handel, vervoer en horeca	105 474	111 035	112 263	112 205	113 629	114 125
Autohandel en -reparatie	8 774	9 059	8 745	8 658	8 513	8 636
Groothandel en handelsbemiddeling	35 005	36 346	36 933	36 823	37 304	38 163
Detailhandel (niet in auto's)	13 372	13 790	13 631	13 552	13 481	13 403
Vervoer over land	14 910	16 079	16 256	15 872	16 070	15 991
Vervoer over water	4 897	5 232	5 681	5 573	5 766	5 433
Vervoer door de lucht	6 632	7 418	7 741	8 097	8 034	7 338
Opslag en dienstverlening voor vervoer	9 037	9 772	9 666	9 825	10 145	10 261
Post- en koeriersdiensten	2 454	2 603	2 708	2 791	2 972	3 114
Horeca	10 393	10 736	10 902	11 014	11 344	11 786
Informatie en communicatie	23 459	24 167	24 130	24 338	26 155	27 707
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	5 507	5 588	5 399	5 301	5 284	5 273
Telecommunicatie	8 083	7 929	8 035	8 324	8 496	8 867
IT- en informatiedienstverlening	9 869	10 650	10 696	10 713	12 375	13 567
Financiële dienstverlening	28 559	30 086	28 378	28 047	29 315	29 930
Bankwezen	15 764	16 810	15 762	16 326	16 637	17 790
Verzekeraars en pensioenfondsen	10 870	11 040	10 340	9 554	10 433	9 894
Overige financiële dienstverlening	1 925	2 236	2 276	2 167	2 245	2 246
Exploitatie van en handel in onroerend goed	37 061	36 404	41 620	40 895	40 009	41 293
Zakelijke dienstverlening	56 019	59 180	64 135	63 890	65 511	68 410
Management- en technisch advies	28 345	30 394	34 776	35 338	36 103	36 961
Research	2 068	1 995	2 027	1 955	1 891	1 915
Reclame, design, overige diensten	7 905	8 028	8 126	7 981	8 020	8 280
Verhuur van roerende goederen	4 293	4 289	4 334	4 303	4 364	4 476
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	3 529	3 932	3 898	3 801	4 009	4 405
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	5 044	5 559	5 864	5 236	5 734	6 746
Overige zakelijke dienstverlening	4 835	4 983	5 110	5 276	5 390	5 627
Overheid en zorg	62 833	62 411	63 789	63 446	64 317	62 884
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	31 915	31 030	30 998	30 119	30 932	28 855
Onderwijs	8 170	8 061	7 999	8 035	8 121	8 317
Gezondheidszorg	13 138	13 487	14 410	15 006	15 149	15 556
Verzorging en welzijn	9 610	9 833	10 382	10 286	10 115	10 156
Cultuur, recreatie, overige diensten	11 342	11 597	11 493	11 727	11 841	12 015
Cultuur, sport en recreatie	6 431	6 622	6 568	6 669	6 739	6 808
Overige dienstverlening	4 911	4 975	4 925	5 058	5 102	5 207
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	609 529	657 163	670 332	663 714	668 314	669 563
Goederen en diensten n.e.g.	1 638	1 661	1 630	1 543	1 570	1 673
Intermediair verbruik	611 167	658 824	671 962	665 257	669 884	671 236

P 3 Niet-productgebonden belastingen op productie naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	402	404	389	360	352	310
Delfstoffenwinning	21	27	23	32	42	29
Industrie	690	725	681	505	541	504
Voedings-, genotmiddelenindustrie	314	306	291	165	164	142
Textiel-, kleding-, lederindustrie	13	16	14	13	12	15
Hout-, papier-, grafische industrie	44	44	40	37	38	43
Aardolie-industrie	8	19	18	16	32	31
Chemische industrie	61	78	77	62	73	69
Farmaceutische industrie	29	29	24	17	16	14
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	42	44	43	37	37	30
Basismetaal, metaalproductenindustrie	60	65	53	52	56	56
Elektrotechnische industrie	13	15	11	14	26	20
Elektrische apparatenindustrie	7	7	5	7	6	6
Machine-industrie	37	42	57	37	37	29
Transportmiddelenindustrie	22	23	17	20	17	17
Overige industrie en reparatie	40	37	31	28	27	32
Energiebedrijven	27	90	75	79	143	140
Waterbedrijven en afvalbeheer	81	74	65	63	62	58
Bouwnijverheid	181	166	138	135	130	129
Algemene bouw en projectontwikkeling	75	58	51	50	48	47
Grond-, water- en wegenbouw	25	24	23	23	24	23
Gespecialiseerde bouw	81	84	64	62	58	59
Handel, vervoer en horeca	1 075	1 133	1 105	1 125	1 148	1 003
Autohandel en -reparatie	82	78	71	73	76	75
Groothandel en handelsbemiddeling	326	364	336	345	347	294
Detailhandel (niet in auto's)	167	173	178	189	180	166
Vervoer over land	143	142	139	136	142	143
Vervoer over water	7	8	8	10	7	4
Vervoer door de lucht	56	47	53	52	61	58
Opslag en dienstverlening voor vervoer	77	82	81	86	87	80
Post- en koeriersdiensten	9	10	8	10	9	9
Horeca	208	229	231	224	239	174
Informatie en communicatie	86	79	68	92	113	95
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	25	25	21	26	28	24
Telecommunicatie	29	32	24	31	43	34
IT- en informatiedienstverlening	32	22	23	35	42	37
Financiële dienstverlening	299	328	796	862	1 871	1 233
Bankwezen	121	135	655	683	1 680	1 071
Verzekeraars en pensioenfondsen	157	169	117	141	149	131
Overige financiële dienstverlening	21	24	24	38	42	31
Exploitatie van en handel in onroerend goed	2 080	2 137	2 212	2 866	4 051	3 631
Zakelijke dienstverlening	706	675	644	775	839	775
Management- en technisch advies	121	133	105	245	268	181
Research	20	16	15	19	21	22
Reclame, design, overige diensten	23	22	18	22	19	26
Verhuur van roerende goederen	471	427	440	419	463	485
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	21	20	16	22	24	24
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	4	9	5	16	13	10
Overige zakelijke dienstverlening	46	48	45	32	31	27
Overheid en zorg	1 005	1 038	924	1 018	1 069	1 001
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	368	383	352	429	459	390
Onderwijs	244	254	226	219	232	243
Gezondheidszorg	157	150	128	148	151	148
Verzorging en welzijn	236	251	218	222	227	220
Cultuur, recreatie, overige diensten	109	109	98	112	111	109
Cultuur, sport en recreatie	62	63	58	71	73	69
Overige dienstverlening	47	46	40	41	38	40
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0
Niet-productgebonden belastingen op productie	6 762	6 985	7 218	8 024	10 472	9 017

P 4 Niet-productgebonden subsidies naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	939	1 126	1 117	1 157	1 042	1 068
Delfstoffenwinning	5	5	5	5	1	5
Industrie	810	666	525	458	406	394
Voedings-, genotmiddelenindustrie	101	95	76	65	37	31
Textiel-, kleding-, lederindustrie	12	10	8	6	3	4
Hout-, papier-, grafische industrie	53	39	30	26	19	20
Aardolie-industrie	1	0	1	0	0	0
Chemische industrie	54	50	42	33	35	35
Farmaceutische industrie	21	15	9	8	10	9
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	55	41	36	28	22	20
Basismetaleel, metaalproductenindustrie	132	77	61	54	48	48
Elektrotechnische industrie	62	62	46	47	51	54
Elektrische apparatenindustrie	27	25	19	17	15	16
Machine-industrie	108	101	84	80	85	81
Transportmiddelenindustrie	64	44	31	28	34	32
Overige industrie en reparatie	120	107	82	66	47	44
Energiebedrijven	7	6	6	1	0	3
Waterbedrijven en afvalbeheer	84	63	49	47	40	41
Bouwnijverheid	200	161	137	109	93	82
Algemene bouw en projectontwikkeling	50	31	24	19	17	16
Grond-, water- en wegenbouw	38	33	32	27	28	26
Gespecialiseerde bouw	112	97	81	63	48	40
Handel, vervoer en horeca	913	807	690	610	525	493
Autohandel en -reparatie	50	48	38	30	16	15
Groothandel en handelsbemiddeling	280	262	237	249	262	251
Detailhandel (niet in auto's)	275	223	168	133	83	78
Vervoer over land	103	92	81	50	38	28
Vervoer over water	64	63	64	67	72	68
Vervoer door de lucht	3	3	3	0	0	0
Opslag en dienstverlening voor vervoer	18	14	16	14	12	14
Post- en koeriersdiensten	22	17	15	12	10	8
Horeca	98	85	68	55	32	31
Informatie en communicatie	244	243	204	179	216	215
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	29	27	21	13	17	14
Telecommunicatie	39	36	33	23	18	17
IT- en informatiedienstverlening	176	180	150	143	181	184
Financiële dienstverlening	66	62	57	41	38	34
Bankwezen	46	41	37	27	25	24
Verzekeraars en pensioenfondsen	8	8	8	5	5	3
Overige financiële dienstverlening	12	13	12	9	8	7
Exploitatie van en handel in onroerend goed	41	18	15	8	7	7
Zakelijke dienstverlening	1 936	1 871	1 686	1 585	1 649	1 504
Management- en technisch advies	225	219	176	164	195	178
Research	1 244	1 214	1 160	1 091	1 163	1 066
Reclame, design, overige diensten	74	75	49	48	35	45
Verhuur van roerende goederen	10	10	9	5	6	6
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	194	189	166	161	171	126
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	22	17	14	19	17	15
Overige zakelijke dienstverlening	167	147	112	97	62	68
Overheid en zorg	2 364	2 108	1 929	1 854	1 742	2 017
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	135	131	103	24	12	16
Onderwijs	198	178	150	49	28	21
Gezondheidszorg	1 825	1 615	1 500	1 658	1 645	1 905
Verzorging en welzijn	206	184	176	123	57	75
Cultuur, recreatie, overige diensten	133	112	92	59	42	40
Cultuur, sport en recreatie	28	26	24	12	15	14
Overige dienstverlening	105	86	68	47	27	26
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0
Niet-productgebonden subsidies	7 742	7 248	6 512	6 113	5 801	5 903

P 5 Beloning van werknemers naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	2 603	2 677	2 739	2 792	2 799	2 798
Delfstoffenwinning	809	912	964	1 052	1 162	1 234
Industrie	36 912	37 771	38 285	38 555	39 645	39 785
Voedings-, genotmiddelenindustrie	5 526	5 536	5 738	5 899	6 037	6 090
Textiel-, kleding-, lederindustrie	611	626	634	646	642	638
Hout-, papier-, grafische industrie	2 861	2 750	2 696	2 584	2 477	2 433
Aardolie-industrie	580	718	616	507	684	672
Chemische industrie	3 165	3 298	3 370	3 469	3 531	3 600
Farmaceutische industrie	1 062	1 018	884	892	868	913
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	2 674	2 708	2 809	2 815	2 751	2 739
Basismetale, metaalproductenindustrie	5 025	5 170	5 225	5 186	5 308	5 403
Elektrotechnische industrie	1 760	1 804	1 819	1 911	2 198	2 057
Elektrische apparatenindustrie	1 067	1 150	1 188	1 169	1 458	1 266
Machine-industrie	4 046	4 378	4 597	4 909	5 037	5 158
Transportmiddelenindustrie	1 889	1 973	1 994	2 002	2 091	2 178
Overige industrie en reparatie	6 646	6 642	6 715	6 566	6 563	6 638
Energiebedrijven	1 609	1 679	1 716	1 808	1 800	1 858
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 712	1 779	1 776	1 796	1 805	1 823
Bouwnijverheid	18 765	18 786	18 660	17 277	16 652	16 207
Algemene bouw en projectontwikkeling	5 892	5 770	5 460	4 839	4 517	4 395
Grond-, water- en wegenbouw	3 293	3 393	3 551	3 459	3 444	3 302
Gespecialiseerde bouw	9 580	9 623	9 649	8 979	8 691	8 510
Handel, vervoer en horeca	60 724	62 806	64 182	64 446	64 763	66 104
Autohandel en -reparatie	4 512	4 752	4 834	4 696	4 618	4 498
Groothandel en handelsbemiddeling	22 535	23 373	24 222	24 351	24 466	25 351
Detailhandel (niet in auto's)	12 632	12 908	13 090	13 064	13 274	13 381
Vervoer over land	7 616	7 785	7 764	7 602	7 565	7 656
Vervoer over water	843	859	896	946	942	933
Vervoer door de lucht	1 838	1 909	1 873	1 927	1 877	2 020
Opslag en dienstverlening voor vervoer	4 106	4 292	4 480	4 703	4 840	4 958
Post- en koeriersdiensten	1 745	1 825	1 779	1 796	1 563	1 448
Horeca	4 897	5 103	5 244	5 361	5 618	5 859
Informatie en communicatie	13 768	14 128	14 513	14 458	14 588	15 402
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	2 680	2 690	2 694	2 592	2 527	2 564
Telecommunicatie	2 129	2 086	2 136	2 084	2 154	2 362
IT- en informatiedienstverlening	8 959	9 352	9 683	9 782	9 907	10 476
Financiële dienstverlening	18 987	19 306	19 383	20 503	20 512	19 608
Bankwezen	10 685	11 289	11 269	12 151	11 927	10 906
Verzekeraars en pensioenfondsen	5 094	4 682	4 734	4 910	4 958	4 883
Overige financiële dienstverlening	3 208	3 335	3 380	3 442	3 627	3 819
Exploitatie van en handel in onroerend goed	3 735	3 751	3 731	3 685	3 632	3 655
Zakelijke dienstverlening	49 479	51 360	51 995	52 274	54 010	56 277
Management- en technisch advies	25 098	25 718	26 185	26 167	26 639	26 803
Research	1 945	2 059	2 041	2 121	2 399	2 443
Reclame, design, overige diensten	3 111	3 078	3 131	3 072	3 045	3 070
Verhuur van roerende goederen	1 190	1 248	1 394	1 386	1 411	1 524
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	12 077	12 952	12 838	13 024	13 953	15 651
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	670	829	759	742	781	807
Overige zakelijke dienstverlening	5 388	5 476	5 647	5 762	5 782	5 979
Overheid en zorg	92 952	94 469	96 321	97 512	98 044	98 557
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	30 264	29 944	30 349	30 581	30 461	30 390
Onderwijs	22 882	23 020	23 138	23 130	23 466	24 071
Gezondheidszorg	19 374	20 468	21 285	21 972	22 421	22 710
Verzorging en welzijn	20 432	21 037	21 549	21 829	21 696	21 386
Cultuur, recreatie, overige diensten	8 416	8 616	8 560	8 437	8 551	8 490
Cultuur, sport en recreatie	3 621	3 647	3 652	3 592	3 661	3 646
Overige dienstverlening	4 370	4 524	4 422	4 363	4 406	4 353
Huishoudens met personeel	425	445	486	482	484	491
Beloning van werknemers	310 471	318 040	322 825	324 595	327 963	331 798

P 6 Lonen naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	2 114	2 149	2 178	2 225	2 216	2 233
Delfstoffenwinning	604	670	677	742	805	873
Industrie	29 589	30 011	30 187	30 602	30 681	31 453
Voedings-, genotmiddelenindustrie	4 482	4 466	4 546	4 728	4 792	4 876
Textiel-, kleding-, lederindustrie	483	489	492	503	497	500
Hout-, papier-, grafische industrie	2 300	2 195	2 119	2 058	1 958	1 943
Aardolie-industrie	406	408	419	427	428	454
Chemische industrie	2 594	2 651	2 675	2 829	2 769	2 927
Farmaceutische industrie	865	831	706	723	697	739
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	2 132	2 152	2 196	2 178	2 129	2 145
Basismetale, metaalproductenindustrie	4 036	4 136	4 139	4 122	4 143	4 263
Elektrotechnische industrie	1 464	1 503	1 491	1 592	1 647	1 654
Elektrische apparatenindustrie	887	953	976	969	989	985
Machine-industrie	3 261	3 530	3 670	3 827	3 982	4 114
Transportmiddelenindustrie	1 516	1 581	1 587	1 599	1 649	1 735
Overige industrie en reparatie	5 163	5 116	5 171	5 047	5 001	5 118
Energiebedrijven	1 287	1 348	1 353	1 434	1 440	1 497
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 335	1 388	1 361	1 381	1 391	1 421
Bouwnijverheid	14 881	14 813	14 568	13 570	12 813	12 640
Algemene bouw en projectontwikkeling	4 634	4 508	4 230	3 771	3 445	3 403
Grond-, water- en wegenbouw	2 629	2 700	2 774	2 740	2 676	2 597
Gespecialiseerde bouw	7 618	7 605	7 564	7 059	6 692	6 640
Handel, vervoer en horeca	49 270	50 738	51 283	51 324	51 362	52 960
Autohandel en -reparatie	3 673	3 841	3 880	3 758	3 623	3 574
Groothandel en handelsbemiddeling	18 536	19 105	19 552	19 657	19 682	20 598
Detailhandel (niet in auto's)	10 385	10 591	10 597	10 511	10 610	10 781
Vervoer over land	5 934	6 055	5 982	5 865	5 808	5 930
Vervoer over water	680	691	718	760	749	748
Vervoer door de lucht	1 380	1 441	1 396	1 440	1 393	1 528
Opslag en dienstverlening voor vervoer	3 248	3 399	3 512	3 688	3 784	3 917
Post- en koeriersdiensten	1 335	1 342	1 303	1 236	1 147	1 081
Horeca	4 099	4 273	4 343	4 409	4 566	4 803
Informatie en communicatie	11 230	11 607	11 744	11 660	11 838	12 450
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	2 182	2 194	2 170	2 100	2 032	2 057
Telecommunicatie	1 656	1 698	1 685	1 667	1 721	1 795
IT- en informatiedienstverlening	7 392	7 715	7 889	7 893	8 085	8 598
Financiële dienstverlening	15 138	15 238	15 258	15 586	15 041	15 326
Bankwezen	8 388	8 908	8 876	9 117	8 622	8 691
Verzekeraars en pensioenfondsen	4 116	3 673	3 699	3 740	3 665	3 685
Overige financiële dienstverlening	2 634	2 657	2 683	2 729	2 754	2 950
Exploitatie van en handel in onroerend goed	2 831	2 849	2 819	2 802	2 730	2 798
Zakelijke dienstverlening	39 800	41 357	41 509	41 861	42 733	45 178
Management- en technisch advies	19 832	20 383	20 565	20 684	20 861	21 408
Research	1 613	1 713	1 660	1 734	1 767	1 911
Reclame, design, overige diensten	2 572	2 539	2 557	2 512	2 468	2 513
Verhuur van roerende goederen	936	981	1 087	1 080	1 088	1 190
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	9 988	10 669	10 544	10 690	11 378	12 763
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	557	712	635	619	648	672
Overige zakelijke dienstverlening	4 302	4 360	4 461	4 542	4 523	4 721
Overheid en zorg	71 619	72 566	73 360	74 059	74 012	75 544
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	22 640	22 265	22 298	22 323	22 196	22 547
Onderwijs	17 643	17 688	17 540	17 452	17 614	18 383
Gezondheidszorg	15 374	16 186	16 735	17 308	17 496	17 975
Verzorging en welzijn	15 962	16 427	16 787	16 976	16 706	16 639
Cultuur, recreatie, overige diensten	6 844	6 981	6 896	6 788	6 818	6 847
Cultuur, sport en recreatie	2 925	2 939	2 923	2 869	2 898	2 921
Overige dienstverlening	3 517	3 620	3 512	3 461	3 459	3 458
Huishoudens met personeel	402	422	461	458	461	468
Lonen	246 542	251 715	253 193	254 034	253 880	261 220

P 7 Sociale premies ten laste van werkgevers naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	489	528	561	567	583	565
Delfstoffenwinning	205	242	287	310	357	361
Industrie	7 323	7 760	8 098	7 953	8 964	8 332
Voedings-, genotmiddelenindustrie	1 044	1 070	1 192	1 171	1 245	1 214
Textiel-, kleding-, lederindustrie	128	137	142	143	145	138
Hout-, papier-, grafische industrie	561	555	577	526	519	490
Aardolie-industrie	174	310	197	80	256	218
Chemische industrie	571	647	695	640	762	673
Farmaceutische industrie	197	187	178	169	171	174
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	542	556	613	637	622	594
Basismetale, metaalproductenindustrie	989	1 034	1 086	1 064	1 165	1 140
Elektrotechnische industrie	296	301	328	319	551	403
Elektrische apparatenindustrie	180	197	212	200	469	281
Machine-industrie	785	848	927	1 082	1 055	1 044
Transportmiddelenindustrie	373	392	407	403	442	443
Overige industrie en reparatie	1 483	1 526	1 544	1 519	1 562	1 520
Energiebedrijven	322	331	363	374	360	361
Waterbedrijven en afvalbeheer	377	391	415	415	414	402
Bouwnijverheid	3 884	3 973	4 092	3 707	3 839	3 567
Algemene bouw en projectontwikkeling	1 258	1 262	1 230	1 068	1 072	992
Grond-, water- en wegenbouw	664	693	777	719	768	705
Gespecialiseerde bouw	1 962	2 018	2 085	1 920	1 999	1 870
Handel, vervoer en horeca	11 454	12 068	12 899	13 122	13 401	13 144
Autohandel en -reparatie	839	911	954	938	995	924
Groothandel en handelsbemiddeling	3 999	4 268	4 670	4 694	4 784	4 753
Detailhandel (niet in auto's)	2 247	2 317	2 493	2 553	2 664	2 600
Vervoer over land	1 682	1 730	1 782	1 737	1 757	1 726
Vervoer over water	163	168	178	186	193	185
Vervoer door de lucht	458	468	477	487	484	492
Opslag en dienstverlening voor vervoer	858	893	968	1 015	1 056	1 041
Post- en koeriersdiensten	410	483	476	560	416	367
Horeca	798	830	901	952	1 052	1 056
Informatie en communicatie	2 538	2 521	2 769	2 798	2 750	2 952
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	498	496	524	492	495	507
Telecommunicatie	473	388	451	417	433	567
IT- en informatiedienstverlening	1 567	1 637	1 794	1 889	1 822	1 878
Financiële dienstverlening	3 849	4 068	4 125	4 917	5 471	4 282
Bankwezen	2 297	2 381	2 393	3 034	3 305	2 215
Verzekeraars en pensioenfondsen	978	1 009	1 035	1 170	1 293	1 198
Overige financiële dienstverlening	574	678	697	713	873	869
Exploitatie van en handel in onroerend goed	904	902	912	883	902	857
Zakelijke dienstverlening	9 679	10 003	10 486	10 413	11 277	11 099
Management- en technisch advies	5 266	5 335	5 620	5 483	5 778	5 395
Research	332	346	381	387	632	532
Reclame, design, overige diensten	539	539	574	560	577	557
Verhuur van roerende goederen	254	267	307	306	323	334
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	2 089	2 283	2 294	2 334	2 575	2 888
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	113	117	124	123	133	135
Overige zakelijke dienstverlening	1 086	1 116	1 186	1 220	1 259	1 258
Overheid en zorg	21 333	21 903	22 961	23 453	24 032	23 013
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	7 624	7 679	8 051	8 258	8 265	7 843
Onderwijs	5 239	5 332	5 598	5 678	5 852	5 688
Gezondheidszorg	4 000	4 282	4 550	4 664	4 925	4 735
Verzorging en welzijn	4 470	4 610	4 762	4 853	4 990	4 747
Cultuur, recreatie, overige diensten	1 572	1 635	1 664	1 649	1 733	1 643
Cultuur, sport en recreatie	696	708	729	723	763	725
Overige dienstverlening	853	904	910	902	947	895
Huishoudens met personeel	23	23	25	24	23	23
Sociale premies ten laste van werkgevers	63 929	66 325	69 632	70 561	74 083	70 578

P 8 Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	8 762	7 742	8 214	9 203	8 887	8 925
Delfstoffenwinning	16 458	17 625	20 345	21 082	15 869	11 315
Industrie	30 232	32 149	30 633	28 074	28 224	31 225
Voedings-, genotmiddelenindustrie	5 768	6 096	6 866	7 189	7 678	7 128
Textiel-, kleding-, lederindustrie	421	493	437	439	453	442
Hout-, papier-, grafische industrie	1 564	1 623	1 331	1 151	1 245	1 222
Aardolie-industrie	83	245	411	149	-1 015	-490
Chemische industrie	5 121	5 637	5 329	4 622	4 513	6 012
Farmaceutische industrie	1 688	1 638	2 040	726	652	706
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	1 568	1 721	1 414	1 398	1 670	1 991
Basismetale, metaalproductenindustrie	2 901	2 988	2 819	2 645	3 151	3 283
Elektrotechnische industrie	2 742	2 330	2 115	1 968	1 673	1 883
Elektrische apparatenindustrie	954	1 147	1 028	996	620	1 014
Machine-industrie	3 862	4 485	3 324	3 289	3 866	3 631
Transportmiddelenindustrie	1 873	1 813	1 430	1 603	1 668	1 864
Overige industrie en reparatie	1 687	1 933	2 089	1 899	2 050	2 539
Energiebedrijven	5 672	5 514	5 673	5 320	4 536	4 385
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 832	1 876	1 805	1 803	1 895	1 781
Bouwnijverheid	11 785	11 504	9 165	9 153	10 534	11 794
Algemene bouw en projectontwikkeling	4 492	4 417	3 571	3 053	3 983	4 779
Grond-, water- en wegenbouw	1 638	1 577	1 041	1 523	1 447	1 421
Gespecialiseerde bouw	5 655	5 510	4 553	4 577	5 104	5 594
Handel, vervoer en horeca	49 586	50 792	50 544	53 292	56 386	61 110
Autohandel en -reparatie	3 101	3 140	2 662	2 717	2 791	3 226
Groothandel en handelsbemiddeling	23 036	24 133	24 047	26 142	27 178	28 088
Detailhandel (niet in auto's)	8 877	9 041	8 954	9 066	8 975	9 739
Vervoer over land	3 308	3 495	3 826	3 856	4 270	4 743
Vervoer over water	1 419	1 272	1 191	1 508	1 728	2 204
Vervoer door de lucht	949	308	388	519	610	1 404
Opslag en dienstverlening voor vervoer	4 279	4 730	4 974	4 972	5 557	5 789
Post- en koeriersdiensten	806	606	503	428	760	881
Horeca	3 811	4 067	3 999	4 084	4 517	5 036
Informatie en communicatie	14 233	13 925	13 374	13 549	13 988	14 042
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	2 406	2 220	2 150	2 135	2 353	2 345
Telecommunicatie	7 042	7 046	6 583	6 115	5 774	5 044
IT- en informatiedienstverlening	4 785	4 659	4 641	5 299	5 861	6 653
Financiële dienstverlening	28 502	26 346	29 786	27 818	26 181	24 133
Bankwezen	23 437	20 438	22 507	22 307	20 869	21 625
Verzekeraars en pensioenfondsen	4 187	5 526	6 988	5 143	5 004	2 059
Overige financiële dienstverlening	878	382	291	368	308	449
Exploitatie van en handel in onroerend goed	25 825	27 535	23 122	24 630	27 040	28 406
Zakelijke dienstverlening	26 985	28 103	27 746	27 667	30 131	33 579
Management- en technisch advies	11 150	11 916	10 933	10 022	11 480	13 110
Research	1 805	1 538	1 483	1 579	1 424	1 416
Reclame, design, overige diensten	2 893	3 122	3 072	3 038	3 017	3 176
Verhuur van roerende goederen	4 495	4 187	4 313	4 331	4 378	4 514
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1 889	2 384	2 495	2 562	2 972	3 488
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	973	1 002	1 648	1 990	2 512	3 234
Overige zakelijke dienstverlening	3 780	3 954	3 802	4 145	4 348	4 641
Overheid en zorg	32 153	32 291	33 268	33 766	34 082	34 758
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	12 907	13 237	13 557	13 862	13 997	14 050
Onderwijs	6 643	6 753	6 757	6 776	6 880	7 056
Gezondheidszorg	10 135	9 448	9 176	9 283	9 152	9 146
Verzorging en welzijn	2 468	2 853	3 778	3 845	4 053	4 506
Cultuur, recreatie, overige diensten	6 241	6 411	6 626	6 672	7 027	7 495
Cultuur, sport en recreatie	3 688	3 862	3 947	3 993	4 291	4 579
Overige dienstverlening	2 553	2 549	2 679	2 679	2 736	2 916
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0
Subtotaal	258 266	261 813	260 301	262 029	264 780	272 948
Verschil toegerekende en afgedragen btw	739	1 885	1 420	1 938	1 578	1 664
Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (bruto)	259 005	263 698	261 721	263 967	266 358	274 612

P 9 Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (netto) naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	5 102	4 059	4 437	5 302	4 920	4 891
Delfstoffenwinning	14 820	15 916	18 543	19 191	13 884	9 238
Industrie	17 260	19 164	17 546	15 052	15 041	17 773
Voedings-, genotmiddelenindustrie	3 826	4 151	4 897	5 194	5 642	.
Textiel-, kleding-, lederindustrie	237	315	263	270	288	.
Hout-, papier-, grafische industrie	626	707	421	251	360	.
Aardolie-industrie	- 533	- 377	- 232	- 507	- 1 678	.
Chemische industrie	3 025	3 493	3 132	2 385	2 218	.
Farmaceutische industrie	905	839	1 225	74	- 16	.
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	883	1 034	726	709	980	.
Basismetale, metaalproductenindustrie	1 841	1 940	1 770	1 595	2 097	.
Elektrotechnische industrie	1 578	1 209	1 029	910	621	.
Elektrische apparatenindustrie	132	334	227	203	- 169	.
Machine-industrie	2 674	3 260	2 065	1 979	2 506	.
Transportmiddelenindustrie	1 225	1 178	798	970	1 032	.
Overige industrie en reparatie	841	1 081	1 225	1 019	1 160	.
Energiebedrijven	3 380	3 081	3 089	2 596	1 678	1 375
Waterbedrijven en afvalbeheer	761	762	653	640	717	572
Bouwnijverheid	9 572	9 270	6 896	6 871	8 246	9 468
Algemene bouw en projectontwikkeling	3 715	3 651	2 809	2 296	3 229	.
Grond-, water- en wegenbouw	1 173	1 098	548	1 021	938	.
Gespecialiseerde bouw	4 684	4 521	3 539	3 554	4 079	.
Handel, vervoer en horeca	35 493	36 666	36 190	38 632	41 676	46 024
Autohandel en -reparatie	2 175	2 248	1 784	1 862	1 946	.
Groothandel en handelsbemiddeling	18 998	20 133	20 014	21 855	22 866	.
Detailhandel (niet in auto's)	6 272	6 481	6 433	6 597	6 559	.
Vervoer over land	1 736	1 897	2 173	2 152	2 547	.
Vervoer over water	677	523	431	732	939	.
Vervoer door de lucht	72	- 517	- 455	- 298	- 198	.
Opslag en dienstverlening voor vervoer	2 009	2 279	2 352	2 253	2 760	.
Post- en koeriersdiensten	610	416	320	249	586	.
Horeca	2 944	3 206	3 138	3 230	3 671	.
Informatie en communicatie	9 470	9 166	8 579	8 754	9 189	9 106
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	1 890	1 686	1 606	1 583	1 794	.
Telecommunicatie	4 073	4 125	3 679	3 261	2 947	.
IT- en informatiedienstverlening	3 507	3 355	3 294	3 910	4 448	.
Financiële dienstverlening	24 414	22 269	25 739	23 732	22 082	20 016
Bankwezen	21 478	18 344	20 372	20 111	18 643	.
Verzekeraars en pensioenfondsen	2 402	3 886	5 423	3 605	3 489	.
Overige financiële dienstverlening	534	39	- 56	16	- 50	.
Exploitatie van en handel in onroerend goed	- 279	2 204	- 1 522	- 8	2 555	4 084
Zakelijke dienstverlening	17 707	18 921	18 423	18 166	20 556	23 665
Management- en technisch advies	8 383	9 109	8 052	7 030	8 402	.
Research	157	- 153	- 240	- 168	- 340	.
Reclame, design, overige diensten	2 254	2 476	2 413	2 369	2 346	.
Verhuur van roerende goederen	1 306	1 179	1 306	1 310	1 401	.
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1 539	2 036	2 138	2 202	2 610	.
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	837	867	1 510	1 846	2 360	.
Overige zakelijke dienstverlening	3 231	3 407	3 244	3 577	3 777	.
Overheid en zorg	9 152	8 676	9 049	8 938	8 920	9 350
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	0	0	0	0	0	.
Onderwijs	977	1 023	968	919	959	.
Gezondheidszorg	7 796	6 991	6 584	6 552	6 330	.
Verzorging en welzijn	379	662	1 497	1 467	1 631	.
Cultuur, recreatie, overige diensten	4 432	4 591	4 782	4 801	5 122	5 535
Cultuur, sport en recreatie	2 707	2 868	2 933	2 953	3 216	.
Overige dienstverlening	1 725	1 723	1 849	1 848	1 906	.
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	.
Subtotaal	151 284	154 745	152 404	152 667	154 586	161 097
Verschil toegerekende en afgedragen btw	739	1 885	1 420	1 938	1 578	1 664
Exploitatieoverschot / gemengd inkomen (netto)	152 023	156 630	153 824	154 605	156 164	162 761

P 10 Verbruik van vaste activa naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	3 660	3 683	3 777	3 901	3 967	4 034
Delfstoffenwinning	1 638	1 709	1 802	1 891	1 985	2 077
Industrie	12 972	12 985	13 087	13 022	13 183	13 452
Voedings-, genotmiddelenindustrie	1 942	1 945	1 969	1 995	2 036	.
Textiel-, kleding-, lederindustrie	184	178	174	169	165	.
Hout-, papier-, grafische industrie	938	916	910	900	885	.
Aardolie-industrie	616	622	643	656	663	.
Chemische industrie	2 096	2 144	2 197	2 237	2 295	.
Farmaceutische industrie	783	799	815	652	668	.
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	685	687	688	689	690	.
Basismetaal, metaalproductenindustrie	1 060	1 048	1 049	1 050	1 054	.
Elektrotechnische industrie	1 164	1 121	1 086	1 058	1 052	.
Elektrische apparatenindustrie	822	813	801	793	789	.
Machine-industrie	1 188	1 225	1 259	1 310	1 360	.
Transportmiddelenindustrie	648	635	632	633	636	.
Overige industrie en reparatie	846	852	864	880	890	.
Energiebedrijven	2 292	2 433	2 584	2 724	2 858	3 010
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 071	1 114	1 152	1 163	1 178	1 209
Bouwnijverheid	2 213	2 234	2 269	2 282	2 288	2 326
Algemene bouw en projectontwikkeling	777	766	762	757	754	.
Grond-, water- en wegenbouw	465	479	493	502	509	.
Gespecialiseerde bouw	971	989	1 014	1 023	1 025	.
Handel, vervoer en horeca	14 093	14 126	14 354	14 660	14 710	15 086
Autohandel en -reparatie	926	892	878	855	845	.
Groothandel en handelsbemiddeling	4 038	4 000	4 033	4 287	4 312	.
Detailhandel (niet in auto's)	2 605	2 560	2 521	2 469	2 416	.
Vervoer over land	1 572	1 598	1 653	1 704	1 723	.
Vervoer over water	742	749	760	776	789	.
Vervoer door de lucht	877	825	843	817	808	.
Opslag en dienstverlening voor vervoer	2 270	2 451	2 622	2 719	2 797	.
Post- en koeriersdiensten	196	190	183	179	174	.
Horeca	867	861	861	854	846	.
Informatie en communicatie	4 763	4 759	4 795	4 795	4 799	4 936
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	516	534	544	552	559	.
Telecommunicatie	2 969	2 921	2 904	2 854	2 827	.
IT- en informatiedienstverlening	1 278	1 304	1 347	1 389	1 413	.
Financiële dienstverlening	4 088	4 077	4 047	4 086	4 099	4 117
Bankwezen	1 959	2 094	2 135	2 196	2 226	.
Verzekeraars en pensioenfondsen	1 785	1 640	1 565	1 538	1 515	.
Overige financiële dienstverlening	344	343	347	352	358	.
Exploitatie van en handel in onroerend goed	26 104	25 331	24 644	24 638	24 485	24 322
Zakelijke dienstverlening	9 278	9 182	9 323	9 501	9 575	9 914
Management- en technisch advies	2 767	2 807	2 881	2 992	3 078	.
Research	1 648	1 691	1 723	1 747	1 764	.
Reclame, design, overige diensten	639	646	659	669	671	.
Verhuur van roerende goederen	3 189	3 008	3 007	3 021	2 977	.
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	350	348	357	360	362	.
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	136	135	138	144	152	.
Overige zakelijke dienstverlening	549	547	558	568	571	.
Overheid en zorg	23 001	23 615	24 219	24 828	25 162	25 408
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	12 907	13 237	13 557	13 862	13 997	.
Onderwijs	5 666	5 730	5 789	5 857	5 921	.
Gezondheidszorg	2 339	2 457	2 592	2 731	2 822	.
Verzorging en welzijn	2 089	2 191	2 281	2 378	2 422	.
Cultuur, recreatie, overige diensten	1 809	1 820	1 844	1 871	1 905	1 960
Cultuur, sport en recreatie	981	994	1 014	1 040	1 075	.
Overige dienstverlening	828	826	830	831	830	.
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	.
Verbruik van vaste activa	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851

P 11.1 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	10 828	9 697	10 225	11 198	10 996	10 965
Delfstoffenwinning	17 283	18 559	21 327	22 161	17 072	12 573
Industrie	67 024	69 979	69 074	66 676	68 004	71 120
Voedings-, genotmiddelenindustrie	11 507	11 843	12 819	13 188	13 842	13 329
Textiel-, kleding-, lederindustrie	1 033	1 125	1 077	1 092	1 104	1 091
Hout-, papier-, grafische industrie	4 416	4 378	4 037	3 746	3 741	3 678
Aardolie-industrie	670	982	1 044	672	- 299	213
Chemische industrie	8 293	8 963	8 734	8 120	8 082	9 646
Farmaceutische industrie	2 758	2 670	2 939	1 627	1 526	1 624
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	4 229	4 432	4 230	4 222	4 436	4 740
Basismetale, metaalproductenindustrie	7 854	8 146	8 036	7 829	8 467	8 694
Elektrotechnische industrie	4 453	4 087	3 899	3 846	3 846	3 906
Elektrische apparatenindustrie	2 001	2 279	2 202	2 155	2 069	2 270
Machine-industrie	7 837	8 804	7 894	8 155	8 855	8 737
Transportmiddelenindustrie	3 720	3 765	3 410	3 597	3 742	4 027
Overige industrie en reparatie	8 253	8 505	8 753	8 427	8 593	9 165
Energiebedrijven	7 301	7 277	7 458	7 206	6 479	6 380
Waterbedrijven en afvalbeheer	3 541	3 666	3 597	3 615	3 722	3 621
Bouwnijverheid	30 531	30 295	27 826	26 456	27 223	28 048
Algemene bouw en projectontwikkeling	10 409	10 214	9 058	7 923	8 531	9 205
Grond-, water- en wegenbouw	4 918	4 961	4 583	4 978	4 887	4 720
Gespecialiseerde bouw	15 204	15 120	14 185	13 555	13 805	14 123
Handel, vervoer en horeca	110 472	113 924	115 141	118 253	121 772	127 724
Autohandel en -reparatie	7 645	7 922	7 529	7 456	7 469	7 784
Groothandel en handelsbemiddeling	45 617	47 608	48 368	50 589	51 729	53 482
Detailhandel (niet in auto's)	21 401	21 899	22 054	22 186	22 346	23 208
Vervoer over land	10 964	11 330	11 648	11 544	11 939	12 514
Vervoer over water	2 205	2 076	2 031	2 397	2 605	3 073
Vervoer door de lucht	2 840	2 261	2 311	2 498	2 548	3 482
Opslag en dienstverlening voor vervoer	8 444	9 090	9 519	9 747	10 472	10 813
Post- en koeriersdiensten	2 538	2 424	2 275	2 222	2 322	2 330
Horeca	8 818	9 314	9 406	9 614	10 342	11 038
Informatie en communicatie	27 843	27 889	27 751	27 920	28 473	29 324
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	5 082	4 908	4 844	4 740	4 891	4 919
Telecommunicatie	9 161	9 128	8 710	8 207	7 953	7 423
IT- en informatiedienstverlening	13 600	13 853	14 197	14 973	15 629	16 982
Financiële dienstverlening	47 722	45 918	49 908	49 142	48 526	44 940
Bankwezen	34 197	31 821	34 394	35 114	34 451	33 578
Verzekeraars en pensioenfondsen	9 430	10 369	11 831	10 189	10 106	7 070
Overige financiële dienstverlening	4 095	3 728	3 683	3 839	3 969	4 292
Exploitatie van en handel in onroerend goed	31 599	33 405	29 050	31 173	34 716	35 685
Zakelijke dienstverlening	75 234	78 267	78 699	79 131	83 331	89 127
Management- en technisch advies	36 144	37 548	37 047	36 270	38 192	39 916
Research	2 526	2 399	2 379	2 628	2 681	2 815
Reclame, design, overige diensten	5 953	6 147	6 172	6 084	6 046	6 227
Verhuur van roerende goederen	6 146	5 852	6 138	6 131	6 246	6 517
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	13 793	15 167	15 183	15 447	16 778	19 037
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	1 625	1 823	2 398	2 729	3 289	4 036
Overige zakelijke dienstverlening	9 047	9 331	9 382	9 842	10 099	10 579
Overheid en zorg	123 746	125 690	128 584	130 442	131 453	132 299
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	43 404	43 433	44 155	44 848	44 905	44 814
Onderwijs	29 571	29 849	29 971	30 076	30 550	31 349
Gezondheidszorg	27 841	28 451	29 089	29 745	30 079	30 099
Verzorging en welzijn	22 930	23 957	25 369	25 773	25 919	26 037
Cultuur, recreatie, overige diensten	14 633	15 024	15 192	15 162	15 647	16 054
Cultuur, sport en recreatie	7 343	7 546	7 633	7 644	8 010	8 280
Overige dienstverlening	6 865	7 033	7 073	7 036	7 153	7 283
Huishoudens met personeel	425	445	486	482	484	491
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	567 757	579 590	583 832	588 535	597 414	607 860

P 11.2 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen: volumemutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	0,1	-1,4	-1,2	0,5	4,3	0,6
Delfstoffenwinning	13,1	-8,3	-0,1	7,5	-12,7	-16,2
Industrie	5,3	3,6	-1,4	-1,2	1,8	1,2
Voedings-, genotmiddelenindustrie	-0,7	0,2	4,5	3,1	3,2	-2,2
Textiel-, kleding-, lederindustrie	4,9	11,6	-8,6	0,4	-1,7	0,0
Hout-, papier-, grafische industrie	-1,3	-0,5	-6,0	-4,4	-0,8	1,0
Aardolie-industrie	4,1	38,8	-3,5	4,5	-1,8	0,7
Chemische industrie	6,4	-1,2	3,5	-9,0	-5,9	0,9
Farmaceutische industrie	-0,1	-4,1	14,5	-0,1	-5,3	2,1
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	-2,3	5,4	-7,4	-0,0	3,6	4,7
Basismetale, metaalproductenindustrie	13,8	4,1	-4,5	-4,0	4,1	0,9
Elektrotechnische industrie	-2,7	7,9	5,0	9,6	8,1	6,2
Elektrische apparatenindustrie	-7,4	10,7	-5,3	-4,2	-2,5	4,1
Machine-industrie	29,2	12,1	-10,8	0,9	6,5	-0,9
Transportmiddelenindustrie	20,6	2,8	-9,2	2,5	3,4	9,6
Overige industrie en reparatie	-0,8	0,9	0,7	-5,2	-0,0	1,4
Energiebedrijven	2,5	-0,4	-1,7	2,0	0,2	2,7
Waterbedrijven en afvalbeheer	-1,2	0,8	-1,2	4,0	5,1	-0,4
Bouwnijverheid	-10,9	0,9	-8,1	-5,2	4,4	8,4
Algemene bouw en projectontwikkeling	-18,1	2,7	-8,9	-12,3	11,4	15,5
Grond-, water- en wegenbouw	-1,9	-4,5	-12,6	7,2	-2,8	-1,1
Gespecialiseerde bouw	-7,8	1,5	-6,2	-4,7	2,9	7,5
Handel, vervoer en horeca	4,0	4,3	-0,3	0,4	2,9	2,1
Autohandel en -reparatie	8,0	3,3	-7,8	-7,1	-1,0	2,0
Groothandel en handelsbemiddeling	6,6	6,5	0,7	3,9	3,7	2,3
Detailhandel (niet in auto's)	0,7	1,5	-0,9	-3,2	2,7	3,1
Vervoer over land	3,1	3,9	1,2	-2,8	0,1	0,8
Vervoer over water	-2,3	-1,2	0,6	10,1	7,9	-0,2
Vervoer door de lucht	23,0	9,7	2,2	2,8	6,9	3,3
Opslag en dienstverlening voor vervoer	8,3	5,6	3,7	1,1	4,8	2,8
Post- en koeriersdiensten	-7,7	-8,2	-11,5	-12,0	-5,8	-5,8
Horeca	-5,5	3,4	-1,6	0,2	3,0	2,3
Informatie en communicatie	-0,3	1,6	0,7	2,0	3,5	4,5
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	-3,8	-4,0	-3,6	-4,6	1,4	-2,0
Telecommunicatie	-0,9	-3,7	-4,1	-2,8	2,1	3,9
IT- en informatiedienstverlening	1,4	7,3	5,3	7,2	5,0	6,8
Financiële dienstverlening	2,9	-1,2	-3,1	-2,3	-2,7	-1,2
Bankwezen	3,3	-1,8	-3,9	-4,4	-2,8	-0,9
Verzekeraars en pensioenfondsen	-1,2	1,8	-2,2	-0,1	-5,5	-4,9
Overige financiële dienstverlening	10,6	-2,5	1,7	9,6	5,7	5,9
Exploitatie van en handel in onroerend goed	2,6	1,4	2,4	5,0	4,9	2,6
Zakelijke dienstverlening	-2,1	3,2	0,7	-0,3	4,8	5,7
Management- en technisch advies	-2,2	3,2	-0,3	-2,3	5,8	3,7
Research	2,3	-5,1	-0,5	9,5	0,2	2,4
Reclame, design, overige diensten	4,6	4,9	2,3	-0,0	-3,0	0,7
Verhuur van roerende goederen	-4,5	-5,1	5,7	-0,9	0,7	5,0
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	-6,4	8,1	-0,7	-0,4	8,3	11,4
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	15,3	8,5	22,3	7,2	18,0	21,0
Overige zakelijke dienstverlening	-1,4	1,9	-1,0	3,2	1,1	2,8
Overheid en zorg	2,4	2,1	-0,3	0,3	0,2	-0,0
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	2,9	-0,8	-0,1	1,0	-0,4	-0,4
Onderwijs	0,3	1,9	-0,1	0,1	0,6	-0,1
Gezondheidszorg	3,8	5,3	-0,4	-0,9	0,5	0,6
Verzorging en welzijn	2,6	3,7	-0,6	0,8	0,4	0,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	-0,1	1,1	-0,8	-1,9	-0,1	0,7
Cultuur, sport en recreatie	-0,3	1,8	-1,4	-2,0	0,9	0,1
Overige dienstverlening	-0,7	0,2	-0,6	-1,8	-1,2	1,3
Huishoudens met personeel	12,0	3,8	7,6	-1,2	-0,4	-0,2
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	1,7	2,0	-0,8	0,1	1,5	1,6

P 11.3 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen: prijsmutaties

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	17,7	-9,2	6,8	9,0	-5,9	-0,9
Delfstoffenwinning	-5,9	17,1	15,1	-3,3	-11,7	-12,1
Industrie	-2,1	0,8	0,1	-2,3	0,2	3,3
Voedings-, genotmiddelenindustrie	-0,7	2,7	3,6	-0,2	1,7	-1,5
Textiel-, kleding-, lederindustrie	-1,9	-2,4	4,8	1,0	2,9	-1,2
Hout-, papier-, grafische industrie	-6,6	-0,4	-1,9	-3,0	0,7	-2,6
Aardolie-industrie	-52,6	5,6	10,1	-38,4	-145,3	-170,8
Chemische industrie	4,8	9,4	-5,8	2,1	5,7	18,3
Farmaceutische industrie	-3,3	0,9	-3,9	-44,6	-0,9	4,2
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	-7,2	-0,6	3,1	-0,2	1,4	2,0
Basismetale, metaalproductenindustrie	-6,7	-0,4	3,3	1,5	3,9	1,8
Elektrotechnische industrie	4,0	-14,9	-9,2	-10,0	-7,5	-4,4
Elektrische apparatenindustrie	3,8	2,9	2,0	2,1	-1,6	5,4
Machine-industrie	0,2	0,2	0,5	2,4	2,0	-0,4
Transportmiddelenindustrie	-2,0	-1,6	-0,2	2,9	0,6	-1,8
Overige industrie en reparatie	2,1	2,2	2,2	1,5	2,0	5,2
Energiebedrijven	-9,0	0,0	4,3	-5,3	-10,3	-4,1
Waterbedrijven en afvalbeheer	1,6	2,7	-0,7	-3,4	-2,0	-2,3
Bouwnijverheid	1,9	-1,7	-0,0	0,3	-1,4	-5,0
Algemene bouw en projectontwikkeling	0,8	-4,4	-2,7	-0,3	-3,4	-6,5
Grond-, water- en wegenbouw	7,3	5,6	5,7	1,3	1,0	-2,4
Gespecialiseerde bouw	0,9	-2,0	0,0	0,3	-1,0	-4,8
Handel, vervoer en horeca	0,6	-1,1	1,4	2,3	0,1	2,7
Autohandel en -reparatie	1,2	0,4	3,1	6,6	1,2	2,1
Groothandel en handelsbemiddeling	2,7	-2,0	0,9	0,7	-1,4	1,1
Detailhandel (niet in auto's)	-2,7	0,8	1,7	3,9	-1,9	0,8
Vervoer over land	-2,7	-0,5	1,6	1,9	3,3	4,0
Vervoer over water	-4,7	-4,7	-2,8	7,2	0,7	18,2
Vervoer door de lucht	0,1	-27,4	0,0	5,1	-4,6	32,3
Opslag en dienstverlening voor vervoer	0,1	1,9	1,0	1,2	2,5	0,5
Post- en koeriersdiensten	1,0	4,0	6,1	11,0	10,9	6,5
Horeca	4,5	2,2	2,6	2,0	4,4	4,3
Informatie en communicatie	1,6	-1,4	-1,2	-1,3	-1,5	-1,4
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	3,0	0,6	2,4	2,6	1,8	2,6
Telecommunicatie	1,9	3,5	-0,5	-3,1	-5,1	-10,1
IT- en informatiedienstverlening	0,9	-5,0	-2,7	-1,6	-0,6	1,8
Financiële dienstverlening	11,9	-2,6	12,1	0,8	1,5	-6,3
Bankwezen	19,9	-5,2	12,5	6,8	1,0	-1,6
Verzekeraars en pensioenfondsen	-5,8	8,0	16,7	-13,8	5,0	-26,4
Overige financiële dienstverlening	0,0	-6,6	-2,9	-4,9	-2,1	2,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed	-7,2	4,2	-15,0	2,2	6,2	0,2
Zakelijke dienstverlening	0,1	0,8	-0,2	0,9	0,4	1,2
Management- en technisch advies	-0,6	0,6	-1,1	0,2	-0,4	0,8
Research	0,2	0,1	-0,3	0,8	1,9	2,6
Reclame, design, overige diensten	0,8	-1,5	-1,8	-1,4	2,4	2,3
Verhuur van roerende goederen	0,1	0,3	-0,8	0,8	1,2	-0,6
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	0,8	1,7	0,8	2,2	0,3	1,9
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	1,4	3,4	7,6	6,2	2,1	1,4
Overige zakelijke dienstverlening	1,2	1,2	1,6	1,7	1,5	1,9
Overheid en zorg	0,9	-0,5	2,6	1,1	0,6	0,7
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	-0,1	0,8	1,7	0,6	0,5	0,2
Onderwijs	1,7	-0,9	0,5	0,3	1,0	2,7
Gezondheidszorg	0,7	-3,0	2,7	3,1	0,7	-0,5
Verzorging en welzijn	2,1	0,7	6,5	0,7	0,2	0,4
Cultuur, recreatie, overige diensten	3,8	1,6	1,9	1,7	3,3	1,9
Cultuur, sport en recreatie	4,4	1,0	2,6	2,1	3,9	3,2
Overige dienstverlening	3,4	2,3	1,2	1,3	2,9	0,5
Huishoudens met personeel	1,0	0,9	1,5	0,4	0,8	1,7
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	0,8	0,1	1,5	0,7	0,0	0,1

P 11.4 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen: % bbp

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	% bbp					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	1,7	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6
Delfstoffenwinning	2,7	2,9	3,3	3,4	2,6	1,9
Industrie	10,6	10,9	10,7	10,2	10,3	10,5
Voedings-, genotmiddelenindustrie	1,8	1,8	2,0	2,0	2,1	2,0
Textiel-, kleding-, lederindustrie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Hout-, papier-, grafische industrie	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5
Aardolie-industrie	0,1	0,2	0,2	0,1	-0,0	0,0
Chemische industrie	1,3	1,4	1,4	1,2	1,2	1,4
Farmaceutische industrie	0,4	0,4	0,5	0,2	0,2	0,2
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7
Basismetaleen, metaalproductenindustrie	1,2	1,3	1,2	1,2	1,3	1,3
Elektrotechnische industrie	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Elektrische apparatenindustrie	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Machine-industrie	1,2	1,4	1,2	1,2	1,3	1,3
Transportmiddelenindustrie	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
Overige industrie en reparatie	1,3	1,3	1,4	1,3	1,3	1,4
Energiebedrijven	1,2	1,1	1,2	1,1	1,0	0,9
Waterbedrijven en afvalbeheer	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Bouwnijverheid	4,8	4,7	4,3	4,1	4,1	4,1
Algemene bouw en projectontwikkeling	1,6	1,6	1,4	1,2	1,3	1,4
Grond-, water- en wegenbouw	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,7
Gespecialiseerde bouw	2,4	2,4	2,2	2,1	2,1	2,1
Handel, vervoer en horeca	17,5	17,7	17,8	18,1	18,4	18,9
Autohandel en -reparatie	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2
Groothandel en handelsbemiddeling	7,2	7,4	7,5	7,8	7,8	7,9
Detailhandel (niet in auto's)	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Vervoer over land	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Vervoer over water	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Vervoer door de lucht	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Opslag en dienstverlening voor vervoer	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Post- en koeriersdiensten	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3
Horeca	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Informatie en communicatie	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Telecommunicatie	1,5	1,4	1,4	1,3	1,2	1,1
IT- en informatiedienstverlening	2,2	2,2	2,2	2,3	2,4	2,5
Financiële dienstverlening	7,6	7,1	7,7	7,5	7,3	6,6
Bankwezen	5,4	4,9	5,3	5,4	5,2	5,0
Verzekeraars en pensioenfondsen	1,5	1,6	1,8	1,6	1,5	1,0
Overige financiële dienstverlening	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed	5,0	5,2	4,5	4,8	5,2	5,3
Zakelijke dienstverlening	11,9	12,2	12,2	12,1	12,6	13,2
Management- en technisch advies	5,7	5,8	5,7	5,6	5,8	5,9
Research	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reclame, design, overige diensten	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Verhuur van roerende goederen	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9	1,0
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	2,2	2,4	2,4	2,4	2,5	2,8
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6
Overige zakelijke dienstverlening	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6
Overheid en zorg	19,6	19,5	19,9	20,0	19,8	19,6
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	6,9	6,8	6,8	6,9	6,8	6,6
Onderwijs	4,7	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6
Gezondheidszorg	4,4	4,4	4,5	4,6	4,5	4,4
Verzorging en welzijn	3,6	3,7	3,9	3,9	3,9	3,8
Cultuur, recreatie, overige diensten	2,3	2,3	2,4	2,3	2,4	2,4
Cultuur, sport en recreatie	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Overige dienstverlening	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Huishoudens met personeel	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	89,9	90,1	90,5	90,2	90,1	89,8
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	10,0	9,6	9,3	9,5	9,7	9,9
Verschil toegerekende en afgedragen btw	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

P 12 Duale classificatie van de beloning van werknemers naar bedrijfstakken, -klassen, 2015*

	Totale economie	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens
	mln euro				
Bedrijfstakken en -klassen					
Landbouw, bosbouw en visserij	2 798	1 569	0	56	1 173
Delfstoffenwinning	1 234	1 233	0	0	1
Industrie	39 785	36 285	0	2 776	724
Voedings-, genotmiddelenindustrie	6 090	5 822	0	0	268
Textiel-, kleding-, lederindustrie	638	618	0	0	20
Hout-, papier-, grafische industrie	2 433	2 381	0	0	52
Aardolie-industrie	672	672	0	0	0
Chemische en farmaceutische industrie	4 513	4 512	0	0	1
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	2 739	2 720	0	0	19
Basismetalaal, metaalproductenindustrie	5 403	5 315	0	0	88
Elektrotechnische industrie	2 057	2 054	0	0	3
Elektrische apparatenindustrie	1 266	1 261	0	0	5
Machine-industrie	5 158	5 143	0	0	15
Transportmiddelenindustrie	2 178	2 163	0	0	15
Overige industrie en reparatie	6 638	3 624	0	2 776	238
Energiebedrijven	1 858	1 847	0	0	11
Waterbedrijven en afvalbeheer	1 823	1 795	0	22	6
Bouwnijverheid	16 207	15 415	0	0	792
Handel	43 230	40 630	0	0	2 600
Vervoer en post	17 015	16 212	0	276	527
Horeca	5 859	3 812	0	0	2 047
Informatie en communicatie	15 402	14 962	0	0	440
Financiële dienstverlening	19 608	0	19 490	28	90
Exploitatie van en handel in onroerend goed	3 655	3 377	0	0	278
Zakelijke dienstverlening	32 316	30 934	4	502	876
Verhuur en overige zakelijke diensten	23 961	23 004	0	67	890
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	30 390	0	0	30 390	0
Onderwijs	24 071	1 042	0	22 915	114
Gezondheidszorg en welzijnszorg	44 096	40 025	0	2 102	1 969
Cultuur en recreatie	3 646	2 481	0	511	654
Overige dienstverlening	4 844	1 719	0	151	2 974
Beloning van werknemers	331 798	236 342	19 494	59 796	16 166

P 13 Duale classificatie van de toegevoegde waarde naar bedrijfstakken, -klassen, 2015*

	Totale economie	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens incl. izw's t.b.v. huishoudens
	mln euro				
Bedrijfstakken en -klassen					
Landbouw, bosbouw en visserij	10 965	3 746	0	64	7 155
Delfstoffenwinning	12 573	12 563	0	0	10
Industrie	71 120	65 113	0	2 900	3 107
Voedings-, genotmiddelenindustrie	13 329	12 029	0	0	1 300
Textiel-, kleding-, lederindustrie	1 091	1 007	0	0	84
Hout-, papier-, grafische industrie	3 678	3 486	0	0	192
Aardolie-industrie	213	213	0	0	0
Chemische en farmaceutische industrie	11 270	11 114	0	0	156
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	4 740	4 665	0	0	75
Basismetalaal, metaalproductenindustrie	8 694	8 272	0	0	422
Elektrotechnische industrie	3 906	3 884	0	0	22
Elektrische apparatenindustrie	2 270	2 242	0	0	28
Machine-industrie	8 737	8 678	0	0	59
Transportmiddelenindustrie	4 027	3 969	0	0	58
Overige industrie en reparatie	9 165	5 554	0	2 900	711
Energiebedrijven	6 380	6 287	0	0	93
Waterbedrijven en afvalbeheer	3 621	3 496	0	120	5
Bouwnijverheid	28 048	21 223	0	0	6 825
Handel	84 474	75 595	0	0	8 879
Vervoer en post	32 212	28 443	0	1 569	2 200
Horeca	11 038	6 700	0	0	4 338
Informatie en communicatie	29 324	27 258	0	0	2 066
Financiële dienstverlening	44 940	- 4	44 452	62	430
Exploitatie van en handel in onroerend goed	35 685	24 522	0	0	11 163
Zakelijke dienstverlening	48 958	40 039	8	1 180	7 731
Verhuur en overige zakelijke diensten	40 169	35 707	0	70	4 392
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	44 814	0	0	44 814	0
Onderwijs	31 349	1 273	0	28 863	1 213
Gezondheidszorg en welzijnszorg	56 136	43 947	0	2 261	9 928
Cultuur en recreatie	8 280	5 437	0	555	2 288
Overige dienstverlening	7 774	2 385	0	155	5 234
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	607 860	403 730	44 460	82 613	77 057

5.

Arbeid

A 1 Kerncijfers arbeid

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	1000 personen					
Aantal werkzame personen ¹⁾	8 778	8 854	8 836	8 732	8 711	8 792
Aantal werknemers	7 396	7 444	7 399	7 285	7 245	7 314
Aantal zelfstandigen ¹⁾	1 382	1 410	1 436	1 447	1 465	1 477
	1000 banen					
Banen van werkzame personen ¹⁾	9 816	9 952	9 923	9 789	9 773	9 883
Banen van werknemers	7 890	7 962	7 908	7 769	7 730	7 807
Banen van zelfstandigen ¹⁾	1 926	1 990	2 015	2 019	2 043	2 075
	1000 arbeidsjaren					
Arbeidsvolume van werkzame personen, in arbeidsjaren ¹⁾	7 056	7 099	7 055	6 972	6 953	7 021
Arbeidsvolume van werknemers, in arbeidsjaren	5 955	5 958	5 901	5 807	5 774	5 821
Arbeidsvolume van zelfstandigen, in arbeidsjaren ¹⁾	1 101	1 140	1 154	1 165	1 179	1 200
	mln uren					
Arbeidsvolume van werkzame personen, in gewerkte uren ¹⁾	12 477	12 594	12 487	12 378	12 444	12 505
Arbeidsvolume van werknemers, in gewerkte uren	9 982	10 057	9 924	9 804	9 819	9 856
Arbeidsvolume van zelfstandigen, in gewerkte uren ¹⁾	2 494	2 537	2 563	2 574	2 625	2 649
Arbeidsvolume van werknemers, in betaalde uren	11 905	11 884	11 810	11 675	11 615	11 719
Arbeidsvolume van werknemers, in overeengekomen uren	11 751	11 728	11 661	11 521	11 464	11 565
	1000 euro					
Beloning van werknemers per arbeidsjaar	52,1	53,4	54,7	55,9	56,8	57,0
Lonen van werknemers per arbeidsjaar	41,4	42,2	42,9	43,7	44,0	44,9
	euro					
Beloning van werknemers per gewerkt uur	31,1	31,6	32,5	33,1	33,4	33,7
Lonen van werknemers per gewerkt uur	24,7	25,0	25,5	25,9	25,9	26,5
	% mutaties					
Beloning van werknemers per arbeidsjaar	0,6	2,4	2,5	2,2	1,6	0,3
Lonen van werknemers per arbeidsjaar	1,3	2,0	1,6	2,0	0,5	2,1
Beloning van werknemers per gewerkt uur	0,7	1,7	2,9	1,8	0,9	0,8
Lonen van werknemers per gewerkt uur	1,5	1,3	1,9	1,6	-0,2	2,5

¹⁾ Gegevens van de jaren 2014 en 2015 zijn voorlopig.

A 2 Aantal werkzame personen naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	1000 personen					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	203	201	199	196	193	192
Delfstoffenwinning	8	8	9	9	10	10
Industrie	799	792	783	769	765	767
Voedings-, genotmiddelenindustrie	129	126	127	127	127	128
Textiel-, kleding-, lederindustrie	18	18	17	18	17	17
Hout-, papier-, grafische industrie	66	63	59	56	53	52
Aardolie-industrie	6	6	6	6	6	6
Chemische industrie	44	44	45	44	44	43
Farmaceutische industrie	16	15	13	12	12	13
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	56	56	55	53	51	51
Basismetaal, metaalproductenindustrie	110	111	109	107	107	108
Elektrotechnische industrie	28	28	27	27	26	26
Elektrische apparatenindustrie	20	22	22	21	20	20
Machine-industrie	73	75	76	78	79	80
Transportmiddelenindustrie	38	38	37	37	37	38
Overige industrie en reparatie	194	192	190	184	186	184
Energiebedrijven	24	24	23	24	24	24
Waterbedrijven en afvalbeheer	32	33	32	32	33	33
Bouwnijverheid	523	522	509	478	462	457
Algemene bouw en projectontwikkeling	178	178	172	160	154	153
Grond-, water- en wegenbouw	61	62	62	60	58	56
Gespecialiseerde bouw	283	281	275	257	249	248
Handel, vervoer en horeca	2 124	2 159	2 164	2 141	2 147	2 185
Autohandel en -reparatie	140	143	141	136	132	131
Groothandel en handelsbemiddeling	485	489	493	487	483	493
Detailhandel (niet in auto's)	770	781	780	771	779	793
Vervoer over land	194	195	191	184	181	181
Vervoer over water	21	21	21	21	21	20
Vervoer door de lucht	25	26	25	25	25	25
Opslag en dienstverlening voor vervoer	77	79	80	83	85	88
Post- en koeriersdiensten	68	68	70	70	67	63
Horeca	343	355	361	364	374	390
Informatie en communicatie	252	256	259	256	261	267
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	59	59	59	57	55	54
Telecommunicatie	33	32	32	31	31	30
IT- en informatiedienstverlening	161	165	169	169	175	183
Financiële dienstverlening	266	261	257	252	242	236
Bankwezen	133	136	134	132	125	119
Verzekeraars en pensioenfondsen	73	65	63	62	60	58
Overige financiële dienstverlening	60	60	59	58	58	59
Exploitatie van en handel in onroerend goed	79	79	76	75	74	74
Zakelijke dienstverlening	1 653	1 683	1 685	1 680	1 711	1 781
Management- en technisch advies	456	460	464	460	465	466
Research	33	33	33	33	34	35
Reclame, design, overige diensten	180	181	183	179	183	185
Verhuur van roerende goederen	30	31	33	32	31	33
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	508	528	520	522	544	604
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	23	23	23	21	21	22
Overige zakelijke dienstverlening	424	427	430	432	432	436
Overheid en zorg	2 445	2 457	2 464	2 448	2 417	2 394
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	523	507	501	499	495	490
Onderwijs	522	524	520	515	516	519
Gezondheidszorg	526	546	552	554	555	553
Verzorging en welzijn	875	880	891	879	852	832
Cultuur, recreatie, overige diensten	370	379	376	372	373	371
Cultuur, sport en recreatie	155	158	158	158	159	160
Overige dienstverlening	195	198	195	193	192	190
Huishoudens met personeel	20	23	23	21	21	21
Aantal werkzame personen	8 778	8 854	8 836	8 732	8 711	8 792

A 3.1 Banen van werkzame personen naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	1000 banen					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	266	269	264	258	255	255
Delfstoffenwinning	8	9	9	9	10	10
Industrie	825	819	811	796	792	795
Voedings-, genotmiddelenindustrie	136	133	134	134	134	135
Textiel-, kleding-, lederindustrie	19	19	19	19	19	18
Hout-, papier-, grafische industrie	69	65	62	59	55	55
Aardolie-industrie	6	6	6	6	6	6
Chemische industrie	45	45	45	45	44	44
Farmaceutische industrie	17	16	14	13	13	14
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	58	57	57	54	52	53
Basismetalaal, metaalproductenindustrie	114	114	112	110	110	111
Elektrotechnische industrie	29	29	28	27	27	27
Elektrische apparatenindustrie	21	22	22	21	21	21
Machine-industrie	75	77	78	80	81	82
Transportmiddelenindustrie	39	39	38	37	37	39
Overige industrie en reparatie	199	198	196	190	192	191
Energiebedrijven	25	25	25	26	24	25
Waterbedrijven en afvalbeheer	33	34	33	33	33	34
Bouwnijverheid	578	577	563	529	513	510
Algemene bouw en projectontwikkeling	216	216	208	193	187	188
Grond-, water- en wegenbouw	63	64	64	62	60	57
Gespecialiseerde bouw	299	298	291	274	265	265
Handel, vervoer en horeca	2 311	2 358	2 363	2 333	2 340	2 383
Autohandel en -reparatie	151	155	153	147	143	142
Groothandel en handelsbemiddeling	514	520	523	515	511	521
Detailhandel (niet in auto's)	839	855	853	843	851	867
Vervoer over land	208	211	206	198	195	196
Vervoer over water	22	23	23	23	23	21
Vervoer door de lucht	26	26	26	25	26	26
Opslag en dienstverlening voor vervoer	79	82	83	86	88	91
Post- en koeriersdiensten	76	77	79	79	76	72
Horeca	396	411	417	417	429	447
Informatie en communicatie	278	284	288	285	291	299
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	66	66	67	64	62	62
Telecommunicatie	33	33	33	32	32	31
IT- en informatiedienstverlening	178	184	188	189	196	206
Financiële dienstverlening	278	272	268	262	253	246
Bankwezen	137	140	139	136	129	123
Verzekeraars en pensioenfondsen	75	66	64	63	61	59
Overige financiële dienstverlening	66	66	65	63	63	64
Exploitatie van en handel in onroerend goed	91	92	89	87	86	86
Zakelijke dienstverlening	1 938	1 980	1 977	1 971	2 006	2 090
Management- en technisch advies	508	516	520	515	522	525
Research	34	35	34	34	35	37
Reclame, design, overige diensten	223	227	230	225	229	234
Verhuur van roerende goederen	34	35	37	37	35	37
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	574	597	586	587	612	679
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	25	25	24	23	23	24
Overige zakelijke dienstverlening	540	544	546	549	549	553
Overheid en zorg	2 707	2 735	2 739	2 717	2 686	2 665
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	548	534	526	524	520	514
Onderwijs	580	585	581	576	577	583
Gezondheidszorg	582	607	615	617	617	617
Verzorging en welzijn	996	1 009	1 017	1 001	971	951
Cultuur, recreatie, overige diensten	480	499	494	483	484	485
Cultuur, sport en recreatie	205	210	210	208	210	212
Overige dienstverlening	234	239	235	233	232	231
Huishoudens met personeel	40	50	49	42	42	42
Banen van werkzame personen	9 816	9 952	9 923	9 789	9 773	9 883

A 3.2 Banen van werknemers naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	1000 banen					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	106	106	105	104	103	101
Delfstoffenwinning	8	8	9	9	10	10
Industrie	774	768	758	744	738	740
Voedings-, genotmiddelenindustrie	126	125	125	125	125	126
Textiel-, kleding-, lederindustrie	15	15	15	15	14	14
Hout-, papier-, grafische industrie	63	59	56	53	50	49
Aardolie-industrie	6	6	6	6	6	6
Chemische industrie	44	45	45	45	44	44
Farmaceutische industrie	17	15	13	12	12	13
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	55	55	54	52	50	51
Basismetalaal, metaalproductenindustrie	105	106	104	102	101	103
Elektrotechnische industrie	28	28	27	27	26	26
Elektrische apparatenindustrie	20	21	22	21	20	20
Machine-industrie	73	75	77	78	80	80
Transportmiddelenindustrie	38	37	36	36	36	37
Overige industrie en reparatie	184	182	179	173	174	172
Energiebedrijven	23	24	23	24	24	24
Waterbedrijven en afvalbeheer	32	33	33	32	32	32
Bouwnijverheid	377	370	356	324	306	300
Algemene bouw en projectontwikkeling	112	108	100	87	80	79
Grond-, water- en wegenbouw	57	57	57	56	54	51
Gespecialiseerde bouw	208	205	198	181	172	170
Handel, vervoer en horeca	1 986	2 023	2 027	2 005	2 011	2 050
Autohandel en -reparatie	119	122	120	115	111	110
Groothandel en handelsbemiddeling	459	463	468	461	458	468
Detailhandel (niet in auto's)	707	721	719	713	720	734
Vervoer over land	188	189	184	176	172	172
Vervoer over water	16	16	16	16	16	16
Vervoer door de lucht	26	26	26	25	25	25
Opslag en dienstverlening voor vervoer	75	78	78	81	83	86
Post- en koeriersdiensten	70	70	72	72	69	64
Horeca	326	339	344	346	357	374
Informatie en communicatie	228	230	231	227	229	236
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	53	52	52	49	47	46
Telecommunicatie	33	32	32	31	31	30
IT- en informatiedienstverlening	142	145	147	147	151	160
Financiële dienstverlening	268	263	259	254	244	238
Bankwezen	137	140	139	136	129	123
Verzekeraars en pensioenfondsen	75	66	64	63	61	59
Overige financiële dienstverlening	56	56	56	54	54	55
Exploitatie van en handel in onroerend goed	73	72	69	67	66	66
Zakelijke dienstverlening	1 343	1 362	1 352	1 338	1 365	1 440
Management- en technisch advies	388	386	385	376	378	378
Research	32	33	33	32	33	35
Reclame, design, overige diensten	77	76	76	73	75	75
Verhuur van roerende goederen	26	28	30	29	28	30
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	565	587	577	580	604	672
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	21	22	21	20	19	21
Overige zakelijke dienstverlening	233	231	230	228	227	230
Overheid en zorg	2 359	2 380	2 372	2 343	2 304	2 276
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	548	534	526	524	520	514
Onderwijs	530	530	523	514	511	514
Gezondheidszorg	493	512	516	516	517	514
Verzorging en welzijn	788	805	807	789	756	734
Cultuur, recreatie, overige diensten	312	322	314	299	297	293
Cultuur, sport en recreatie	131	132	129	126	127	127
Overige dienstverlening	141	141	135	131	128	124
Huishoudens met personeel	40	50	49	42	42	42
Banen van werknemers	7 890	7 962	7 908	7 769	7 730	7 807

A 3.3 Banen van zelfstandigen naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	1000 banen					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	160	163	159	155	152	154
Delfstoffenwinning	0	0	0	0	0	0
Industrie	51	51	52	53	54	55
Voedings-, genotmiddelenindustrie	10	8	9	9	9	9
Textiel-, kleding-, lederindustrie	4	4	4	4	4	4
Hout-, papier-, grafische industrie	6	6	6	6	6	6
Aardolie-industrie	0	0	0	0	0	0
Chemische industrie	0	0	0	0	0	0
Farmaceutische industrie	1	1	1	1	1	1
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	2	2	2	2	2	2
Basismetaleel, metaalproductenindustrie	8	8	8	9	9	9
Elektrotechnische industrie	1	1	1	1	1	1
Elektrische apparatenindustrie	1	1	1	1	1	1
Machine-industrie	1	2	1	1	1	1
Transportmiddelenindustrie	2	2	2	2	1	1
Overige industrie en reparatie	15	16	17	17	18	19
Energiebedrijven	1	1	1	1	1	1
Waterbedrijven en afvalbeheer	1	1	1	1	1	1
Bouwnijverheid	200	207	207	204	207	210
Algemene bouw en projectontwikkeling	104	107	108	106	107	109
Grond-, water- en wegenbouw	6	6	6	6	6	7
Gespecialiseerde bouw	91	93	93	92	93	95
Handel, vervoer en horeca	325	335	336	329	329	333
Autohandel en -reparatie	31	33	32	32	32	32
Groothandel en handelsbemiddeling	55	56	56	54	53	53
Detailhandel (niet in auto's)	131	134	134	130	131	133
Vervoer over land	21	22	22	22	23	24
Vervoer over water	7	7	7	7	6	5
Vervoer door de lucht	0	0	0	0	0	0
Opslag en dienstverlening voor vervoer	4	4	4	5	5	5
Post- en koeriersdiensten	6	7	7	7	7	8
Horeca	70	72	73	72	72	73
Informatie en communicatie	50	54	56	58	61	63
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	13	14	14	15	15	16
Telecommunicatie	1	1	1	1	1	1
IT- en informatiedienstverlening	36	40	41	42	45	46
Financiële dienstverlening	9	9	9	9	8	8
Bankwezen	0	0	0	0	0	0
Verzekeraars en pensioenfondsen	0	0	0	0	0	0
Overige financiële dienstverlening	9	9	9	9	8	8
Exploitatie van en handel in onroerend goed	19	19	20	20	20	20
Zakelijke dienstverlening	595	618	625	633	640	650
Management- en technisch advies	121	130	135	140	143	148
Research	2	2	2	2	2	2
Reclame, design, overige diensten	146	151	153	152	155	158
Verhuur van roerende goederen	8	8	8	7	7	7
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	8	10	8	8	8	8
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	3	4	4	4	4	4
Overige zakelijke dienstverlening	307	313	316	320	322	323
Overheid en zorg	347	354	367	374	381	389
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	50	55	58	61	66	69
Gezondheidszorg	89	96	99	101	100	103
Verzorging en welzijn	208	204	210	212	215	217
Cultuur, recreatie, overige diensten	168	176	180	184	188	192
Cultuur, sport en recreatie	75	79	80	82	83	86
Overige dienstverlening	94	98	100	102	104	106
Huishoudens met personeel	0	0	0	0	0	0
Banen van zelfstandigen	1 926	1 990	2 015	2 019	2 043	2 075

A 4.1 Arbeidsvolume van werkzame personen in arbeidsjaren naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	1000 arbeidsjaren					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	166	165	162	164	161	161
Delfstoffenwinning	7	8	8	9	9	10
Industrie	732	722	714	702	698	700
Voedings-, genotmiddelenindustrie	112	109	109	110	110	111
Textiel-, kleding-, lederindustrie	15	15	15	15	15	15
Hout-, papier-, grafische industrie	61	58	55	52	49	48
Aardolie-industrie	6	5	6	5	6	6
Chemische industrie	42	42	42	42	41	41
Farmaceutische industrie	15	14	12	12	12	12
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	53	52	52	50	48	48
Basismetaal, metaalproductenindustrie	103	103	102	100	99	100
Elektrotechnische industrie	27	26	25	25	25	25
Elektrische apparatenindustrie	19	20	20	20	19	19
Machine-industrie	69	71	72	74	75	76
Transportmiddelenindustrie	36	36	35	35	35	36
Overige industrie en reparatie	174	171	169	163	164	163
Energiebedrijven	22	22	22	23	23	23
Waterbedrijven en afvalbeheer	31	31	30	30	31	31
Bouwnijverheid	505	503	490	460	446	443
Algemene bouw en projectontwikkeling	183	182	175	162	157	157
Grond-, water- en wegenbouw	58	59	59	58	56	53
Gespecialiseerde bouw	264	262	257	241	234	233
Handel, vervoer en horeca	1 596	1 608	1 601	1 579	1 571	1 599
Autohandel en -reparatie	125	128	126	121	118	117
Groothandel en handelsbemiddeling	434	436	440	435	430	439
Detailhandel (niet in auto's)	486	486	479	469	468	477
Vervoer over land	172	171	167	163	160	161
Vervoer over water	18	19	19	20	19	18
Vervoer door de lucht	22	23	22	22	22	22
Opslag en dienstverlening voor vervoer	71	72	74	76	78	81
Post- en koeriersdiensten	45	44	44	42	40	38
Horeca	222	228	231	231	236	246
Informatie en communicatie	235	240	243	241	247	254
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	51	51	51	50	49	48
Telecommunicatie	30	30	29	28	29	28
IT- en informatiedienstverlening	155	159	162	163	169	178
Financiële dienstverlening	241	236	233	229	220	215
Bankwezen	122	126	125	122	115	111
Verzekeraars en pensioenfondsen	66	59	57	56	55	53
Overige financiële dienstverlening	52	52	51	50	50	51
Exploitatie van en handel in onroerend goed	69	67	66	64	64	63
Zakelijke dienstverlening	1 218	1 245	1 241	1 236	1 267	1 322
Management- en technisch advies	410	414	415	410	415	418
Research	30	31	30	30	31	32
Reclame, design, overige diensten	113	115	119	115	117	119
Verhuur van roerende goederen	27	27	29	29	28	29
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	372	385	377	379	406	450
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	19	19	19	18	18	19
Overige zakelijke dienstverlening	249	253	253	254	253	256
Overheid en zorg	1 924	1 933	1 932	1 922	1 905	1 889
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	492	478	470	471	466	461
Onderwijs	429	426	423	418	422	425
Gezondheidszorg	419	437	442	445	445	445
Verzorging en welzijn	584	593	596	587	572	558
Cultuur, recreatie, overige diensten	311	317	311	310	311	311
Cultuur, sport en recreatie	130	132	129	131	131	133
Overige dienstverlening	168	171	167	165	164	163
Huishoudens met personeel	13	14	15	15	15	15
Arbeidsvolume van werkzame personen	7 056	7 099	7 055	6 972	6 953	7 021

A 4.2 Arbeidsvolume van werkzame personen in gewerkte uren naar bedrijfstakken, -klassen

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	mln uren					
Bedrijfstakken en -klassen						
Landbouw, bosbouw en visserij	373	370	364	362	355	358
Delfstoffenwinning	13	14	15	17	18	19
Industrie	1 283	1 279	1 258	1 247	1 249	1 247
Voedings-, genotmiddelenindustrie	198	193	194	196	198	199
Textiel-, kleding-, lederindustrie	27	28	27	27	27	27
Hout-, papier-, grafische industrie	106	102	96	92	87	85
Aardolie-industrie	10	9	9	9	9	9
Chemische industrie	73	74	74	74	73	72
Farmaceutische industrie	27	24	21	21	21	22
Kunststof- en bouwmaterialindustrie	94	94	92	90	87	87
Basismetaleel, metaalproductenindustrie	184	189	185	184	184	185
Elektrotechnische industrie	47	45	44	44	44	43
Elektrische apparatenindustrie	34	36	36	35	34	34
Machine-industrie	125	129	131	135	139	139
Transportmiddelenindustrie	63	64	62	62	63	65
Overige industrie en reparatie	296	292	286	278	282	279
Energiebedrijven	38	38	38	40	39	39
Waterbedrijven en afvalbeheer	57	58	56	57	59	58
Bouwnijverheid	935	944	910	864	852	842
Algemene bouw en projectontwikkeling	330	336	318	298	296	295
Grond-, water- en wegenbouw	108	110	109	109	108	103
Gespecialiseerde bouw	497	498	482	456	447	444
Handel, vervoer en horeca	2 976	3 011	2 985	2 941	2 944	2 981
Autohandel en -reparatie	235	240	235	226	221	219
Groothandel en handelsbemiddeling	794	801	805	796	791	803
Detailhandel (niet in auto's)	889	894	878	858	863	875
Vervoer over land	352	355	344	330	327	328
Vervoer over water	35	37	38	38	36	35
Vervoer door de lucht	38	39	38	38	38	38
Opslag en dienstverlening voor vervoer	126	131	133	137	142	146
Post- en koeriersdiensten	78	78	79	74	71	67
Horeca	429	436	436	445	455	470
Informatie en communicatie	429	439	443	439	457	465
Uitgeverijen, film, radio en t.v.	90	91	91	89	88	86
Telecommunicatie	54	53	52	51	52	50
IT- en informatiedienstverlening	286	294	299	299	317	328
Financiële dienstverlening	408	402	395	389	378	367
Bankwezen	204	211	208	205	196	187
Verzekeraars en pensioenfondsen	110	98	95	95	92	89
Overige financiële dienstverlening	94	94	92	89	90	91
Exploitatie van en handel in onroerend goed	118	117	113	113	112	112
Zakelijke dienstverlening	2 220	2 276	2 265	2 268	2 338	2 424
Management- en technisch advies	754	762	763	759	776	775
Research	52	53	53	53	55	57
Reclame, design, overige diensten	221	225	230	226	231	233
Verhuur van roerende goederen	48	51	54	53	51	53
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	646	680	663	671	720	796
Reisbureaus, reisorganisatie en -info	34	34	34	33	33	35
Overige zakelijke dienstverlening	464	470	468	473	472	475
Overheid en zorg	3 060	3 071	3 076	3 067	3 060	3 014
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	792	767	754	757	753	738
Onderwijs	683	678	671	664	677	677
Gezondheidszorg	691	716	726	733	734	731
Verzorging en welzijn	895	910	925	913	896	868
Cultuur, recreatie, overige diensten	565	574	569	575	583	580
Cultuur, sport en recreatie	241	245	246	249	254	255
Overige dienstverlening	303	307	300	301	305	301
Huishoudens met personeel	21	22	24	24	25	25
Arbeidsvolume van werkzame personen	12 477	12 594	12 487	12 378	12 444	12 505

A 4.3 Arbeidsvolume in gewerkte uren naar bedrijfstakken

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln uren					
Arbeidsvolume in gewerkte uren van werkzame personen ¹⁾	12 477	12 594	12 487	12 378	12 444	12 505
Landbouw, bosbouw en visserij	373	370	364	362	355	358
Delfstoffenwinning	13	14	15	17	18	19
Industrie	1 283	1 279	1 258	1 247	1 249	1 247
Energiebedrijven	38	38	38	40	39	39
Waterbedrijven en afvalbeheer	57	58	56	57	59	58
Bouwnijverheid	935	944	910	864	852	842
Handel, vervoer en horeca	2 976	3 011	2 985	2 941	2 944	2 981
Informatie en communicatie	429	439	443	439	457	465
Financiële dienstverlening	408	402	395	389	378	367
Exploitatie van en handel in onroerend goed	118	117	113	113	112	112
Zakelijke dienstverlening	2 220	2 276	2 265	2 268	2 338	2 424
Overheid en zorg	3 060	3 071	3 076	3 067	3 060	3 014
Cultuur, recreatie, overige diensten	565	574	569	575	583	580
Arbeidsvolume in gewerkte uren van werknemers	9 982	10 057	9 924	9 804	9 819	9 856
Landbouw, bosbouw en visserij	127	127	126	128	127	125
Delfstoffenwinning	13	14	14	17	18	18
Industrie	1 199	1 196	1 174	1 164	1 163	1 161
Energiebedrijven	38	38	37	39	38	39
Waterbedrijven en afvalbeheer	56	57	56	56	57	56
Bouwnijverheid	596	596	568	525	506	493
Handel, vervoer en horeca	2 394	2 432	2 407	2 379	2 380	2 411
Informatie en communicatie	354	358	359	355	365	374
Financiële dienstverlening	395	389	382	376	366	355
Exploitatie van en handel in onroerend goed	98	97	93	91	90	89
Zakelijke dienstverlening	1 683	1 718	1 701	1 694	1 750	1 831
Overheid en zorg	2 718	2 720	2 703	2 682	2 662	2 612
Cultuur, recreatie, overige diensten	313	315	304	297	296	291
Arbeidsvolume in gewerkte uren van zelfstandigen ¹⁾	2 494	2 537	2 563	2 574	2 625	2 649
Landbouw, bosbouw en visserij	246	243	238	235	228	233
Delfstoffenwinning	0	0	0	0	0	0
Industrie	85	83	84	83	86	86
Energiebedrijven	1	1	1	1	0	0
Waterbedrijven en afvalbeheer	1	1	1	1	2	2
Bouwnijverheid	340	348	342	339	346	348
Handel, vervoer en horeca	582	579	579	562	564	569
Informatie en communicatie	76	81	83	84	92	91
Financiële dienstverlening	13	14	13	12	12	12
Exploitatie van en handel in onroerend goed	20	20	20	22	22	22
Zakelijke dienstverlening	537	558	564	574	588	593
Overheid en zorg	343	351	373	385	398	402
Cultuur, recreatie, overige diensten	252	259	265	278	287	289

¹⁾ Gegevens van de jaren 2014 en 2015 zijn voorlopig.

A 5 Beloning en lonen van werknemers per arbeidsjaar en gewerkt uur

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	1000 euro					
Beloning van werknemers per arbeidsjaar	52,1	53,4	54,7	55,9	56,8	57,0
Landbouw, bosbouw en visserij	36,2	37,4	38,7	39,1	39,6	40,2
Delfstoffenwinning	109,5	115,1	119,2	121,6	125,3	130,0
Industrie	53,1	55,0	56,6	58,0	60,1	60,2
Energiebedrijven	73,1	76,1	78,7	79,9	80,7	81,3
Waterbedrijven en afvalbeheer	56,8	58,2	59,5	60,3	60,7	61,3
Bouwnijverheid	54,6	55,8	57,7	58,5	59,7	59,3
Handel, vervoer en horeca	44,7	45,9	47,1	47,9	48,5	48,6
Informatie en communicatie	68,3	69,6	70,9	71,7	71,0	73,0
Financiële dienstverlening	80,8	83,7	85,1	91,9	95,4	93,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed	62,9	63,9	66,0	67,3	67,6	68,3
Zakelijke dienstverlening	51,0	52,4	53,5	54,2	54,5	54,1
Overheid en zorg	52,5	53,4	54,7	55,9	56,9	57,9
Cultuur, recreatie, overige diensten	44,0	45,0	46,0	46,7	47,9	48,2
	euro					
Beloning van werknemers per gewerkt uur	31,1	31,6	32,5	33,1	33,4	33,7
Landbouw, bosbouw en visserij	20,5	21,0	21,7	21,9	22,0	22,4
Delfstoffenwinning	61,1	64,7	66,7	63,3	64,7	67,6
Industrie	30,8	31,6	32,6	33,1	34,1	34,3
Energiebedrijven	42,7	44,4	46,3	46,6	46,8	47,6
Waterbedrijven en afvalbeheer	30,4	31,1	32,0	32,0	31,8	32,3
Bouwnijverheid	31,5	31,5	32,9	32,9	32,9	32,8
Handel, vervoer en horeca	25,4	25,8	26,7	27,1	27,2	27,4
Informatie en communicatie	38,9	39,4	40,4	40,7	40,0	41,2
Financiële dienstverlening	48,1	49,7	50,8	54,5	56,0	55,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed	38,1	38,6	40,1	40,5	40,4	40,9
Zakelijke dienstverlening	29,4	29,9	30,6	30,9	30,9	30,7
Overheid en zorg	34,2	34,7	35,6	36,4	36,8	37,7
Cultuur, recreatie, overige diensten	26,9	27,4	28,1	28,4	28,9	29,2
	1000 euro					
Lonen van werknemers per arbeidsjaar	41,4	42,2	42,9	43,7	44,0	44,9
Landbouw, bosbouw en visserij	29,4	30,1	30,7	31,1	31,4	32,1
Delfstoffenwinning	81,8	84,6	83,7	85,7	86,8	92,0
Industrie	42,6	43,7	44,6	46,0	46,5	47,6
Energiebedrijven	58,5	61,1	62,1	63,3	64,6	65,5
Waterbedrijven en afvalbeheer	44,3	45,4	45,6	46,4	46,8	47,8
Bouwnijverheid	43,3	44,0	45,0	45,9	45,9	46,3
Handel, vervoer en horeca	36,3	37,0	37,6	38,2	38,4	38,9
Informatie en communicatie	55,7	57,2	57,4	57,9	57,6	59,0
Financiële dienstverlening	64,4	66,1	67,0	69,9	69,9	73,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed	47,7	48,5	49,9	51,2	50,8	52,3
Zakelijke dienstverlening	41,0	42,2	42,7	43,4	43,1	43,4
Overheid en zorg	40,5	41,0	41,7	42,4	42,9	44,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	35,8	36,5	37,1	37,6	38,2	38,9
	euro					
Lonen van werknemers per gewerkte uur	24,7	25,0	25,5	25,9	25,9	26,5
Landbouw, bosbouw en visserij	16,7	16,9	17,3	17,4	17,4	17,9
Delfstoffenwinning	45,6	47,5	46,9	44,6	44,8	47,8
Industrie	24,7	25,1	25,7	26,3	26,4	27,1
Energiebedrijven	34,2	35,7	36,5	36,9	37,5	38,4
Waterbedrijven en afvalbeheer	23,7	24,3	24,5	24,6	24,5	25,2
Bouwnijverheid	25,0	24,8	25,7	25,8	25,3	25,6
Handel, vervoer en horeca	20,6	20,9	21,3	21,6	21,6	22,0
Informatie en communicatie	31,8	32,4	32,7	32,8	32,4	33,3
Financiële dienstverlening	38,3	39,2	40,0	41,4	41,1	43,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed	28,9	29,3	30,3	30,8	30,4	31,3
Zakelijke dienstverlening	23,7	24,1	24,4	24,7	24,4	24,7
Overheid en zorg	26,4	26,7	27,1	27,6	27,8	28,9
Cultuur, recreatie, overige diensten	21,8	22,2	22,7	22,8	23,0	23,5

A 6 Arbeidsinkomensquote naar bedrijfstakken en sectoren ¹⁾

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	%					
Arbeidsinkomensquote	79,5	79,8	81,0	81,3	81,6	80,9
Bedrijfstakken						
Landbouw, bosbouw en visserij	77,8	91,6	87,3	79,0	82,8	84,3
Delfstoffenwinning	5,2	5,5	5,0	5,3	7,8	11,9
Industrie	71,7	69,8	72,4	76,0	76,7	73,2
Energiebedrijven	32,6	35,7	36,5	41,8	52,2	58,0
Waterbedrijven en afvalbeheer	70,1	70,8	74,2	74,8	73,4	78,2
Bouwnijverheid	97,3	99,9	110,6	111,6	107,0	102,4
Handel, vervoer en horeca	74,1	74,2	75,1	73,4	71,5	69,3
Informatie en communicatie	69,2	71,8	74,5	74,5	73,9	75,7
Financiële dienstverlening	44,9	47,6	44,0	47,5	49,3	50,7
Exploitatie van en handel in onroerend goed	125,0	72,4	197,8	117,8	69,3	55,9
Zakelijke dienstverlening	92,5	92,8	94,3	95,2	92,7	89,4
Overheid en zorg	99,0	100,1	100,3	100,9	101,3	101,3
Cultuur, recreatie, overige diensten	106,5	108,0	107,4	109,5	108,9	107,0
Sectoren						
Vennootschappen	65,5	66,1	66,4	66,9	67,1	66,8
Overheid	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Huishoudens incl. IZW huishoudens	137,4	131,2	146,2	136,9	148,0	143,1

¹⁾ De arbeidsinkomensquote is de beloning van werknemers plus de toegerekende beloning voor zelfstandigen en meewerkende gezinsleden (aantal arbeidsjaren zelfstandigen en meewerkende gezinsleden vermenigvuldigd met de gemiddelde beloning van werknemers) als aandeel in de som van beloning van werknemers en netto exploitatieoverschot/gemengd inkomen.

A 7.1 Opbouw loonkosten

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Lonen van werknemers	246 542	251 715	253 193	254 034	253 880	261 220
Sociale premies t.l.v. werkgevers	63 929	66 325	69 632	70 561	74 083	70 578
Werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers	52 837	54 958	58 815	60 039	63 576	59 437
Pensioenpremies t.l.v. werkgevers	23 486	24 717	26 192	28 436	28 580	24 615
Zorgverzekeringswet (ZVW)	11 755	13 098	14 034	14 878	14 739	14 176
Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA, Whk)	11 312	10 240	10 332	8 258	10 997	12 081
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	124	0	0	0	0	0
Werkloosheidswet (WW, WKO)	5 634	6 339	7 664	7 820	8 585	7 876
Ziektewet	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringswet voor de Overheid (UFO)	526	564	593	647	675	689
Overige particuliere sociale premies	0	0	0	0	0	0
Toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers	11 092	11 367	10 817	10 522	10 507	11 141
Beloning van werknemers	310 471	318 040	322 825	324 595	327 963	331 798
Eindheffingen	615	543	165	804	951	208
Loonkostensubsidies (-)	3 610	3 121	2 601	1 997	1 532	1 445
Loonkosten	307 476	315 462	320 389	323 402	327 382	330 561

A 7.2 Ontwikkeling loonkosten per gewerkt uur

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	%					
Prijsindex arbeid	0,0	1,6	2,2	1,4	0,8	0,7
Struatuureffect	0,7	0,2	0,7	0,8	0,3	- 0,1
Loonkosten per gewerkt uur	0,7	1,8	2,9	2,2	1,1	0,6

A 8.1 Arbeidsproductiviteit in arbeidsjaren naar bedrijfstakken ¹⁾

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	1000 euro					
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) per arbeidsjaar	80	82	83	84	86	87
Landbouw, bosbouw en visserij	65	59	63	68	68	68
Delfstoffenwinning	2 313	2 309	2 604	2 530	1 817	1 308
Industrie	92	97	97	95	97	102
Energiebedrijven	328	325	335	312	288	277
Waterbedrijven en afvalbeheer	116	118	119	120	122	119
Bouwnijverheid	60	60	57	57	61	63
Handel, vervoer en horeca	69	71	72	75	77	80
Informatie en communicatie	118	116	114	116	115	115
Financiële dienstverlening	198	194	214	215	220	209
Exploitatie van en handel in onroerend goed	460	495	439	484	547	563
Zakelijke dienstverlening	62	63	63	64	66	67
Overheid en zorg	64	65	67	68	69	70
Cultuur, recreatie, overige diensten	47	47	49	49	50	52
	% volumemutaties					
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) per arbeidsjaar	2,3	1,4	-0,2	1,3	1,8	0,6
Landbouw, bosbouw en visserij	1,6	-0,8	0,4	-0,5	5,8	0,6
Delfstoffenwinning	13,4	-14,7	-2,0	0,5	-18,6	-18,1
Industrie	8,3	5,0	-0,4	0,5	2,5	0,9
Energiebedrijven	-3,5	-0,8	-1,3	-1,7	2,9	0,2
Waterbedrijven en afvalbeheer	-1,2	-0,5	0,9	4,3	4,0	-0,5
Bouwnijverheid	-6,4	1,3	-5,8	0,9	7,8	9,2
Handel, vervoer en horeca	4,5	3,5	0,1	1,8	3,4	0,4
Informatie en communicatie	2,9	-0,4	-0,4	2,7	0,9	1,6
Financiële dienstverlening	5,6	0,8	-1,9	-0,3	0,9	1,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed	6,4	3,3	4,3	8,0	6,2	2,8
Zakelijke dienstverlening	-0,4	1,0	1,1	0,1	2,3	1,3
Overheid en zorg	-0,1	1,6	-0,2	0,8	1,1	0,8
Cultuur, recreatie, overige diensten	-0,9	-0,8	0,9	-1,6	-0,2	0,6

¹⁾ De arbeidsproductiviteit is de bruto toegevoegde waarde basisprijzen per arbeidsjaar.

A 8.2 Arbeidsproductiviteit per gewerkt uur naar bedrijfstakken ¹⁾

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
	euro					
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) per gewerkt uur	46	46	47	48	48	49
Landbouw, bosbouw en visserij	29	26	28	31	31	31
Delfstoffenwinning	1 290	1 298	1 455	1 312	934	678
Industrie	52	55	55	53	54	57
Energiebedrijven	191	190	196	182	168	162
Waterbedrijven en afvalbeheer	62	63	64	63	64	62
Bouwnijverheid	33	32	31	31	32	33
Handel, vervoer en horeca	37	38	39	40	41	43
Informatie en communicatie	65	64	63	64	62	63
Financiële dienstverlening	117	114	126	126	128	122
Exploitatie van en handel in onroerend goed	269	286	257	277	310	320
Zakelijke dienstverlening	34	34	35	35	36	37
Overheid en zorg	40	41	42	43	43	44
Cultuur, recreatie, overige diensten	26	26	27	26	27	28
	% volumemutaties					
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) per gewerkt uur	2,5	1,1	0,1	1,0	1,0	1,1
Landbouw, bosbouw en visserij	1,7	-0,7	0,3	0,9	6,4	-0,1
Delfstoffenwinning	14,3	-14,1	-2,6	-6,7	-19,4	-17,4
Industrie	6,6	4,0	0,2	-0,4	1,6	1,4
Energiebedrijven	-4,1	-0,6	-0,7	-2,2	3,1	0,5
Waterbedrijven en afvalbeheer	-1,2	-0,2	1,3	3,0	2,3	0,6
Bouwnijverheid	-5,6	-0,0	-4,7	-0,2	5,9	9,7
Handel, vervoer en horeca	4,5	3,1	0,5	1,9	2,8	0,8
Informatie en communicatie	2,3	-0,6	-0,1	2,8	-0,6	2,7
Financiële dienstverlening	6,0	0,2	-1,2	-0,8	0,1	1,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed	7,3	2,2	5,6	5,5	5,2	3,1
Zakelijke dienstverlening	-1,4	0,7	1,2	-0,5	1,7	1,9
Overheid en zorg	1,1	1,7	-0,4	0,6	0,4	1,5
Cultuur, recreatie, overige diensten	-0,9	-0,5	0,1	-2,8	-1,6	1,2

¹⁾ De arbeidsproductiviteit is de bruto toegevoegde waarde basisprijzen per gewerkte uur.

6.

Sectorgegevens

S 1.1 Rekeningenstelsel 2012

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	Niet ingedeeld in sectoren	Totale economie	Transacties van het buitenland
mln euro							
0. In- en uitvoer							
M							466 677
B							528 623
1. Productierekening							
M	894 484	77 657	124 491	159 162		1 255 794	
					21 596	21 596	
					43 119	43 119	
					3 383	3 383	
B	512 727	28 174	42 608	88 453		671 962	
	381 757	49 483	81 883	70 709	61 332	645 164	
2.1 Inkomensrekening (inkomensvorming)							
M	381 757	49 483	81 883	70 709	61 332	645 164	
	1 373			47	- 1 420		
B	227 269	19 300	60 113	16 143		322 825	1 076
						70 513	
					21 596	21 596	
					41 699	41 699	
	4 164	793	601	1 660		7 218	
						9 895	
					3 383	3 383	
	4 893	57	269	1 293		6 512	
	57 337	4 047	21 438	25 075		107 897	
	99 253	25 400	0	29 171		153 824	
2.2 Inkomensrekening (primaire verdeling)							
M	99 253	25 400	0	29 171		153 824	
				318 029		318 029	5 872
			68 466			68 466	2 047
			8 929			8 929	966
	60 336	237 104	19 273	50 415		367 128	211 297
B	73 921	254 689	10 995	8 360		347 965	230 460
	85 668	7 815	67 815	389 255		550 553	
2.3 Inkomensrekening (secundaire verdeling)							
M	85 668	7 815	67 815	389 255		550 553	
	0	0	65 633	0		65 633	1 937
	7 008	63 335	98 213	418		168 974	284
	0	0	0	117 688		117 688	2 642
	6 195	17 940	106 105	23 712		153 952	15 148
B	9 561	3 151	0	50 990		63 702	3 868
	0	0	0	167 331		167 331	1 927
	7 008	39 237	73 419	418		120 082	248
	7 491	17 791	115 177	23 948		164 407	4 693
	74 811	28 911	149 170	288 386		541 278	
2.4 Inkomensrekening (inkomensbesteding)							
M	74 811	28 911	149 170	288 386		541 278	
	0	0	0	23 753		23 753	345
B	0	0	169 875	289 756		459 631	
	0	24 098	0	0		24 098	
	74 811	4 813	- 20 705	22 383		81 302	- 65 612
3.1 Kapitaalrekening (kapitaaloverdrachten)							
M	74 811	4 813	- 20 705	22 383		81 302	- 65 612
	1 276	89	7 616	7 717		16 698	1 048
B	45	23	10 185	6 713		16 966	780
	76 042	4 879	- 23 274	23 387		81 034	- 65 344
3.2 Kapitaalrekening (kapitaalvorming)							
M	76 042	4 879	- 23 274	23 387		81 034	- 65 344
	57 337	4 047	21 438	25 075		107 897	
B	66 466	3 152	24 178	29 791		123 587	
	9 536	- 2 948	- 950	239		5 877	- 5 877
	57 377	8 722	- 25 064	18 432		59 467	- 59 467
4. Financiële rekening							
A	37 239	240 264	16 823	24 096		318 422	178 786
P	- 19 192	231 542	42 246	5 320		259 916	237 292
	56 431	8 722	- 25 423	18 776		58 506	- 58 506
	57 377	8 722	- 25 064	18 432		59 467	- 59 467
	- 946	0	- 359	344		- 961	961

¹⁾ Betreft voor de sectoren de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Voor de totale economie het bruto binnenlands product tegen marktprijzen.

S 1.2 Rekeningenstelsel 2013

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	Niet ingedeeld in sectoren	Totale economie	Transacties van het buitenland
	mln euro						
0. In- en uitvoer							
M							465 502
B							535 320
1. Productierekening							
M	891 773	76 608	124 460	160 951		1 253 792	
					22 991	22 991	
					44 362	44 362	
					3 140	3 140	
B	507 068	27 867	41 845	88 477		665 257	
	384 705	48 741	82 615	72 474	64 213	652 748	
2.1 Inkomensrekening (inkomensvorming)							
M	384 705	48 741	82 615	72 474	64 213	652 748	
	1 163			775	- 1 938		
B	228 277	20 423	60 193	15 702		324 595	1 015
						73 439	
					22 991	22 991	
					42 424	42 424	
	4 432	858	667	2 067		8 024	
						9 253	
					3 140	3 140	
	4 659	41	87	1 326		6 113	
	58 318	4 085	21 842	25 117		109 362	
	99 500	23 416	0	31 689		154 605	
2.2 Inkomensrekening (primaire verdeling)							
M	99 500	23 416	0	31 689		154 605	
				319 999		319 999	5 611
			71 430			71 430	2 009
			8 211			8 211	1 042
	56 740	252 345	20 922	49 352		379 359	217 034
B	83 821	263 494	10 227	7 123		364 665	231 728
	72 419	12 267	73 914	393 917		552 517	
2.3 Inkomensrekening (secundaire verdeling)							
M	72 419	12 267	73 914	393 917		552 517	
	0	0	65 946	0		65 946	2 055
	6 730	65 808	100 786	384		173 708	284
	0	0	0	121 668		121 668	2 635
	5 729	19 719	102 776	24 238		152 462	17 140
B	10 032	3 315	0	50 924		64 271	3 730
	0	0	0	172 008		172 008	1 984
	6 730	39 936	77 003	384		124 053	250
	7 797	20 257	111 612	25 566		165 232	4 370
	60 319	34 286	154 807	291 325		540 737	
2.4 Inkomensrekening (inkomensbesteding)							
M	60 319	34 286	154 807	291 325		540 737	
	0	0	0	25 439		25 439	433
B	0	0	170 258	293 645		463 903	
	0	25 872	0	0		25 872	
	60 319	8 414	- 15 451	23 119		76 401	- 66 736
3.1 Kapitaalrekening (kapitaaloverdrachten)							
M	60 319	8 414	- 15 451	23 119		76 401	- 66 736
	1 006	1 334	9 098	7 461		18 899	1 308
B	88	22	12 003	7 348		19 461	746
	61 237	9 726	- 18 356	23 232		75 839	- 66 174
3.2 Kapitaalrekening (kapitaalvorming)							
M	61 237	9 726	- 18 356	23 232		75 839	- 66 174
	58 318	4 085	21 842	25 117		109 362	
B	65 611	3 107	23 786	26 523		119 027	
	4 195	1 508	- 4 803	192		1 092	- 1 092
	49 749	9 196	- 15 497	21 634		65 082	- 65 082
4. Financiële rekening							
A	78 014	- 17 365	8 665	15 361		84 675	178 332
P	31 137	- 26 561	24 068	- 9 618		19 026	243 981
	46 877	9 196	- 15 403	24 979		65 649	- 65 649
	49 749	9 196	- 15 497	21 634		65 082	- 65 082
	- 2 872	0	94	3 345		567	- 567

¹⁾ Betreft voor de sectoren de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Voor de totale economie het bruto binnenlands product tegen marktprijzen.

S 1.3 Rekeningenstelsel 2014

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	Niet ingedeeld in sectoren	Totale economie	Transacties van het buitenland
	mln euro						
0. In- en uitvoer							
M							475 486
B							547 371
1. Productierekening							
M	903 834	77 107	126 107	160 250		1 267 298	
					24 417	24 417	
					44 286	44 286	
					3 109	3 109	
B	512 447	29 051	42 906	85 480		669 884	
	391 387	48 056	83 201	74 770	65 594	663 008	
2.1 Inkomensrekening (inkomensvorming)							
M	391 387	48 056	83 201	74 770	65 594	663 008	
	947			631	- 1 578		
B	231 095	20 397	60 423	16 048		327 963	947
						77 597	
					24 417	24 417	
					42 708	42 708	
	5 078	1 867	705	2 822		10 472	
						8 910	
					3 109	3 109	
	4 520	38	44	1 199		5 801	
	59 142	4 056	22 117	24 879		110 194	
	101 539	21 774	0	32 851		156 164	
2.2 Inkomensrekening (primaire verdeling)							
M	101 539	21 774	0	32 851		156 164	
				323 285		323 285	5 625
			75 181			75 181	2 416
			8 021			8 021	889
	44 914	288 539	15 593	49 607		398 653	252 404
B	84 291	293 076	9 765	7 037		394 169	256 888
	62 162	17 237	72 988	398 706		551 093	
2.3 Inkomensrekening (secundaire verdeling)							
M	62 162	17 237	72 988	398 706		551 093	
	0	0	71 052	0		71 052	2 409
	6 446	65 500	101 931	425		174 302	284
	0	0	0	122 903		122 903	2 479
	5 633	19 019	106 461	24 233		155 346	19 613
B	11 674	3 590	0	53 639		68 957	4 504
	0	0	0	171 892		171 892	2 694
	6 446	40 706	77 552	425		125 129	253
	7 657	18 747	116 217	28 160		170 781	4 178
	48 464	38 713	158 663	292 151		537 937	
2.4 Inkomensrekening (inkomensbesteding)							
M	48 464	38 713	158 663	292 151		537 937	
	0	0	0	24 313		24 313	481
	0	0	171 986	296 682		468 668	
B	0	24 794	0	0		24 794	
	48 464	13 919	- 13 323	19 782		68 788	- 56 527
3.1 Kapitaalrekening (kapitaaloverdrachten)							
M	48 464	13 919	- 13 323	19 782		68 788	- 56 527
	1 255	63	9 347	7 400		18 065	1 155
B	126	20	11 192	7 159		18 497	723
	49 593	13 962	- 15 168	20 023		68 356	- 56 095
3.2 Kapitaalrekening (kapitaalvorming)							
M	49 593	13 962	- 15 168	20 023		68 356	- 56 095
	59 142	4 056	22 117	24 879		110 194	
B	66 906	2 274	23 323	29 952		122 455	
	1 453	- 501	- 1 400	610		162	- 162
	40 376	16 245	- 14 974	14 340		55 933	- 55 933
4. Financiële rekening							
A	6 547	185 845	- 1 542	28 011		218 861	119 426
P	- 31 817	169 600	13 333	9 052		160 168	178 119
	38 364	16 245	- 14 875	18 959		58 693	- 58 693
	40 376	16 245	- 14 974	14 340		55 933	- 55 933
	- 2 012	0	99	4 619		2 760	- 2 760

¹⁾ Betreft voor de sectoren de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Voor de totale economie het bruto binnenlands product tegen marktprijzen.

S 1.4 Rekeningenstelsel 2015*

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens	Niet ingedeeld in sectoren	Totale economie	Transacties van het buitenland
	mln euro						
0. In- en uitvoer							
M Invoer van goederen en diensten							484 964
B Uitvoer van goederen en diensten							557 891
1. Productierekening							
M Output (basisprijzen)	916 832	74 155	123 331	164 778		1 279 096	
Productgebonden belastingen (excl. btw)					25 188	25 188	
Toegerekende btw					46 543	46 543	
Productgebonden subsidies (–)					3 060	3 060	
B Intermediair verbruik (excl. aftrekbare btw)	513 102	29 695	40 718	87 721		671 236	
Toegevoegde waarde (bruto) ¹⁾	403 730	44 460	82 613	77 057	68 671	676 531	
2.1 Inkomensrekening (inkomensvorming)							
M Toegevoegde waarde (bruto) ¹⁾	403 730	44 460	82 613	77 057	68 671	676 531	
Verschil toegerekende en afgedragen btw	999			665	– 1 664		
B Beloning van werknemers	236 342	19 494	59 796	16 166		331 798	1 015
Belastingen op productie en invoer						79 084	
Productgebonden (excl. btw)					25 188	25 188	
Afgedragen btw					44 879	44 879	
Niet-productgebonden	4 635	1 230	641	2 511		9 017	
Subsidies (–)						8 963	
Productgebonden					3 060	3 060	
Niet-productgebonden	4 590	34	41	1 238		5 903	
Verbruik vaste activa	60 727	4 082	22 217	24 825		111 851	
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	107 615	19 688	0	35 458		162 761	
2.2 Inkomensrekening (primaire verdeling)							
M Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	107 615	19 688	0	35 458		162 761	
Beloning van werknemers				326 790		326 790	6 023
Belastingen op productie en invoer			76 287			76 287	2 797
Subsidies (–)			8 039			8 039	924
Inkomen uit vermogen	45 611	235 706	10 771	49 170		341 258	207 154
B Inkomen uit vermogen	79 537	242 935	8 768	5 589		336 829	211 583
Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	73 689	12 459	70 251	405 829		562 228	
2.3 Inkomensrekening (secundaire verdeling)							
M Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	73 689	12 459	70 251	405 829		562 228	
Belastingen op inkomen en vermogen	0	0	78 312	0		78 312	2 653
Sociale premies	7 043	61 433	99 621	486		168 583	284
Sociale uitkeringen (in geld)	0	0	0	125 614		125 614	2 904
Overige inkomensoverdrachten	5 937	19 298	112 947	22 950		161 132	18 701
B Belastingen op inkomen en vermogen	12 843	4 044	0	59 647		76 590	4 375
Sociale premies	0	0	0	166 187		166 187	2 680
Sociale uitkeringen (in geld)	7 043	42 366	78 353	486		128 248	270
Overige inkomensoverdrachten	7 460	18 890	122 856	26 156		175 362	4 471
Beschikbaar inkomen (netto)	59 323	27 890	159 922	302 403		549 482	
2.4 Inkomensrekening (inkomensbesteding)							
M Beschikbaar inkomen (netto)	59 323	27 890	159 922	302 403		549 482	
Correctie pensioenvoorziening	0	0	0	18 695		18 695	372
Consumptieve bestedingen	0	0	171 382	301 839		473 221	
B Correctie pensioenvoorziening	0	19 067	0	0		19 067	
Besparingen (netto) / saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	59 323	8 823	– 11 460	19 259		75 889	– 57 357
3.1 Kapitaalrekening (kapitaaloverdrachten)							
M Besparingen (netto) / saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	59 323	8 823	– 11 460	19 259		75 889	– 57 357
Kapitaaloverdrachten	965	67	9 258	7 174		17 464	1 325
B Kapitaaloverdrachten	124	17	10 934	6 785		17 860	929
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	60 164	8 873	– 13 136	19 648		75 493	– 56 961
3.2 Kapitaalrekening (kapitaalvorming)							
M Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	60 164	8 873	– 13 136	19 648		75 493	– 56 961
Verbruik vaste activa	60 727	4 082	22 217	24 825		111 851	
B Investerings (bruto)	68 774	3 540	23 935	34 134		130 383	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	1 305	33 802	– 2 151	508		33 464	– 33 464
Vorderingensaldo	50 812	– 24 387	– 12 703	9 831		23 497	– 23 497
4. Financiële rekening							
A Verandering van vorderingen	86 968	33 143	– 11 155	23 846		132 802	86 251
P Verandering van schulden	39 955	57 530	1 512	11 050		110 047	109 006
Saldo van financiële transacties	47 013	– 24 387	– 12 667	12 796		22 755	– 22 755
Vorderingensaldo	50 812	– 24 387	– 12 703	9 831		23 497	– 23 497
Statistisch verschil	– 3 799	0	36	2 965		– 742	742

¹⁾ Betreft voor de sectoren de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Voor de totale economie het bruto binnenlands product tegen marktprijzen.

S 2.1 Transacties van de totale economie

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Output	1 178 924	1 238 414	1 255 794	1 253 792	1 267 298	1 279 096
Marktoutput	1 014 702	1 073 717	1 088 874	1 085 128	1 094 533	1 108 057
Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	33 694	32 136	34 923	35 346	34 359	33 490
Overige marktoutput	981 008	1 041 581	1 053 951	1 049 782	1 060 174	1 074 567
Output voor eigen finaal gebruik	46 026	47 326	48 909	50 641	53 086	54 170
Investerings in eigen beheer	16 452	16 735	17 037	17 244	17 807	17 442
Output voor eigen consumptie	29 574	30 591	31 872	33 397	35 279	36 728
Niet-marktoutput	118 196	117 371	118 011	118 023	119 679	116 869
Betalingen voor niet-marktoutput	10 551	10 943	10 712	10 490	10 690	10 754
Overige niet marktoutput	107 645	106 428	107 299	107 533	108 989	106 115
Beloning van werknemers	306 038	313 295	318 029	319 999	323 285	326 790
Lonen	242 464	247 373	248 766	249 895	249 700	256 808
Sociale premies t.l.v. werkgevers	63 574	65 922	69 263	70 104	73 585	69 982
Belastingen op productie en invoer	71 361	69 685	68 466	71 430	75 181	76 287
Productgebonden belastingen	64 599	62 700	61 248	63 406	64 709	67 270
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	42 654	41 610	41 699	42 424	42 708	44 879
Belastingen op invoer (exclusief btw)	7 843	7 059	6 761	6 912	7 311	8 252
Overige productgebonden belastingen	14 102	14 031	12 788	14 070	14 690	14 139
Niet-productgebonden belastingen op productie	6 762	6 985	7 218	8 024	10 472	9 017
Verschil toegerekende en afgedragen btw	739	1 885	1 420	1 938	1 578	1 664
Subsidies	10 398	9 674	8 929	8 211	8 021	8 039
Productgebonden subsidies	3 434	3 405	3 364	3 139	3 109	3 060
Niet-productgebonden subsidies	6 964	6 269	5 565	5 072	4 912	4 979
Inkomen uit vermogen	372 001	402 052	367 128	379 359	398 653	341 258
Rente	125 248	137 086	118 191	115 240	109 594	106 642
Correctie voor IGDFI	- 32 603	- 30 465	- 42 965	- 39 370	- 38 085	- 39 769
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	157 851	167 551	161 156	154 610	147 679	146 411
Winstuitkeringen	195 091	226 472	185 096	214 835	235 678	192 482
Dividenden	193 782	224 886	183 231	213 039	233 864	190 084
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	1 309	1 586	1 865	1 796	1 814	2 398
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	2 311	- 17 267	2 174	- 14 159	- 8 821	- 17 202
Overig inkomen uit investeringen	41 611	46 797	50 670	51 568	54 072	54 384
Inkomen toegerekend aan polishouders	5 750	5 909	5 968	5 907	5 224	4 977
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	21 470	24 708	27 606	27 661	28 803	29 746
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	14 391	16 180	17 096	18 000	20 045	19 661
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	7 740	8 964	10 997	11 875	8 130	4 952
Belastingen op inkomen en vermogen	70 134	68 629	65 633	65 946	71 052	78 312
Belastingen op inkomen	63 581	61 929	58 869	59 085	63 671	70 849
Belastingen op vermogen	6 553	6 700	6 764	6 861	7 381	7 463
Sociale premies en uitkeringen	257 367	272 468	286 662	295 376	297 205	294 197
Sociale premies	147 639	157 963	168 974	173 708	174 302	168 583
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	109 728	114 505	117 688	121 668	122 903	125 614
Overige inkomensoverdrachten	152 138	153 880	153 952	152 462	155 346	161 132
Premies schadeverzekering (netto)	14 702	15 682	15 442	16 124	16 216	16 426
Uitkeringen schadeverzekeringen	13 763	16 177	14 706	16 001	15 122	15 320
Inkomensoverdrachten binnen de overheid	103 534	100 991	103 200	99 784	103 517	110 295
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	163	147	159	106	88	135
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	19 976	20 883	20 445	20 447	20 403	18 956
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni	0	0	0	0	0	0
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering	18 262	20 238	23 753	25 439	24 313	18 695
Kapitaaloverdrachten	26 186	18 031	16 698	18 899	18 065	17 464
Vermogensheffingen	1 717	1 538	1 383	1 731	1 525	1 614
Investeringsbijdragen	8 499	8 397	7 342	7 287	6 907	7 165
Overige kapitaaloverdrachten	15 970	8 096	7 973	9 881	9 633	8 685
Totaal middelen	2 442 752	2 548 903	2 548 606	2 576 429	2 623 955	2 586 856
Saldi						
Bbp/Bruto toegevoegde waarde	631 512	642 929	645 164	652 748	663 008	676 531
Nbp/Netto toegevoegde waarde	524 530	535 861	537 267	543 386	552 814	564 680
Bruto exploitatieoverschot	259 005	263 698	261 721	263 967	266 358	274 612
Netto exploitatieoverschot	152 023	156 630	153 824	154 605	156 164	162 761
Saldo primaire inkomens (bruto)	636 626	654 687	658 450	661 879	661 287	674 079
Saldo primaire inkomens (netto)	529 644	547 619	550 553	552 517	551 093	562 228
Bruto beschikbaar inkomen	627 370	645 237	649 175	650 099	648 131	661 333
Netto beschikbaar inkomen	520 388	538 169	541 278	540 737	537 937	549 482
Bruto besparingen	177 287	188 809	189 199	185 763	178 982	187 740
Netto besparingen	70 305	81 741	81 302	76 401	68 788	75 889
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	68 415	81 189	81 034	75 839	68 356	75 493
Vorderingensaldo	47 143	55 001	59 467	65 082	55 933	23 497
Totaal financiële transacties van vorderingen	281 414	645 635	318 422	84 675	218 861	132 802
Totaal financiële transacties van schulden	239 743	588 838	259 916	19 026	160 168	110 047
Saldo van financiële transacties	41 671	56 797	58 506	65 649	58 693	22 755
Statistisch verschil	- 5 472	1 796	- 961	567	2 760	- 742

¹⁾ Gegevens van de jaren 2014 en 2015 zijn voorlopig.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Intermediair verbruik	611 167	658 824	671 962	665 257	669 884	671 236
Beloning van werknemers	310 471	318 040	322 825	324 595	327 963	331 798
Lonen	246 542	251 715	253 193	254 034	253 880	261 220
Sociale premies t.l.v. werkgevers	63 929	66 325	69 632	70 561	74 083	70 578
Belastingen op productie en invoer	73 329	71 871	70 513	73 439	77 597	79 084
Productgebonden belastingen	66 567	64 886	63 295	65 415	67 125	70 067
Niet-productgebonden belastingen op productie	6 762	6 985	7 218	8 024	10 472	9 017
Subsidies	11 293	10 680	9 895	9 253	8 910	8 963
Productgebonden subsidies	3 551	3 432	3 383	3 140	3 109	3 060
Niet-productgebonden subsidies	7 742	7 248	6 512	6 113	5 801	5 903
Inkomen uit vermogen	361 381	384 369	347 965	364 665	394 169	336 829
Rente	134 760	142 221	122 448	114 033	110 603	99 053
Correctie voor IGDFI	- 31 320	- 29 906	- 42 868	- 39 355	- 38 512	- 40 822
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	166 080	172 127	165 316	153 388	149 115	139 875
Winstuitkeringen	144 370	143 997	151 728	151 694	195 642	144 919
Dividenden	141 959	141 496	148 959	148 899	192 805	141 998
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	2 411	2 501	2 769	2 795	2 837	2 921
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	34 669	45 248	15 374	38 372	28 664	34 776
Overig inkomen uit investeringen	39 842	43 939	47 418	48 691	51 130	53 129
Inkomen toegerekend aan polishouders	5 894	6 302	6 027	5 949	5 207	4 948
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	21 893	25 154	28 085	28 148	29 341	30 302
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	12 055	12 483	13 306	14 594	16 582	17 879
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	7 740	8 964	10 997	11 875	8 130	4 952
Belastingen op inkomen en vermogen	68 231	66 972	63 702	64 271	68 957	76 590
Belastingen op inkomen	61 691	60 357	57 021	57 510	61 683	69 255
Belastingen op vermogen	6 540	6 615	6 681	6 761	7 274	7 335
Sociale premies en uitkeringen	257 970	273 076	287 413	296 061	297 021	294 435
Sociale premies	146 019	156 343	167 331	172 008	171 892	166 187
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	111 951	116 733	120 082	124 053	125 129	128 248
Overige inkomensoverdrachten	162 694	164 379	164 407	165 232	170 781	175 362
Premies schadeverzekering (netto)	13 804	15 215	14 844	15 634	15 759	15 877
Uitkeringen schadeverzekeringen	14 713	16 660	15 211	16 516	15 698	15 866
Inkomensoverdrachten binnen de overheid	103 534	100 991	103 200	99 784	103 517	110 295
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	2 882	2 851	2 903	2 750	2 652	2 711
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	23 903	24 730	24 076	25 804	27 023	24 596
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni	3 858	3 932	4 173	4 744	6 132	6 017
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering	18 603	20 569	24 098	25 872	24 794	19 067
Consumptieve bestedingen	449 742	456 097	459 631	463 903	468 668	473 221
Individuele consumptieve bestedingen	393 364	400 598	404 179	407 163	411 616	416 029
Sociale overdrachten in natura	116 170	117 142	119 914	119 077	120 589	119 885
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten	51 267	50 929	51 847	50 793	51 937	48 923
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten	64 903	66 213	68 067	68 284	68 652	70 962
Overige individuele consumptie huishoudens	277 194	283 456	284 265	288 086	291 027	296 144
Collectieve consumptieve bestedingen	56 378	55 499	55 452	56 740	57 052	57 192
Kapitaaloverdrachten	28 076	18 583	16 966	19 461	18 497	17 860
Vermogensheffingen	1 703	1 526	1 373	1 740	1 534	1 623
Investeringsbijdragen	8 352	8 184	7 156	7 071	6 694	6 813
Overige kapitaaloverdrachten	18 021	8 873	8 437	10 650	10 269	9 424
Investeringen	128 957	131 928	123 587	119 027	122 455	130 383
Investeringen in vaste activa (bruto)	124 649	130 402	121 928	117 107	119 530	131 431
Verbruik van vaste activa	106 982	107 068	107 897	109 362	110 194	111 851
Investeringen in vaste activa (netto)	17 667	23 334	14 031	7 745	9 336	19 580
Veranderingen in voorraden	3 867	1 174	1 287	1 487	2 633	- 1 321
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	441	352	372	433	292	273
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 703	1 328	5 877	1 092	162	33 464
Totaal bestedingen	2 458 625	2 555 356	2 549 051	2 573 622	2 632 038	2 630 366
Kerngegevens						
Bruto binnenlands product (% volumemutaties)	1,4	1,7	- 1,1	- 0,2	1,4	2,0
Bruto binnenlands product per inwoner (euro)	38 008	38 515	38 506	38 844	39 313	39 936
Bruto nationaal inkomen per inwoner (euro)	38 315	39 219	39 299	39 387	39 211	39 791
Bruto beschikbaar nationaal inkomen per inwoner (euro)	37 758	38 653	38 745	38 686	38 431	39 039
Saldo kredieten aan private sector (% bbp)	2,8	3,6	2,1	2,1	- 1,7	- 1,6
Krediet aan private sector, ultimo stand (% bbp)	229,5	228,1	229,1	226,9	229,6	228,8
Arbeidsvolume werkzame personen (1000 arbeidsjaren) ¹⁾	7 056	7 099	7 055	6 972	6 953	7 021
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	5 955	5 959	5 901	5 807	5 774	5 821
Gemiddelde bevolking (x 1000)	16 615	16 693	16 755	16 804	16 865	16 940

S 2.2 Transacties van de sector niet-financiële vennootschappen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Output	827 479	881 627	894 484	891 773	903 834	916 832
Marktoutput	818 038	872 194	884 710	881 919	893 538	906 960
Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)						
Overige marktoutput	818 038	872 194	884 710	881 919	893 538	906 960
Output voor eigen finaal gebruik	9 441	9 433	9 774	9 854	10 296	9 872
Investerings in eigen beheer	9 441	9 433	9 774	9 854	10 296	9 872
Output voor eigen consumptie						
Niet-marktoutput						
Betalingen voor niet-marktoutput						
Overige niet marktoutput						
Beloning van werknemers						
Lonen						
Sociale premies t.i.v. werkgevers						
Belastingen op productie en invoer						
Productgebonden belastingen						
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)						
Belastingen op invoer (exclusief btw)						
Overige productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie						
Verschil toegerekende en afgedragen btw	443	1 125	1 373	1 163	947	999
Subsidies						
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies						
Inkomen uit vermogen	54 361	66 610	60 336	56 740	44 914	45 611
Rente	14 889	15 662	13 367	13 986	11 244	9 485
Correctie voor IGDFI	949	916	- 224	242	137	- 403
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	13 940	14 746	13 591	13 744	11 107	9 888
Winstuitkeringen	38 108	48 055	39 840	41 045	29 967	28 063
Dividenden	38 097	47 869	39 669	40 862	29 591	27 653
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	11	186	171	183	376	410
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	1 086	2 658	6 961	1 564	3 483	7 769
Overig inkomen uit investeringen	260	218	153	131	206	279
Inkomen toegerekend aan polishouders	99	119	125	95	109	94
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	161	99	28	36	97	185
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	18	17	15	14	14	15
Belastingen op inkomen en vermogen						
Belastingen op inkomen						
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	6 699	7 003	7 008	6 730	6 446	7 043
Sociale premies	6 699	7 003	7 008	6 730	6 446	7 043
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)						
Overige inkomensoverdrachten	5 068	6 428	6 195	5 729	5 633	5 937
Premies schadeverzekering (netto)						
Uitkeringen schadeverzekering	3 094	3 721	3 365	3 356	3 297	3 370
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	1 974	2 707	2 830	2 373	2 336	2 567
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Kapitaaloverdrachten	1 327	1 116	1 276	1 006	1 255	965
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen	714	977	1 100	551	608	481
Overige kapitaaloverdrachten	613	139	176	455	647	484
Totaal middelen	895 377	963 909	970 672	963 141	963 029	977 387
Saldi						
Bbp/Bruto toegevoegde waarde	368 735	378 713	381 757	384 705	391 387	403 730
Nbp/Netto toegevoegde waarde	313 101	322 611	324 420	326 387	332 245	343 003
Bruto exploitatieoverschot	155 108	158 051	156 590	157 818	160 681	168 342
Netto exploitatieoverschot	99 474	101 949	99 253	99 500	101 539	107 615
Saldo primaire inkomens (bruto)	129 792	137 649	143 005	130 737	121 304	134 416
Saldo primaire inkomens (netto)	74 158	81 547	85 668	72 419	62 162	73 689
Bruto beschikbaar inkomen	118 042	126 461	132 148	118 637	107 606	120 050
Netto beschikbaar inkomen	62 408	70 359	74 811	60 319	48 464	59 323
Bruto besparingen	118 042	126 461	132 148	118 637	107 606	120 050
Netto besparingen	62 408	70 359	74 811	60 319	48 464	59 323
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	63 690	71 419	76 042	61 237	49 593	60 164
Vorderingensaldo	54 399	56 206	57 377	49 749	40 376	50 812
Totaal financiële transacties van vorderingen	111 573	58 205	37 239	78 014	6 547	86 968
Totaal financiële transacties van schulden	61 692	2 791	- 19 192	31 137	- 31 817	39 955
Saldo van financiële transacties	49 881	55 414	56 431	46 877	38 364	47 013
Statistisch verschil	- 4 518	- 792	- 946	- 2 872	- 2 012	- 3 799

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Intermediair verbruik	458 744	502 914	512 727	507 068	512 447	513 102
Beloning van werknemers	215 869	222 905	227 269	228 277	231 095	236 342
Lonen	173 271	178 406	180 216	181 285	182 607	189 128
Sociale premies t.l.v. werkgevers	42 598	44 499	47 053	46 992	48 488	47 214
Belastingen op productie en invoer	4 211	4 339	4 164	4 432	5 078	4 635
Productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie	4 211	4 339	4 164	4 432	5 078	4 635
Subsidies	6 010	5 457	4 893	4 659	4 520	4 590
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies	6 010	5 457	4 893	4 659	4 520	4 590
Inkomen uit vermogen	79 677	87 012	73 921	83 821	84 291	79 537
Rente	14 034	14 991	13 794	11 714	11 975	12 095
Correctie voor IGDFI	- 7 409	- 7 699	- 9 653	- 9 092	- 9 275	- 9 455
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	21 443	22 690	23 447	20 806	21 250	21 550
Winstuitkeringen	51 821	54 762	41 897	54 322	54 703	47 570
Dividenden	49 410	52 261	39 128	51 527	51 866	44 649
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	2 411	2 501	2 769	2 795	2 837	2 921
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	6 316	8 540	7 502	6 083	9 664	15 104
Overig inkomen uit investeringen						
Inkomen toegerekend aan polishouders						
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders						
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	7 506	8 719	10 728	11 702	7 949	4 768
Belastingen op inkomen en vermogen	10 404	10 015	9 561	10 032	11 674	12 843
Belastingen op inkomen	10 404	10 015	9 561	10 032	11 674	12 843
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	6 699	7 003	7 008	6 730	6 446	7 043
Sociale premies						
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	6 699	7 003	7 008	6 730	6 446	7 043
Overige inkomensoverdrachten	6 414	7 601	7 491	7 797	7 657	7 460
Premies schadeverzekering (netto)	3 084	3 533	3 347	3 416	3 383	3 398
Uitkeringen schadeverzekeringen						
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	3 330	4 068	4 144	4 381	4 274	4 062
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Consumptieve bestedingen						
Individuele consumptieve bestedingen						
Sociale overdrachten in natura						
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten						
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten						
Overige individuele consumptie huishoudens						
Collectieve consumptieve bestedingen						
Kapitaaloverdrachten	45	56	45	88	126	124
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen						
Overige kapitaaloverdrachten	45	56	45	88	126	124
Investeringen	64 819	69 760	66 466	65 611	66 906	68 774
Investeringen in vaste activa (bruto)	61 169	68 374	65 036	63 649	64 172	69 844
Verbruik van vaste activa	55 634	56 102	57 337	58 318	59 142	60 727
Investeringen in vaste activa (netto)	5 535	12 272	7 699	5 331	5 030	9 117
Veranderingen in voorraden	3 335	1 158	1 191	1 681	2 479	- 1 293
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	315	228	239	281	255	223
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	106	1 555	9 536	4 195	1 453	1 305
Totaal bestedingen	840 978	907 703	913 295	913 392	922 653	926 575
Kerngegevens						
Bruto toegevoegde waarde (% volumemutaties)	- 5,0	1,9	2,5	- 0,4	0,5	2,4
Brutowinst vóór belasting (mln euro)	187 929	200 951	192 404	191 142	185 671	197 090
Winst van buitenlandse dochters (mln euro)	32 447	42 997	41 926	35 933	28 505	30 245
Winstquote (% toegevoegde waarde)	42,1	41,7	41,0	41,0	41,1	41,7
Investeringsquote (% toegevoegde waarde)	16,6	18,1	17,0	16,5	16,4	17,3
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	4 262	4 295	4 273	4 200	4 219	4 304

S 2.3 Transacties van de sector financiële instellingen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Output	76 507	76 210	77 657	76 608	77 107	74 155
Marktooutput	75 860	75 496	76 931	75 873	76 323	73 371
Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	33 694	32 136	34 923	35 346	34 359	33 490
Overige marktooutput	42 166	43 360	42 008	40 527	41 964	39 881
Output voor eigen finaal gebruik	647	714	726	735	784	784
Investerings in eigen beheer	647	714	726	735	784	784
Output voor eigen consumptie						
Niet-marktooutput						
Betalingen voor niet-marktooutput						
Overige niet marktooutput						
Beloning van werknemers						
Lonen						
Sociale premies t.i.v. werkgevers						
Belastingen op productie en invoer						
Productgebonden belastingen						
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)						
Belastingen op invoer (exclusief btw)						
Overige productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie						
Verschil toegerekende en afgedragen btw						
Subsidies						
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies						
Inkomen uit vermogen	252 493	268 323	237 104	252 345	288 539	235 706
Rente	98 798	109 350	96 383	93 974	91 665	91 611
Correctie voor IGDFI	- 32 777	- 31 035	- 38 916	- 37 194	- 36 179	- 36 725
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	131 575	140 385	135 299	131 168	127 844	128 336
Winstuitkeringen	138 896	163 475	128 717	156 546	189 775	149 820
Dividenden	138 790	163 334	128 482	156 413	189 773	149 189
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	106	141	235	133	2	631
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	1 225	- 19 925	- 4 787	- 15 723	- 12 304	- 24 971
Overig inkomen uit investeringen	13 574	15 423	16 791	17 548	19 403	19 246
Inkomen toegerekend aan polishouders	324	313	616	606	606	663
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	13 250	15 110	16 175	16 942	18 797	18 583
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	0	0	0	0	0	0
Belastingen op inkomen en vermogen						
Belastingen op inkomen						
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	54 106	58 338	63 335	65 808	65 500	61 433
Sociale premies	54 106	58 338	63 335	65 808	65 500	61 433
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)						
Overige inkomensoverdrachten	16 808	18 336	17 940	19 719	19 019	19 298
Premies schadeverzekering (netto)	14 680	15 640	15 403	16 090	16 189	16 380
Uitkeringen schadeverzekeringen	1 857	2 431	2 273	3 327	2 485	2 618
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	271	265	264	302	345	300
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Kapitaaloverdrachten	1 105	65	89	1 334	63	67
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen	0	0	0	0	0	0
Overige kapitaaloverdrachten	1 105	65	89	1 334	63	67
Totaal middelen	401 019	421 272	396 125	415 814	450 228	390 659
Saldi						
Bbp/Bruto toegevoegde waarde	47 714	45 913	49 483	48 741	48 056	44 460
Nbp/Netto toegevoegde waarde	43 379	41 591	45 436	44 656	44 000	40 378
Bruto exploitatieoverschot	28 511	26 359	29 447	27 501	25 830	23 770
Netto exploitatieoverschot	24 176	22 037	25 400	23 416	21 774	19 688
Saldo primaire inkomens (bruto)	24 000	24 422	11 862	16 352	21 293	16 541
Saldo primaire inkomens (netto)	19 665	20 100	7 815	12 267	17 237	12 459
Bruto beschikbaar inkomen	38 774	40 782	32 958	38 371	42 769	31 972
Netto beschikbaar inkomen	34 439	36 460	28 911	34 286	38 713	27 890
Bruto besparingen	20 171	20 213	8 860	12 499	17 975	12 905
Netto besparingen	15 836	15 891	4 813	8 414	13 919	8 823
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	16 908	15 880	4 879	9 726	13 962	8 873
Vorderingensaldo	17 133	15 798	8 722	9 196	16 245	- 24 387
Totaal financiële transacties van vorderingen	149 103	574 310	240 264	- 17 365	185 845	33 143
Totaal financiële transacties van schulden	131 970	558 512	231 542	- 26 561	169 600	57 530
Saldo van financiële transacties	17 133	15 798	8 722	9 196	16 245	- 24 387
Statistisch verschil	0	0	0	0	0	0

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Intermediair verbruik	28 793	30 297	28 174	27 867	29 051	29 695
Beloning van werknemers	18 930	19 248	19 300	20 423	20 397	19 494
Lonen	15 092	15 194	15 193	15 523	14 948	15 237
Sociale premies t.l.v. werkgevers	3 838	4 054	4 107	4 900	5 449	4 257
Belastingen op productie en invoer	341	368	793	858	1 867	1 230
Productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie	341	368	793	858	1 867	1 230
Subsidies	68	62	57	41	38	34
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies	68	62	57	41	38	34
Inkomen uit vermogen	257 004	270 260	254 689	263 494	293 076	242 935
Rente	96 260	100 378	89 568	85 142	82 007	72 785
Correctie voor IGDFI	- 563	- 274	- 5 196	- 2 694	- 2 598	- 3 798
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	96 823	100 652	94 764	87 836	84 605	76 583
Winstuitkeringen	92 549	89 235	109 831	97 372	140 939	97 349
Dividenden	92 549	89 235	109 831	97 372	140 939	97 349
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	0	0	0	0	0	0
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	28 353	36 708	7 872	32 289	19 000	19 672
Overig inkomen uit investeringen	39 842	43 939	47 418	48 691	51 130	53 129
Inkomen toegerekend aan polishouders	5 894	6 302	6 027	5 949	5 207	4 948
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	21 893	25 154	28 085	28 148	29 341	30 302
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	12 055	12 483	13 306	14 594	16 582	17 879
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen						
Belastingen op inkomen en vermogen	3 240	3 213	3 151	3 315	3 590	4 044
Belastingen op inkomen	3 240	3 213	3 151	3 315	3 590	4 044
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	35 503	37 769	39 237	39 936	40 706	42 366
Sociale premies						
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	35 503	37 769	39 237	39 936	40 706	42 366
Overige inkomensoverdrachten	17 397	19 332	17 791	20 257	18 747	18 890
Premies schadeverzekering (netto)	1 867	2 091	2 175	2 587	2 695	2 825
Uitkeringen schadeverzekeringen	14 661	16 584	15 096	16 403	15 595	15 755
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	869	657	520	1 267	457	310
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering	18 603	20 569	24 098	25 872	24 794	19 067
Consumptieve bestedingen						
Individuele consumptieve bestedingen						
Sociale overdrachten in natura						
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten						
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten						
Overige individuele consumptie huishoudens						
Collectieve consumptieve bestedingen						
Kapitaaloverdrachten	33	76	23	22	20	17
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen						
Overige kapitaaloverdrachten	33	76	23	22	20	17
Investeringen	3 936	3 663	3 152	3 107	2 274	3 540
Investeringen in vaste activa (bruto)	3 933	3 663	3 152	3 107	2 274	3 540
Verbruik van vaste activa	4 335	4 322	4 047	4 085	4 056	4 082
Investeringen in vaste activa (netto)	- 402	- 659	- 895	- 978	- 1 782	- 542
Veranderingen in voorraden	0	0	0	0	0	0
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	3	0	0	0	0	0
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	174	741	- 2 948	1 508	- 501	33 802
Totaal bestedingen	383 886	405 474	387 403	406 618	433 983	415 046
Kerngegevens						
Bruto toegevoegde waarde (% volumemutaties)	-0,1	2,8	-1,2	-4,0	-2,3	-2,9
Brutowinst vóór belasting (mln euro)	26 889	28 189	22 892	26 179	26 408	27 865
Winst van buitenlandse dochters (mln euro)	7 133	6 539	5 408	6 423	7 997	8 470
Financieel vermogen (mln euro)	5 419	- 69 133	- 31 693	2 117	5 686	- 36 220
Ontvangen inkomen uit vermogen (% totaal vorderingen)	1,8	1,9	1,5	1,6	1,4	1,4
Betaalde inkomen uit vermogen (% totaal schulden)	1,2	1,2	1,0	1,0	0,8	0,6
Liquiditeit ratio monetaire instellingen (%)	16,6	19,1	17,5	15,1	15,3	18,1
Financiële activa pensioenfondsen (mln euro)	808 934	881 706	1 013 511	1 027 308	1 268 832	1 274 281
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	233	229	227	222	214	208

S 2.4 Transacties van de sector overheid (geconsolideerd)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Output	124 880	123 868	124 491	124 460	126 107	123 331
Marktooutput	7 058	6 863	6 930	6 816	6 889	6 887
Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)						
Overige marktooutput	7 058	6 863	6 930	6 816	6 889	6 887
Output voor eigen finaal gebruik	5 205	5 388	5 312	5 456	5 477	5 545
Investerings in eigen beheer	5 205	5 388	5 312	5 456	5 477	5 545
Output voor eigen consumptie						
Niet-marktooutput	112 617	111 617	112 249	112 188	113 741	110 899
Betalingen voor niet-marktooutput	10 288	10 672	10 441	10 214	10 407	10 479
Overige niet marktooutput	102 329	100 945	101 808	101 974	103 334	100 420
Beloning van werknemers						
Lonen						
Sociale premies t.l.v. werkgevers						
Belastingen op productie en invoer	71 361	69 685	68 466	71 430	75 181	76 287
Productgebonden belastingen	64 599	62 700	61 248	63 406	64 709	67 270
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	42 654	41 610	41 699	42 424	42 708	44 879
Belastingen op invoer (exclusief btw)	7 843	7 059	6 761	6 912	7 311	8 252
Overige productgebonden belastingen	14 102	14 031	12 788	14 070	14 690	14 139
Niet-productgebonden belastingen op productie	6 762	6 985	7 218	8 024	10 472	9 017
Verschil toegerekende en afgedragen btw						
Subsidies	10 398	9 674	8 929	8 211	8 021	8 039
Productgebonden subsidies	3 434	3 405	3 364	3 139	3 109	3 060
Niet-productgebonden subsidies	6 964	6 269	5 565	5 072	4 912	4 979
Inkomen uit vermogen	16 558	15 868	18 914	20 635	15 280	10 502
Rente	3 929	3 300	3 383	2 684	2 431	2 184
Correctie voor IGDFI	88	79	- 11	21	9	- 26
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	3 841	3 221	3 394	2 663	2 422	2 210
Winstuitkeringen	4 882	3 623	4 550	6 085	4 735	3 378
Dividenden	4 855	3 602	4 507	6 042	4 735	3 378
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	27	21	43	43	0	0
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	0	0	0	0	0	0
Overig inkomen uit investeringen	45	23	14	18	8	8
Inkomen toegerekend aan polishouders	0	0	0	0	0	0
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	45	23	14	18	8	8
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	7 702	8 922	10 967	11 848	8 106	4 932
Belastingen op inkomen en vermogen	70 134	68 629	65 633	65 946	71 052	78 312
Belastingen op inkomen	63 581	61 929	58 869	59 085	63 671	70 849
Belastingen op vermogen	6 553	6 700	6 764	6 861	7 381	7 463
Sociale premies en uitkeringen	86 277	92 026	98 213	100 786	101 931	99 621
Sociale premies	86 277	92 026	98 213	100 786	101 931	99 621
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)						
Overige inkomensoverdrachten	3 148	3 016	2 905	2 992	2 944	2 652
Premies schadeverzekering (netto)	22	42	39	34	27	46
Uitkeringen schadeverzekeringen	192	186	178	181	185	181
Inkomensoverdrachten binnen de overheid	0	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	163	147	159	106	88	135
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	2 771	2 641	2 529	2 671	2 644	2 290
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Kapitaaloverdrachten	2 190	1 955	1 718	2 177	1 971	2 270
Vermogensheffingen	1 717	1 538	1 383	1 731	1 525	1 614
Investeringsbijdragen	240	261	229	251	238	378
Overige kapitaaloverdrachten	233	156	106	195	208	278
Totaal middelen	364 150	365 373	371 411	380 215	386 445	384 936
Saldi						
Bbp/Bruto toegevoegde waarde	80 972	81 064	81 883	82 615	83 201	82 613
Nbp/Netto toegevoegde waarde	60 384	60 041	60 445	60 773	61 084	60 396
Bruto exploitatieoverschot	20 588	21 023	21 438	21 842	22 117	22 217
Netto exploitatieoverschot	0	0	0	0	0	0
Saldo primaire inkomens (bruto)	86 912	85 573	89 253	95 756	95 105	92 468
Saldo primaire inkomens (netto)	66 324	64 550	67 815	73 914	72 988	70 251
Bruto beschikbaar inkomen	165 361	165 916	170 608	176 649	180 726	182 083
Netto beschikbaar inkomen	144 773	144 893	149 170	154 807	158 609	159 866
Bruto besparingen	- 1 871	- 1 242	733	6 391	8 740	10 701
Netto besparingen	- 22 459	- 22 265	- 20 705	- 15 451	- 13 377	- 11 516
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 26 695	- 24 438	- 23 274	- 18 356	- 15 222	- 13 192
Vorderingensaldo	- 31 522	- 27 572	- 25 064	- 15 497	- 15 028	- 12 759
Totaal financiële transacties van vorderingen	- 8 669	- 7 206	16 823	8 665	- 1 542	- 11 155
Totaal financiële transacties van schulden	22 846	21 344	42 246	24 068	13 333	1 512
Saldo van financiële transacties	- 31 515	- 28 550	- 25 423	- 15 403	- 14 875	- 12 667
Statistisch verschil	7	- 978	- 359	94	153	92

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Intermediair verbruik	43 908	42 804	42 608	41 845	42 906	40 718
Beloning van werknemers	60 116	59 718	60 113	60 193	60 423	59 796
Lonen	45 511	44 976	44 794	44 559	44 614	44 885
Sociale premies t.l.v. werkgevers	14 605	14 742	15 319	15 634	15 809	14 911
Belastingen op productie en invoer	634	659	601	667	705	641
Productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie	634	659	601	667	705	641
Subsidies	366	336	269	87	44	41
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies	366	336	269	87	44	41
Inkomen uit vermogen	11 197	11 329	10 636	9 940	9 452	8 499
Rente	11 162	11 295	10 606	9 913	9 428	8 479
Correctie voor IGDFI	- 951	- 1 026	- 1 581	- 1 628	- 1 678	- 1 776
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	12 113	12 321	12 187	11 541	11 106	10 255
Winstuitkeringen						
Dividenden						
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen						
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen						
Overig inkomen uit investeringen	0	0	0	0	0	0
Inkomen toegerekend aan polishouders	0	0	0	0	0	0
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders						
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	35	34	30	27	24	20
Belastingen op inkomen en vermogen	0	0	0	0	54	56
Belastingen op inkomen	0	0	0	0	54	56
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	69 192	71 365	73 419	77 003	77 552	78 353
Sociale premies						
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	69 192	71 365	73 419	77 003	77 552	78 353
Overige inkomensoverdrachten	11 918	11 963	11 977	11 828	12 700	12 561
Premies schadeverzekering (netto)	192	186	178	181	185	181
Uitkeringen schadeverzekeringen	52	76	115	113	103	111
Inkomensoverdrachten binnen de overheid	0	0	0	0	0	0
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	2 882	2 851	2 903	2 750	2 652	2 711
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	4 934	4 918	4 608	4 040	3 628	3 541
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni	3 858	3 932	4 173	4 744	6 132	6 017
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Consumptieve bestedingen	167 232	167 158	169 875	170 258	171 986	171 382
Individuele consumptieve bestedingen	110 854	111 659	114 423	113 518	114 934	114 190
Sociale overdrachten in natura	110 854	111 659	114 423	113 518	114 934	114 190
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten	45 951	45 446	46 356	45 234	46 282	43 228
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten	64 903	66 213	68 067	68 284	68 652	70 962
Overige individuele consumptie huishoudens						
Collectieve consumptieve bestedingen	56 378	55 499	55 452	56 740	57 052	57 192
Kapitaaloverdrachten	6 426	4 128	4 287	5 082	3 816	3 946
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen	1 162	1 349	1 441	831	858	708
Overige kapitaaloverdrachten	5 264	2 779	2 846	4 251	2 958	3 238
Investerings	26 357	25 732	24 178	23 786	23 323	23 935
Investerings in vaste activa (bruto)	26 207	25 714	24 158	23 757	23 298	23 910
Verbruik van vaste activa	20 588	21 023	21 438	21 842	22 117	22 217
Investerings in vaste activa (netto)	5 619	4 691	2 720	1 915	1 181	1 693
Veranderingen in voorraden	135	0	0	0	0	0
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	15	18	20	29	25	25
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 942	- 1 575	- 950	- 4 803	- 1 400	- 2 151
Totaal bestedingen	395 672	392 945	396 475	395 712	401 473	397 695
Kerngegevens						
Bruto toegevoegde waarde (% volumemutaties)	1,5	2,3	- 0,0	- 0,3	0,4	0,1
Totaal inkomsten (% bbp)	43,2	42,7	43,2	43,9	43,9	43,2
Belasting- en premieontvangsten (% bbp)	35,8	35,5	35,7	36,2	37,2	37,3
Totaal uitgaven (% bbp)	48,2	47,0	47,1	46,3	46,2	45,1
Overheidsschuld (EMU) (% bbp)	59,3	61,6	66,4	67,7	67,9	65,1
Overheidssaldo (EMU) (% bbp)	- 5,0	- 4,3	- 3,9	- 2,4	- 2,3	- 1,9
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	1078	1050	1029	1013	1006	974

S 2.5 Transacties van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Output	150 058	156 709	159 162	160 951	160 250	164 778
Marktooutput	113 746	119 164	120 303	120 520	117 783	120 839
Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)						
Overige marktoutput	113 746	119 164	120 303	120 520	117 783	120 839
Output voor eigen finaal gebruik	30 733	31 791	33 097	34 596	36 529	37 969
Investerings in eigen beheer	1 159	1 200	1 225	1 199	1 250	1 241
Output voor eigen consumptie	29 574	30 591	31 872	33 397	35 279	36 728
Niet-marktooutput	5 579	5 754	5 762	5 835	5 938	5 970
Betalingen voor niet-marktooutput	263	271	271	276	283	275
Overige niet marktoutput	5 316	5 483	5 491	5 559	5 655	5 695
Beloning van werknemers	306 038	313 295	318 029	319 999	323 285	326 790
Lonen	242 464	247 373	248 766	249 895	249 700	256 808
Sociale premies t.l.v. werkgevers	63 574	65 922	69 263	70 104	73 585	69 982
Belastingen op productie en invoer						
Productgebonden belastingen						
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)						
Belastingen op invoer (exclusief btw)						
Overige productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie						
Vershil toegerekende en afgedragen btw	296	760	47	775	631	665
Subsidies						
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies						
Inkomen uit vermogen	47 930	50 390	50 415	49 352	49 607	49 170
Rente	6 976	7 921	4 699	4 309	3 941	3 093
Correctie voor IGDFI	- 863	- 425	- 3 814	- 2 439	- 2 052	- 2 615
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	7 839	8 346	8 513	6 748	5 993	5 708
Winstuitkeringen	13 205	11 319	11 989	11 159	11 201	11 221
Dividenden	12 040	10 081	10 573	9 722	9 765	9 864
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	1 165	1 238	1 416	1 437	1 436	1 357
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	0	0	0	0	0	0
Overig inkomen uit investeringen	27 732	31 133	33 712	33 871	34 455	34 851
Inkomen toegerekend aan polishouders	5 327	5 477	5 227	5 206	4 509	4 220
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	21 470	24 708	27 606	27 661	28 803	29 746
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	935	948	879	1 004	1 143	885
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	17	17	15	13	10	5
Belastingen op inkomen en vermogen						
Belastingen op inkomen						
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	110 285	115 101	118 106	122 052	123 328	126 100
Sociale premies	557	596	418	384	425	486
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	109 728	114 505	117 688	121 668	122 903	125 614
Overige inkomensoverdrachten	23 580	25 109	23 712	24 238	24 233	22 950
Premies schadeverzekering (netto)	0	0	0	0	0	0
Uitkeringen schadeverzekeringen	8 620	9 839	8 890	9 137	9 155	9 151
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	14 960	15 270	14 822	15 101	15 078	13 799
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering	18 262	20 238	23 753	25 439	24 313	18 695
Kapitaaloverdrachten	7 177	7 316	7 717	7 461	7 400	7 174
Vermogensheffingen						
Investeringsbijdragen	355	324	298	245	225	201
Overige kapitaaloverdrachten	6 822	6 992	7 419	7 216	7 175	6 973
Totaal middelen	663 626	688 918	700 941	710 267	713 047	716 322
Saldi						
Bbp/Bruto toegevoegde waarde	70 336	73 900	70 709	72 474	74 770	77 057
Nbp/Netto toegevoegde waarde	43 911	48 279	45 634	47 357	49 891	52 232
Bruto exploitatieoverschot	54 798	58 265	54 246	56 806	57 730	60 283
Netto exploitatieoverschot	28 373	32 644	29 171	31 689	32 851	35 458
Saldo primaire inkomens (bruto)	395 922	407 043	414 330	419 034	423 585	430 654
Saldo primaire inkomens (netto)	369 497	381 422	389 255	393 917	398 706	405 829
Bruto beschikbaar inkomen	305 193	312 078	313 461	316 442	317 030	327 228
Netto beschikbaar inkomen	278 768	286 457	288 386	291 325	292 151	302 403
Bruto besparingen	40 945	43 377	47 458	48 236	44 661	44 084
Netto besparingen	14 520	17 756	22 383	23 119	19 782	19 259
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 512	18 328	23 387	23 232	20 023	19 648
Vorderingensaldo	7 133	10 569	18 432	21 634	14 340	9 831
Totaal financiële transacties van vorderingen	29 407	20 326	24 096	15 361	28 011	23 846
Totaal financiële transacties van schulden	23 235	6 191	5 320	- 9 618	9 052	11 050
Saldo van financiële transacties	6 172	14 135	18 776	24 979	18 959	12 796
Statistisch verschil	- 961	3 566	344	3 345	4 619	2 965

¹⁾ Gegevens van de jaren 2014 en 2015 zijn voorlopig.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Intermediair verbruik	79 722	82 809	88 453	88 477	85 480	87 721
Beloning van werknemers	15 556	16 169	16 143	15 702	16 048	16 166
Lonen	12 668	13 139	12 990	12 667	11 711	11 970
Sociale premies t.l.v. werkgevers	2 888	3 030	3 153	3 035	4 337	4 196
Belastingen op productie en invoer	1 576	1 619	1 660	2 067	2 822	2 511
Productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie	1 576	1 619	1 660	2 067	2 822	2 511
Subsidies	1 298	1 393	1 293	1 326	1 199	1 238
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies	1 298	1 393	1 293	1 326	1 199	1 238
Inkomen uit vermogen	12 844	14 907	8 360	7 123	7 037	5 589
Rente	12 648	14 704	8 121	6 977	6 880	5 425
Correctie voor IGDFI	- 22 397	- 20 907	- 26 438	- 25 941	- 24 961	- 25 793
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	35 045	35 611	34 559	32 918	31 841	31 218
Winstuitkeringen						
Dividenden						
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen						
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen						
Overig inkomen uit investeringen						
Inkomen toegerekend aan polishouders						
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden						
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders						
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen	196	203	239	146	157	164
Belastingen op inkomen en vermogen	54 587	53 744	50 990	50 924	53 639	59 647
Belastingen op inkomen	48 047	47 129	44 309	44 163	46 365	52 312
Belastingen op vermogen	6 540	6 615	6 681	6 761	7 274	7 335
Sociale premies en uitkeringen	146 576	156 939	167 749	172 392	172 317	166 673
Sociale premies	146 019	156 343	167 331	172 008	171 892	166 187
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	557	596	418	384	425	486
Overige inkomensoverdrachten	23 431	24 492	23 948	25 566	28 160	26 156
Premies schadeverzekering (netto)	8 661	9 405	9 144	9 450	9 496	9 473
Uitkeringen schadeverzekeringen						
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking						
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	14 770	15 087	14 804	16 116	18 664	16 683
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering						
Consumptieve bestedingen	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Individuele consumptieve bestedingen	282 510	288 939	289 756	293 645	296 682	301 839
Sociale overdrachten in natura	5 316	5 483	5 491	5 559	5 655	5 695
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten	5 316	5 483	5 491	5 559	5 655	5 695
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten						
Overige individuele consumptie huishoudens	277 194	283 456	284 265	288 086	291 027	296 144
Collectieve consumptieve bestedingen						
Kapitaaloverdrachten	7 185	6 744	6 713	7 348	7 159	6 785
Vermogensheffingen	1 703	1 526	1 373	1 740	1 534	1 623
Investeringsbijdragen						
Overige kapitaaloverdrachten	5 482	5 218	5 340	5 608	5 625	5 162
Investeringen	33 845	32 773	29 791	26 523	29 952	34 134
Investeringen in vaste activa (bruto)	33 340	32 651	29 582	26 594	29 786	34 137
Verbruik van vaste activa	26 425	25 621	25 075	25 117	24 879	24 825
Investeringen in vaste activa (netto)	6 915	7 030	4 507	1 477	4 907	9 312
Veranderingen in voorraden	397	16	96	- 194	154	- 28
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	108	106	113	123	12	25
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 41	607	239	192	610	508
Totaal bestedingen	656 493	678 349	682 509	688 633	698 707	706 491
Kerngegevens						
Bruto toegevoegde waarde (% volumemutaties)	- 2,1	- 0,4	4,1	- 1,2	- 0,5	1,3
Netto reëel beschikbaar inkomen (% volumemutaties)	- 0,7	0,6	- 0,8	- 1,3	- 0,5	3,5
Vrije / individuele besparingen (mln euro)	22 683	23 139	23 705	22 797	20 348	25 389
Spaarquote (% beschikbaar inkomen)	12,7	13,1	14,1	14,1	13,1	12,7
Investeringsquote (% beschikbaar inkomen)	10,3	9,8	8,8	7,8	8,7	9,9
Spaartegoeden en overige deposito's (mln euro)	305 781	319 762	338 448	341 323	346 509	352 286
Verzekerings- en pensioenregelingen (mln euro)	992 873	1 125 530	1 214 757	1 179 460	1 405 371	1 469 953
Voorzieningen pensioenverzekeringen (mln euro)	823 516	957 254	1 046 729	1 018 753	1 240 420	1 316 864
Woninghypotheken (mln euro)	655 737	667 331	671 166	654 023	651 607	656 015
Saldo opgenomen en afgeloste hypotheken (mln euro)	17 763	12 102	4 084	- 16 677	- 4 825	4 633
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	382	385	372	372	336	336
Arbeidsvolume zelfstandigen (1000 arbeidsjaren) ¹⁾	1 101	1 140	1 154	1 165	1 179	1 200
Gemiddelde aantal huishoudens (x1000)	7 415	7 478	7 541	7 580	7 628	7 705

S 2.6 Transacties van het buitenland met Nederland

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Middelen						
Invoer van goederen en diensten	401 585	442 443	466 677	465 502	475 486	484 964
Invoer van goederen	300 067	333 823	354 312	352 043	353 590	351 271
Invoer van diensten	101 518	108 620	112 365	113 459	121 896	133 693
Invoer van diensten exclusief IGDFI	99 983	107 005	110 914	112 010	120 318	132 053
Invoer van IGDFI	1 535	1 615	1 451	1 449	1 578	1 640
Beloning van werknemers	5 532	5 829	5 872	5 611	5 625	6 023
Lonen	4 971	5 223	5 300	4 964	4 957	5 242
Sociale premies t.l.v. werkgevers	561	606	572	647	668	781
Belastingen op productie en invoer	1 968	2 186	2 047	2 009	2 416	2 797
Productgebonden belastingen	1 968	2 186	2 047	2 009	2 416	2 797
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	0	0	0	0	0	0
Belastingen op invoer (exclusief btw)	1 941	2 146	2 030	2 008	2 286	2 662
Overige productgebonden belastingen	27	40	17	1	130	135
Niet-productgebonden belastingen op productie	0	0	0	0	0	0
Verschil toegerekende en afgedragen btw						
Subsidies	895	1 006	966	1 042	889	924
Productgebonden subsidies	117	27	19	1	0	0
Niet-productgebonden subsidies	778	979	947	1 041	889	924
Inkomen uit vermogen	212 106	227 356	211 297	217 034	252 404	207 154
Rente	75 074	79 165	75 308	70 909	73 325	67 629
Correctie voor IGDFI	-1 622	-1 842	-1 913	-1 649	-1 885	-2 017
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	76 696	81 007	77 221	72 558	75 210	69 646
Winstuitkeringen	101 431	101 772	119 585	106 788	149 289	103 513
Dividenden	100 134	100 443	118 169	105 382	147 797	101 949
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	1 297	1 329	1 416	1 406	1 492	1 564
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	34 669	45 248	15 374	38 372	28 664	34 776
Overig inkomen uit investeringen	932	1 171	1 030	965	1 126	1 236
Inkomen toegerekend aan polishouders	229	474	215	171	101	100
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	423	446	479	487	538	556
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	280	251	336	307	487	580
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen						
Belastingen op inkomen en vermogen	1 725	1 975	1 937	2 055	2 409	2 653
Belastingen op inkomen	1 725	1 975	1 937	2 055	2 409	2 653
Belastingen op vermogen						
Sociale premies en uitkeringen	2 755	2 760	2 926	2 919	2 763	3 188
Sociale premies	284	284	284	284	284	284
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	2 471	2 476	2 642	2 635	2 479	2 904
Overige inkomensoverdrachten	14 839	14 932	15 148	17 140	19 613	18 701
Premies schadeverzekering (netto)	586	497	508	565	630	578
Uitkeringen schadeverzekeringen	1 466	960	986	1 157	1 094	1 074
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	2 882	2 851	2 903	2 750	2 652	2 711
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	6 047	6 692	6 578	7 924	9 105	8 321
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni	3 858	3 932	4 173	4 744	6 132	6 017
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioerverzekering	341	331	345	433	481	372
Kapitaaloverdrachten	2 786	1 335	1 048	1 308	1 155	1 325
Vermogensheffingen	61	54	49	139	140	141
Investeringsbijdragen	93	48	43	35	25	26
Overige kapitaaloverdrachten	2 632	1 233	956	1 134	990	1 158
Totaal middelen	642 742	698 141	706 331	712 969	761 463	726 253
Saldi						
Saldo goederen- en dienstentransacties van het buitenland	-52 813	-54 904	-61 946	-69 818	-71 885	-72 927
Saldo lopende transacties buitenland	-48 330	-56 881	-65 612	-66 736	-56 527	-57 357
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	-46 440	-56 329	-65 344	-66 174	-56 095	-56 961
Vorderingensaldo	-47 143	-55 001	-59 467	-65 082	-55 933	-23 497
Totaal financiële transacties van vorderingen	149 911	331 887	178 786	178 332	119 426	86 251
Totaal financiële transacties van schulden	191 582	388 684	237 292	243 981	178 119	109 006
Saldo van financiële transacties	-41 671	-56 797	-58 506	-65 649	-58 693	-22 755
Statistisch verschil	5 472	-1 796	961	-567	-2 760	742

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Bestedingen						
Uitvoer van goederen en diensten	454 398	497 347	528 623	535 320	547 371	557 891
Uitvoer van goederen	360 296	398 744	425 408	427 390	429 655	427 415
Uitvoer van diensten	94 102	98 603	103 215	107 930	117 716	130 476
Uitvoer van diensten exclusief IGDFI	91 284	96 429	101 667	106 466	116 565	129 889
Uitvoer van IGDFI	2 818	2 174	1 548	1 464	1 151	587
Beloning van werknemers	1 099	1 084	1 076	1 015	947	1 015
Lonen	893	881	873	825	777	830
Sociale premies t.l.v. werkgevers	206	203	203	190	170	185
Belastingen op productie en invoer						
Productgebonden belastingen						
Niet-productgebonden belastingen op productie						
Subsidies						
Productgebonden subsidies						
Niet-productgebonden subsidies						
Inkomen uit vermogen	222 726	245 039	230 460	231 728	256 888	211 583
Rente	65 562	74 030	71 051	72 116	72 316	75 218
Correctie voor IGDFI	- 2 905	- 2 401	- 2 010	- 1 664	- 1 458	- 964
Werkelijk betaalde/ontvangen rente	68 467	76 431	73 061	73 780	73 774	76 182
Winstuitkeringen	152 152	184 247	152 953	169 929	189 325	151 076
Dividenden	151 957	183 833	152 441	169 522	188 856	150 035
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	195	414	512	407	469	1 041
Herbelegde winsten op buitenlandse directe investeringen	2 311	- 17 267	2 174	- 14 159	- 8 821	- 17 202
Overig inkomen uit investeringen	2 701	4 029	4 282	3 842	4 068	2 491
Inkomen toegerekend aan polishouders	85	81	156	129	118	129
Inkomen toe te rekenen aan pensioengerechtigden	0	0	0	0	0	0
Inkomen toe te rekenen aan aandeelhouders	2 616	3 948	4 126	3 713	3 950	2 362
Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen						
Belastingen op inkomen en vermogen	3 628	3 632	3 868	3 730	4 504	4 375
Belastingen op inkomen	3 615	3 547	3 785	3 630	4 397	4 247
Belastingen op vermogen	13	85	83	100	107	128
Sociale premies en uitkeringen	2 152	2 152	2 175	2 234	2 947	2 950
Sociale premies	1 904	1 904	1 927	1 984	2 694	2 680
Sociale uitkeringen (exclusief sociale overdrachten in natura)	248	248	248	250	253	270
Overige inkomensoverdrachten	4 283	4 433	4 693	4 370	4 178	4 471
Premies schadeverzekering (netto)	1 484	964	1 106	1 055	1 087	1 127
Uitkeringen schadeverzekeringen	516	477	481	642	518	528
Inkomensoverdrachten binnen de overheid						
Inkomensoverdrachten i.v.m. internationale samenwerking	163	147	159	106	88	135
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	2 120	2 845	2 947	2 567	2 485	2 681
Eigen middelen van de EU op basis van btw en bni						
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering	0	0	0	0	0	0
Consumptieve bestedingen						
Individuele consumptieve bestedingen						
Sociale overdrachten in natura						
Sociale overdrachten in natura niet-marktproducten						
Sociale overdrachten in natura aangekochte marktproducten						
Overige individuele consumptie huishoudens						
Collectieve consumptieve bestedingen						
Kapitaaloverdrachten	896	783	780	746	723	929
Vermogensheffingen	75	66	59	130	131	132
Investeringsbijdragen	240	261	229	251	238	378
Overige kapitaaloverdrachten	581	456	492	365	354	419
Investerings						
Investerings in vaste activa (bruto)						
Verbruik van vaste activa						
Investerings in vaste activa (netto)						
Veranderingen in voorraden						
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden						
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	703	- 1 328	- 5 877	- 1 092	- 162	- 33 464
Totaal bestedingen	689 885	753 142	765 798	778 051	817 396	749 750
Kerngegevens						
Aandeel uitvoeroverschot in bbp (% bbp)	8,4	8,5	9,6	10,7	10,8	10,8
Uitvoeroverschot (mln euro)	52 813	54 904	61 946	69 818	71 885	72 927
Saldo primaire inkomens buitenland (mln euro)	5 114	11 758	13 286	9 131	- 1 721	- 2 452
Saldo inkomensoverdrachten buitenland (mln euro)	- 9 256	- 9 450	- 9 275	- 11 780	- 13 156	- 12 746
Saldo kapitaaloverdrachten buitenland (mln euro)	- 1 890	- 552	- 268	- 562	- 432	- 396

S 3.1 Financiële balansen van de totale economie

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	30 267	- 116	- 7 897	0	22 254	11	2 633
Chartaal geld	20 763	- 273	0	1	20 491	- 2 193	0
Girale deposito's	427 899	- 51 387	- 1 911	2 400	377 001	6 529	6 502
Spaartegoeden	338 329	2 853	- 3	0	341 179	3 921	9
Overige deposito's	722 249	- 117 343	- 4 957	2 876	602 825	- 865	15 831
Kortlopende schuldbewijzen	44 878	- 293	- 775	- 5 489	38 321	14 349	801
Langlopende schuldbewijzen	1 097 353	188	- 32 282	- 1 973	1 063 286	18 186	87 773
Kortlopende leningen	989 646	26 234	- 10 726	- 10 895	994 259	94 748	29 919
Langlopende leningen	2 437 655	- 18 026	- 17 245	14 068	2 416 452	- 42 658	40 109
Aandelen en overige deelnemingen	4 488 145	223 951	- 18 686	- 43 728	4 649 682	50 973	268 135
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	1 275 738	26 324	- 45 556	- 1 523	1 254 983	20 748	199 044
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	94 605	- 3 373	- 20 428	- 5 049	65 755	10 326	67 149
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	457 053	- 4 064	- 980	4 082	456 091	44 786	1 561
Totaal vorderingen	12 424 580	84 675	- 161 446	- 45 230	12 302 579	218 861	719 466
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 638	0	- 229	0	5 409	2	358
Chartaal geld	48 379	2 290	0	0	50 669	3 384	0
Girale deposito's	524 085	- 53 067	- 3 632	252	467 638	41 201	10 962
Spaartegoeden	336 924	2 336	- 41	0	339 219	3 856	185
Overige deposito's	719 893	- 112 808	- 6 296	- 5 162	595 627	- 35 303	16 175
Kortlopende schuldbewijzen	156 767	- 16 079	- 4 360	- 2 129	134 199	- 14 970	4 188
Langlopende schuldbewijzen	1 712 944	- 1 843	- 39 183	- 861	1 671 057	1 494	67 026
Kortlopende leningen	858 467	- 44 801	- 2 312	25 461	836 815	48 354	23 711
Langlopende leningen	2 026 768	42 141	- 7 140	5 022	2 066 791	- 18 910	25 518
Aandelen en overige deelnemingen	4 010 330	194 986	- 1 760	- 82 913	4 120 643	25 905	156 736
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	1 278 232	25 294	- 47 744	- 1 514	1 254 268	20 820	198 636
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	25 410	5 951	- 2 270	- 4 029	25 062	9 024	1 141
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	507 580	- 25 374	- 849	- 5 254	476 103	75 311	1 873
Totaal schulden	12 211 417	19 026	- 115 816	- 71 127	12 043 500	160 168	506 509
Financieel vermogenssaldo	213 163	65 649	- 45 630	25 897	259 079	58 693	212 957

S 3.2 Financiële balansen van de sector niet-financiële vennootschappen

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld	5 388	117	0	0	5 505	- 367	0
Girale deposito's	101 645	7 443	- 468	- 181	108 439	5 214	1 357
Spaartegoeden							
Overige deposito's	75 303	3 857	155	167	79 482	- 14 971	- 45
Kortlopende schuldbewijzen	10 397	840	0	0	11 237	- 486	0
Langlopende schuldbewijzen	11 966	865	96	0	12 927	1 618	52
Kortlopende leningen	129 596	- 3 400	- 694	0	125 502	- 13 517	3 518
Langlopende leningen	188 166	15 592	- 287	0	203 471	- 25 688	8 037
Aandelen en overige deelnemingen	530 841	45 438	4 503	0	580 782	40 758	24 934
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	15 462	567	8 032	0	24 061	914	- 3 981
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	1 089	75	- 281	0	883	- 183	- 835
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	156 904	6 620	72	316	163 912	13 255	563
Totaal vorderingen	1 226 757	78 014	11 128	302	1 316 201	6 547	33 600
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld							
Girale deposito's							
Spaartegoeden							
Overige deposito's							
Kortlopende schuldbewijzen	3 886	851	0	0	4 737	283	0
Langlopende schuldbewijzen	93 465	4 613	- 4 323	0	93 755	- 905	5 181
Kortlopende leningen	259 986	- 14 209	- 2 011	- 807	242 959	- 17 670	5 927
Langlopende leningen	450 502	20 722	- 1 309	- 1 097	468 818	- 20 348	8 836
Aandelen en overige deelnemingen	861 355	23 026	28 546	- 8	912 919	2 482	32 295
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	16	78	- 94	0	0	96	- 96
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	489	16	- 125	0	380	- 2	121
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	128 881	- 3 960	203	343	125 467	4 247	15
Totaal schulden	1 798 580	31 137	20 887	- 1 569	1 849 035	- 31 817	52 279
Financieel vermogenssaldo	- 571 823	46 877	- 9 759	1 871	- 532 834	38 364	- 18 679

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
0	24 898	186	82	0	25 166
1	18 299	- 1 478	0	0	16 821
93 554	483 586	73 768	5 636	- 16 944	546 046
1 241	346 350	5 781	9	0	352 140
26 173	643 964	22 945	17 683	- 13 225	671 367
1 913	55 384	- 7 691	1 070	99	48 862
1 233	1 170 478	42 392	- 9 567	105	1 203 408
45 134	1 164 060	- 30 850	23 672	- 58 573	1 098 309
- 29 714	2 384 189	46 258	34 685	123 744	2 588 876
106 313	5 075 103	- 42 005	187 037	63 350	5 283 485
- 22 000	1 452 775	18 776	45 593	- 2 839	1 514 305
10 641	153 871	15 761	- 46 118	- 8 782	114 732
- 66 880	435 558	- 11 041	1 405	5 150	431 072
167 609	13 408 515	132 802	261 187	92 085	13 894 589
0	5 769	0	389	0	6 158
0	54 053	3 236	0	0	57 289
78 596	598 397	100 358	14 273	0	713 028
1 318	344 578	5 884	221	0	350 683
2 056	578 555	9 129	13 881	0	601 565
- 37	123 380	- 23 038	2 678	361	103 381
5 305	1 744 882	- 31 950	1 847	- 3 436	1 711 343
132 405	1 041 285	- 39 203	18 217	- 87 960	932 339
- 30 296	2 043 103	45 560	29 347	139 742	2 257 752
98 149	4 401 433	35 446	133 832	51 287	4 621 998
- 21 976	1 451 748	19 255	45 319	- 2 839	1 513 483
4 655	39 882	10 464	- 8 848	- 9 186	32 312
- 65 136	488 151	- 25 094	2 959	62	466 078
205 039	12 915 216	110 047	254 115	88 031	13 367 409
- 37 430	493 299	22 755	7 072	4 054	527 180

Vorderingen

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal vorderingen

Schulden

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal schulden

Financieel vermogenssaldo

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
4	5 142	- 564	0	0	4 578
42 814	157 824	- 6 734	1 640	0	152 730
212	64 678	582	253	0	65 513
0	10 751	336	100	0	11 187
0	14 597	375	139	0	15 111
10	115 513	- 3 151	1 155	7 105	120 622
29	185 849	38 041	2 467	33 840	260 197
0	646 474	62 736	6 754	12 494	728 458
- 6 017	14 977	249	10	- 2 738	12 498
0	- 135	573	- 4 506	0	- 4 068
- 121	177 609	- 5 475	9	2 094	174 237
36 931	1 393 279	86 968	8 021	52 795	1 541 063
0	5 020	- 700	- 734	372	3 958
- 21	98 010	20 285	- 6 261	1 691	113 725
42 737	273 953	- 33 901	2 841	600	243 493
- 5 549	451 757	- 10 512	3 626	34 869	479 740
619	948 315	74 045	42 426	17 542	1 082 328
0	0	84	- 84	0	0
32	531	17	- 93	0	455
- 616	129 113	- 9 363	- 14	1 851	121 587
37 202	1 906 699	39 955	41 707	56 925	2 045 286
- 271	- 513 420	47 013	- 33 686	- 4 130	- 504 223

Vorderingen

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal vorderingen

Schulden

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal schulden

Financieel vermogenssaldo

S 3.3 Financiële balansen van de sector financiële instellingen

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	30 267	- 116	- 7 897	0	22 254	11	2 633
Chartaal geld	2 405	152	0	0	2 557	- 308	0
Girale deposito's	256 148	- 56 593	- 1 380	2 400	200 575	- 445	5 042
Spaartegoeden							
Overige deposito's	639 738	- 122 268	- 5 078	2 876	515 268	15 554	15 854
Kortlopende schuldbewijzen	33 582	- 666	- 843	- 5 489	26 584	14 709	786
Langlopende schuldbewijzen	1 047 910	9 387	- 32 449	- 1 980	1 022 868	24 224	87 150
Kortlopende leningen	835 738	21 875	- 10 032	- 10 909	836 672	102 702	26 401
Langlopende leningen	2 177 369	- 35 403	- 16 927	7 367	2 132 406	- 18 473	32 196
Aandelen en overige deelnemingen	3 639 271	179 330	- 31 390	- 43 720	3 743 491	12 738	231 926
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	45 519	1 135	4 808	0	51 462	- 4 004	509
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	80 283	- 4 976	- 15 668	- 5 049	54 590	11 556	53 056
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	197 062	- 9 222	- 1 002	3 544	190 382	27 581	916
Totaal vorderingen	8 985 292	- 17 365	- 117 858	- 50 960	8 799 109	185 845	456 469
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 638	0	- 229	0	5 409	2	358
Chartaal geld	48 379	2 290	0	0	50 669	3 384	0
Girale deposito's	512 796	- 56 548	- 3 632	252	452 868	39 341	10 962
Spaartegoeden	336 924	2 336	- 41	0	339 219	3 856	185
Overige deposito's	716 942	- 115 001	- 6 296	- 5 162	590 483	- 33 477	16 175
Kortlopende schuldbewijzen	120 258	- 11 167	- 3 570	- 2 129	103 392	- 11 513	3 433
Langlopende schuldbewijzen	1 273 002	- 29 583	- 18 509	- 861	1 224 049	- 10 736	33 241
Kortlopende leningen	519 275	- 29 995	- 289	22 048	511 039	61 334	17 768
Langlopende leningen	765 046	35 304	- 5 771	6 179	800 758	3 946	16 070
Aandelen en overige deelnemingen	3 148 975	171 960	- 30 306	- 82 905	3 207 724	23 423	124 441
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	1 278 216	25 216	- 47 650	- 1 514	1 254 268	20 724	198 732
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	24 910	5 945	- 2 157	- 4 029	24 669	9 043	1 003
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	266 624	- 27 318	- 901	- 5 960	232 445	60 273	1 502
Totaal schulden	9 016 985	- 26 561	- 119 351	- 74 081	8 796 992	169 600	423 870
Financieel vermogenssaldo	- 31 693	9 196	1 493	23 121	2 117	16 245	32 599

S 3.4 Financiële balansen van de sector overheid (geconsolideerd)

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld	48	4	0	1	53	- 13	0
Girale deposito's	10 583	- 2 394	- 34	181	8 336	- 1 273	0
Spaartegoeden							
Overige deposito's	4 896	- 1 156	- 34	- 167	3 539	427	22
Kortlopende schuldbewijzen	832	- 447	67	0	452	106	8
Langlopende schuldbewijzen	19 235	- 5 987	- 413	0	12 835	- 4 878	370
Kortlopende leningen	520	1 412	0	0	1 932	- 355	0
Langlopende leningen	57 285	1 640	60	6 701	65 686	680	- 124
Aandelen en overige deelnemingen	93 465	1 280	- 4 854	- 8	89 883	- 1 451	367
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	0	0	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	12 726	1 536	- 4 548	0	9 714	- 1 035	14 940
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	46 055	- 1 221	209	124	45 167	1 827	51
Totaal vorderingen	245 645	- 5 333	- 9 547	6 832	237 597	- 5 965	15 634
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld							
Girale deposito's	410	100	0	0	510	- 200	0
Spaartegoeden							
Overige deposito's	758	- 6	0	0	752	64	0
Kortlopende schuldbewijzen	32 623	- 5 763	- 790	0	26 070	- 3 740	755
Langlopende schuldbewijzen	345 029	22 274	- 16 372	- 7	350 924	13 263	28 584
Kortlopende leningen	27 320	- 5 541	2	4 457	26 238	649	0
Langlopende leningen	68 286	- 1 130	57	410	67 623	- 1 886	101
Aandelen en overige deelnemingen							
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	0	0	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	0	0	0	0	0	0	0
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	27 211	136	130	155	27 632	760	356
Totaal schulden	501 637	10 070	- 16 973	5 015	499 749	8 910	29 796
Financieel vermogenssaldo	- 255 992	- 15 403	7 426	1 817	- 262 152	- 14 875	- 14 162

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
0	24 898	186	82	0	25 166
0	2 249	- 9	0	0	2 240
50 274	255 446	73 743	3 881	- 17 015	316 055
25 853	572 529	24 152	17 371	- 13 225	600 827
1 888	43 967	- 7 901	968	99	37 133
1 246	1 135 488	44 684	- 9 868	105	1 170 409
45 114	1 010 889	- 27 836	22 517	- 65 703	939 867
- 29 742	2 116 387	10 445	32 217	89 457	2 248 506
106 331	4 094 486	- 101 490	165 223	49 674	4 207 893
- 15 540	32 427	- 382	- 90	- 101	31 854
10 593	129 795	21 010	- 41 544	- 8 782	100 479
- 72 249	146 630	- 3 459	1 386	3 041	147 598
123 768	9 565 191	33 143	192 143	37 550	9 828 027
0	5 769	0	389	0	6 158
0	54 053	3 236	0	0	57 289
78 596	581 767	92 614	14 273	0	688 654
1 318	344 578	5 884	221	0	350 683
2 056	575 237	9 459	13 881	0	598 577
- 37	95 275	- 13 186	3 284	- 11	85 362
5 326	1 251 880	- 51 680	12 768	- 5 182	1 207 786
88 903	679 044	- 3 576	15 347	- 89 362	601 453
- 27 080	793 694	45 721	25 339	105 387	970 141
97 530	3 453 118	- 38 599	91 406	33 745	3 539 670
- 21 976	1 451 748	19 171	45 403	- 2 839	1 513 483
4 623	39 338	10 457	- 8 765	- 9 186	31 844
- 60 216	234 004	- 21 971	2 991	- 1 877	213 147
169 043	9 559 505	57 530	216 537	30 675	9 864 247
- 45 275	5 686	- 24 387	- 24 394	6 875	- 36 220
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen					
Langlopende schuldbewijzen					
Kortlopende leningen					
Langlopende leningen					
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen					
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers					
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten					
Totaal vorderingen					
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen					
Langlopende schuldbewijzen					
Kortlopende leningen					
Langlopende leningen					
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen					
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers					
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten					
Totaal schulden					
Financieel vermogenssaldo					

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
- 3	37	5	0	0	42
- 273	6 790	- 24	0	71	6 837
108	4 096	- 1 360	59	0	2 795
25	591	- 155	0	0	436
- 13	8 314	- 822	196	0	7 688
12	1 589	155	0	- 1 075	669
- 9	66 233	- 4 331	0	447	62 349
- 18	88 781	- 4 665	9 162	1 182	94 460
0	0	0	0	0	0
0	23 619	- 5 753	- 36	0	17 830
- 62	46 983	- 2 553	0	15	44 445
- 233	247 033	- 19 503	9 381	640	237 551
0	310	881	0	0	1 191
0	816	86	0	0	902
0	23 085	- 9 152	128	0	14 061
0	392 771	- 215	- 4 673	55	387 938
- 85	26 802	- 426	0	0	26 376
- 18	65 820	- 1 210	83	0	64 693
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
- 188	28 560	3 200	0	88	31 848
- 291	538 164	- 6 836	- 4 462	143	527 009
58	- 291 131	- 12 667	13 843	497	- 289 458
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen					
Langlopende schuldbewijzen					
Kortlopende leningen					
Langlopende leningen					
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen					
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers					
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten					
Totaal vorderingen					
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen					
Langlopende schuldbewijzen					
Kortlopende leningen					
Langlopende leningen					
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen					
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers					
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten					
Totaal schulden					
Financieel vermogenssaldo					

S 3.5 Financiële balansen van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld	12 922	- 546	0	0	12 376	- 1 505	0
Girale deposito's	48 644	- 3 224	- 29	0	45 391	973	103
Spaartegoeden	338 329	2 853	- 3	0	341 179	3 921	9
Overige deposito's	119	25	0	0	144	15	0
Kortlopende schuldbewijzen	67	- 20	1	0	48	20	7
Langlopende schuldbewijzen	16 794	- 4 930	463	0	12 327	- 2 650	181
Kortlopende leningen	95	- 68	0	0	27	247	0
Langlopende leningen	7 858	- 63	0	0	7 795	16	0
Aandelen en overige deelnemingen	224 568	- 2 097	13 055	0	235 526	- 1 072	10 908
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	1 214 757	24 622	- 58 396	- 1 523	1 179 460	23 838	202 516
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	507	- 8	69	0	568	- 12	- 12
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	37 143	- 1 183	2	127	36 089	4 220	31
Totaal vorderingen	1 901 803	15 361	- 44 838	- 1 396	1 870 930	28 011	213 743
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten							
Chartaal geld							
Girale deposito's							
Spaartegoeden							
Overige deposito's							
Kortlopende schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0
Langlopende schuldbewijzen	0	0	0	0	0	0	0
Kortlopende leningen	28 189	- 1 471	- 14	- 251	26 453	- 1 630	16
Langlopende leningen	735 957	- 12 963	- 26	- 470	722 498	- 1 429	511
Aandelen en overige deelnemingen							
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	0	0	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	11	- 10	12	0	13	- 17	17
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	64 975	4 826	- 20	237	70 018	12 128	0
Totaal schulden	829 132	- 9 618	- 48	- 484	818 982	9 052	544
Financieel vermogenssaldo	1 072 671	24 979	- 44 790	- 912	1 051 948	18 959	213 199

S 3.6 Financiële balansen van het buitenland met Nederland

	2013				2014		
	Beginbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen
	mln euro						
Vorderingen							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 638	0	- 229	0	5 409	2	358
Chartaal geld	27 658	2 770	0	- 1	30 427	5 439	0
Girale deposito's	179 430	- 168	- 3 061	8	176 209	34 955	9 219
Spaartegoeden	13 019	- 401	- 38	0	12 580	60	176
Overige deposito's	375 738	- 60 114	- 5 882	- 355	309 387	- 20 094	15 164
Kortlopende schuldbewijzen	139 742	- 14 081	- 4 058	- 2 129	119 474	- 15 380	3 702
Langlopende schuldbewijzen	1 305 388	9 861	- 31 896	- 867	1 282 486	5 721	46 449
Kortlopende leningen	475 793	6 520	135	22 048	504 496	44 917	16 915
Langlopende leningen	691 945	65 991	- 6 530	6 533	757 939	- 314	18 240
Aandelen en overige deelnemingen	2 711 693	160 074	452	- 79 959	2 792 260	28 096	57 118
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	6 513	- 69	- 2 188	9	4 265	370	- 408
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	- 9 812	22 334	14 289	- 4 227	22 584	8 608	- 63 437
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	163 499	- 14 385	- 848	- 6 621	141 645	27 046	1 559
Totaal vorderingen	6 086 244	178 332	- 39 854	- 65 561	6 159 161	119 426	105 055
Schulden							
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 433	- 116	- 218	0	5 099	11	338
Chartaal geld	42	207	0	0	249	- 138	0
Girale deposito's	83 244	1 512	- 1 340	2 156	85 572	283	4 759
Spaartegoeden	14 424	116	0	0	14 540	125	0
Overige deposito's	378 094	- 64 649	- 4 543	7 683	316 585	14 344	14 820
Kortlopende schuldbewijzen	27 853	1 705	- 473	- 5 489	23 596	13 939	315
Langlopende schuldbewijzen	689 797	11 892	- 24 995	- 1 979	674 715	22 413	67 196
Kortlopende leningen	606 972	77 555	- 8 279	- 14 308	661 940	91 311	23 123
Langlopende leningen	1 102 832	5 824	- 16 635	15 579	1 107 600	- 24 062	32 831
Aandelen en overige deelnemingen	3 189 508	189 039	- 16 474	- 40 774	3 321 299	53 164	168 517
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantiereregelingen	4 019	961	0	0	4 980	298	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	59 383	13 010	- 3 869	- 5 247	63 277	9 910	2 571
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	112 972	6 925	- 979	2 715	121 633	- 3 479	1 247
Totaal schulden	6 274 573	243 981	- 77 805	- 39 664	6 401 085	178 119	315 717
Financieel vermogenssaldo	- 188 329	- 65 649	37 951	- 25 897	- 241 924	- 58 693	- 210 662

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
0	10 871	- 910	0	0	9 961
739	47 206	- 80	115	0	47 241
1 241	346 350	5 781	9	0	352 140
0	159	- 13	0	0	146
0	75	29	2	0	106
0	9 858	- 1 505	- 47	0	8 306
5	279	150	0	0	429
0	7 811	- 26	1	0	7 786
0	245 362	1 414	5 898	0	252 674
- 443	1 405 371	18 909	45 673	0	1 469 953
48	592	- 69	- 32	0	491
5 380	45 720	166	10	0	45 896
6 970	2 119 654	23 846	51 629	0	2 195 129
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
857	25 696	- 1 132	29	- 298	24 295
2 343	723 923	9 432	299	- 514	733 140
0	0	0	0	0	0
0	13	- 10	10	0	13
- 4 288	77 858	2 760	- 18	0	80 600
- 1 088	827 490	11 050	320	- 812	838 048
8 058	1 292 164	12 796	51 309	812	1 357 081

Vorderingen

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal vorderingen

Schulden

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal schulden

Financieel vermogenssaldo

2014		2015*			
Overige volumemutaties	Eindbalans	Financiële transacties	Prijsmutaties en herwaarderingen	Overige volumemutaties	Eindbalans
mln euro					
0	5 769	0	389	0	6 158
0	35 866	4 602	0	0	40 468
4 515	224 898	47 190	11 505	0	283 593
77	12 893	231	212	0	13 336
138	304 595	6 111	12 901	0	323 607
- 1 212	106 584	- 20 752	2 375	361	88 568
5 268	1 339 924	- 36 375	5 395	- 3 436	1 305 508
59 065	625 393	20 733	13 518	- 87 029	572 615
- 36 924	738 941	50 632	27 742	115 603	932 918
91 399	2 968 873	31 784	89 202	29 200	3 119 059
24	4 251	120	- 274	0	4 097
13 997	- 18 248	- 5 520	28 064	- 7 497	- 3 201
- 13 048	157 202	- 12 505	2 909	- 426	147 180
123 299	6 506 941	86 251	193 938	46 776	6 833 906
0	5 448	186	368	0	6 002
1	112	- 112	0	0	0
19 473	110 087	20 600	2 868	- 16 944	116 611
0	14 665	128	0	0	14 793
24 255	370 004	19 927	16 703	- 13 225	393 409
738	38 588	- 5 405	767	99	34 049
1 196	765 520	37 967	- 6 019	105	797 573
- 28 206	748 168	29 086	18 973	- 57 642	738 585
- 36 342	1 080 027	51 330	33 080	99 605	1 264 042
99 563	3 642 543	- 45 667	142 407	41 263	3 780 546
0	5 278	- 359	0	0	4 919
19 983	95 741	- 223	- 9 206	- 7 093	79 219
- 14 792	104 609	1 548	1 355	4 662	112 174
85 869	6 980 790	109 006	201 296	50 830	7 341 922
37 430	- 473 849	- 22 755	- 7 358	- 4 054	- 508 016

Vorderingen

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal vorderingen

Schulden

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten
Chartaal geld
Girale deposito's
Spaartegoeden
Overige deposito's
Kortlopende schuldbewijzen
Langlopende schuldbewijzen
Kortlopende leningen
Langlopende leningen
Aandelen en overige deelnemingen
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten

Totaal schulden

Financieel vermogenssaldo

S 4.1 Balansen van de totale economie

	2012	2012	2013	2014	2015*
	Beginbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
	mln euro				
Niet-financiële activa					
Vaste activa	2 015 866	2 019 344	2 023 296	2 012 039	2 002 716
Woningen	923 681	907 849	893 656	869 302	852 020
Bedrijfsgebouwen	369 321	368 540	373 587	374 313	366 209
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	337 145	350 285	359 837	366 277	367 132
Overdrachtskosten op grond	15 589	13 984	13 975	14 993	15 663
Vervoermiddelen	53 856	55 491	56 055	56 342	60 408
Personenauto's	20 063	20 974	21 194	21 243	22 497
Overige wegvervoermiddelen	8 140	8 229	8 190	8 216	8 918
Treinen en trams	6 231	6 419	6 602	6 724	6 982
Scheepen	13 846	13 809	14 253	14 513	14 706
Vliegtuigen	5 577	6 060	5 816	5 647	7 305
Computers	11 112	11 359	11 626	11 692	11 599
Telecommunicatie apparatuur	1 701	1 864	1 970	2 074	2 334
Machines en installaties	167 539	171 993	172 887	174 517	179 988
Overige materiële vaste activa	28 265	27 960	27 077	26 408	26 804
In cultuur gebrachte activa	3 161	2 920	2 640	2 753	2 739
Onderzoek en ontwikkeling	62 892	64 077	65 209	66 472	68 055
Computerprogrammatuur en databanken	35 215	36 232	37 562	39 257	41 718
Overige immateriële activa	6 388	6 791	7 214	7 636	8 046
Voorraden	97 243	102 658	101 413	100 792	97 686
Grond	1 090 264	984 413	886 026	924 895	1 004 511
Grond onder woningen	841 250	747 516	664 072	712 076	785 656
Grond onder bedrijfsgebouwen	162 357	145 262	128 649	115 333	115 587
Landbouwgrond	86 657	91 635	93 305	97 486	103 267
Olie- en gasreserves ¹⁾	157 115	175 235	154 721	124 185	105 324
Totaal niet-financiële activa	3 360 487	3 281 650	3 165 456	3 161 911	3 210 237
Financiële activa/passiva					
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	29 585	30 267	22 254	24 898	25 166
Chartaal geld	21 933	20 763	20 491	18 299	16 821
Girale deposito's	351 600	427 899	377 001	483 586	546 046
Spaartegoeden	319 620	338 329	341 179	346 350	352 140
Overige deposito's	838 494	722 249	602 825	643 964	671 367
Kortlopende schuldbewijzen	36 198	44 878	38 321	55 384	48 862
Langlopende schuldbewijzen	1 031 974	1 097 353	1 063 286	1 170 478	1 203 408
Kortlopende leningen	914 552	989 646	994 259	1 164 060	1 098 309
Langlopende leningen	2 364 125	2 437 655	2 416 452	2 384 189	2 588 876
Aandelen en overige deelnemingen	4 160 775	4 488 145	4 649 682	5 075 103	5 283 485
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	1 173 438	1 275 738	1 254 983	1 452 775	1 514 305
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	95 918	94 605	65 755	153 871	114 732
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	416 328	457 053	456 091	435 558	431 072
Totaal vorderingen	11 754 540	12 424 580	12 302 579	13 408 515	13 894 589
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 740	5 638	5 409	5 769	6 158
Chartaal geld	47 084	48 379	50 669	54 053	57 289
Girale deposito's	449 601	524 085	467 638	598 397	713 028
Spaartegoeden	317 680	336 924	339 219	344 578	350 683
Overige deposito's	845 492	719 893	595 627	578 555	601 565
Kortlopende schuldbewijzen	168 567	156 767	134 199	123 380	103 381
Langlopende schuldbewijzen	1 651 104	1 712 944	1 671 057	1 744 882	1 711 343
Kortlopende leningen	810 228	858 467	836 815	1 041 285	932 339
Langlopende leningen	2 055 098	2 026 768	2 066 791	2 043 103	2 257 752
Aandelen en overige deelnemingen	3 645 129	4 010 330	4 120 643	4 401 433	4 621 998
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	1 177 206	1 278 232	1 254 268	1 451 748	1 513 483
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	25 518	25 410	25 062	39 882	32 312
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	450 296	507 580	476 103	488 151	466 078
Totaal schulden	11 648 743	12 211 417	12 043 500	12 915 216	13 367 409
Financieel vermogenssaldo	105 797	213 163	259 079	493 299	527 180
Netto vermogen	3 466 284	3 494 813	3 424 535	3 655 210	3 737 417

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 4.2 Balansen van de sector niet-financiële vennootschappen

	2012	2012	2013	2014	2015*
	Beginbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
	mln euro				
Niet-financiële activa					
Vaste activa	749 018	757 302	766 120	770 376	777 038
Woningen	162 077	160 343	158 445	153 343	150 487
Bedrijfsgebouwen	213 483	212 043	215 232	215 776	210 486
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	85 001	89 748	93 599	96 880	99 092
Overdrachtskosten op grond	7 018	6 177	6 075	6 428	6 744
Vervoermiddelen	44 132	45 722	46 366	46 938	50 899
Personenauto's	17 302	18 063	18 217	18 388	19 499
Overige wegvervoermiddelen	5 978	6 037	5 978	6 060	6 798
Treinen en trams	6 231	6 419	6 602	6 724	6 982
Schepen	9 753	9 866	10 414	10 767	11 033
Vliegtuigen	4 868	5 337	5 154	4 999	6 588
Computers	6 150	6 330	6 449	6 627	6 613
Telecommunicatie apparatuur	851	929	988	1 038	1 167
Machines en installaties	144 617	148 722	150 034	152 202	156 975
Overige materiële vaste activa	17 835	17 594	17 155	16 869	17 251
In cultuur gebrachte activa	623	577	556	590	588
Onderzoek en ontwikkeling	40 995	41 735	42 464	43 304	44 357
Computerprogrammatuur en databanken	20 338	21 057	22 000	23 200	24 778
Overige immateriële activa	5 899	6 324	6 757	7 183	7 602
Voorraden	89 524	93 813	93 276	92 196	89 348
Grond	258 175	232 619	208 790	210 449	224 423
Grond onder woningen	148 758	132 711	118 179	125 941	138 959
Grond onder bedrijfsgebouwen	93 927	83 954	74 595	67 048	66 904
Landbouwgrond	15 489	15 954	16 017	17 460	18 560
Olie- en gasreserves ¹⁾	0	0	0	0	0
Totaal niet-financiële activa	1 096 717	1 083 733	1 068 187	1 073 021	1 090 809
Financiële activa/passiva					
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld	5 108	5 388	5 505	5 142	4 578
Girale deposito's	109 985	101 645	108 439	157 824	152 730
Spaartegoeden					
Overige deposito's	66 499	75 303	79 482	64 678	65 513
Kortlopende schuldbewijzen	10 014	10 397	11 237	10 751	11 187
Langlopende schuldbewijzen	11 607	11 966	12 927	14 597	15 111
Kortlopende leningen	129 762	129 596	125 502	115 513	120 622
Langlopende leningen	194 415	188 166	203 471	185 849	260 197
Aandelen en overige deelnemingen	508 011	530 841	580 782	646 474	728 458
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	7 915	15 462	24 061	14 977	12 498
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	1 535	1 089	883	- 135	- 4 068
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	138 578	156 904	163 912	177 609	174 237
Totaal vorderingen	1 183 429	1 226 757	1 316 201	1 393 279	1 541 063
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen	444	3 886	4 737	5 020	3 958
Langlopende schuldbewijzen	86 406	93 465	93 755	98 010	113 725
Kortlopende leningen	263 514	259 986	242 959	273 953	243 493
Langlopende leningen	465 331	450 502	468 818	451 757	479 740
Aandelen en overige deelnemingen	802 290	861 355	912 919	948 315	1 082 328
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	289	16	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	678	489	380	531	455
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	128 196	128 881	125 467	129 113	121 587
Totaal schulden	1 747 148	1 798 580	1 849 035	1 906 699	2 045 286
Financieel vermogenssaldo	- 563 719	- 571 823	- 532 834	- 513 420	- 504 223
Netto vermogen	532 998	511 910	535 353	559 601	586 586

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 4.3 Balansen van de sector financiële instellingen

	2012	2012	2013	2014	2015*
	Beginbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
	mln euro				
Niet-financiële activa					
Vaste activa	47 568	45 874	44 477	42 198	39 885
Woningen	23 672	23 114	22 746	21 354	19 404
Bedrijfsgebouwen	12 727	11 783	10 814	9 765	9 357
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	74	74	71	70	67
Overdrachtskosten op grond	3 391	3 130	3 063	3 078	2 839
Vervoermiddelen	303	294	281	275	274
Personenauto's	248	246	242	241	244
Overige wegvervoermiddelen	55	48	39	34	30
Treinen en trams	0	0	0	0	0
Schepen	0	0	0	0	0
Vliegtuigen	0	0	0	0	0
Computers	1 229	1 251	1 280	1 258	1 230
Telecommunicatie apparatuur	184	192	190	199	224
Machines en installaties	216	215	203	195	194
Overige materiële vaste activa	428	420	420	407	387
In cultuur gebrachte activa	0	0	0	0	0
Onderzoek en ontwikkeling	697	707	704	724	746
Computerprogrammatuur en databanken	4 531	4 596	4 622	4 810	5 115
Overige immateriële activa	116	98	81	64	50
Voorraden	0	0	0	0	0
Grond	33 144	29 677	26 522	26 501	27 424
Grond onder woningen	22 510	19 630	17 383	17 976	18 421
Grond onder bedrijfsgebouwen	5 430	4 495	3 578	2 864	2 989
Landbouwgrond	5 204	5 552	5 561	5 662	6 015
Olie- en gasreserves ¹⁾	0	0	0	0	0
Totaal niet-financiële activa	80 711	75 551	70 999	68 699	67 309
Financiële activa/passiva					
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	29 585	30 267	22 254	24 898	25 166
Chartaal geld	2 939	2 405	2 557	2 249	2 240
Girale deposito's	170 522	256 148	200 575	255 446	316 055
Spaartegoeden					
Overige deposito's	763 926	639 738	515 268	572 529	600 827
Kortlopende schuldbewijzen	25 003	33 582	26 584	43 967	37 133
Langlopende schuldbewijzen	978 527	1 047 910	1 022 868	1 135 488	1 170 409
Kortlopende leningen	768 206	835 738	836 672	1 010 889	939 867
Langlopende leningen	2 106 061	2 177 369	2 132 406	2 116 387	2 248 506
Aandelen en overige deelnemingen	3 347 735	3 639 271	3 743 491	4 094 486	4 207 893
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	39 993	45 519	51 462	32 427	31 854
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	84 699	80 283	54 590	129 795	100 479
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	170 896	197 062	190 382	146 630	147 598
Totaal vorderingen	8 488 092	8 985 292	8 799 109	9 565 191	9 828 027
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	5 740	5 638	5 409	5 769	6 158
Chartaal geld	47 084	48 379	50 669	54 053	57 289
Girale deposito's	441 368	512 796	452 868	581 767	688 654
Spaartegoeden	317 680	336 924	339 219	344 578	350 683
Overige deposito's	841 480	716 942	590 483	575 237	598 577
Kortlopende schuldbewijzen	124 474	120 258	103 392	95 275	85 362
Langlopende schuldbewijzen	1 259 215	1 273 002	1 224 049	1 251 880	1 207 786
Kortlopende leningen	482 707	519 275	511 039	679 044	601 453
Langlopende leningen	784 348	765 046	800 758	793 694	970 141
Aandelen en overige deelnemingen	2 842 839	3 148 975	3 207 724	3 453 118	3 539 670
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	1 176 917	1 278 216	1 254 268	1 451 748	1 513 483
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	24 822	24 910	24 669	39 338	31 844
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	208 551	266 624	232 445	234 004	213 147
Totaal schulden	8 557 225	9 016 985	8 796 992	9 559 505	9 864 247
Financieel vermogenssaldo	- 69 133	- 31 693	2 117	5 686	- 36 220
Netto vermogen	11 578	43 858	73 116	74 385	31 089

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 4.4 Balansen van de sector overheid (geconsolideerd)

	2012	2012	2013	2014	2015*
	Beginbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
	mln euro				
Niet-financiële activa					
Vaste activa	390 544	398 467	404 942	407 298	404 128
Woningen	3 326	3 374	3 381	3 317	3 258
Bedrijfsgebouwen	89 751	89 148	89 588	89 018	86 224
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	248 390	256 711	262 405	265 559	264 216
Overdrachtskosten op grond	2 200	1 782	1 687	1 652	1 525
Vervoermiddelen	2 821	2 816	2 821	2 680	2 562
Personenauto's	416	428	459	395	396
Overige wegvervoermiddelen	828	850	914	873	721
Treinen en trams	0	0	0	0	0
Schepen	878	827	797	778	741
Vliegtuigen	699	712	651	635	704
Computers	2 784	2 806	2 908	2 842	2 829
Telecommunicatie apparatuur	504	575	619	658	741
Machines en installaties	10 963	11 067	10 790	10 262	10 501
Overige materiële vaste activa	4 388	4 374	4 303	4 297	4 441
In cultuur gebrachte activa	0	0	0	0	0
Onderzoek en ontwikkeling	17 940	18 235	18 591	18 958	19 386
Computerprogrammatuur en databanken	7 478	7 581	7 847	8 054	8 446
Overige immateriële activa	0	0	0	0	0
Voorraden	0	0	0	0	0
Grond	48 509	44 120	39 462	36 296	36 820
Grond onder woningen	3 180	2 887	2 605	2 817	3 119
Grond onder bedrijfsgebouwen	39 447	34 956	30 571	27 078	26 902
Landbouwgrond	5 882	6 277	6 287	6 400	6 799
Olie- en gasreserves ¹⁾	157 115	175 235	154 721	124 185	105 324
Totaal niet-financiële activa	596 168	617 822	599 125	567 779	546 272
Financiële activa/passiva					
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld	47	48	53	37	42
Girale deposito's	10 162	10 583	8 336	6 790	6 837
Spaartegoeden					
Overige deposito's	4 685	4 896	3 539	4 096	2 795
Kortlopende schuldbewijzen	1 096	832	452	591	436
Langlopende schuldbewijzen	21 352	19 235	12 835	8 314	7 688
Kortlopende leningen	500	520	1 932	1 589	669
Langlopende leningen	48 620	57 285	65 686	66 233	62 349
Aandelen en overige deelnemingen	81 546	93 465	89 883	88 781	94 460
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	9 089	12 726	9 714	23 619	17 830
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	46 813	46 055	45 167	46 983	44 445
Totaal vorderingen	223 910	245 645	237 597	247 033	237 551
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's	905	410	510	310	1 191
Spaartegoeden					
Overige deposito's	770	758	752	816	902
Kortlopende schuldbewijzen	43 649	32 623	26 070	23 085	14 061
Langlopende schuldbewijzen	304 044	345 029	350 924	392 771	387 938
Kortlopende leningen	18 400	27 320	26 238	26 802	26 376
Langlopende leningen	66 803	68 286	67 623	65 820	64 693
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	0	0	0	0	0
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	28 436	27 211	27 632	28 560	31 848
Totaal schulden	463 007	501 637	499 749	538 164	527 009
Financieel vermogenssaldo	- 239 097	- 255 992	- 262 152	- 291 131	- 289 458
Netto vermogen	357 071	361 830	336 973	276 648	256 814

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 4.5 Balansen van de sector huishoudens inclusief izw's t.b.v. huishoudens

	2012	2012	2013	2014	2015*
	Beginbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans	Eindbalans
	mln euro				
Niet-financiële activa					
Vaste activa	828 736	817 701	807 757	792 166	781 664
Woningen	734 607	721 018	709 084	691 289	678 872
Bedrijfsgebouwen	53 360	55 566	57 952	59 755	60 143
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	3 679	3 752	3 761	3 769	3 757
Overdrachtskosten op grond	2 981	2 895	3 150	3 835	4 556
Vervoermiddelen	6 601	6 660	6 587	6 449	6 674
Personenauto's	2 097	2 238	2 275	2 219	2 359
Overige wegvervoermiddelen	1 280	1 295	1 258	1 249	1 370
Treinen en trams	0	0	0	0	0
Schepen	3 214	3 115	3 041	2 968	2 932
Vliegtuigen	10	12	12	12	13
Computers	949	972	989	964	927
Telecommunicatie apparatuur	162	168	173	180	202
Machines en installaties	11 743	11 989	11 860	11 858	12 318
Overige materiële vaste activa	5 615	5 572	5 198	4 835	4 725
In cultuur gebrachte activa	2 538	2 343	2 084	2 163	2 150
Onderzoek en ontwikkeling	3 259	3 400	3 450	3 487	3 567
Computerprogrammatuur en databanken	2 868	2 998	3 093	3 193	3 379
Overige immateriële activa	373	368	377	390	394
Voorraden	7 719	8 846	8 137	8 596	8 338
Grond	750 436	677 997	611 252	651 649	715 844
Grond onder woningen	666 803	592 288	525 905	565 342	625 158
Grond onder bedrijfsgebouwen	23 551	21 856	19 906	18 343	18 793
Landbouwgrond	60 082	63 852	65 441	67 964	71 893
Olie- en gasreserves ¹⁾	0	0	0	0	0
Totaal niet-financiële activa	1 586 890	1 504 543	1 427 146	1 452 412	1 505 846
Financiële activa/passiva					
Vorderingen					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld	13 839	12 922	12 376	10 871	9 961
Girale deposito's	53 603	48 644	45 391	47 206	47 241
Spaartegoeden	319 620	338 329	341 179	346 350	352 140
Overige deposito's	142	119	144	159	146
Kortlopende schuldbewijzen	85	67	48	75	106
Langlopende schuldbewijzen	19 049	16 794	12 327	9 858	8 306
Kortlopende leningen	82	95	27	279	429
Langlopende leningen	8 044	7 858	7 795	7 811	7 786
Aandelen en overige deelnemingen	223 483	224 568	235 526	245 362	252 674
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	1 125 530	1 214 757	1 179 460	1 405 371	1 469 953
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	595	507	568	592	491
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	38 943	37 143	36 089	45 720	45 896
Totaal vorderingen	1 803 015	1 901 803	1 870 930	2 119 654	2 195 129
Schulden					
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten					
Chartaal geld					
Girale deposito's					
Spaartegoeden					
Overige deposito's					
Kortlopende schuldbewijzen	0	0	0	0	0
Langlopende schuldbewijzen	0	0	0	0	0
Kortlopende leningen	29 605	28 189	26 453	25 696	24 295
Langlopende leningen	731 631	735 957	722 498	723 923	733 140
Aandelen en overige deelnemingen					
Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen	0	0	0	0	0
Financiële derivaten en aandelenopties van werknemers	18	11	13	13	13
Handelskredieten, voorschotten en transitorische posten	64 015	64 975	70 018	77 858	80 600
Totaal schulden	825 269	829 132	818 982	827 490	838 048
Financieel vermogenssaldo	977 746	1 072 671	1 051 948	1 292 164	1 357 081
Netto vermogen	2 564 636	2 577 214	2 479 094	2 744 576	2 862 927

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 5.1 Niet-financiële balans van de totale economie, 2012

	Beginbalans	Herwaardering	Kapitaal- vorming	Overige volume- mutaties	Statistisch verschil	Eindbalans
	mln euro					
Vaste activa	2 015 866	- 10 393	14 030	- 159	0	2 019 344
Woningen	923 681	- 18 762	2 872	58	0	907 849
Bedrijfsgebouwen	369 321	- 1 938	1 215	- 58	0	368 540
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	337 145	7 650	5 489	0	0	350 285
Overdrachtskosten op grond	15 589	- 1 862	256	0	0	13 984
Vervoermiddelen	53 856	591	1 045	0	0	55 491
Personenauto's	20 063	35	876	0	0	20 974
Overige wegvervoermiddelen	8 140	55	35	0	0	8 229
Treinen en trams	6 231	71	117	0	0	6 419
Schepen	13 846	- 64	27	0	0	13 809
Vliegtuigen	5 577	494	- 11	0	0	6 060
Computers	11 112	- 225	472	0	0	11 359
Telecommunicatie apparatuur	1 701	- 20	182	0	0	1 864
Machines en installaties	167 539	3 210	1 244	0	0	171 993
Overige materiële vaste activa	28 265	590	- 895	0	0	27 960
In cultuur gebrachte activa	3 161	- 164	82	- 159	0	2 920
Onderzoek en ontwikkeling	62 892	696	489	0	0	64 077
Computerprogrammatuur en databanken	35 215	- 262	1 280	0	0	36 232
Overige immateriële activa	6 388	103	300	0	0	6 791
Voorraden	97 243	1 780	1 287	6	2 342	102 658
Grond	1 090 264	- 114 258	0	8 407	0	984 413
Grond onder woningen	841 250	- 99 727	0	5 994	0	747 516
Grond onder bedrijfsgebouwen	162 357	- 19 247	0	2 152	0	145 262
Landbouwgrond	86 657	4 716	0	262	0	91 635
Olie- en gasreserves ¹⁾	157 115	31 029	0	- 12 910	0	175 235
Totaal niet-financiële balans	3 360 487	- 91 842	15 317	- 4 656	2 342	3 281 650

S 5.2 Niet-financiële balans van de totale economie, 2013

	Beginbalans	Herwaardering	Kapitaal- vorming	Overige volume- mutaties	Statistisch verschil	Eindbalans
	mln euro					
Vaste activa	2 019 344	- 3 603	7 744	- 189	0	2 023 296
Woningen	907 849	- 14 236	- 6	49	0	893 656
Bedrijfsgebouwen	368 540	4 937	159	- 49	0	373 587
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	350 285	3 906	5 646	0	0	359 837
Overdrachtskosten op grond	13 984	- 85	76	0	0	13 975
Vervoermiddelen	55 491	258	306	0	0	56 055
Personenauto's	20 974	- 99	319	0	0	21 194
Overige wegvervoermiddelen	8 229	86	- 126	0	0	8 190
Treinen en trams	6 419	103	80	0	0	6 602
Schepen	13 809	234	210	0	0	14 253
Vliegtuigen	6 060	- 66	- 177	0	0	5 816
Computers	11 359	- 15	282	0	0	11 626
Telecommunicatie apparatuur	1 864	- 4	111	0	0	1 970
Machines en installaties	171 993	776	119	0	0	172 887
Overige materiële vaste activa	27 960	164	- 1 046	0	0	27 077
In cultuur gebrachte activa	2 920	- 244	152	- 189	0	2 640
Onderzoek en ontwikkeling	64 077	515	618	0	0	65 209
Computerprogrammatuur en databanken	36 232	275	1 055	0	0	37 562
Overige immateriële activa	6 791	152	271	0	0	7 214
Voorraden	102 658	- 259	1 488	- 61	- 2 413	101 413
Grond	984 413	- 109 051	0	10 665	0	886 026
Grond onder woningen	747 516	- 92 690	0	9 245	0	664 072
Grond onder bedrijfsgebouwen	145 262	- 18 012	0	1 399	0	128 649
Landbouwgrond	91 635	1 650	0	20	0	93 305
Olie- en gasreserves ¹⁾	175 235	- 8 303	0	- 12 211	0	154 721
Totaal niet-financiële balans	3 281 650	- 121 216	9 232	- 1 796	- 2 413	3 165 456

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

S 5.3 Niet-financiële balans van de totale economie, 2014

	Beginbalans	Herwaardering	Kapitaal- vorming	Overige volume- mutaties	Statistisch verschil	Eindbalans
	mln euro					
Vaste activa	2 023 296	- 20 914	9 842	- 186	0	2 012 039
Woningen	893 656	- 25 418	991	73	0	869 302
Bedrijfsgebouwen	373 587	910	- 110	- 73	0	374 313
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	359 837	1 082	5 358	0	0	366 277
Overdrachtskosten op grond	13 975	499	519	0	0	14 993
Vervoermiddelen	56 055	417	- 130	0	0	56 342
Personenauto's	21 194	- 86	135	0	0	21 243
Overige wegvervoermiddelen	8 190	- 96	122	0	0	8 216
Treinen en trams	6 602	109	14	0	0	6 724
Schepen	14 253	325	- 65	0	0	14 513
Vliegtuigen	5 816	167	- 336	0	0	5 647
Computers	11 626	- 44	109	0	0	11 692
Telecommunicatie apparatuur	1 970	- 17	121	0	0	2 074
Machines en installaties	172 887	700	929	0	0	174 517
Overige materiële vaste activa	27 077	144	- 813	0	0	26 408
In cultuur gebrachte activa	2 640	122	176	- 186	0	2 753
Onderzoek en ontwikkeling	65 209	544	719	0	0	66 472
Computerprogrammatuur en databanken	37 562	3	1 693	0	0	39 257
Overige immateriële activa	7 214	143	280	0	0	7 636
Voorraden	101 413	- 1 096	2 633	9	- 2 168	100 792
Grond	886 026	27 880	0	10 989	0	924 895
Grond onder woningen	664 072	39 200	0	8 804	0	712 076
Grond onder bedrijfsgebouwen	128 649	- 14 574	0	1 257	0	115 333
Landbouwgrond	93 305	3 254	0	927	0	97 486
Olie- en gasreserves ¹⁾	154 721	- 14 264	0	- 16 272	0	124 185
Totaal niet-financiële balans	3 165 456	- 8 394	12 475	- 5 460	- 2 168	3 161 911

S 5.4 Niet-financiële balans van de totale economie, 2015*

	Beginbalans	Herwaardering	Kapitaal- vorming	Overige volume- mutaties	Statistisch verschil	Eindbalans
	mln euro					
Vaste activa	2 012 039	- 29 648	19 580	- 205	950	2 002 716
Woningen	869 302	- 23 496	6 157	57	0	852 020
Bedrijfsgebouwen	374 313	- 7 784	- 262	- 57	0	366 209
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	366 277	- 4 624	5 479	0	0	367 132
Overdrachtskosten op grond	14 993	- 321	991	0	0	15 663
Vervoermiddelen	56 342	1 242	1 874	0	950	60 408
Personenauto's	21 243	426	829	0	0	22 497
Overige wegvervoermiddelen	8 216	100	603	0	0	8 918
Treinen en trams	6 724	237	21	0	0	6 982
Schepen	14 513	325	- 132	0	0	14 706
Vliegtuigen	5 647	154	554	0	950	7 305
Computers	11 692	- 162	69	0	0	11 599
Telecommunicatie apparatuur	2 074	87	173	0	0	2 334
Machines en installaties	174 517	3 395	2 077	0	0	179 988
Overige materiële vaste activa	26 408	580	- 185	0	0	26 804
In cultuur gebrachte activa	2 753	- 44	220	- 190	0	2 739
Onderzoek en ontwikkeling	66 472	717	866	0	0	68 055
Computerprogrammatuur en databanken	39 257	656	1 805	0	0	41 718
Overige immateriële activa	7 636	108	318	- 15	0	8 046
Voorraden	100 792	- 1 803	- 1 324	19	1	97 686
Grond	924 895	73 788	0	5 828	0	1 004 511
Grond onder woningen	712 076	68 007	0	5 573	0	785 656
Grond onder bedrijfsgebouwen	115 333	- 1 043	0	1 298	0	115 587
Landbouwgrond	97 486	6 824	0	- 1 044	0	103 267
Olie- en gasreserves ¹⁾	124 185	- 19 192	0	331	0	105 324
Totaal niet-financiële balans	3 161 911	23 145	18 256	5 973	951	3 210 237

¹⁾ Over het te hanteren plafond voor de komende jaren van de aardgaswinning in Groningen verscheen recent een nieuw voorstel en is door de politiek nog geen besluit genomen op het moment van samenstellen van deze cijfers. Daarom is voor de berekening van de olie- en gasreserves in deze publicatie uitgegaan van het extractieprofiel op basis van de laatst bekende winningsplannen en het laatst bekende extractieplafond.

7.

Overige

tabellen

O 1.1 Belastingen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	42 654	41 610	41 699	42 424	42 708	44 879
Loonbelasting	46 440	47 560	45 530	45 851	45 944	54 264
Vennootschapsbelasting	12 782	12 409	11 854	12 447	14 511	16 107
Accijnzen	11 120	11 268	11 289	10 885	11 598	11 207
Milieuheffingen	7 395	7 358	7 000	7 741	7 719	7 984
Motorrijtuigenbelasting	5 060	5 054	5 015	4 967	5 434	5 528
Belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm)	2 096	1 978	1 500	1 159	1 121	1 462
Overdrachtsbelasting	2 785	1 935	1 128	1 104	1 566	1 772
Onroerendezaakbelasting	3 046	3 171	3 337	3 439	3 542	3 681
Dividendbelasting	3 787	4 231	4 095	3 941	5 595	5 459
Invoerrechten	1 732	1 889	1 780	1 756	2 046	2 441
Vermogensheffingen ¹⁾	1 778	1 592	1 432	1 870	1 665	1 755
Vermogensbelasting	23	11	2	1	0	0
Assurantiebelasting	861	1 020	1 145	2 343	2 366	2 375
Overige	5 407	2 981	2 709	3 382	6 908	2 890
Belastingen	146 966	144 067	139 515	143 310	152 723	161 804
Belastingen op productie en invoer	73 329	71 871	70 513	73 439	77 597	79 084
Belastingen op inkomen en vermogen	71 859	70 604	67 570	68 001	73 461	80 965
Vermogensheffingen ¹⁾	1 778	1 592	1 432	1 870	1 665	1 755
Betaald door:						
Ingezetenen	143 263	140 369	135 588	139 450	148 088	157 297
Buitenland	3 703	3 698	3 927	3 860	4 635	4 507
Ontvangen door:						
Overheid	143 273	139 906	135 531	139 246	147 898	156 354
Buitenland	3 693	4 161	3 984	4 064	4 825	5 450

¹⁾ Vermogensheffingen zijn niet-periodieke belastingen op vermogen. Deze bestaan hoofdzakelijk uit erfbelasting.

O 1.2 Belastingen op inkomen en vermogen

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Belastingen op inkomen	65 306	63 904	60 806	61 140	66 080	73 502
Vennootschapsbelasting	12 782	12 409	11 854	12 447	14 511	16 107
Loonbelasting	46 440	47 560	45 530	45 851	45 944	54 264
Inkomstenbelasting	2 076	- 533	- 902	- 1 337	- 190	- 2 566
Dividendbelasting	3 787	4 231	4 095	3 941	5 595	5 459
Kansspelbelasting	221	237	229	238	220	238
Belastingen op vermogen	6 553	6 700	6 764	6 861	7 381	7 463
Vermogensbelasting	23	11	2	1	0	0
Motorrijtuigenbelasting	4 084	4 078	4 047	4 008	4 386	4 453
Milieuheffingen	1 906	1 973	2 030	2 084	2 134	2 188
Rioolrechten	1 098	1 148	1 192	1 229	1 262	1 282
Heffingen op waterverontreiniging	808	825	838	855	872	906
Omslagheffing waterschappen	429	450	466	492	517	524
Overige	111	188	219	276	344	298
Belastingen op inkomen en vermogen	71 859	70 604	67 570	68 001	73 461	80 965
Betaald door:						
Niet-financiële vennootschappen	10 404	10 015	9 561	10 032	11 674	12 843
Financiële instellingen	3 240	3 213	3 151	3 315	3 590	4 044
Overheid					54	56
Huishoudens	54 587	53 744	50 990	50 924	53 639	59 647
Buitenland ¹⁾	3 628	3 632	3 868	3 730	4 504	4 375
Ontvangen door:						
Overheid	70 134	68 629	65 633	65 946	71 052	78 312
Buitenland ¹⁾	1 725	1 975	1 937	2 055	2 409	2 653

¹⁾ Betreft de dividendbelasting en de loonbelasting van en aan het buitenland.

O 1.3 Belastingen op productie en invoer

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Productgebonden belastingen	66 567	64 886	63 295	65 415	67 125	70 067
Belasting over de toegevoegde waarde (btw)	42 654	41 610	41 699	42 424	42 708	44 879
Invoerrechten aan de EU	1 732	1 889	1 780	1 756	2 046	2 441
EU-heffingen op voedingsmiddelen	236	297	267	253	370	356
Accijnzen	11 120	11 268	11 289	10 885	11 598	11 207
Benzine	4 067	4 101	4 007	3 960	4 042	4 109
Overige minerale oliën	3 592	3 644	3 578	3 630	3 833	3 757
Tabak	2 437	2 527	2 653	2 228	2 632	2 222
Alcohol	331	314	348	306	311	314
Overige accijnzen	693	682	703	761	780	805
Verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken e.d.	156	159	158	154	213	207
Verbruiksbelasting op milieugrondslag	4 606	4 408	4 013	4 997	4 810	5 024
Belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm)	2 096	1 978	1 500	1 159	1 121	1 462
Kansspelbelasting	221	238	230	239	220	238
Overdrachtsbelasting	2 785	1 935	1 128	1 104	1 566	1 772
Assurantebelasting	861	1 020	1 145	2 343	2 366	2 375
Kapitaalsbelasting	0	- 5	0	0	0	0
Voorraadheffing olie	100	89	86	101	107	106
Niet-productgebonden belastingen op productie	6 762	6 985	7 218	8 024	10 472	9 017
Onroerendezaakbelasting	3 046	3 171	3 337	3 439	3 542	3 681
Motorrijtuigenbelasting	976	976	968	959	1 048	1 075
Milieuheffingen	883	977	957	660	775	772
Rioolrechten	206	220	227	234	235	244
Heffingen op waterverontreiniging	319	325	323	327	326	317
Emissierechten	0	92	56	43	148	164
Overige milieuheffingen	358	340	351	56	66	47
Omslagheffing waterschappen	695	705	721	761	778	792
Bankenbelasting	0	0	536	507	1 453	932
Verhuurdersheffing	0	0	0	48	1 224	1 345
EU-heffing op voorraden suiker	0	0	0	0	0	0
Overige niet-productgebonden belastingen op productie	1 162	1 156	699	1 650	1 652	420
Belastingen op productie en invoer (betaald door ingezetenen)	73 329	71 871	70 513	73 439	77 597	79 084
Ontvangen door:						
Overheid	71 361	69 685	68 466	71 430	75 181	76 287
Buitenland (EU)	1 968	2 186	2 047	2 009	2 416	2 797

O 2 Uitgaven van de overheid naar COFOG-functie (geconsolideerd)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Algemeen overheidsbestuur	35 801	34 136	33 612	33 472	34 764	33 961
Uitvoerende en wetgevende organen	13 880	13 292	13 247	13 709	15 464	15 086
Hulp aan het buitenland	5 339	4 015	3 766	3 706	3 397	3 677
Algemene dienstverlening	1 361	1 370	1 398	1 438	1 667	1 799
Fundamenteel onderzoek	2 899	2 959	2 934	2 970	3 051	3 105
Onderzoek algemeen overheidsbestuur	92	74	58	56	42	37
Algemeen overheidsbestuur (overig)	29	27	33	31	28	28
Verrichtingen overheidsschuld	12 201	12 399	12 176	11 562	11 115	10 229
Algemene overdrachten overheden	0	0	0	0	0	0
Landsverdediging	8 079	8 167	7 512	7 541	7 325	7 719
Defensie	6 047	6 368	5 715	5 873	5 593	6 153
Bescherming burgerbevolking	0	0	0	0	0	0
Militaire hulp aan het buitenland	383	247	215	194	275	339
Onderzoek landsverdediging	78	84	116	96	98	124
Landsverdediging (overig)	1 571	1 468	1 466	1 378	1 359	1 103
Openbare orde en veiligheid	12 270	12 204	12 477	12 880	12 353	12 264
Politie	5 208	5 176	5 420	5 574	5 476	5 548
Brandweer	1 553	1 548	1 571	1 769	1 548	1 514
Rechtspraak	1 927	1 989	1 929	1 933	1 859	1 879
Gevangeniswezen	2 441	2 368	2 419	2 375	2 316	2 127
Onderzoek openbare orde	81	79	76	78	97	125
Openbare orde en veiligheid (overig)	1 060	1 044	1 062	1 151	1 057	1 071
Economische aangelegenheden	33 110	30 726	28 770	25 062	27 639	26 873
Algemene economische aangelegenheden	6 845	5 217	4 457	4 972	3 601	3 478
Landbouw, bosbouw, visserij en jacht	1 553	1 282	1 106	1 011	559	410
Brandstoffen en energie	861	885	865	864	871	906
Mijnbouw, industrie, bouwnijverheid	647	693	741	605	525	457
Vervoer	16 942	16 205	15 456	15 659	15 825	15 407
Communicatie	112	60	71	- 3 720	77	69
Andere bedrijfstakken	2 090	2 276	2 346	1 968	2 334	2 409
Onderzoek economische aangelegenheden	3 697	3 725	3 431	3 591	3 690	3 642
Economische aangelegenheden (overig)	363	383	297	112	157	95
Milieubescherming	10 286	10 295	10 073	10 076	9 770	9 675
Afvalbeheer	3 599	3 538	3 573	3 474	3 440	3 342
Afvalwaterbeheer	3 549	3 611	3 518	3 600	3 119	3 056
Bestrijding milieureinmaking	2 088	2 086	1 953	1 939	1 891	1 845
Biodiversiteit en landschap	729	726	710	791	1 070	1 188
Onderzoek milieubescherming	146	160	150	140	132	121
Milieubescherming (overig)	175	174	169	132	118	123
Huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen	3 758	3 044	3 322	3 437	3 051	2 174
Huisvesting	1 856	1 214	1 622	1 878	1 498	641
Stads- en plattelandsontwikkeling	1 340	1 300	1 214	1 105	1 119	1 093
Watervoorziening	1	1	2	2	3	4
Straatverlichting	118	117	110	110	123	121
Onderzoek huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen	216	254	209	221	215	217
Huisvesting en gemeenschapsvoorzieningen (overig)	227	158	165	121	93	98
Volksgezondheid	49 544	50 917	53 640	53 561	54 044	54 078
Medische producten	6 974	6 810	6 427	5 719	5 819	5 629
Extramurale medische zorg	13 596	13 996	14 114	14 004	13 952	14 730
Intramurale medische zorg	23 976	24 860	27 819	28 342	28 667	27 869
Openbare gezondheidszorg	1 293	1 343	1 365	1 354	1 354	1 424
Onderzoek gezondheidszorg	1 755	1 868	1 872	1 972	2 085	2 112
Volksgezondheid (overig)	1 950	2 040	2 043	2 170	2 167	2 314
Recreatie, cultuur en religie	11 101	10 808	10 382	10 024	9 644	9 502
Recreatie en sport	4 029	3 893	3 672	3 649	3 491	3 334
Cultuur	3 386	3 259	3 194	3 127	3 033	3 031
Omroepen en uitgeverijen	1 032	1 015	1 127	1 051	1 022	1 028
Maatschappelijke en religieuze organisaties	571	518	498	501	513	506
Onderzoek recreatie, cultuur, religie	190	190	185	195	202	203
Recreatie, cultuur, religie (overig)	1 893	1 933	1 706	1 501	1 383	1 400

O 2 Uitgaven van de overheid naar COFOG-functie (geconsolideerd) (slot)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015*
	mln euro					
Onderwijs	35 626	35 531	35 675	35 268	35 727	36 786
Basisonderwijs	11 685	11 598	11 362	11 181	11 333	11 583
Voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs	13 716	13 579	13 446	13 450	13 991	14 526
Postmiddelbaar onderwijs	0	0	0	0	0	0
Hoger onderwijs	8 300	8 479	9 032	8 905	8 969	9 356
Onderwijs niet naar niveau ingedeeld	374	387	373	325	0	2
Ondersteunende diensten onderwijs	945	904	873	833	826	785
Onderzoek onderwijs	135	137	147	161	172	167
Onderwijs (overig)	471	447	442	413	436	367
Sociale bescherming	104 532	106 182	108 402	110 715	111 887	112 323
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	30 906	30 870	31 836	31 113	31 000	30 667
Ouderdom	39 050	40 902	42 854	44 158	45 262	46 041
Nabestaanden	1 407	1 235	1 103	966	822	656
Gezin en kinderen	7 821	7 707	6 996	6552,0	6320,0	7203,0
Werkloosheid	11 040	10 467	10 380	11 888	12 321	11 617
Huisvestingskosten	2 249	2 327	2 354	2 496	2 841	3 128
Sociale uitsluiting (overig)	11 551	12 162	12 498	13 239	13 010	12 725
Onderzoek sociale bescherming	207	223	210	217	226	229
Sociale bescherming (overig)	301	289	171	86	85	57
Totaal uitgaven	304 107	302 010	303 865	302 036	306 204	305 355

8.

Toelichtingen

8.1 Nationale rekeningen in hoofdlijnen

Inleiding

Het systeem van nationale rekeningen geeft een kwantitatieve beschrijving van het economische proces in een land en de economische relaties met het buitenland. Als onderdelen van het economisch proces worden onderscheiden: productie, inkomensvorming, inkomensverdeling, bestedingen, financiering en vermogensvorming.

Economisch gebied

De Nederlandse nationale rekeningen hebben betrekking op het economisch gebied van het Koninkrijk der Nederlanden in Europa. Het Nederlandse deel van het continentaal plat in de Noordzee wordt ook beschouwd als deel van dat economisch gebied. De economieën van de buiten Europa liggende landen van het Koninkrijk der Nederlanden (Curaçao, Sint Maarten en Aruba) worden niet beschreven door de Nederlandse nationale rekeningen. De eilanden (openbare lichamen) Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn weliswaar onderdeel van Nederland, maar worden evenmin meegenomen.

Sinds de staatkundige veranderingen per 10-10-2010 is het CBS in Nederland verantwoordelijk voor de statistieken van de eilanden van Caribisch Nederland. In dat kader maakt het CBS ramingen voor het bbp voor elk van deze eilanden. Dit wordt echter niet samengenomen met het Nederlandse bbp.

Economische indicatoren

Centraal in de nationale rekeningen staat een aantal belangrijke economische indicatoren zoals het binnenlands product en het nationaal inkomen. Het bruto binnenlands product (bbp) is een maat voor de omvang van de economie. De volumeverandering van het bbp in een bepaalde tijdsperiode is de maatstaf voor de groei (of krimp) van de economie. Volumeveranderingen zijn geschoond voor prijsveranderingen.

Het nationaal inkomen is de som van de primaire inkomens (lonen, winsten en per saldo ontvangen rente en dividenden) van de ingezetenen van een land. Het nationaal inkomen kan bruto of netto worden bepaald, dat wil zeggen inclusief of exclusief het verbruik van vaste activa (ook wel afschrijvingen genoemd). Het bruto nationaal inkomen (bni) is gelijk aan het bruto binnenlands product plus het saldo van de primaire inkomensstromen van en naar het buitenland.

Statistische beschrijving economisch proces

Er zijn landen waar de nationale rekeningen uitsluitend betrekking hebben op een raming voor een of meer van deze macrovariabelen. Er is dan niet echt sprake van een statistische beschrijving van het economisch proces. Vóór de Tweede Wereldoorlog was dit ook in Nederland het geval; de grondslagen voor een geïntegreerd systeem zoals we dat nu kennen, waren toen ook nog niet gelegd. In een uitgebouwd nationale-rekeningenstelsel zoals dat nu in Nederland wordt samengesteld gaat de beschrijving veel verder. Om te beginnen wordt er een uitgebreid overzicht gegeven van de productie van goederen en diensten. Ook wordt vastgelegd hoeveel en wat er wordt geconsumeerd, waarin wordt geïnvesteerd en wat er wordt in- en uitgevoerd. Verder bevatten de nationale rekeningen

de inkomensvorming, evenals de herverdeling door belasting- en premieheffing en sociale uitkeringen. Ten slotte maken ook financiële transacties en vermogensvorming deel uit van de nationale rekeningen.

Dit alles gebeurt niet alleen voor het totaal van de volkshuishouding maar ook voor onderdelen daarvan. De beschrijving van de productie bijvoorbeeld wordt gedetailleerd naar bedrijfsklassen. Voor de beschrijving van inkomensverdeling, financiering en vermogensvorming wordt de economie onderscheiden in sectoren zoals de overheid, huishoudens, niet-financiële vennootschappen en financiële instellingen. Hiermee zijn ook de twee hoofdsystemen van de nationale rekeningen afgebakend: productie wordt beschreven in de zogenoemde aanbod- en gebruiktabellen (AGT). Inkomensverdeling, financiering en vermogensvorming valt onder de sectorrekeningen, waarvoor soms de naam inkomens- en vermogensrekeningen wordt gehanteerd. Arbeid wordt als een derde hoofdsysteem gezien. Wel ligt deze in de praktijk dicht tegen de productie aan. De drie hoofdsystemen raken elkaar op belangrijke onderdelen als toegevoegde waarde en beloning. Daardoor zijn ze (door integratie) volledig consistent met elkaar.

Consistente beschrijving

Dat de nationale rekeningen een systeem worden genoemd is gerechtvaardigd doordat ze een samenhangend en geïntegreerd geheel vormen waarin alle variabelen op een consistente wijze met elkaar samenhangen. Dit draagt belangrijk bij aan kwaliteit en gebruiksmogelijkheden. De kwaliteit wordt er door bevorderd omdat de definitie- en vergelijkingen die aan het systeem ten grondslag liggen het mogelijk maken om gegevens uit verschillende bronstatistieken aan elkaar te relateren. Ook als de uitkomsten van deze bronstatistieken niet sluiten, kan via integratie tot de meest plausibele schattingen worden gekomen. De gebruiksmogelijkheden van de nationale rekeningen worden bevorderd doordat de systematiek het mogelijk maakt allerlei verschijnselen met elkaar in verband te brengen.

De genoemde systematiek leidt echter ook tot beperkingen, vooral ten aanzien van de mogelijkheid om wijzigingen in concepten en definities door te voeren. Partiële veranderingen zijn zonder meer uitgesloten. Een verandering bijvoorbeeld in wat tot de productie gerekend moet worden is alleen mogelijk als tegelijkertijd begrippen als inkomen, consumptie, besparingen en investeringen aangepast worden.

Diverse gebruiksmogelijkheden

De gebruiksmogelijkheden van de nationale rekeningen zijn zeer divers. Allereerst worden binnenlands product en nationaal inkomen vaak gehanteerd als een maatstaf voor het functioneren van de economie van een land, het succes van het gevoerde financieel-economische beleid en de financiële draagkracht van de samenleving. Het vorderingensaldo van de overheid en de overheidsschuld worden bijvoorbeeld uitgedrukt als percentage van het bbp (EMU-norm). Verder is het bni één van de grondslagen voor de afdrachten aan de Europese Unie. Het nationaal inkomen wordt gebruikt als richtlijn voor de omvang van de ontwikkelingshulp en als basis voor allerlei kengetallen ten aanzien van de overheid. Verder kan uit de nationale rekeningen het relatieve belang van een bedrijfstak voor de economie afgelezen worden, bijvoorbeeld door zijn aandeel in het binnenlands product.

Voorts worden nationale-rekeningengegevens veelvuldig gebruikt voor prognoses en analyses. Omdat ze een geïntegreerde en gecoördineerde beschrijving van de economie geven, zijn de nationale-rekeningengegevens bij uitstek geschikt voor gebruik in modellen die de economische ontwikkeling voorspellen en de invloed van beleidsvarianten toetsen.

Ten slotte kan nog gewezen worden op het gebruik van de gegevens over de productie-structuur. Deze vormen een specifieke dataset (aanbod- en gebruikstabellen en input-outputtabellen), die eveneens dient als basis voor een zeer pluriform gebruik. Voorbeelden zijn studies naar energiegebruik, milieuvervuiling en de gevolgen van belastingmaatregelen op de productie en werkgelegenheid.

Institutionele benadering

In de nationale rekeningen wordt een beschrijving gegeven vanuit de invalshoek van de economische actoren. Dit wordt de institutionele benadering genoemd. Bij een institutionele beschrijving van het productieproces staan de producenten centraal. Deze worden op basis van het zwaartepunt van hun economische activiteit ingedeeld in bedrijfstakken. Producenten bijvoorbeeld die vervoer als hoofdactiviteit hebben worden ingedeeld in de bedrijfstak vervoer, opslag en communicatie. Dit leidt tot goede informatie over de totale productiewaarde van de producenten die tot een bepaalde bedrijfsgroep gerekend worden en sluit aan bij de werkelijkheid waarin de producent opereert. Deze benadering betekent echter tevens dat ook de productie uit hoofde van eventuele nevenactiviteiten in de productiewaarde van een bedrijfstak wordt meegenomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor een textiel fabriek die ook producten rechtstreeks verkoopt aan consumenten (detailhandel).

Iedere keuze die in dit kader is gemaakt, is er op gericht dat de nationale rekeningen voor zoveel mogelijk doeleinden bruikbaar zijn. Voor specifieke oogmerken worden aparte modules gemaakt die dan in aanvulling op de standaard nationale rekeningen de gegevens bevatten die nodig zijn voor een bijzondere invalshoek of een specifiek gebruik.

Internationale vergelijkbaarheid en gebruik

Internationale vergelijkbaarheid is een belangrijk kenmerk van de nationale rekeningen. De begrippen, classificaties en methoden van de nationale rekeningen zijn wereldwijd gestandaardiseerd en vastgelegd in internationale richtlijnen (SNA 2008 en ESR 2010).

Nederland is op grond van internationale regelgeving verplicht om nauwkeurig omschreven gegevens op vastgelegde tijdstippen aan internationale instellingen te leveren. De belangrijkste levering betreft die aan het statistisch bureau van de Europese Unie (Eurostat). Deze instelling draagt ook zorg voor een verdere doorlevering van de cijfers aan onder andere de Europese Centrale Bank (ECB) en de Organisatie voor Economische samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Tevens berekent Eurostat de totalen voor de Europese Unie (EU) en de eurozone.

Veel internationale verdragen en internationale richtlijnen bevatten verwijzingen naar of gegevens uit de nationale rekeningen. De internationale betekenis en het administratieve gebruik van de nationale rekeningen is de laatste decennia sterk toegenomen. Zowel de btw-bijdrage als de bni-bijdrage van Nederland aan de Europese Unie is gebaseerd op de nationale rekeningen. Ook aan de inkomstenkant van Nederland spelen de nationale rekeningen een belangrijke rol. De verdeling van het bbp over regio's, zoals deze kan worden afgeleid uit de regionale (nationale) rekeningen bepaalt mede de hoogte van de bijdragen die een lidstaat ontvangt uit de Europese structuurfondsen. Kortom, de netto financiële positie van Nederland ten opzichte van de EU wordt grotendeels bepaald door gegevens uit de nationale rekeningen.

Door het toegenomen belang van onder meer het bni is het steeds belangrijker geworden dat alle lidstaten statistische begrippen op precies dezelfde manier toepassen. Daarom zijn afspraken gemaakt over het opstellen van onderling vergelijkbare, oftewel

‘geharmoniseerde’ cijfers. Onder auspiciën van Eurostat is het bni-comité opgericht dat als taak heeft toe te zien op de kwaliteit van de bni-ramingen van de lidstaten. Het comité controleert in hoeverre de voorschriften worden nageleefd. Controles vinden ook plaats door de Europese Rekenkamer. De kwaliteit en internationale vergelijkbaarheid van de nationale rekeningen wordt hierdoor gunstig beïnvloed.

Bij de eisen voor toetreding tot de EMU (vastgelegd in het Verdrag van Maastricht) en in het Stabiliteits- en groeipact (vastgelegd in het Verdrag van Amsterdam) spelen overheidsschuld en overheidstekort als percentage van het bbp een wezenlijke rol. Ook een eventuele boete bij het niet nakomen van de verplichtingen in het stabiliteitspact en eventuele verzachtende omstandigheden (economische depressie) zijn gerelateerd aan de nationale rekeningen.

Welvaart

Vanwege het veelvuldige en veelzijdige gebruik van de nationale-rekeningencijfers is het van belang dat de precieze betekenis van deze gegevens ook voor iedereen duidelijk is. Het binnenlands product en het nationaal inkomen vormen bijvoorbeeld maar enkele indicaties voor de welvaart. Zaken als inkomensverdeling, (niet gecompenseerde) schade aan het milieu en geluk zitten er niet in. Vanuit de nationale rekeningen wordt dan ook gewerkt aan een verbreding van het arsenaal aan begrippen dat geïntegreerd naar buiten wordt gebracht. Deze blijven vooralsnog wel buiten het kernsysteem van de nationale rekeningen. Voorbeelden van de verbreding zijn indicatoren voor duurzame ontwikkeling en groene groei.

Milieu

In het reguliere deel van de nationale rekeningen zijn de milieuaspecten van productie en consumptie slechts in beperkte mate meegenomen. Alleen voor zover economische actoren (bedrijven, overheden, consumenten) daadwerkelijk uitgaven doen om vervuiling tegen te gaan, komen deze ook in de nationale rekeningen terecht. Indien bijvoorbeeld de overheid zorgt voor waterzuivering of bodemsanering, wordt dit gerekend tot de overheidsproductie en draagt dit bij aan het nationaal inkomen. De vervuiling zelf komt niet tot uiting in de in geld uitgedrukte transacties. Wel is het zo dat, als er via de markt of het democratisch proces aan milieubederf een prijskaartje gehangen wordt, dit in het huidige stelsel van de nationale rekeningen enigszins tot uitdrukking komt. Milieuhellingen bijvoorbeeld vormen een onderdeel van de transacties die in het kader van de nationale rekeningen beschreven worden.

Daarom worden in een afzonderlijke module in samenhang met de nationale rekeningen (en macro-economische grootheden als het nationaal inkomen) milieueffecten zo volledig mogelijk te kwantificeerd in statistisch waarneembare fysieke eenheden. Tevens worden uitgaven aan het milieu in de vorm van milieubelastingen of milieureinigingsdiensten in deze milieurekeningen verbijzonderd.

Overige deelsystemen

Naast de hoofdsystemen AGT, sectorrekeningen en arbeid zijn er specifieke onderwerpen in aparte modules ondergebracht. De milieurekeningen zijn hiervan een voorbeeld. Andere modules zijn er op het terrein van regio, groeianalyse en toerisme.

8.2 Transacties in de nationale rekeningen

Inleiding

In de nationale rekeningen worden, uitgaande van internationale richtlijnen, transacties beschreven van bedrijfseenheden (gegroepeerd in bedrijfsklassen) en van institutionele eenheden (gegroepeerd in sectoren). De transacties van bedrijfseenheden worden beschreven in de aanbod- en gebruiktabellen (AGT). Hierbij ligt het accent op de goederen- en dienstentransacties en de beschrijving van het productieproces en de inkomensvorming. Bedrijfseenheden worden ingedeeld naar economische activiteit (bedrijfsklasse) volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008. De transacties van institutionele eenheden worden beschreven in het rekeningenstelsel, het domein van de sectorrekeningen. Hierbij ligt het accent op inkomensverdeling, besteding en financiering. In deze toelichting komen de diverse transacties aan de orde. Institutionele eenheden worden in gedeeld in (sub)sectoren volgens het Europees Systeem van rekeningen (ESR) 2010.

Een transactie is een economische stroom, d.w.z. een interactie met wederzijdse instemming, tussen institutionele eenheden of soms binnen een institutionele eenheid. In dat laatste geval is het zinvol om de stroom als transactie te beschouwen omdat de eenheid in twee verschillende hoedanigheden functioneert. Transacties worden in vier hoofdgroepen ingedeeld:

- transacties in producten. Deze beschrijven de oorsprong (binnenlandse output of invoer) en het gebruik van producten (intermediair verbruik, finale consumptie, investering — waaronder het verbruik van vaste activa valt — of uitvoer)
- verdelingstransacties. Deze beschrijven hoe de bij de productie gegenereerde toegevoegde waarde over arbeid, kapitaal en overheid wordt verdeeld, en hoe inkomen en vermogen worden herverdeeld (inkomsten- en vermogensbelasting, en andere overdrachten)
- financiële transacties. Deze beschrijven de mutaties van de financiële activa en passiva voor elk type financieel instrument. Dergelijke transacties komen niet alleen voor als tegenhanger van niet-financiële transacties, maar ook als transacties met uitsluitend financiële instrumenten
- overige transacties. Deze worden gevormd door het saldo van aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa.

Productie en inkomensvorming

Productie (basisprijzen)

Het totaal aan goederen en diensten dat is geproduceerd, wordt ook wel output genoemd. Hiervan bestaan drie soorten:

- marktoutput: goederen en diensten die op de markt zijn afgezet of waarvoor dit in de toekomst de bedoeling is
- output voor eigen finaal gebruik: goederen en diensten voor eigen consumptie of voor investeringen door dezelfde bedrijfseenheid als die welke die goederen en diensten heeft geproduceerd
- niet-marktoutput: goederen en diensten die gratis of tegen economisch niet-significante prijzen aan andere eenheden zijn geleverd.

De output wordt gewaardeerd tegen basisprijzen. Dit zijn de prijzen die door producenten zelf worden ervaren: per bedrijfstak zijn de productgebonden belastingen er vanaf getrokken en de productgebonden subsidies erbij opgeteld. Door de producent afzonderlijk in rekening gebrachte vervoerskosten zijn niet inbegrepen. Ook de

waardeveranderingen van financiële en niet-financiële activa (productiemiddelen) tijdens de verslagperiode zijn niet inbegrepen.

Inbegrepen is de productie van alle in Nederland opererende bedrijfseenheden, dus ook degenen die in buitenlandse handen zijn. Ook overheidsinstanties en andere niet-commerciële instanties behoren hiertoe.

Enkele bijzondere gevallen:

-Bedrijfstakingen:

De *handel* distribueert goederen in ruimte en tijd zonder ze te bewerken. Zij produceert dus diensten die aan goederen verbonden zijn. De waarde van deze diensten wordt berekend als het verschil tussen de verkoopwaarde en de aankoopwaarde van de verhandelde goederen.

Verhuur van en handel in onroerend goed produceert diensten van bedrijfsgebouwen en huurwoningen. Ook diensten van woningen die door de eigenaar zelf worden bewoond (het 'woongenot') worden hieraan toegekend. Deze diensten worden gewaardeerd met behulp van de huurprijzen voor vergelijkbare woningen.

-(Sub)sectoren:

Banken houden zich vooral bezig met financiële intermediaatatie, dat wil zeggen het aantrekken, transformeren en distribueren van financiële middelen. De vergoeding voor deze diensten wordt impliciet verrekend met de ontvangen en betaalde rente. De waarde van deze zogenaamde toegerekende bankdiensten wordt berekend als de marge op aangetrokken deposito's en op uitgezette leningen. Daarnaast produceren banken diensten, als het gebruik van pinpassen, waar door de klant expliciet voor wordt betaald. Het *verzekeringswezen en de pensioenfondsen* houden zich vooral bezig met het omzetten van individuele risico's in collectieve risico's. De waarde van deze dienstverlening is bij schadeverzekeraars gelijkgesteld aan het verschil tussen bruto premies (incl. toegerekende premies) en gemiddelde uitkeringen. Bij pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen is de waarde van de dienst gelijk aan de som van de uitvoeringskosten, inclusief een eventuele winststopslag bij verzekeraars.

De *overheid* houdt zich vooral bezig met het produceren van collectieve diensten. Door het ontbreken van marktprijzen wordt de productiewaarde van de overheid vanuit de productiekosten berekend, als de som van het intermediair verbruik, de beloning van werknemers, de afschrijvingen en het saldo van de niet-productgebonden belastingen en subsidies op productie betaald door de overheid zelf.

Instellingen zonder winstoogmerk (izw's) ten behoeve van huishoudens zijn net als de overheid niet-marktproducenten. Hun productiewaarde wordt ook bepaald vanuit de productiekosten.

Intermediair verbruik (aankooprijzen)

Goederen en diensten die als input in een productieproces worden gebruikt, met uitzondering van de vaste activa (investeringsgoederen). Het gaat hierbij om goederen die tijdens het productieproces worden verwerkt in andere producten of volledig worden verbruikt (dit gebeurt per definitie met de ingehuurde diensten). Volgens internationale afspraken wordt een aangeschaft goed of een ingehuurde dienst niet als intermediair verbruik maar als vast activum (investering) gezien wanneer het meer dan één jaar ingezet kan worden in een productieproces. De intermediair verbruikte goederen en diensten worden gewaardeerd tegen de aankooprijzen die op het moment van gebruik voor soortgelijke goederen of diensten gelden.

Toegevoegde waarde (basisrijzen)

De waarde van alle geproduceerde goederen en diensten (de productiewaarde of output) minus de waarde van goederen en diensten die tijdens deze productie zijn opgebruikt (het intermediair verbruik).

Het bruto binnenlands product (bbp)

Het bruto binnenlands product (bbp) is een maat voor de omvang van de economie. De verandering van het volume van het bbp in een bepaalde tijdsperiode is een maat voor de groei (of krimp) van de economie. Het bruto binnenlands product tegen marktprijzen is het eindresultaat van de productieve activiteiten van ingezeten productie-eenheden.

Het kan op drie manieren worden gedefinieerd:

- vanuit het oogpunt van de productie: het bbp is de som van de bruto toegevoegde waarde van alle institutionele sectoren of bedrijfstakken en het saldo van productgebonden belastingen en subsidies (die niet aan sectoren en bedrijfstakken worden toegerekend). Het is eveneens de sluitpost van de productierekening van de totale economie.
- vanuit het oogpunt van de bestedingen: het bbp is de som van de finale bestedingen aan goederen en diensten door ingezeten institutionele eenheden (consumptie en bruto-investeringen) en het saldo van uitvoer en invoer van goederen en diensten.
- vanuit het oogpunt van het inkomen: het bbp is de som van de bestedingen in de inkomensvormingsrekening van de totale economie (beloning van werknemers, belastingen op productie en invoer exclusief subsidies, bruto-exploitatieoverschot en gemengd inkomen van de totale economie).

Door het bbp te verminderen met het verbruik van vaste activa, wordt het netto binnenlands product (nbp) tegen marktprijzen verkregen.

Belastingen op productie en invoer

Verplichte betalingen om niet, in geld of in natura, die door de overheid of door de instellingen van de Europese Unie worden opgelegd in verband met de productie of de invoer van goederen en diensten, het in dienst hebben van arbeidskrachten en het eigendom of het gebruik van grond, gebouwen of andere activa die in het productieproces worden aangewend. Dergelijke belastingen zijn verschuldigd ongeacht gemaakte winst. Zowel productgebonden als niet-productgebonden belastingen behoren hiertoe.

Productgebonden belastingen

Belastingen die moeten worden betaald per eenheid van een bepaald goed dat of bepaalde dienst die is geproduceerd of ingevoerd. De belasting kan een bepaald bedrag per kwantitatieve eenheid van een goed of een dienst zijn, of worden berekend als een bepaald percentage van de prijs per eenheid of van de waarde van de geproduceerde of verhandelde goederen en diensten.

Belastingen op invoer (exclusief btw)

Belastingen die gerelateerd zijn aan de waarde of de hoeveelheid van ingevoerde producten. Voorbeelden hiervan zijn invoerrechten en accijnzen op ingevoerde brandstoffen.

Toegerekende btw

De btw is een productgebonden belasting, die op de verschillende momenten van levering door producenten wordt geïnd en uiteindelijk volledig ten laste komt van de eindgebruikers. Producenten dragen alleen het verschil af tussen de btw op hun verkopen en de btw op hun aankopen. De toegerekende btw (de in theorie af te dragen btw) wordt berekend door op de relevante goederen- en dienstentransacties de wettelijke btw-percentages toe te passen. Met relevant wordt bedoeld dat de btw alleen berekend wordt over de transacties waarbij sprake is van een eindheffing. Dit geldt vooral voor de consumptieve aankopen door huishoudens en de aankopen door 'vrijgestelde' bedrijven. Deze bedrijven zijn vrijgesteld van de afdracht van btw. Omdat ze geen btw berekenen op hun verkopen, kunnen ze de btw op hun aankoop van intermediaire goederen en kapitaalgoederen ook niet verrekenen. De btw op hun aankopen is daarmee een eindheffing.

Vershil toegerekende en afgedragen btw

Het verschil tussen de toegerekende en de afgedragen btw ontstaat onder meer door kwijtscheldingen, oninbaar geleden bedragen, boetes, de Regeling kleine ondernemers en door ontwijking van de afdracht van btw. Het verschil tussen toegerekende en afgedragen btw wordt niet verdeeld over de bedrijfsklassen, maar op het niveau van de totale economie geteld bij de som van de toegevoegde waarde in basisprijzen en de productgebonden belastingen en subsidies om uit te komen op het bbp tegen marktprijzen.

Niet-productgebonden belastingen op productie

Dit zijn de belastingen op productie die producenten moeten betalen, ongeacht de hoeveelheid of de waarde van de geproduceerde of verkochte producten. Voorbeelden hiervan zijn onroerendezaakbelasting, reinigingsrechten en rioolrechten betaald door producenten.

Subsidies

Subsidies zijn betalingen om niet die door de Nederlandse overheid of instellingen van de Europese Unie worden gedaan aan ingezeten producenten. Zowel productgebonden als niet-productgebonden subsidies behoren hiertoe.

Productgebonden subsidies

Subsidies die zijn uitgekeerd per geproduceerde of ingevoerde eenheid van een goed of een dienst. De subsidies zijn gerelateerd aan de waarde of aan de hoeveelheid van het product.

Niet-productgebonden subsidies

Onder subsidies die niet-productgebonden zijn, vallen de subsidies op productie die niet direct gerelateerd zijn aan de waarde of de hoeveelheid geproduceerde en verkochte producten. Het betreft vooral landbouwsubsidies, subsidies op R&D en loonsubsidies.

Beloning van werknemers

De totale vergoeding, in geld of in natura, die door een werkgever aan een werknemer verschuldigd is voor de arbeid die deze tijdens een verslagperiode heeft verricht. De beloning van werknemers is gelijk aan het totaal van lonen en sociale premies ten laste van werkgevers.

Lonen

De vergoedingen voor de werknemer, in geld of in natura, voor de tijdens de verslagperiode verrichte arbeid. Deze komen ten laste van de werkgever en zijn inclusief de door de werkgever ingehouden loonbelasting en de sociale premies die ten laste komen van de werknemer.

Sociale premies t.l.v. werkgevers

De aan het loon gerelateerde en ten laste van werkgevers komende premies voor wettelijke sociale verzekering, particuliere sociale premies (waaronder pensioenpremies) en toegerekende sociale premies zoals doorbetaling van loon bij ziekte.

Verbruik van vaste activa

De waardevermindering van vaste activa (productiemiddelen) in eigendom als gevolg van normale slijtage en economische veroudering, ook wel afschrijvingen genoemd. Bij het berekenen van het verbruik van vaste activa wordt gebruik gemaakt van de PIM methode (*perpetual inventory method*). Deze methode gaat uit van de waarde van de aan het begin van een jaar aanwezige kapitaalgoederenvoorraad, die op vervangingswaarde wordt gebracht door te corrigeren voor de prijsveranderingen van vergelijkbare kapitaalgoederen in het verslagjaar. Hieraan worden de investeringen in vaste activa van dat jaar toegevoegd en vervolgens wordt de waarde van de buiten gebruik gestelde activa erop in mindering gebracht. Aldus wordt de waarde van de kapitaalgoederenvoorraad aan

het eind van het jaar verkregen. Vervolgens wordt via een afschrijvingspercentage de afschrijvingen bepaald. De aldus bepaalde afschrijvingen behoeven niet overeen te stemmen met de bedrijfseconomische afschrijvingen die zijn vastgesteld op basis van historische kostprijs of fiscale levensduur.

Exploitatieoverschot / gemengd inkomen

Het saldo dat resteert nadat de toegevoegde waarde tegen basisprijzen is verminderd met de beloning van werknemers en het saldo van belastingen en subsidies op productie en invoer. Bij zelfstandigen (die deel uitmaken van de sector huishoudens) wordt dit saldo gemengd inkomen genoemd omdat het ook de beloning voor de door hen geleverde arbeid bevat.

In de nationale rekeningen betekent bruto vóór aftrek van het verbruik van vaste activa en netto na aftrek van het verbruik van vaste activa. Uit het bruto-exploitatieoverschot moet het verbruik van vaste activa worden bekostigd.

Finale bestedingen en invoer

Invoer en uitvoer (waarderingen)

In de aanbod- en gebruiktabellen zijn ingevoerde en uitgevoerde goederen gewaardeerd tegen de prijs aan de Nederlandse grens. Als gevolg van de grenswaardering zijn:

- bij de invoer de kosten van vervoer en verzekering in het buitenland begrepen in de invoer van goederen (cif-waardering, van *cost, insurance and freight*)
- bij de uitvoer de kosten van vervoer en verzekering op het Nederlandse traject begrepen in de uitvoer van goederen (fob-waardering, van *free on board*).

De grenswaardering kan niet zonder meer worden toegepast. Om te bereiken dat het uitvoeroverschot (het saldo van de uitvoer en de invoer) aansluit op de werkelijk per saldo uit het buitenland te ontvangen bedragen wordt de volgende registratiewijze toegepast:

- als bij de uitvoer van goederen het vervoer in Nederland tot de grens plaatsvindt door een buitenlands bedrijf, dan vindt er compensatie plaats door de invoer van diensten met hetzelfde bedrag te verhogen
- als bij de invoer van goederen het vervoer in het buitenland tot de grens plaatsvindt door een Nederlands bedrijf, dan vindt er compensatie plaats door de uitvoer van diensten met hetzelfde bedrag te verhogen.

Op macroniveau wordt de invoer fob gewaardeerd (evenals de uitvoer), dus tegen de waarde aan de grens van het land van uitvoer. De overgang van een cif- naar een fob-waardering van ingevoerde goederen bestaat uit:

- een cif/fob-correctie, voor wat betreft het vervoer door Nederlandse bedrijven in het buitenland. De invoer en de uitvoer worden met hetzelfde bedrag verminderd
- een cif/fob-herclassificatie, voor wat betreft het vervoer door buitenlandse bedrijven in het buitenland. In dit geval vindt er een verschuiving plaats van invoer goederen naar invoer diensten.

Invoer van goederen en diensten

De goederen- en dienstenstromen (verkoop, ruil en giften) van niet-ingezetenen naar ingezetenen (in Nederland). Invoer van goederen vindt plaats wanneer het economische eigendom van goederen door een niet-ingezetene wordt overgedragen aan een ingezetene, ongeacht of er sprake is van een fysieke grensoverschrijdende goederenbeweging. Een bedrijf of instantie wordt hier als ingezetene beschouwd wanneer het minimaal een jaar in Nederland actief is. Of dit bedrijf of deze instantie in buitenlandse handen is, doet niet ter zake.

Uitvoer van goederen en diensten

De goederen- en dienstenstromen (verkoop, ruil en giften) van ingezetenen (in Nederland) naar niet-ingezetenen. Uitvoer van goederen vindt plaats wanneer het economisch eigendom van goederen door een ingezetene wordt overgedragen aan een niet-ingezetene, ongeacht of er sprake is van een fysieke grensoverschrijdende goederenbeweging. Een bedrijf of instantie wordt hier als ingezetene beschouwd wanneer het minimaal een jaar in Nederland actief is. Of dit bedrijf of deze instantie in buitenlandse handen is, doet niet ter zake.

Consumptieve bestedingen

Uitgaven aan goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van individuele of collectieve behoeften. De consumptieve bestedingen kunnen zowel op het eigen grondgebied als in het buitenland worden gedaan, maar het gaat altijd om uitgaven door ingezeten institutionele eenheden, dat wil zeggen in Nederland gevestigde huishoudens, izw's t.b.v. huishoudens en overheidsinstanties. Ondernemingen consumeren niet: kosten aan goederen en diensten die ondernemingen maken ten behoeve van hun productie vallen hier niet onder, maar onder intermediair verbruik of investeringen. De overheid is een speciaal geval. Ook de overheid kent intermediair verbruik, naar analogie van ondernemingen. Maar de productie die de overheid levert en waar niet rechtstreeks voor wordt betaald, niet-markt-output (veiligheid bijvoorbeeld), valt onder de (overheids-)consumptie. Het heet dat de overheid 'haar eigen productie consumeert'. Binnen de nationale rekeningen moet alles wat wordt geproduceerd namelijk ook worden afgenomen. Dat de consumptie van de overheidsproductie bij de overheid zelf is neergelegd, is een conventie. Daarnaast bevat de overheidsconsumptie ook door de overheid verstrekte sociale uitkeringen in natura zoals basiszorg (gefinancierd uit AWBZ en de Zorgverzekeringswet) en huurtoeslag.

Classificatie van consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie

Voor de consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie (zie verder) van huishoudens worden internationaal twee verschillende classificaties gebruikt: naar productgroepen en naar verbruiksfuncties. De classificatie naar productgroepen geeft vooral het gezichtspunt van de producenten weer. Het is ook de indeling die wordt gebruikt in de aanbod- en gebruikstabellen. De classificatie naar verbruiksfuncties geeft meer het gezichtspunt van de consumenten weer. Bij deze laatste indeling speelt het onderscheid tussen goederen en diensten geen centrale rol. De verbruiksfunctie vervoer omvat bijvoorbeeld zowel de aankoop van voertuigen als de aankoop van vervoersdiensten. In de Nederlandse nationale rekeningen worden de consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie van huishoudens ook ingedeeld naar goederen- en dienstencategorieën. Deze specifiek Nederlandse indeling kan worden gezien als een indeling vanuit het gezichtspunt van de detailhandel. Het is een mengeling van de indelingen naar productgroepen en verbruiksfuncties.

Consumptieve bestedingen door huishoudens

Tot de consumptieve bestedingen door huishoudens behoren de volgende grensgevallen:

- inkomen in natura zoals huisvesting, voeding en kleding en de auto van de zaak
- diensten van woningen die door de eigenaar zelf worden bewoond (het 'woongenot') en waarbij dus geen sprake is van werkelijk betaalde huur. Deze diensten zijn gewaardeerd met behulp van de huurprijzen voor vergelijkbare woningen
- producten die voor eigen gebruik zijn geproduceerd, bijvoorbeeld in de landbouw. De waarde ervan is gelijk aan de marktprijs voor deze of vergelijkbare producten
- duurzame consumptiegoederen, zoals personenauto's, huishoudelijke apparaten, meubilair en kleding. De aankoop door particulieren van woningen wordt echter gerekend tot de investeringen in vaste activa van huishoudens.

De detailgegevens over de consumptieve bestedingen betreffen de binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen. Hieronder vallen de consumptieve bestedingen in

Nederland, ongeacht het ingezetenschap van de consument. Hieruit kunnen de consumptieve bestedingen door huishoudens worden afgeleid door de consumptie door niet-ingezetenen in Nederland in mindering te brengen en te registreren als uitvoer en de consumptie door ingezetenen in het buitenland erbij te tellen en te registreren als invoer.

Consumptieve bestedingen door izw's t.b.v. huishoudens

De consumptieve bestedingen door instellingen zonder winstoogmerk (izw's) ten behoeve van huishoudens omvatten per conventie de niet-marktproductie van deze sector met uitzondering van de investeringen in eigen beheer.

Consumptieve bestedingen door de overheid

Bij de consumptieve bestedingen door de overheid doet zich een probleem voor dat verband houdt met het karakter van de overheidsproductie. Slechts een deel van de diensten van de overheid wordt daadwerkelijk verkocht (marktproductie). Het grootste deel van de overheidsproductie wordt betaald uit de algemene middelen en gratis algemeen beschikbaar gesteld (niet-marktproductie). Daarom stuit het toerekenen ervan aan gebruikers op grote problemen. Een dergelijke toerekening wordt dan ook niet gemaakt. De overheid wordt per conventie beschouwd als consument van de door haarzelf geproduceerde diensten. Door het ontbreken van marktprijzen wordt de waarde van de consumptieve bestedingen door de overheid berekend vanuit de kosten:

	intermediair verbruik
<i>plus:</i>	beloning van werknemers
<i>plus:</i>	afschrijvingen
<i>plus:</i>	niet-productgebonden belastingen op productie (betaald door de overheid zelf)
<i>minus:</i>	niet-productgebonden subsidies (ontvangen door de overheid)
=	productie (basisprijzen)
	productie (basisprijzen)
<i>minus:</i>	verkopen (=marktproductie)
<i>minus:</i>	investeringen in eigen beheer
<i>plus:</i>	sociale uitkeringen in natura
=	consumptieve bestedingen door de overheid

De consumptieve bestedingen worden onderscheiden in individuele en collectieve.

Individuele consumptieve bestedingen

Uitgaven voor goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van individuele behoeften of wensen. Individuele consumptieve bestedingen vinden plaats bij huishoudens en izw's t.b.v. huishoudens en de overheid.

Collectieve consumptieve bestedingen

Uitgaven voor goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van collectieve behoeften of wensen van leden van de gemeenschap. Collectieve consumptieve bestedingen vinden plaats bij de overheid en betreffen met name uitgaven voor diensten op het gebied van:

- openbaar bestuur, beveiliging en defensie
- ordehandhaving, wet- en regelgeving
- milieubescherming
- speur- en ontwikkelingswerk
- infrastructuur en economische ontwikkeling.

Werkelijke individuele consumptie

Consumptieve bestedingen door huishoudens hebben betrekking op de uitgaven voor consumptiegoederen en -diensten. De werkelijke individuele consumptie daarentegen betreft de verwerving van consumptiegoederen en -diensten. Naast de consumptie door huishoudens bevat deze bepaalde goederen en diensten die door de overheid of izw's

t.b.v. huishoudens worden gefinancierd, en vervolgens als sociale overdrachten in natura aan de huishoudens worden geleverd. Hieronder valt het merendeel van de uitgaven van de overheid op het gebied van gezondheid, onderwijs en sociale bescherming. Per conventie wordt de consumptie door izw's t.b.v. huishoudens geheel tot de individuele consumptie gerekend.

De werkelijke individuele consumptie door huishoudens wordt als volgt berekend:

consumptieve bestedingen door huishoudens
plus: consumptieve bestedingen door izw's t.b.v. huishoudens
plus: individuele consumptie door de overheid
= werkelijke individuele consumptie

Netto materiële overheidsconsumptie

De netto materiële overheidsconsumptie is de som van het intermediair verbruik, het verbruik van vaste activa en de betaalde niet-productgebonden belastingen minus de ontvangen niet-productgebonden subsidies en de verkopen door de overheid (overheidsproductie voor de markt). De prijsindex van de netto materiële overheidsconsumptie (IMOC) is de gemiddelde prijsverandering daarvan. Deze prijsindex wordt gebruikt in meerjarige contracten, afspraken en begrotingen van overheden.

Investerings in vaste activa

Uitgaven aan productiemiddelen die langer dan één jaar worden ingezet tijdens een productieproces. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een bedrijfsgebouw, woning, bedrijfswagen of een machine. Dit in tegenstelling tot goederen of diensten die tijdens het productieproces worden opgebruikt, zoals ijzererts, het intermediair verbruik. De aanschaf van auto's, meubelen e.d. door huishoudens behoort niet tot de investeringen. Vaste activa kunnen in de loop der jaren in waarde verminderen door slijtage of omdat bijvoorbeeld de techniek verouderd (economische veroudering). Dit wordt verbruik van vaste activa genoemd (ook wel afschrijvingen). Bij bruto-investeringen zijn deze niet afgehaald van de waarde van de investeringen, bij netto-investeringen is dit wel het geval.

De volgende investeringsgoederen worden onderscheiden: bouwwerken, vervoermiddelen, machines en installaties, telecommunicatieapparatuur, wapensystemen (inbegrepen bij machines), computers, software, onderzoek en ontwikkeling, in cultuur gebrachte activa (bv. vee en bomen), exploratie en evaluatie van minerale reserves, kosten van eigendomsoverdracht voor niet-geproduceerde activa en intellectuele eigendommen. De precieze afbakening van de investeringen is te vinden in het Europees Systeem van Rekeningen (ESR) 2010.

Veranderingen in voorraden

Veranderingen in de grondstoffen, halffabricaten, onderhanden werk (onvoltooide producten zoals schepen of machines) en eindproducten die bij de producenten aanwezig zijn en veranderingen in handelsvoorraden. Onderhanden werk in de bouw wordt niet tot de voorraadvorming gerekend. Positieve veranderingen in de voorraden ontstaan wanneer in het verslagjaar goederen zijn geproduceerd die nog niet zijn verkocht. Ook ontstaan toevoegingen aan voorraden wanneer goederen in het verslagjaar zijn gekocht, maar nog niet in het productieproces verbruikt of, in het geval van de handel, verkocht. Negatieve veranderingen in voorraden ontstaan wanneer goederen aan bestaande voorraden worden onttrokken om verkocht of in het productieproces verbruikt te worden.

De waardering van de veranderingen in voorraden gebeurt zodanig, dat er geen winsten of verliezen op voorraden door prijsveranderingen ontstaan. Beginvoorraad en eindvoorraad van elk goed worden voor dit doel tegen dezelfde prijs gewaardeerd, namelijk grondstoffen tegen de in de periode geldende gemiddelde inkoopprijs, eindproducten tegen de gemiddelde verkoopprijs en het onderhanden werk tegen de gemiddelde kostprijs.

Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden

Dit betreft het saldo van aan- en verkopen van kostbaarheden, zoals edelstenen, goud, antiques, kunstobjecten en sieraden, die primair als beleggingsobject worden aangeschaft. In de nationale rekeningen wordt deze transactie in het algemeen gecombineerd met de veranderingen in voorraden.

Verdelingstransacties

Rente

Rente wordt toegerekend aan het tijdvak waarin de onderliggende vordering of schuld bestaat. Werkelijke rentebetalingen of -ontvangsten worden gecorrigeerd voor indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (toegerekende bankdiensten). Er treedt daarmee een verschuiving op van de werkelijke rentebetalingen en -ontvangsten naar de productie of het verbruik van bankdiensten. Voor producenten van toegerekende bankdiensten leidt dit tot een daling van de ontvangen en een stijging van de betaalde rente ten opzichte van de werkelijke rentestromen. Bij de verbruikers van toegerekende bankdiensten leidt dit tot een stijging van ontvangen rente en een daling van de betaalde rente, in vergelijking met de werkelijke rentestromen.

Werkelijke ontvangen rente

De werkelijk ontvangen rente zijn de inkomsten uit rente toegerekend aan het tijdvak waarin de onderliggende vordering bestaat. Dit wijkt af van het begrip rente in de nationale rekeningen. In het begrip rente van de nationale rekeningen wordt de werkelijk ontvangen rente gecorrigeerd voor indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (toegerekende bankdiensten).

Werkelijke betaalde rente

De werkelijk betaalde rente zijn de uitgaven aan rente toegerekend aan het tijdvak waarin de onderliggende schuld bestaat. Dit wijkt af van het begrip rente in de nationale rekeningen. In het begrip rente van de nationale rekeningen wordt de werkelijk betaalde rente gecorrigeerd voor indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (toegerekende bankdiensten).

Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs

Banken houden zich vooral bezig met financiële intermediair, dat wil zeggen het aantrekken, transformeren en distribueren van financiële middelen. De vergoeding voor deze diensten wordt impliciet verrekend met de ontvangen en betaalde rente. De omvang van de indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (toegerekende bankdiensten, geproduceerd door banken) wordt bepaald met behulp van de referentierente. De referentierente is het tarief waartegen banken onderling lenen. Het verschil tussen de referentierente en de werkelijk aan geldverstrekkers betaalde rente (op deposito's) of van geldafnemers ontvangen rente (op leningen) is de indirect bepaalde vergoeding voor de financiële dienstverlening. De werkelijk betaalde en ontvangen rente wordt gecorrigeerd voor deze toegerekende bankdiensten.

Dividenden

Dividend is een uitkering van een vennootschap aan diegenen die vermogen beschikbaar hebben gesteld in de vorm van aandelenkapitaal. Tot het dividend behoren de contante dividenden, het stockdividend alsmede het keuzedividend. Bonusuitkeringen vallen niet onder het dividend. Dividend wordt bruto geregistreerd, dat wil zeggen inclusief de door de vennootschappen als voorheffing ingehouden dividendbelasting. Dit geldt ook voor de dividendbetalingen van en naar het buitenland. Dividenden worden geregistreerd op het moment dat zij betaalbaar worden gesteld.

Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen

Quasi-vennootschappen zijn delen van juridische eenheden die, omdat zij zich gedragen als vennootschappen (nv's, bv's), als afzonderlijke economische eenheden worden opgevat. (Te denken valt aan grote familiebedrijven.) De quasi-vennootschappen worden ingedeeld bij de niet-financiële vennootschappen of de financiële instellingen.

Overheidsbedrijven zijn, hoewel ze administratief tot de overheid behoren, als quasi-vennootschappen bij de vennootschappen opgenomen. De winsten van de overheidsbedrijven worden in de vorm van inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen en teruggeboekt naar de overheid. Het spiegelbeeld hiervan, overheidsbijdragen in tekorten van overheidsbedrijven, worden daarentegen als subsidies geboekt.

Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen

De ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen omvatten het deel van de winst van een buitenlandse dochteronderneming dat niet in de vorm van dividend is afgedragen aan de moederonderneming. Indien het uitgekeerde dividend groter is dan de in een jaar behaalde winst betekent dit dat de ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen negatief zijn. Op de financiële rekening wordt dit rendement op directe buitenlandse investeringen teruggesluisd in de vorm van de aankoop van aandelen.

Overig inkomen uit beleggingen

Het overig inkomen uit beleggingen bestaat uit:

- inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan polishouders
- inkomen uit beleggingen te betalen aan pensioendeelnemers
- inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan aandeelhouders van collectieve beleggingsfondsen.

Inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan polishouders

De directe opbrengsten, verkregen uit belegging t.b.v. schadeverzekeringen en individuele levensverzekeringen, worden beschouwd als primair inkomen van polishouders. In werkelijkheid betalen de verzekeringsinstellingen deze bedragen niet aan de polishouders uit, maar voegen ze toe aan de voorzieningen. Om aan de eisen van het stelsel binnen nationale rekeningen te voldoen, wordt een tweetal toerekeningen gemaakt: eerst worden de bedragen toegerekend aan polishouders, die dit vervolgens terugbetalen als onderdeel van de premies.

Inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan pensioendeelnemers

De directe opbrengsten, verkregen uit de belegging van de in de loop der jaren opgebouwde voorzieningen bij levensverzekeraars en pensioenfondsen, worden beschouwd als primair inkomen van pensioendeelnemers. In werkelijkheid betalen de levensverzekeraars en de pensioenfondsen deze bedragen niet aan de deelnemers uit, maar voegen ze toe aan de voorzieningen. Om aan de eisen van het stelsel binnen nationale rekeningen te voldoen, wordt daarom een tweetal toerekeningen gemaakt: eerst worden de bedragen toegerekend aan pensioendeelnemers en polishouders van collectieve levensverzekeringen, die dit vervolgens terugbetalen als onderdeel van de premies.

Inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan aandeelhouders van collectieve beleggingsfondsen

Inkomen uit beleggingen toe te rekenen aan aandeelhouders van collectieve beleggingsfondsen bestaat uit de volgende afzonderlijke componenten:

- dividenden toe te rekenen aan aandeelhouders van collectieve beleggingsfondsen
- ingehouden winsten toe te rekenen aan aandeelhouders van collectieve beleggingsfondsen.

Dividend is een uitkering van een beleggingsfonds aan diegenen die vermogen beschikbaar hebben gesteld in de vorm van aandelenkapitaal. Ingehouden winsten omvatten het deel van de winst van een beleggingsfonds dat niet in de vorm van dividend is afgedragen aan de aandeelhouders. Op de financiële rekening wordt dit rendement op beleggingsfondsen teruggesluisd in de vorm van de aankoop van aandelen.

Inkomen uit natuurlijke hulpbronnen

Er zijn twee verschillende soorten van inkomen uit natuurlijke hulpbronnen: inkomen uit grond en inkomen uit minerale hulpbronnen. Inkomen uit andere natuurlijke hulpbronnen zoals radiospectra volgt dat laatste stramien. Voorbeelden zijn pacht voor het gebruik van grond en concessie voor vergunningen om minerale reserves te mogen exploreren of exploiteren.

Belastingen op inkomen en vermogen

Bij vennootschappen omvatten de belastingen op inkomen en vermogen met name de vennootschapsbelasting en de dividendbelasting. Deze belastingen hebben als grondslag de winst van vennootschappen. Bij huishoudens worden als belastingen op inkomen en vermogen alle belastingen beschouwd die periodiek worden geheven op het inkomen of het vermogen, zoals inkomstenbelasting, loonbelasting en vermogensbelasting. Niet-periodieke heffingen, zoals de successierechten, zijn als kapitaaloverdrachten aangemerkt.

Enkele belastingsoorten die bij producenten gerekend worden tot belastingen op productie en invoer worden bij huishoudens, in hun hoedanigheid van consument, beschouwd als belastingen op inkomen en vermogen. Zo is de motorrijtuigenbelasting op auto's die privé worden gebruikt, gerekend tot de belastingen op inkomen en vermogen.

De behandeling van de dividendbelasting vloeit voort uit de brutoregistratie van dividend, dat wil zeggen inclusief dividendbelasting. Dit betekent dat de dividendbelasting geboekt dient te worden bij de sector die het dividend ontvangt. Dit heeft tot gevolg dat er ook dividendbelasting aan het buitenland wordt betaald en uit het buitenland wordt ontvangen.

Sociale premies

Sociale premies omvatten premies wettelijke sociale verzekering, pensioenpremies, overige particuliere sociale premies en toegerekende sociale premies. Deze premies komen ten laste van werkgevers, werknemers, zelfstandigen en niet-werkenden. In de praktijk wordt het werkgeversdeel van deze premies rechtstreeks door de werkgevers aan de sociale verzekeringsfondsen, levensverzekeraars en pensioenfondsen betaald. Omdat de werkgeverspremies ook deel uit maken van de loonkosten zijn zij in eerste aanleg behandeld als beloning van werknemers aan huishoudens. Vanuit de huishoudens vloeien ze daarna, samen met de premies die niet ten laste komen van werkgevers, naar de sociale verzekeringsfondsen, levensverzekeraars en pensioenfondsen.

Pensioenpremies

Premies die huishoudens betalen aan pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen, voor de verzekering van hun pensioen. Pensioenpremies worden betaald op grond van collectieve contracten bij pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen.

Deze netto-pensioenpremies worden als volgt berekend:

	werkelijke pensioenpremies
<i>plus:</i>	toegerekende premies t.l.v. werkgevers
<i>plus:</i>	aanvulling uit beleggingsinkomen
<i>minus:</i>	vergoeding van verzekeringsdiensten (=consumptie)
=	netto pensioenpremies

De aanvulling uit beleggingsinkomen is het direct inkomen uit beleggingen toegerekend aan pensioendeelnemers.

Toegerekende sociale premies

In deze transactie wordt de tegenwaarde geregistreerd van de rechtstreekse sociale uitkeringen door werkgevers aan hun (voormalige) werknemers. Omdat de rechtstreekse uitkeringen door werkgevers deel uitmaken van de loonkosten zijn zij in eerste instantie geregistreerd als beloning van werknemers (onderdeel sociale premies t.l.v. werkgevers). De rechtstreekse uitkeringen worden echter ook gezien als sociale uitkeringen. De dubbeltelling die daardoor ontstaat wordt geneutraliseerd door de fictieve transactie toegerekende sociale premies.

Sociale uitkeringen (in geld)

Deze uitkeringen worden aan huishoudens toegekend om de financiële lasten te verlichten die voor die huishoudens voortvloeien uit een aantal risico's en behoeften (zoals ziekte, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid, ouderdom, overlijden partner en werkloosheid). Sociale uitkeringen omvatten uitkeringen wettelijke sociale verzekering, uitkeringen sociale voorziening, pensioenuitkeringen, overige particuliere sociale premies en uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

Uitkeringen sociale voorziening

Sociale uitkeringen van de centrale en de lokale overheid aan huishoudens, waar geen premies voor hoeven te worden betaald. Deze uitkeringen worden onder meer toegekend op grond van de Wet werk en bijstand, de zorgtoeslag en de Wajong.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen zijn particuliere sociale uitkeringen die fungeren als oudedagsvoorziening en die meer specifiek betrekking hebben op ouderdomsverzekering, overlijdensverzekering of invaliditeitsverzekering, door werkgevers ten behoeve van hun werknemers afgesloten bij pensioenfondsen of levensverzekeringsmaatschappijen.

Schadeverzekeringspremies

Premies die betaald worden om schade als gevolg van bijvoorbeeld een ongeval, ziekte, diefstal of aanrijding te verzekeren. De premies worden betaald door polishouders aan verzekeringsinstellingen. De schadepremies worden netto geregistreerd, d.w.z. na aftrek van de uitvoeringskosten.

Schadeverzekeringsuitkeringen

Uitkeringen die betaald worden ter compensatie van schade als gevolg van bijvoorbeeld een ongeval, ziekte, diefstal of aanrijding. De uitkeringen worden betaald door verzekeringsinstellingen aan polishouders.

Overige inkomensoverdrachten n.e.g.

Onder deze transactie worden alle nog niet eerder genoemde transacties geboekt, die niet het karakter hebben van een kapitaaloverdracht. Hiertoe behoren voornamelijk de onderlinge overdrachten tussen de subsectoren van de overheid.

Correctie voor mutaties in pensioenrechten

Deze correctie is bedoeld om de verandering in de pensioenrechten en collectieve levensverzekeringsrechten (de 'pensioenreserves') in de besparingen van de huishoudens tot uitdrukking te brengen. Deze rechten worden in de financiële rekeningen en de balansen beschouwd als vorderingen van huishoudens op pensioenfondsen en levensverzekeraars. De correctie is gelijk aan het verschil tussen netto-pensioenpremies (incl. toegerekende premies) en de pensioenuitkeringen. Zo blijven de besparingen van huishoudens op hetzelfde niveau als wanneer de pensioenpremies en -uitkeringen niet als inkomenstransacties zouden zijn opgenomen.

Kapitaaloverdrachten

Kapitaaloverdrachten zijn betalingen waarvoor geen tegenprestatie verwacht wordt en die drukken op het vermogen van de betaler of dienen om investeringen in vaste activa of andere lange-termijnguitgaven van de ontvanger te financieren. Er worden vier deeltransacties onderscheiden: investeringsbijdragen, vermogensheffingen, overige kapitaaloverdrachten en de toegerekende kapitaaloverdrachten.

Investeringsbijdragen

Investeringsbijdragen zijn kapitaaloverdrachten die bestemd zijn om de investeringen in vaste activa van andere eenheden geheel of gedeeltelijk te financieren.

Vermogensheffingen

Vermogensheffingen zijn verplichte, niet-periodieke betalingen aan de overheid, die gebaseerd zijn op het vermogen van de belastingplichtigen. Zij hebben in de praktijk uitsluitend betrekking op successierechten. Tot de vermogensheffingen behoort niet de vermogensbelasting. Deze wordt periodiek geheven en is daarom begrepen in de belastingen op inkomen en vermogen.

Overige kapitaaloverdrachten

Overige kapitaaloverdrachten bestaan uit de kapitaaloverdrachten die niet het karakter hebben van een investeringsbijdrage of een vermogensheffing.

Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa

Het saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa bestaat voornamelijk uit transacties in grond. Het belangrijkste deel wordt gevormd door de verkopen van bouwrijp gemaakte grond door gemeentelijke grondbedrijven aan investeerders in gebouwen en woningen. De waardering van de aan- en verkopen van grond is exclusief btw en overdrachtskosten; deze vormen een onderdeel van de investeringen in vaste activa. Voor de sector overheid worden de immateriële activa meegerekend, zoals de verkoop van UMTS-frequenties.

Financiële transacties

Algemeen

Financiële transacties zijn veranderingen in diverse typen vorderingen op en schulden aan andere sectoren en het buitenland. In het algemeen worden veranderingen in vorderingen respectievelijk schulden gemeten als het verschil tussen de verstrekte respectievelijk aangetrokken financiële middelen en de aflossingen. De waarde van de transacties in effecten, zoals aandelen en obligaties, wordt evenwel bepaald als aankoopsaldo (aan de vorderingenkant) en verkoopsaldo (aan de schuldenkant). Herwaarderingen, bijvoorbeeld als gevolg van koersveranderingen, zijn niet begrepen in de financiële transacties.

Financiële transacties kunnen twee oorzaken hebben:

- een financiële transactie is het gevolg van een lopende of kapitaaltransactie. Beide transacties worden gelijktijdig geregistreerd tegen dezelfde waarde
- een financiële transactie is het gevolg van een andere financiële transactie. Ook hierbij worden de beide transacties gelijktijdig geregistreerd tegen dezelfde waarde.

Bij de groepering van de financiële transacties is getracht een tweetal invalshoeken zoveel mogelijk te verenigen:

- de aard en vorm van de betrokken transacties. Hiermee ontstaat een beeld van de ontwikkelingen van een aantal deelmarkten van de geld- en kapitaalmarkt
- de looptijd en eventuele overdraagbaarheid van vorderingen en schulden. Dit is van belang bij de beoordeling van de liquiditeit en solvabiliteit per sector.

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten

Monetair goud omvat alle goud dat niet voor industriële doeleinden is bestemd en niet in de vorm van kostbaarheden wordt aangehouden. Monetair goud wordt uitsluitend waargenomen bij De Nederlandsche Bank (DNB). De bijzondere trekkingsrechten (SDR's) omvatten de door het IMF gecreëerde internationale deviezenreserves. Zij zijn als vordering opgenomen bij DNB.

Chartaal geld en deposito's

Chartaal geld bestaat uit bankbiljetten en munten die door monetaire autoriteiten zijn uitgegeven of toegelaten. Deposito's bestaan uit rekening-couranttegoeden (girale deposito's), spaartegoeden en overige deposito's

Chartaal geld

Chartaal geld omvat alle bankbiljetten en munten in omloop.

Girale deposito's

Girale deposito's omvatten alle rekening-couranttegoeden luidend in euro's en vreemde valuta bij ingezeten en niet-ingezeten banken waarover door middel van pinbetaling, opname uit geldautomaat, overschrijving of anderszins onmiddellijk en volledig kan worden beschikt. Daarnaast omvatten girale deposito's rekening-couranttegoeden van lokale overheden die aangehouden worden bij de centrale overheid.

Spaartegoeden

Deze tegoeden omvatten alle tegoeden in euro's en vreemde valuta van zowel ingezeten als niet-ingezeten particulieren bij banken in de vorm van gewone spaarrekeningen, termijnsparrekeningen, premiesparrekeningen en termijndeposito's.

Overige deposito's

Overige deposito's omvatten alle deposito's in euro's en vreemde valuta bij ingezeten en niet-ingezeten banken (uitgezonderd spaartegoeden in euro's) waarover niet onmiddellijk en volledig kan worden beschikt. Daarnaast omvatten overige deposito's tegoeden van de overheid die aangehouden worden bij de centrale overheid.

Schuldbewijzen

Schuldbewijzen zijn verhandelbare financiële instrumenten die als bewijs van schuld dienen.

Kortlopende schuldbewijzen

Kortlopende schuldbewijzen omvatten alle schuldbewijzen met een looptijd tot maximaal een jaar. Voorbeelden van kortlopende schuldbewijzen zijn schatkistpapier (*dutch treasury certificates*), door financiële instellingen in omloop gebrachte schuldbewijzen (spaarbrieven, spaarbewijzen aan toonder, *certificates of deposit*) en door lagere overheid en bedrijven in omloop gebrachte schuldbewijzen (*commercial paper*).

Langlopende schuldbewijzen

Langlopende schuldbewijzen omvatten alle schuldbewijzen met in het algemeen een langere looptijd dan een jaar. Hieronder vallen obligaties, *floating rate notes* (obligaties met een variabele rente), pandbrieven en converteerbare obligaties, zolang deze niet in aandelen zijn omgezet.

Leningen

Leningen omvatten kredieten die niet het karakter dragen van deposito's.

Kortlopende leningen

Kortlopende leningen omvatten alle kredieten die niet het karakter dragen van deposito's en waarvan de vooraf bepaalde contractuele looptijd doorgaans korter is dan een jaar. Hieronder vallen onder meer kortlopende leningen bij financiële instellingen, rekening-courantverhoudingen (uitgezonderd giraal geld), kortlopend consumptief krediet, wissels en promessen.

Langlopende leningen

Langlopende leningen omvatten alle kredieten die niet het karakter dragen van deposito's en waarvan de vooraf bepaalde contractuele looptijd in principe gelijk dan wel langer is dan een jaar. Het gaat voornamelijk om langlopende leningen op schuldbekentenis (vooral aangegaan bij institutionele beleggers), hypothecaire leningen en langlopend consumptief krediet.

Aandelen en overige deelnemingen

Aandelen en overige deelnemingen omvatten alle vorderingen die een gehele of gedeeltelijke aanspraak verlenen op de eventuele winst en het eventuele netto vermogen bij liquidatie. Hiertoe wordt eveneens gerekend de waarde van de investeringen door de overheid in de overheidsbedrijven.

Een splitsing wordt gemaakt in:

- beursgenoteerde aandelen
- niet-beursgenoteerde aandelen
- overige deelnemingen
- aandelen of rechten van deelneming in beleggingsfondsen.

Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen

Verzekerings-, pensioen- en standaardgarantieregelingen zijn in zes subcategorieën onderverdeeld:

- technische voorzieningen schadeverzekering
- levensverzekerings- en lijfrenterechten
- pensioenrechten
- aanspraken van pensioenfondsen op pensioenbeheerders
- rechten op niet-pensioenuitkeringen
- voorzieningen voor claims in het kader van standaardgaranties.

Technische voorzieningen schadeverzekering

Financiële aanspraken van polishouders op schadeverzekeraars met betrekking tot niet-verdiende premies en nog te betalen schades.

Levensverzekerings- en lijfrenterechten

Financiële aanspraken van polishouders en begunstigden van een lijfrente op levensverzekeraars.

Pensioenrechten

Pensioenrechten omvatten financiële aanspraken van huidige en voormalige werknemers op:

- hun werkgevers
- een pensioenfonds
- een levensverzekeraar (collectieve contracten).

Bij deze post gaat het om de zogenaamde tweede pijler van het Nederlandse pensioenstelsel, m.a.w. de door werknemers opgebouwde aanvullende pensioenen en niet om de AOW. Onder deze post worden de pensioenaanspraken geboekt, de contant gemaakte waarde van alle bestaande verplichtingen, en niet de totale waarde van de beleggingen. De pensioenaanspraken kunnen afwijken van de waarde van de beleggingen. Als de

dekkingsgraad bijvoorbeeld 110 procent bedraagt, zijn de beleggingen 10 procent meer waard dan de pensioenaanspraken.

Aanspraken van pensioenfondsen op werkgevers (of vice versa) en rechten op niet-pensioenuitkeringen

Voor Nederland bevat deze categorie alleen aanspraken van pensioenfondsen op werkgevers (of vice versa), rechten op niet-pensioenuitkeringen komen hier niet voor. De waarde van deze post is gelijk aan de vermogensbuffer die ondernemingspensioenfondsen hebben, wat neerkomt op het dekkingoverschot (of –tekort) op de pensioenaanspraken. Een dekkingoverschot wordt als vordering van de werkgever op het fonds geregistreerd en een dekkingstekort als een vordering van het fonds op de werkgever.

Voorzieningen voor claims in het kader van standaardgaranties

Financiële aanspraken van houders van standaardgaranties op de institutionele eenheden die deze garanties verlenen. Voorzieningen met betrekking tot claims in het kader van standaardgaranties zijn vooruitbetaalde netto-vergoedingen en voorzieningen voor openstaande claims in het kader van standaardgaranties. Evenals technische voorzieningen schadeverzekering bestaan voorzieningen voor claims in het kader van standaardgaranties uit niet-verdiende vergoedingen (premies) en claims (aanspraken) die nog niet zijn afgewikkeld. Standaardgaranties zijn garanties die in grote aantallen en op vrijwel identieke wijze worden uitgegeven, meestal voor vrij kleine bedragen. In de Nederlandse situatie voldoen alleen premies en uitkeringen bij waarborgfondsen aan de eisen voor standaardgaranties.

Financiële derivaten en aandelenopties

Financiële derivaten zijn financiële stukken gebaseerd op of afgeleid van een andere onderliggende waarde (bijvoorbeeld effecten, rente, valuta of grondstoffen), met het oog op het verkleinen van risico's of juist speculatieve doeleinden. Bij derivaten worden afspraken gemaakt over mogelijke toekomstige koop-/verkooprijzen van de onderliggende waarden of worden cashflows tegen elkaar uitgeruild. Alleen de afgeleide instrumenten die een marktwaarde hebben (omdat zij verhandelbaar zijn of op de markt kunnen worden gecompenseerd), worden in de nationale rekeningen als vorderingen beschouwd. Tot de financiële derivaten behoren opties en termijncontracten (*warrants*, *futures*, *swaps* en *forward rate agreements*). Tot de derivaten behoren niet de onderliggende waarde, de terug te betalen margestorting en de afgeleide instrumenten die niet verhandelbaar zijn.

Termijncontracten zijn als saldo van vorderingen en schulden opgenomen bij vorderingen. Dit houdt in dat zij netto aan de activazijde van de balans, financiële transacties en overige mutaties opgenomen zijn. Hierdoor kunnen de uitstaande posities een negatieve waarde aannemen. Aandelenopties voor werknemers zijn overeenkomsten die op een bepaalde datum zijn aangegaan en op grond waarvan een werknemer het recht heeft een bepaald aantal aandelen van de werkgever te kopen tegen een vastgestelde prijs, hetzij op een bepaald tijdstip, hetzij binnen een periode die direct volgt na de datum vanaf wanneer de opties kunnen worden uitgeoefend.

Overige vorderingen/schulden

Overige vorderingen/schulden zijn financiële activa en passiva die ontstaan als tegenboekingen van transacties indien er sprake is van een tijdsverschil tussen deze transacties en de daarmee samenhangende betalingen. Financiële transacties in overige vorderingen/schulden omvatten:

- handelskredieten en voorschotten
- overige transitorische posten.

Handelskredieten en voorschotten zijn financiële aanspraken die voortvloeien uit de rechtstreekse kredietverlening door aanbieders van goederen en diensten aan hun

klanten, en uit vooruitbetalingen door klanten voor nog niet geleverde goederen en diensten.

Overige transitorische posten zijn financiële aanspraken die ontstaan uit tijdsverschillen tussen verdelingstransacties of financiële transacties op de secundaire markt en de daarmee samenhangende betalingen. Overige transitorische posten omvatten financiële aanspraken die ontstaan als gevolg van het tijdsverschil tussen het moment van toerekening van transacties aan een verslagperiode en de daarmee samenhangende betalingen. Het kan bijvoorbeeld gaan om:

- lonen
- belastingen en sociale premies
- dividenden
- huur
- aankoop en verkoop van effecten.

De belangrijkste saldi in de nationale rekeningen

Binnenlands product / toegevoegde waarde

Toegevoegde waarde is productie minus intermediair verbruik. De toegevoegde waarde is daarbij uitgedrukt in basisprijzen. Het bruto binnenlands product (bbp) is de som van de toegevoegde waarde van alle bedrijfsklassen vermeerderd met het saldo van de productgebonden belastingen en subsidies plus het verschil tussen de toegerekende en afgedragen btw. Dit is het bbp tegen marktprijzen.

Inbegrepen is de toegevoegde waarde van alle in Nederland opererende bedrijfs-eenheden, dus ook degenen die in buitenlandse handen zijn. Ook overheidsinstanties en andere niet-commerciële instanties behoren hiertoe.

Nationaal inkomen / primair inkomen

Het totaal van de door ingezeten institutionele eenheden ontvangen primaire inkomens: beloning van werknemers, netto-exploitatietoerschoot / netto gemengd inkomen, het saldo van ontvangen en betaald inkomen uit vermogen en de belastingen op productie en invoer minus subsidies. Inkomens uit vermogen die van de ene binnenlandse sector naar de andere gaan, vallen in dit inkomensbegrip tegen elkaar weg. Het bruto nationaal inkomen (tegen marktprijzen) is gelijk aan het bbp minus het primaire inkomen dat ingezeten eenheden aan niet-ingezeten eenheden betalen plus het primaire inkomen dat ingezeten eenheden uit het buitenland ontvangen. De afdrachten van lidstaten aan de Europese Unie is voor een groot deel gebaseerd op het bruto nationaal inkomen.

Het begrip nationaal inkomen is geen productie-, maar een inkomensbegrip; het is daarom relevanter indien het netto wordt uitgedrukt, dat wil zeggen na aftrek van het verbruik van vaste activa.

Netto nationaal beschikbaar inkomen

De som van de netto beschikbare inkomens van de institutionele sectoren. Het netto nationaal beschikbaar inkomen is gelijk aan het netto nationaal inkomen (tegen marktprijzen) minus de inkomensoverdrachten (belastingen op inkomen, vermogen enz., sociale premies, sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten) die aan niet-ingezeten eenheden worden betaald, plus de inkomensoverdrachten die ingezeten eenheden uit het buitenland ontvangen. Doorgaans wordt het nettobegrip gebruikt, dat wil zeggen: na aftrek van het verbruik van vaste activa (afschrijvingen).

Besparingen

Het gedeelte van het nationaal beschikbaar inkomen dat niet voor consumptieve bestedingen is gebruikt. De nationale besparingen zijn de som van de besparingen van alle

institutionele sectoren. Doorgaans wordt voor de nationale besparingen het nettobegrip gebruikt, dat wil zeggen: na aftrek van het verbruik van vaste activa.

Saldo lopende transacties met het buitenland

Het overschot (indien negatief) of het tekort (indien positief) van de totale economie op zijn lopende transacties (handel in goederen en diensten, primair inkomen, inkomensoverdrachten) met het buitenland. Het saldo van de lopende transacties met het buitenland vormt de sluitpost van de rekening voor inkomenstransacties met het buitenland en is opgebouwd uit drie onderdelen:

- het uitvoeroverschot, dat is het bedrag waarmee de uitvoer de invoer overtreft
- het saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens. De primaire inkomens omvatten belastingen op productie en invoer, subsidies, beloning van werknemers en inkomen uit vermogen, zoals rente en dividend
- het saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten. De inkomensoverdrachten omvatten de dividendbelasting, de uitkeringen sociale verzekering en de overige inkomensoverdrachten.

Het saldo van de lopende transacties met het buitenland is ook gelijk aan de nationale besparingen minus de investeringen inclusief de veranderingen in voorraden.

Vorderingensaldo

Het nationaal vorderingensaldo is het saldo van middelen en bestedingen op de lopende rekening en de kapitaalrekening van de gezamenlijke binnenlandse sectoren. In de financiële rekening van Nederland geeft het saldo aan voor welk bedrag nieuwe leningen zijn aangegaan met het buitenland en/of financiële activa zijn verkocht (bij een tekort) of voor welk bedrag schulden zijn afgelost aan het buitenland en/of financiële activa zijn gekocht (bij een overschot). Het vorderingensaldo is dan ook in theorie gelijk aan de mutatie van het saldo van vorderingen en schulden ten opzichte van het buitenland. In praktijk bestaat er echter een statistisch verschil tussen die twee.

Overheidssaldo

Het saldo van uitgaven en inkomsten van de overheid. Dit is gelijk aan het vorderingensaldo van de sector overheid in de nationale rekeningen. Een positief getal betekent een overschot en een negatief getal een tekort. Het overheidssaldo wordt vaak als percentage van het bruto binnenlands product (bbp) gepresenteerd. Het overheidssaldo (ook wel EMU-saldo genoemd) is één van de onderdelen van het Groei- en Stabiliteitspact

Overheidsschuld (EMU)

De geconsolideerde schuld van de overheid, exclusief de transitorische schuld en de schuld op de titel financiële derivaten. Geconsolideerd wil zeggen dat schulden tussen overheden onderling niet meetellen in de schuld van de overheid. De schuldtitels zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De overheidsschuld wordt vaak als percentage van het bbp gepresenteerd.

Door het verschil in waarderingsgrondslag is de som van de schuldtitels van de overheidsschuld (nominaal) niet gelijk aan de som van de schuldtitels in de nationale rekeningen (marktwaarde). De schuld bestaat uit de volgende titels: deposito's, kortlopende schuldbewijzen, langlopende schuldbewijzen, kortlopende leningen en langlopende leningen. De overheidsschuld (ook wel EMU-schuld genoemd) is één van de onderdelen van het Groei- en Stabiliteitspact.

Verandering in financieel vermogen

De verandering in financieel vermogen is de vanuit de financiële transacties vastgestelde verandering in de financiële verhouding van een sector met de andere sectoren en het buitenland. In principe is dit saldo gelijk aan het vorderingensaldo. Onder andere door het gebruik van verschillende bronnen voor de lopende en kapitaaltransacties respectievelijk de financiële transacties ontstaan echter statistische verschillen.

8.3 Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen

Inleiding

In deze publicatie zijn een aanbodtabel (tabel G 1), een gebruiktabel (G 2) en een input-outputtabel (G 3) opgenomen. In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op deze tabellen.

De aanbodtabel

De aanbodtabel (tabel G 1) beschrijft het aanbod van goederen en diensten verbijzonderd naar productgroepen. Het aanbod is wat er in Nederland is geproduceerd plus wat er is ingevoerd. De tabel geeft de binnenlandse productie door bedrijfsklassen (kolom 1-21) en de invoer (23 en 24) van de diverse productgroepen.

Een regel van de aanbodtabel geeft een beschrijving van het aanbod van een bepaalde productgroep. Zo komt cel 1,1 overeen met de productie van landbouwproducten door de bedrijfsklasse landbouw, bosbouw en visserij. Cel 1,23 bevat de invoer van landbouwproducten.

Een kolom van de aanbodtabel beschrijft de totale productie van een bedrijfsklasse. Zo geeft kolom 3 een verdeling van de totale productie van de industrie over de verschillende producten.

De gebruiktabel

De gebruiktabel (tabel G 2) beschrijft het gebruik van goederen en diensten verbijzonderd naar productgroepen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen intermediair verbruik door bedrijfsklassen (kolom 1-21) en finale bestedingen (23-28). De finale bestedingen worden uitgesplitst naar uitvoer van goederen en van diensten, consumptieve bestedingen door huishoudens respectievelijk de overheid, bruto investeringen in vaste activa en veranderingen in voorraden.

Een regel van de gebruiktabel geeft een beschrijving van de bestemmingen van een bepaalde productgroep. Uit cel 1,3 blijkt bijvoorbeeld het gebruik van landbouwproducten door de industrie. De uitvoer van deze producten is te vinden in cel 1,23.

Het totaal van iedere regel van de gebruiktabel (kolom 31) is per definitie gelijk aan het totaal van de corresponderende regel van de aanbodtabel (29). Hiertoe dienen nog wel enkele aanvullende kolommen te worden opgenomen in verband met de verschillende waarderingen van de aanbod- en gebruiktabellen. Deze kolommen worden hieronder nader verklaard onder het kopje 'soorten waardering'.

Een kolom van het intermediaire gedeelte van de gebruiktabel beschrijft welke producten door een bedrijfsklasse zijn gebruikt in het productieproces (regel 1-45) en tevens de in het productieproces gegenereerde toegevoegde waarde (47-51). Cel 46,3 geeft het totale intermediaire verbruik van de industrie. De totale bruto toegevoegde waarde (tegen basisprijzen, zie bij soorten waardering) van deze bedrijfsklasse is te vinden in cel 52,3. Het totaal van iedere kolom van de gebruiktabel (regel 57) is per definitie gelijk aan het totaal van de corresponderende kolom van de aanbodtabel (regel 48).

De input-outputtabel

Ook in de input-outputtabel (tabel G 3) worden aanbod en gebruik beschreven. Hier staat echter centraal hoeveel van welke aanbieder naar welke gebruiker is gegaan. De aanbieder kan hierbij ook invoer zijn en de gebruiker uitvoer. Aanbod en gebruik worden niet gespecificeerd naar productgroep. De input-outputtabel wordt afgeleid uit de aanbod- en gebruiktabellen.

Op een regel van de input-outputtabel staat de productie van een bedrijfsklasse verdeeld naar afzetcategorieën: intermediair verbruik door andere bedrijfsklassen en de finale bestedingen. In de kolommen van het intermediair verbruik wordt beschreven van welke bedrijfsklasse (dan wel invoer) de door de bedrijfsklassen gebruikte producten afkomstig zijn. Zo kan bijvoorbeeld in cel 1,3 het gebruik van producten van de landbouw, bosbouw en visserij door de industrie worden afgelezen. Regels 23 en 24 beschrijven de invoer van goederen en diensten naar bestemming.

De input-outputtabel bevat verder de toegevoegde waarde per bedrijfsklasse (regel 33-37) en de finale afzet (consumptie, investeringen e.d.) naar bedrijfsklasse van herkomst (kolom 23-28). Kolom 29 van de input-outputtabel betreft de productie van handels- en vervoersmarges. Deze kolom is gelijk aan regel 45 van de aanbodtabel. Omdat meestal niet bekend is om welke goederen het gaat en welke bestemming deze hebben is een volledige toerekening van de marges naar bedrijfsklasse van bestemming niet mogelijk. Daarom is een afzonderlijke kolom (30) marges opgenomen en een daarmee corresponderende regel (31).

Soorten waardering

Bij binnenlands geproduceerde producten spelen drie soorten waardering een rol. De aankoopprijs van een product is het bedrag dat de koper betaalt, onder aftrek van btw. De producent van een product ontvangt echter niet de aankoopprijs, maar een lager bedrag. Het verschil wordt bepaald door de handels- en vervoersmarges op het product. Het bedrag dat de producent ontvangt is de producentenprijs. Echter, het kan zijn dat de producent nog productgebonden belastingen (bijvoorbeeld accijnzen) moet afdragen of productgebonden subsidies ontvangt. Wat de producent uiteindelijk overhoudt is de basisprijs. Voor ingevoerde producten zijn er twee waarderingen, aankoopprijs en cif-prijs, dat wil zeggen de prijs aan de Nederlandse grens.

Soorten waardering voor binnenlands geproduceerde producten:

aankoopprijs
minus: handels- en vervoersmarges
minus: afgedragen productgebonden belastingen
plus: ontvangen productgebonden subsidies
= basisprijs

Soorten waardering voor ingevoerde producten:

aankoopprijs
minus: handels- en vervoersmarges in Nederland
minus: belastingen op invoer
plus: subsidies op wederuitvoer
= cif-prijs

De bedragen in de gebruiktabel zijn in aankooprijzen. De niet-afrekbare btw wordt op een afzonderlijke regel geboekt (regel 45). De bedragen in de aanbodtabel luiden voor wat betreft de binnenlandse productie in basisprijzen, de invoer is gewaardeerd tegen cif-prijzen. De totalen van de handels- en vervoersmarges en productgebonden belastingen en subsidies per productgroep zijn opgenomen in de kolommen 26-28 van de aanbodtabel. Op deze wijze zijn de totalen per productgroep in de aanbod- en gebruiktabel aan elkaar gelijk.

De bedragen van de binnenlands geproduceerde goederen en diensten in de input-outputtabel zijn uitgedrukt in basisprijzen. De ingevoerde goederen van het intermediair en de finale bestedingen zijn gewaardeerd tegen cif-prijzen. Na de cif/fob-correctie in kolom 31 blijft de invoer van goederen gewaardeerd tegen fob-prijzen over. De handels- en vervoersmarges op de aangekochte producten worden afzonderlijk beschreven op regel 31. Regels 25-26 bevatten de belastingen op ingevoerde producten.

De aansluiting in de gebruiktabel en de input-outputtabel met de macrototalen

In de gebruiktabel en de input-outputtabel is een aantal extra regels en kolommen opgenomen om aansluiting met de macrototalen te verkrijgen. Deze worden hieronder toegelicht.

Verkoop van gebruikte vaste activa

Naast de toename van de kapitaalgoederenvoorraad door nieuw geproduceerde en ingevoerde kapitaalgoederen, neemt de kapitaalgoederenvoorraad af door verkopen van gebruikte vaste activa. Dit wordt in de kolom investeringen in vaste activa geregistreerd. De tegenposten zijn uitvoer, voor zover het verkopen aan het buitenland betreft, en consumptieve bestedingen door huishoudens. De invoer van gebruikte vaste activa wordt overigens geheel tot de investeringen in vaste activa gerekend.

Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland

De binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen bevatten ook de consumptie door niet-ingezetenen in Nederland, zoals uitgaven tijdens vakantie. De consumptieve bestedingen worden in één keer hiervoor gecorrigeerd. De tegenpost is de uitvoer.

Consumptie door ingezetenen in het buitenland

Tegenover de consumptie door niet-ingezetenen in Nederland staan de consumptieve bestedingen door Nederlandse ingezetenen in het buitenland. De consumptieve bestedingen zijn hiervoor gecorrigeerd. In een aparte kolom 'consumptie door ingezetenen in het buitenland' wordt dit bedrag tegengeboekt bij de invoer.

Verschil toegerekende en afgedragen btw

De niet-afrekbare btw wordt geraamd op basis van de onderliggende goederen- en dienstentransacties en de daarop rustende tarieven. Dit btw-bedrag, de toegerekende btw genoemd, dient door bedrijven aan de overheid afgedragen te worden. De feitelijke ontvangsten van de overheid verschillen hiervan echter door bijvoorbeeld boetes, kwijtscheldingen of fraude. Ook kunnen er verschillen zijn tussen het jaar dat de overheid de btw ontvangt en het jaar waarover btw moet worden betaald. De niet-afgedragen btw wordt in meerdering gebracht op het exploitatieoverschot, in een aparte kolom 'afgedragen minus toegerekende btw'. Het totaal van de regel btw is daarmee gelijk aan het door de overheid ontvangen bedrag.

8.4 Sectoren in het rekeningenstelsel

Inleiding

Het rekeningenstelsel geeft in de vorm van opeenvolgende rekeningen een overzicht van alle economische deelprocessen, zoals productie, inkomensverdeling en financiering. Deze rekeningen worden niet alleen opgesteld voor de totale economie, maar ook voor vijf verschillende binnenlandse sectoren. Op deze wijze beschrijft het rekeningenstelsel:

- per economisch deelproces de rol die elke sector speelt, zoals de overheid bij inkomensherverdeling en financiële instellingen bij financiering
- per sector de omvang en samenhang van de verschillende economische activiteiten en hun relatie met de rest van de economie en het buitenland.

De sectoren zijn volgens internationaal vastgestelde criteria onderscheiden in niet-financiële vennootschappen, financiële instellingen, overheid, huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens.

In de aanbod- en gebruiktabellen en de input-outputtabel zijn de producenten niet ingedeeld naar sectoren, maar naar bedrijfsklassen.

De sectorindeling in het rekeningenstelsel

Het rekeningenstelsel beschrijft de transacties van Nederlandse economische eenheden met andere economische eenheden, zowel Nederlandse als buitenlandse. De Nederlandse economische eenheden betreffen alle in Nederland gevestigde vennootschappen, alle Nederlandse overheidsinstellingen (zowel in Nederland als in het buitenland) en alle in Nederland woonachtige natuurlijke personen.

Vennootschappen zijn ondernemingen met rechtspersoonlijkheid. Ook grote zelfstandig opererende ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid worden tot de vennootschappen gerekend. Voorbeelden van deze zogenoemde quasi-vennootschappen zijn gemeentelijke vervoersbedrijven en grote familiebedrijven. Buitenlandse ondernemingen die zich voor langere tijd in Nederland vestigen worden eveneens gerekend tot de Nederlandse vennootschappen. De vestigingen van Nederlandse ondernemingen in het buitenland worden niet tot de Nederlandse vennootschappen gerekend. (Wel worden de winst en andere financiële stromen in de nationale rekeningen verdisconteerd, net als bij Nederlandse dochterondernemingen van een buitenlandse moeder.) Alle vennootschappen en quasi-vennootschappen behoren uitsluitend tot de sectoren niet-financiële vennootschappen en financiële instellingen.

Niet-financiële vennootschappen

De sector niet-financiële vennootschappen bevat alle vennootschappen met als hoofdfunctie het produceren van goederen en verhandelbare niet-financiële diensten.

Tot de niet-financiële vennootschappen behoren:

- alle vennootschappen (nv's, bv's, cv's, vof's), en coöperatieve verenigingen die niet tot de financiële instellingen worden gerekend. Ook grote zelfstandig opererende (niet-financiële) ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid worden tot de niet-financiële vennootschappen gerekend. Voorbeelden van deze zogenoemde quasi-vennootschappen zijn grote familiebedrijven
- alle instellingen zonder winstoogmerk (stichtingen en verenigingen) die voor de markt produceren en niet tot de financiële instellingen worden gerekend. Voorbeelden zijn bejaardentehuizen, ziekenhuizen en woningcorporaties. Minimaal 50 procent van de

- productiekosten dient door de verkoop gedekt te worden anders wordt de betreffende instelling gerekend tot de sector overheid of de sector instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
- overheidsbedrijven (vennootschappen die geheel of gedeeltelijk eigendom zijn van de overheid) zoals de Nederlandse Spoorwegen.

Financiële instellingen

De sector financiële instellingen bevat alle (quasi-)vennootschappen met als hoofdfunctie financiële intermediatie, dat wil zeggen het aantrekken, transformeren en distribueren van financiële middelen of het verlenen van financiële hulpdiensten. Ook vennootschappen die financiële diensten verstrekken en die het merendeel van hetzij hun activa hetzij hun passiva niet op open markten verhandelen, behoren tot de sector financiële instellingen.

De sector financiële instellingen bestaat uit negen subsectoren die in drie groepen ingedeeld worden: monetaire financiële instellingen, verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen en overige financiële instellingen.

Tot de monetaire financiële instellingen behoren:

- De Nederlandsche Bank (DNB)
- onder toezicht van DNB staande geldscheppende instellingen, zoals algemene banken, spaarbanken, effectenkredietinstellingen en zelfstandige hypotheekbanken
- geldmarktfondsen.

Tot de verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen behoren alle (quasi-) vennootschappen met als hoofdfunctie het omzetten van individuele risico's in collectieve risico's:

- onder toezicht van DNB staande pensioenfondsen, levens- en schadeverzekeringsmaatschappijen en spaar- en jaarkassen
- niet onder toezicht van DNB staande pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen, zoals VUT-fondsen en herverzekeringsmaatschappijen
- particulier georganiseerde sociale verzekeringsinstellingen. Deze voeren sociale verzekeringsregelingen uit die buiten de invloedssfeer van de overheid vallen.

Tot de overige financiële instellingen behoren:

- beleggingsfondsen m.u.v. geldmarktfondsen
- niet onder toezicht staande financiële instellingen zoals zelfstandige financierings- en leasemaatschappijen
- financiële hulpbedrijven voor het bankwezen zoals de Amsterdamse Effectenbeurs, creditcardorganisaties en bedrijven op het gebied van krediet- en hypotheekbemiddeling
- financiële hulpbedrijven voor verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen zoals assurantietussenpersonen, waarborgfondsen, pensioenadviesbureaus en verzekeringsbeurzen
- houdstermaatschappijen van monetaire financiële instellingen en verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen voor zover die zelf niet onder de toezichtwetgeving vallen
- instellingen zonder winstoogmerk met rechtspersoonlijkheid met als hoofdfunctie financiële intermediatie of het verlenen van financiële hulpdiensten alsmede instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van financiële instellingen
- financiële instellingen en kredietverstrekkers binnen concernverband.

Niet in de sector financiële instellingen begrepen zijn:

- juridisch zelfstandige beleggingsmaatschappijen in het bezit van één of enkele eigenaren die zelf niet tot de financiële instellingen behoren. Deze zijn ingedeeld bij de sector waartoe de eigenaar behoort
- niet onder toezicht staande fondsen gericht op de pensioenverzekering van één enkel persoon (pensioen-bv's). Deze zijn ingedeeld bij de sector huishoudens

- financiële hulpbedrijven en dergelijke die geen rechtspersoonlijkheid bezitten. Deze zijn ingedeeld bij de sector huishoudens.

Overheid

De sector overheid omvat ten eerste alle (publiekrechtelijke) eenheden die zich bezighouden met de herverdeling van inkomen en vermogen. Het gaat in Nederland om ministeries, gemeenten, provincies, waterschappen e.d. Ten tweede worden die instellingen tot de overheid gerekend die gecontroleerd en voornamelijk gefinancierd worden door de eerdergenoemde eenheden, én daarbij niet voor de markt produceren. Van niet-marktproductie is sprake als de verkoopopbrengsten structureel minder zijn dan 50 procent van de productiekosten. Op deze wijze worden onder meer Prorail en de Open Universiteit tot de overheid gerekend.

De overheidsinstellingen die werkzaam zijn in het buitenland, zoals ambassades, behoren ook tot de sector overheid. Omgekeerd worden buitenlandse ambassades en internationale instellingen, zoals Europol en het Internationaal gerechtshof, daar niet toe gerekend. Overheidsbedrijven (zoals de Nederlandse Spoorwegen, Schiphol, Bank Nederlandse Gemeenten) en quasi-vennootschappen maken in principe geen deel uit van de sector overheid. Ook De Nederlandsche Bank maakt geen deel uit van de sector overheid.

De sector overheid bestaat uit drie subsectoren: centrale overheid, lokale overheid en wettelijke sociale verzekeringsinstellingen.

Tot de centrale overheid (CO) behoren:

- het Rijk (ministeries en begrotingsfondsen zoals Gemeentefonds, Provinciefonds en Infrastructuurfonds)
- universiteiten
- product- en bedrijfsschappen
- een groep van landelijke stichtingen en organisaties.

Voorbeelden van de landelijke stichtingen en organisaties zijn:

- onderzoeksinstellingen (onder andere NWO, KNAW en aan de universiteiten gelieerde instituten)
- ideële organisaties (onder andere Oxfam Novib)
- zelfstandige overheidsdiensten als ProRail en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Tot de lokale overheid (LO) behoren:

- provincies en waterschappen
- gemeenten, exclusief hun quasi-vennootschappen die bij de niet-financiële of de financiële vennootschappen zijn ingedeeld (onder andere gemeentelijke vervoersbedrijven)
- gemeenschappelijke regelingen (samenwerkingsverbanden van gemeenten op het gebied van afvalverwerking, waterzuivering, brandweer, sociale werkvoorziening en dergelijke)
- zelfstandige lokale overheidsdiensten, zoals bureaus voor arbeidsbemiddeling en regionale politiekorpsen
- privaatrechtelijke lokale instellingen op het gebied van arbeid, maatschappelijke werk, cultuur en onderwijs zoals Banenpools, het Jeugd Werk Garantieplan, centra voor asielzoekers, musea, bibliotheken, zelfstandige onderwijsinstellingen en studiebegeleidingsdiensten.

Tot de wettelijke sociale verzekeringsinstellingen (SV) behoren:

- de toezichts- en uitvoeringsorganen van de wettelijke sociale verzekeringsregelingen zoals het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), waarin de vroegere uitvoeringsinstanties zijn samengegaan

- de sociale fondsen (bijvoorbeeld AOW-fonds, WW-fonds en WIA). De vroegere arbeidsongeschiktheidsregelingen voor overheids personeel (FAOP) vallen ook onder de wettelijke sociale verzekering.

Huishoudens

Tot de sector huishoudens behoren alle natuurlijke personen die langer dan een jaar in Nederland verblijven, ongeacht hun nationaliteit. Omgekeerd worden Nederlanders die langer dan een jaar in het buitenland verblijven niet tot de Nederlandse huishoudens gerekend. Huishoudens omvatten niet alleen op zichzelf of in gezinsverband wonende personen, maar ook personen in verpleeginrichtingen, bejaardentehuizen, gevangnissen en internaten. Indien de tot de huishoudens gerekende personen een eigen bedrijf hebben, wordt dit bedrijf ook tot de huishoudens gerekend. Dit is het geval bij de zelfstandigen (eenmanszaken). Grote, zelfstandig opererende ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid (quasi-vennootschappen) behoren echter tot de (niet-financiële of financiële) vennootschappen.

Instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens

Tot de sector instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (izw's t.b.v. huishoudens) behoren stichtingen en verenigingen waarvan de middelen voor het merendeel afkomstig zijn uit vrijwillige bijdragen van huishoudens en uit inkomen uit vermogen. Voorbeelden zijn religieuze instellingen, liefdadigheidsinstellingen, politieke partijen, vakbonden en verenigingen op het gebied van cultuur, sport en recreatie.

Buitenland

In de nationale rekeningen is het buitenland als zodanig geen institutionele sector. De transacties van het buitenland met Nederland zijn transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen.

De relatie tussen sectoren en bedrijfsklassen

Bij de aanbod- en gebruikstabellen worden de bedrijfseenheden ingedeeld naar bedrijfsklassen, oftewel economische activiteit. Omdat de hoofdsystemen op elkaar aansluiten is er een precieze relatie tussen de sectoren en de bedrijfsklassen. Hieronder wordt aangegeven met welke bedrijfsklassen de verschillende sectoren corresponderen.

Niet-financiële vennootschappen

De sector niet-financiële vennootschappen bevat alle bedrijfseenheden die niet bij de andere sectoren zijn ingedeeld.

Financiële instellingen

De sector financiële instellingen bevat eenheden uit de bedrijfsklassen bankwezen, verzekeraars en pensioenfondsen en overige financiële dienstverlening. Een aantal eenheden uit deze bedrijfsklassen behoort tot de sector huishoudens en de sector overheid. Daarnaast zijn er eenheden in een aantal andere bedrijfsklassen die tot de sector financiële instellingen behoren. Voorbeelden hiervan zijn:

- operationele lease door maatschappijen die onderdeel vormen van een financiële instelling (bedrijfsklasse verhuur van roerende goederen)
- houdstermaatschappijen van verzekeringsmaatschappijen en monetaire financiële instellingen die zelf niet onder toezicht staan (bedrijfsklasse holdings en managementadviesbureaus).

Overheid

De sector overheid bestaat voor het grootste deel uit de bedrijfsklassen openbaar bestuur en overheidsdiensten en gesubsidieerd onderwijs. Daarnaast zijn er eenheden in een

aantal andere bedrijfsklassen die eveneens tot de sector overheid behoren. Voorbeelden hiervan zijn:

- specifieke activiteiten van gemeenten, zoals reinigingsdiensten (bedrijfsklasse afvalbeheer), sociale werkplaatsen (bedrijfsklasse overige industrie), Gemeentelijke Geneeskundige Diensten (bedrijfsklasse gezondheidszorg) en afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen voor deze activiteiten
- bureaus voor arbeidsbemiddeling, banenpools en het Jeugd Werk Garantieplan (bedrijfsklasse uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling)
- aan universiteiten gelieerde instituten (bedrijfsklasse research)
- ProRail (bedrijfsklasse opslag, dienstverlening voor vervoer)
- opvangtehuizen en asielzoekerscentra (bedrijfsklasse verzorging en welzijn)
- ideële organisaties, zoals Oxfam Novib en SNV Netherlands Development Organisation.

Huishoudens

De sector huishoudens bevat alle natuurlijke personen met inbegrip van hun bedrijf. Hieronder vallen de zelfstandigen en de eigenwoningbezitters. Het eigenwoningbezit maakt deel uit van de bedrijfsklasse verhuur en handel van onroerend goed. Zelfstandigen kunnen in principe in elke bedrijfsklasse voorkomen, met uitzondering van de bedrijfsklassen waarin de specifieke activiteiten van de overheid zijn opgenomen.

Instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens

De stichtingen en verenigingen die tot de sector izw's t.b.v. huishoudens behoren, komen met name voor in de bedrijfsklassen gezondheidszorg, verzorging en welzijn, cultuur, sport en recreatie en overige dienstverlening.

8.5 Rekeningen in het rekeningenstelsel

Inleiding

In het rekeningenstelsel wordt de economie beschreven als een reeks samenhangende economische deelprocessen. Deze zijn: productie, inkomensvorming, primaire en secundaire inkomensverdeling, inkomensbesteding, herverdeling door kapitaaloverdrachten, kapitaalvorming en financiering.

Elk deelproces wordt beschreven in een afzonderlijke rekening. Daarbij worden de economische transacties onderscheiden in middelen en bestedingen. De rekeningen zijn in evenwicht gebracht door middel van saldi (het verschil tussen de middelen en de bestedingen). Door het saldo van de ene rekening door te boeken naar de volgende rekening ontstaat er een samenhang tussen de opeenvolgende rekeningen en de daarin beschreven processen.

De deelprocessen worden beschreven in de rekeningen voor de totale economie en voor de afzonderlijke binnenlandse sectoren. De relatie van de totale economie met het buitenland wordt getoond in de rekeningen voor transacties van het buitenland met Nederland. Deze rekeningen zijn opgesteld vanuit buitenlands gezichtspunt en bevatten een lopende rekening, een kapitaalrekening en een financiële rekening. Op de lopende rekening zijn de invoer, de uitvoer en de inkomenstransacties opgenomen. Hieronder worden de onderscheiden rekeningen nader toegelicht.

De rekeningen

Productierekening

De productierekening toont de transacties die betrekking hebben op het productieproces. De productie wordt geregistreerd als baat, het intermediair verbruik als last. Het saldo van de rekening is de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen voor de betreffende sector.

De productierekening voor de totale economie is de som van de productierekeningen van de sectoren aangevuld met transacties die niet naar sectoren worden verdeeld. Deze laatste betreffen de productgebonden belastingen en subsidies. Het saldo van de productierekening voor de totale economie is het bbp tegen marktprijzen.

Inkomensrekening: inkomensvorming

Deze rekening beschrijft de verdeling van de gevormde toegevoegde waarde tegen basisprijzen over de beloning van werknemers, het saldo van niet-productgebonden belastingen en subsidies en het bruto-exploitatietooverschot. Het bruto-exploitatietooverschot is het resultaat vóór afschrijvingen. Bij de sector huishoudens wordt het saldo van deze rekening gemengd inkomen genoemd omdat het naast het exploitatietooverschot ook de beloning voor geleverde arbeid van zelfstandigen en hun meewerkende gezinsleden bevat. Het exploitatietooverschot / gemengd inkomen is in eerste instantie op brutobasis geregistreerd (vóór aftrek van het verbruik van vaste activa). Omdat bij de inkomenssaldi een nettoregistratie relevanter is, is hierop het verbruik van vaste activa in mindering gebracht.

Inkomensrekening: primaire inkomensverdeling

Op deze rekening wordt bij de middelen het inkomen geregistreerd dat de sectoren ontvangen voor hun directe deelname aan het productieproces evenals het inkomen uit vermogen, dat wil zeggen het inkomen dat zij ontvangen in ruil voor het beschikbaar

stellen van financiële middelen, grond en dergelijke. Bij de bestedingen wordt het betaalde inkomen uit vermogen geregistreerd. Op deze rekening zijn de betaalde en ontvangen rente geregistreerd exclusief de indirect gemeten diensten van financiële intermediairs, oftewel de toegerekende bankdiensten. Toegerekende bankdiensten (een belangrijk deel van de productie door banken) worden indirect gemeten en zijn in de productierekening opgenomen. In de inkomensrekening worden de betaalde en ontvangen rente gecorrigeerd voor deze toegerekende bankdiensten.

De voorzieningen van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen worden in de nationale rekeningen beschouwd als een vordering van polishouders en pensioendeelnemers op de verzekeraars en pensioenfondsen. Daarom worden de beleggingsopbrengsten op deze voorzieningen geboekt als een betaling van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen aan polishouders en deelnemers, door de transacties 'inkomen uit beleggingen' toe te rekenen aan polishouders en pensioendeelnemers.

Het saldo van de inkomensrekening: primaire inkomensverdeling voor de afzonderlijke sectoren is het primair inkomen. Voor de totale economie wordt dit saldo het nationaal inkomen genoemd.

Inkomensrekening: secundaire inkomensverdeling

Deze rekening laat zien hoe het primaire inkomen van de sectoren wordt herverdeeld door belastingen op inkomen en vermogen, sociale premies (waaronder pensioenpremie), sociale uitkeringen (waaronder pensioenuitkeringen) en overige inkomensoverdrachten. Het saldo van deze rekening is het beschikbaar inkomen. Voor de sectoren waar consumptie plaatsvindt (overheid, huishoudens en izw huishoudens) wordt dit saldo doorgeboekt naar de inkomensbestedingsrekening. Voor de overige sectoren is het beschikbaar inkomen gelijk aan de besparingen. Deze worden doorgeboekt naar de kapitaalrekening.

Inkomensrekening: inkomensbesteding

Deze rekening laat zien welk deel van het beschikbaar inkomen wordt besteed aan consumptie en welk deel wordt bespaard. Alleen bij de overheid, de huishoudens en de izw t.b.v. huishoudens is er sprake van consumptie. Bij de middelen van deze rekening is de post 'correctie pensioenvoorziening' opgenomen. Deze correctie neutraliseert (het saldo van) de pensioenpremie en de uitkeringen die als sociale premies c.q. uitkeringen zijn opgenomen op de vorige rekening. Voor de levensverzekeringstransacties, die gezien worden als financiële transacties, heeft een dergelijke correctie niet te worden opgenomen. De registratiewijze van de verzekeringstransacties leidt ertoe dat de opbouw van de pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen als besparingen van ingezetenen en niet-ingezetenen huishoudens wordt gezien.

Kapitaalrekening: kapitaaloverdrachten

Op deze rekening worden de kapitaaloverdrachten geregistreerd, zoals vermogensheffingen en investeringsbijdragen.

Kapitaalrekening: kapitaalvorming

Op deze rekening staan bij de middelen de nettobesparingen, de afschrijvingen en de per saldo ontvangen kapitaaloverdrachten. Na investeringen en de per saldo aangekochte niet geproduceerde niet-financiële activa (met name grond) resteert het vorderingensaldo. Dit saldo geeft aan hoeveel een sector kan uitlenen / beleggen dan wel aan financiële middelen moet aantrekken gegeven de lopende en kapitaaltransacties in het rekeningenstelsel.

Financiële rekening

De financiële rekening biedt voor elke sector een gedetailleerd overzicht van de veranderingen in de financiële verhoudingen met de overige sectoren en met het

buitenland. Zij vormt daarmee een logisch verlengstuk van de lopende en kapitaaltransacties in het rekeningenstelsel.

De financiële verhouding van een sector ten opzichte van de andere sectoren en het buitenland kan worden ontleed in vorderingen en in schulden met daarbinnen een verscheidenheid aan financiële titels. Veranderingen daarin worden aangeduid als financiële transacties. Het saldo van deze rekening is de verandering in financieel vermogen. In principe is dit saldo gelijk aan het vorderingensaldo. Omdat er om meerdere redenen niet is voldaan aan de budgetidentiteit van het stelsel kunnen beide saldi echter verschillen (zie verder bij Statistische verschillen).

Overige mutaties

Onder overige mutaties worden veranderingen in de waarde van vorderingen en schulden gedurende de verslagperiode geregistreerd die niet het gevolg zijn van financiële transacties. Hieronder vallen bijvoorbeeld herwaarderingen als gevolg van koerseffecten, afboekingen van oninbare vorderingen, herrubriceringen van balansposten en veranderingen ten gevolge van wijzigingen in classificaties.

Balansstanden

Een balans is een voor een bepaald moment opgesteld overzicht van de waarde van de economische bezittingen (activa) en van de verplichtingen (financiële passiva) van een institutionele eenheid of van een groep van eenheden.

De balansen geven een overzicht van alle bezittingen (of activa) en schulden (of passiva) van een sector. De bezittingen (oftewel activa) worden onderscheiden in financiële activa (oftewel vorderingen) en niet-financiële activa. Niet-financiële activa omvatten naast de vaste activa (zoals gebouwen), ook de Nederlandse olie- en gasreserves, de overige minerale reserves (zoals zand, grind en zout), voorraden, landbouwgrond en grond onder bebouwing.

De aan het begin van een periode bestaande vorderingen en schulden worden in de beginbalans geregistreerd. De aan het einde van een periode bestaande vorderingen en schulden worden in de eindbalans geregistreerd. Verschillen tussen de beginbalans en de eindbalans kunnen het gevolg zijn van financiële transacties, maar ook het gevolg zijn van overige mutaties (die bestaan uit herwaarderingen en uit volumemutaties die niet aan financiële transacties zijn toe te schrijven).

De sluitpost van een balans wordt vermogenssaldo genoemd. Alle in de balans opgenomen activa en passiva worden gewaardeerd tegen passende prijzen; gewoonlijk zijn dit de marktprijzen die gelden per balansdatum, maar voor sommige categorieën is het de nominale waarde. Er wordt een balans opgesteld voor ingezeten institutionele sectoren en subsectoren, de gehele nationale economie en de balans van het buitenland met Nederland.

De balans vult het rekeningenstelsel aan en laat het uiteindelijke effect zien van de registratiestransacties in de productie-, inkomensverdelings-, inkomensbestedings- en accumulatierekening op het vermogen van een economie. Voor de gehele nationale economie wordt de sluitpost vaak het nationale vermogen genoemd: de totale waarde van de niet-financiële activa en de netto financiële activa ten opzichte van het buitenland. De balans van het buitenland met Nederland wordt op dezelfde manier opgesteld als de balansen voor de ingezeten institutionele sectoren en subsectoren. Zij bestaat volledig uit financiële activa en passiva van niet-ingezeten en ten opzichte van ingezetenen.

Statistische verschillen

Met het rekeningenstelsel kan in principe een volledig consistente beschrijving worden gegeven van de totale economie.

Consistentie houdt daarbij het volgende in:

- een transactie die als last wordt geregistreerd bij een sector wordt tevens geregistreerd als baat bij een andere sector en vice versa. Dientengevolge geldt voor iedere transactie dat het totaal van de bestedingen gelijk is aan het totaal van de middelen; dit wordt de transactie-identiteit genoemd. Een bijzondere identiteit is die tussen aanbod (productie en invoer) en gebruik (intermediair verbruik, consumptieve bestedingen, investeringen en uitvoer)
- alle bij een sector beschikbaar gekomen middelen worden ook aangewend door die sector. Dit wordt de budgetidentiteit genoemd. Deze identiteit houdt in dat bij iedere sector het totaal van middelen en verandering van schulden gelijk is aan het totaal van bestedingen en de verandering van de vorderingen.

In het rekeningenstelsel wordt volledig voldaan aan de transactie-identiteit. Het is echter nog niet mogelijk om volledig aan de budgetidentiteit te voldoen. Het handhaven van deze identiteit zou leiden tot aanpassingen van de ramingen die niet kunnen worden onderbouwd vanuit het beschikbare statistische materiaal. Daarom is gekozen voor het opnemen van statistische verschillen in de financiële rekeningen.

8.6 Arbeid

Inleiding

Om een statistische beschrijving van de arbeidsmarkt te kunnen geven heeft het CBS een geïntegreerd stelsel van gegevens over arbeid ontwikkeld, de arbeidsrekeningen. De gegevens hebben betrekking op uniform afgebakende populaties, volgens uniforme indelingen en zijn gebaseerd op duidelijke definities en de daaruit volgende identiteitsrelaties. De gegevens worden samengesteld in een statistisch integratieproces dat op basis van alle beschikbare bronnen tot zo nauwkeurig mogelijke ramingen leidt.

De nationale rekeningen en daarbinnen de arbeidsrekeningen zijn in 2014 gereviseerd voor het verslagjaar 2010. De arbeidsrekeningcijfers zijn gebaseerd op alle gegevens waarover het CBS kan beschikken. De belangrijkste bronnen bij het samenstellen van de arbeidsrekeningen zijn de banenbestanden op basis van de polisadministratie van het UWV, het bestand Satelliet Zelfstandige Ondernemers (SZO) en het zelfstandigenbestand uit het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB).

Bij de arbeidsrekeningen gaat het om de werkgelegenheid bij bedrijven, instellingen en particuliere huishoudens in Nederland. Alle betaalde arbeid telt hierbij mee, ongeacht leeftijd, woonland of het aantal uren dat iemand per week werkt. De werkgelegenheid wordt bij de arbeidsrekeningen op vier manieren gekwantificeerd: het aantal werkzame personen, het aantal banen van werkzame personen, het aantal arbeidsjaren (waarbij deeltijdbanen zijn omgerekend tot het equivalent van voltijdbanen) en het arbeidsvolume op basis van het totaal aantal gewerkte uren. Het verschil tussen werkzame personen en banen van werkzame personen is dat een persoon tegelijkertijd meerdere banen kan hebben (bijbanen). Bij het aantal werkzame personen, het aantal banen en het aantal arbeidsjaren gaat het om jaargemiddelden, dus niet om bijvoorbeeld het totaal aantal personen dat in de loop van het jaar gewerkt heeft. Verder worden binnen arbeidsrekeningen uitkomsten samengesteld over de lonen, de beloning en de loonkosten van werknemers.

In het tabellenhoofdstuk Arbeid is een aantal arbeidsmarktgegevens opgenomen. De tabellen tonen slechts een klein deel van de beschikbare gegevens. Meer gedetailleerde gegevens zijn beschikbaar via StatLine, de elektronische databank van het CBS.

Werkzame personen

Werkzame personen zijn alle personen die één of meerdere banen hebben als werknemer en/of zelfstandige bij een in Nederland gevestigde economische eenheid (bedrijf, instelling of particulier huishouden).

Tot de werkzame personen behoren alle personen die betaalde arbeid verrichten, ook al is het maar voor één of enkele uren per week, ook als zij:

- arbeid verrichten die op zichzelf genomen legaal is, maar waarvan de beloning aan de registratie door fiscus of sociale zekerheidsautoriteiten wordt onttrokken ('zwarte arbeid')
- tijdelijk geen arbeid verrichten, maar wel doorbetaald krijgen (bijvoorbeeld bij ziekte of vorstverlet)
- tijdelijk onbetaald verlof hebben opgenomen.

Werkzame personen kunnen worden onderscheiden in werknemers en zelfstandigen. Zij kunnen woonachtig zijn in Nederland, maar ook in het buitenland.

Werknemers / zelfstandigen

Werknemers zijn personen die op grond van een arbeidsovereenkomst betaald werk verrichten voor een economische eenheid en waarvan de betaling (in geld en/of in natura) als beloning van werknemers wordt geregistreerd. Zelfstandigen zijn personen die arbeid verrichten voor eigen rekening of risico in een eigen bedrijf of praktijk, of in het bedrijf of de praktijk van een gezinslid, of in een zelfstandig uitgeoefend beroep. Hiertoe behoren onder meer huishoudelijke hulpen, gastouders, babysitters, krantenbezorgers en folderaars. Meewerkende gezinsleden worden tot zelfstandigen gerekend, tenzij zij een arbeidsovereenkomst zijn aangegaan.

Banen

Een baan is een expliciete of impliciete overeenkomst tussen een persoon en een in Nederland gevestigde economische eenheid om gedurende een bepaalde periode of tot nader order tegen beloning werk te verrichten. Naast banen van werknemers zijn er ook banen van zelfstandigen. Het aantal banen in een jaar is het gemiddeld aantal banen in dat jaar. Omdat één persoon meerdere banen kan hebben is het aantal banen gelijk aan of groter dan het aantal werkzame personen.

Arbeidsvolume

Het arbeidsvolume kan worden uitgedrukt in arbeidsjaren of in uren.

Arbeidsjaar

Het arbeidsvolume in arbeidsjaren is een maatstaf voor het arbeidsvolume, die wordt berekend door alle banen (voltijd en deeltijd) om te rekenen naar voltijdbanen, ook wel voltijdequivalenten (vte) genoemd. Het voltijdequivalent van een baan wordt bepaald door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur, die bij die baan behoort, te delen door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur die bij een voltijdbaan (in het betreffende bedrijf) behoort. Zo leveren twee halve banen samen een arbeidsvolume van één arbeidsjaar op. Het voltijdequivalent van een baan van een zelfstandige wordt bepaald door de gebruikelijke wekelijkse arbeidsduur behorende bij die baan te delen door de gemiddelde arbeidsduur van de banen van zelfstandigen met een wekelijkse arbeidsduur van 37 uur of meer (in dezelfde bedrijfstak).

Overeengekomen uren

Overeengekomen uren is het aantal uren dat een werknemer volgens contract geacht wordt te werken per jaar. De overeengekomen verlof- en feestdagen en dagen arbeidsduurverkortung (ADV) tellen niet mee als overeengekomen (arbeids-)uren.

Betaalde overwerkuren

Overwerkuren zijn uren die boven de voor de werknemer geldende arbeidsduur werkelijk zijn gewerkt en volledig zijn uitbetaald.

Betaalde uren

Betaalde uren is de som van overeengekomen arbeidsuren en de betaalde overwerkuren. Ziekte- en vorstverleturen behoren tot de betaalde uren. Verlof- en feestdagen worden, anders dan in de juridische terminologie, niet aangemerkt als betaalde uren.

Gewerkte uren

Gewerkte uren is het totale aantal uren dat werknemers en/of zelfstandigen gedurende de verslagperiode werkelijk hebben gewerkt. De gewerkte uren van werknemers worden berekend door de betaalde uren te vermeerderen met de onbetaalde overuren en te

verminderen met betaalde maar niet gewerkte uren zoals ziekteverzuim, zwangerschaps- en bevallingsverlof, stakingen, weerverlet, ouderschapsverlof, kort verzuim en extra vrije tijd voor ouderen. De gewerkte uren van zelfstandigen worden rechtstreeks bepaald.

Beloning van werknemers en loonkosten

Beloning van werknemers

De beloning van werknemers in de arbeidsrekeningen heeft betrekking op de beloning voor geleverde arbeid aan het productieproces. De beloning is gelijk aan de totale vergoeding, in geld of in natura, die door een werkgever aan een werknemer verschuldigd is voor de arbeid die deze tijdens een verslagperiode heeft verricht. De beloning van werknemers is gelijk aan het totaal van lonen en sociale premies ten laste van werkgevers.

Lonen

De vergoedingen voor de werknemer, die in een bepaalde periode arbeid verricht, en die ten laste komen van de werkgever, inclusief de door de werkgever ingehouden loonbelasting en de sociale premies die ten laste komen van de werknemer. De belangrijkste vorm van loon is 'loon in geld' (inclusief de ingehouden loonbelasting en werknemerspremies). Dit loon omvat het basis bruto loon, premies, provisies, toeslagen, overwerkloon, gevarengeld, bijzondere beloningen en fooien, maar ook onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals een vergoeding of tegemoetkoming voor de kosten van woon-werkverkeer). Bijzondere beloningen omvatten vakantiegeld, tantièmes, gratificaties, winstuitkeringen en een dertiende of veertiende maand. Doorbetaald loon bij ziekte behoort niet tot de lonen, maar wordt toegerekend aan de sociale premies t.l.v. werkgevers. Naast 'loon in geld' kan 'loon in natura' onderdeel van het loon uitmaken, als dit voor de werknemer een voordeel uit dienstbetrekking is. Voorbeelden van loon in natura zijn het privégebruik van de auto van de zaak, dienstwoningen, het rentevoordeel van geldleningen, tegen korting of gratis verkregen producten van de zaak en werkgeversbijdragen aan kinderopvang.

Sociale premies ten laste van werkgevers

De sociale premies ten laste van de werkgever hebben betrekking op de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. De sociale premies ten laste van werkgevers kunnen onderverdeeld worden in werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers en toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers. De werkelijke sociale premies t.l.v. werkgevers omvatten alle premies voor de wettelijke sociale verzekering en de particuliere sociale premies (waaronder pensioenpremies t.l.v. werkgevers). De toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers zijn rechtstreekse sociale uitkeringen door werkgevers aan (voormalige) werknemers zonder tussenkomst van andere institutionele eenheden of fondsen. Het merendeel bestaat uit doorbetaalde lonen bij ziekte.

Loonkosten

De loonkosten van de werkgever geven de werkgeverslasten weer die direct samenhangen met het inzetten van individuele werknemers in het productieproces. Loonkosten zijn gelijk aan beloning van werknemers plus de door de werkgever betaalde eindheffingen minus de door de werkgever ontvangen loonkostensubsidies. Eindheffingen betreffen belastingen op lonen ten laste van werkgevers zoals bijvoorbeeld heffingen over geschenken in natura.

Ontwikkeling van de loonkosten per gewerkt uur

De prijsindex arbeid geeft de ontwikkeling weer van de totale loonkosten per gewerkt uur van werknemers, gecorrigeerd voor veranderingen in de werknemersstructuur. Als het aandeel van werknemers met relatief hoge loonkosten (zoals hoger opgeleide werknemers en oudere werknemers) toeneemt, stijgen de gemiddelde loonkosten per gewerkt uur. Na correctie voor deze structuurveranderingen resteert een zuivere

prijsstijging. Met de prijsindex arbeid kan de totale stijging van de loonkosten per gewerkt uur gesplitst worden in een prijscomponent en een structureffect.

Verdere detailleringen

De aantallen werkzame personen, banen en het arbeidsvolume worden onderscheiden naar economische activiteit en geslacht. De indeling naar economische activiteit wordt bepaald door de SBI 2008 van het bedrijf waar de persoon in dienst is. Uitzendkrachten die op de loonlijst van uitzendbureaus voorkomen behoren dus bij de uitzendbureaus. Op www.cbs.nl/StatLine wordt een aantal uitkomsten ook gedetailleerd naar geslacht, dienstverband (voltijd / deeltijd), leeftijd en hoogst behaald opleidingsniveau.

8.7 Prijs- en volumemutaties

Inleiding

De nationale rekeningen leveren samenhangende gegevens die gebruikt kunnen worden voor het beoordelen en analyseren van de economische ontwikkelingen in een land. De nadruk ligt daarbij veelal op de groei van macro-economische variabelen zoals het bruto binnenlands product (bbp), de consumptie door huishoudens, de investeringen en de in- en uitvoer. Kenmerk van dergelijke groeicijfers is dat zij gecorrigeerd zijn voor prijsveranderingen.

In Nederland worden de groeicijfers voor de macrovariabelen vastgesteld binnen het raamwerk van de aanbod- en gebruikstabellen van de nationale rekeningen. Voor alle transacties in deze tabellen worden de veranderingen in de waarde ten opzichte van het voorafgaande jaar gesplitst in een prijs- en een volumemutatie. Een belangrijk voordeel van het bepalen van prijs- en volumemutaties binnen een integratiekader als de aanbod- en gebruikstabellen is dat een controle mogelijk is ten aanzien van de consistentie en de plausibiliteit van zowel niveaugegevens als prijs- en volumemutaties. Een tweede voordeel is dat consistente prijs- en volumemutaties voor belangrijke saldogposten, zoals toegevoegde waarde en het bbp, bepaald kunnen worden.

Prijs en volume in de NR

De keuze van de indexcijferformule

Macrovariabelen zijn veelal aggregaten van diverse onderdelen die onderling forse verschillen vertonen. De totale consumptie is de optelling van de bestedingen van huishoudens aan een grote variëteit van goederen en diensten. Om de prijs- en volume-indices van dergelijke aggregaten te bepalen, wordt gebruik gemaakt van indexcijferformules. Het Europees Systeem van Rekeningen (ESR) 2010 schrijft het gebruik van een Paasche prijsindex en een Laspeyres volume-index voor. Hier ligt de praktische reden aan ten grondslag dat deze combinatie van indexformules aan twee belangrijke eisen voldoet:

- de waarde-index is gelijk aan het product van prijsindex en volume-index
- additieve consistentie, d.w.z. een gedefleerd aggregaat kan bepaald worden als som van de gedefleerde onderdelen.

Het gebruik van deze combinatie van indexcijferformules binnen een systeem van aanbod- en gebruikstabellen betekent dat alle consistentieregels die voor de lopende prijzen gelden, ook gelden voor de gedefleerde waarden.

De keuze van het basisjaar

Een indexcijfer van een aggregaat is een gewogen gemiddelde van de indexcijfers van de onderliggende componenten. De gewichten worden bepaald op basis van gegevens uit het zogenoemde basisjaar. Een optie is om dit basisjaar voor een aantal jaren vast te houden. Zekere naarmate het verslagjaar verder verwijderd is van het basisjaar, heeft deze keuze het risico dat de gewichten niet meer representatief zijn. Daarom wordt, conform de richtlijnen van het ESR 2010, in de Nederlandse nationale rekeningen voor elk verslagjaar het voorafgaande jaar als basisjaar in de indexcijferformules gebruikt. Omdat daardoor voor ieder verslagjaar een actueel wegingsschema wordt gehanteerd, resulteren betere ramingen van de groei. Om een tijdreeks van prijs- en volume-indices te bepalen, worden kettingindices gebruikt. Daarbij wordt vanuit een willekeurig referentiejaar (index =100) de indexreeks bepaald door het (door)vermenigvuldigen van de berekende jaarindices waarbij het voorafgaande jaar als basisjaar is gebruikt.

Non-additiviteit

Naast de groeivoeten worden in economische analyses ook wel niveaugegevens gebruikt die gewaardeerd zijn tegen prijzen van een vast referentiejaar (bijvoorbeeld: het bbp van 2010 in prijzen van 2000). Voor het bepalen van deze niveaugegevens wordt gebruik gemaakt van de bovengenoemde kettingindices. Daarbij gaat echter de additiviteit verloren, wat betekent dat het aggregaat in prijzen van het referentiejaar niet gelijk is aan de som van de onderdelen in prijzen van het referentiejaar. Als gevolg hiervan moeten niveaugegevens in prijzen van het referentiejaar voor een variabele altijd berekend worden met de kettingindices van diezelfde variabele.

Prijzen en hoeveelheden

Voor alle transacties in goederen en diensten in de aanbod- en gebruiktabel worden prijs- en volumemutaties bepaald. Meestal gebeurt dit door de waarde in lopende prijzen te defleren met een passende prijsindex. Voor grote delen van de productie zijn producentenprijsindices beschikbaar. Voor de consumptie van huishoudens worden consumentenprijsindices ingezet. De volumemutatie is dan een afgeleide. Voor transacties waarvoor geen prijsindices beschikbaar zijn, worden met behulp van hoeveelhedsgegevens schattingen gemaakt. Hierbij moet gedacht worden aan onderwijs en diensten van banken en verzekeraars. In gevallen waar ook geen hoeveelhedsgegevens beschikbaar zijn, zoals voor de (collectieve) overheidsproductie, worden prijs en volume bepaald via de productiekosten. Dit is analoog aan de wijze waarop deze productie in lopende prijzen wordt vastgesteld.

Productgebonden belastingen en subsidies en handels- en vervoersmarges

Productgebonden belastingen en subsidies beïnvloeden alleen de prijs van een product en niet het volume. Dit betekent dat de volume-index van een goederen- of dienstentransactie inclusief en exclusief belasting dezelfde is. Dientengevolge is de volume-index van de belasting of subsidie op een transactie gelijk aan de volume-index van de transactie inclusief (of exclusief) belasting. Eenzelfde werkwijze wordt gehanteerd voor de bepaling van de volume-ontwikkelingen van de handels- en vervoersmarges. Hoewel hierbij sprake is van dienstverlening wordt deze aanpak, bij gebrek aan voldoende informatie, als goede benadering gezien.

Volumemutaties van de toegevoegde waarde en bbp

De toegevoegde waarde per bedrijfstak wordt in aanbod- en gebruiktabellen bepaald als het verschil tussen productie en intermediair verbruik. Dit geldt zowel voor lopende prijzen als voor de prijzen van het voorafgaand jaar. De gedefleerde productie en intermediair verbruik liggen ten grondslag aan de raming van de groei van de toegevoegde waarde per bedrijfstak en, op macroniveau, aan de groei van het bbp. Ook voor de benadering van het bbp via de bestedingen kan deze werkwijze worden gehanteerd.

Handboek voor prijs- en volumemutaties in de nationale rekeningen

In internationale richtlijnen voor de nationale rekeningen zoals het System of National Accounts 2008 (SNA 2008) en het ESR 2010 wordt relatief weinig aandacht besteed aan prijs- en volumemaatstaven. Daarom heeft het statistische bureau van de Europese Unie (Eurostat) in aanvulling daarop in 2001 het 'Handbook on price and volume measures in national accounts' gepubliceerd. Dit boek geeft een volledig overzicht van de vraagstukken over het meten van prijs- en volumeveranderingen. Naast algemene beginselen worden specifieke voorschriften gegeven voor het vaststellen van prijs- en volumemutaties van individuele goederen en diensten.

